

Učimo srpski 1 Učimo srpski

СРПСКИ ЈЕЗИК ЗА СТРАНЦЕ - ПОЧЕТНИ НИВО
SRPSKI JEZIK ZA STRANCE - POČETNI NIVO

Nataša Milićević Dobromirov Наташа Милићевић Добромиров
Biljana Novković Adžaić Биљана Новковић Аџаић

А З Б У К У М

Наташа Милићевић Добромиров
Биљана Новковић Аџаип

Nataša Milićević Dobromirov
Biljana Novković Adžaip

УЧИМО СРПСКИ 1

српски језик за странце – почетни ниво

UČIMO SRPSKI 1

srpski jezik za strance – početni nivo

Азбукум - Azbukum

2013

Наташа Милићевић Добромиров
Биљана Новковић Аџаип

УЧИМО СРПСКИ 1

српски језик за странце – почетни ниво

Nataša Milićević Dobromirov
Biljana Novković Adžaić

UČIMO SRPSKI 1

srpski jezik za strance – početni nivo

Азбукум – Azbukum

2013

Izdaje: Azbukum – Centar za srpski jezik i kulturu

Dragiše Brašovana 18, Novi Sad, Srbija

www.azbukum.org.rs azb@eunet.rs

Glavni i odgovorni urednik: mr Nataša Milićević Dobromirov

Recenzent: dr Dušanka Vujović

Lektura i korektura: Nataša Gačević, Đorđe Adžaić

Prevod Rečnika: Nataša Milićević Dobromirov (engleski), Julija Šapić (ruski),

Nataša Gačević (nemački), Ivana Janjić (francuski, rumunski),

Marijana Savatović (italijanski), Ana Krstić (španski), Svetlana Bogojević (poljski),

Ana Ilić Petrović (grčki), Ana Jakovljević (mađarski), Shakira Istwani (arapski)

Grafičko oblikovanje i dizajn: Kitchen & Good Wolf, Novi Sad; Jovan Obradović

Ilustracije: Marko Milović

Fotografije: Marko Milović, Julija Šapić, Sami Hashem, arhiva Centra Azbukum

Zvučni zapisi: Studio Boomerang, Novi Sad

Štampa: Štamparija **Stojkov**, Novi Sad

tiraž: 2000

SVA PRAVA ZADRŽANA. PREŠTAMPAVANJE I UMNOŽAVANJE ZABRANJENO
U CELINI I U DELOVIMA BEZ PRETHODNE SAGLASNOSTI IZDAVAČA.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

821.163.41 (035)

МИЛИЋЕВИЋ Добромиров, Наташа

Учимо српски 1 : српски језик за почетни ниво / Наташа Милићевић Добромиров, Биљана Новковић Аџаип =
Učimo srpski 1 : srpski jezik za početni nivo / Nataša Milićević Dobromirov, Biljana Novković Adžaić ; [ilustracije
Marko Milović]. – 4. изд. – Нови Сад : Азбукум, центар за српски језик и културу, 2013 (Novi Sad: Stojkov). –
256 стр. : илустр. ; 30 cm

Текст ћир. и лат. – Тираж 2.000.

ISBN 978-86-908295-7-6

1. Новковић Аџаип, Биљана

а) Српски језик – Приручници

COBISS.SR-ID 208869695

ISBN 978-86-908295-7-6

REČ O KNJIZI

Ovo je četvrto, prerađeno i dopunjeno izdanje knjige „Učimo srpski 1“. Ona je namenjena početnicima ili onima koji srpski znaju veoma slabo. Od prvog izdanja 1998. godine do danas knjiga „Učimo srpski 1“ doživela je mnogo promena. Dopunjavana je i doradivana sistematski. Pronađena su nova i efikasnija rešenja za savlađivanje građe i izlaženje u susret potrebama ljudi koje su se vremenom menjale. Proces progovaranja, usvajanja novih reči i gramatičkih pravila olakšan je uz tekstove i situacije iz svakodnevice koji jasno i živo oslikavaju frekventne primere. Uvedene su dinamične i interesantne vežbe za bogaćenje rečnika i proširivanje rečenice. Dodato je mnogo više zvučnih zapisa i vežbi slušanja, razumevanja i imitiranja prirodnog tona govora na srpskom nego u pređašnjim izdanjima. Dodate su vežbe za pravilan izgovor i jasno prepoznavanje glasova srpskog jezika.

„Učimo srpski 1“ pisan je ekavskom varijantom standardnog srpskog jezika uz, većim delom, oslanjanje na latinično pismo jer je uz njega primećen brži napredak na početnom nivou. Ćirilica, kao tradicionalno srpsko pismo, nije zanemarena. Ona se uvodi od pete lekcije i njena upotreba se intenzivira kako se korisnik bliži kraju knjige. Čuveni strah od ćirilice, s kojim se suočavaju skoro svi početnici, prevazilazi se lakše uz pomoć uvođenja nekoliko trikova – dati su tekstovi za čitanje na oba pisma paralelno ili, kada su dati isključivo ćirilicom, onda su ozvučeni, a u odeljku sa zvučnim zapisima se nalazi njihov latinični korelativ. Uz dodatne vežbe prepisivanja sa latinice na ćirilicu i diktate, sigurni smo da će i proces savlađivanja tradicionalnog srpskog pisma ići lakše. Do kraja knjige se očekuje potpuno usvajanje oba pisma. Knjiga je pravopisno pripremljena (uređena, napisana, priređena) prema „Pravopisu srpskog jezika“, u izdanju Matice srpske iz 1993. koji je preporučen kao zvanična norma, a usklađena je i sa izmenjenim i dopunjenim izdanjem „Pravopisa“ iz 2010. godine.

„Učimo srpski 1“ se sastoji od sledećih delova: **dvanaest lekcija, vežbanke, dodatka, šest testova** (po jedan iza svake druge lekcije), **pregleda gramatičkih pravila, spiska zvučnih zapisa, spiska reči i izraza** po lekcijama na srpskom, kao i rešenja svih zadataka iz lekcija, vežbanke i testova.

Pored spiska reči i izraza datog u knjizi, pripremljen je **rečnik** sa njihovim prevodom na jedanaest jezika: engleski, ruski, nemački, francuski, španski, italijanski, grčki, mađarski, rumunski, poljski i arapski. Rečnik je postavljen na internet stranicu Centra Azbukum i odatle se lako može preuzeti u kombinaciji prevoda koji korisniku najviše treba. Pored rečnika na internet stranici Azbukuma nalaze se i svi **zvučni zapisi**. Potpuna novina uz „Učimo srpski 1“ su **uputstva za predavače** koja se takođe nalaze na pomenutoj internet stranici. Beskrajne mogućnosti virtuelnog sveta dopustile su nam da svojim korisnicima ponudimo više materijala i više prostora za rad. Nadamo se da će uvođenje još jedne dimenzije u rad na početnom nivou učenja srpskog kao stranog svima biti od koristi.

Ovom prilikom zahvaljujemo kolegama i saradnicima koji su zdušno pomogli stvaranje ove knjige. Zahvaljujemo i svojim studentima čija nam je inspiracija da nauče srpski bila zvezda vodilja. Posebno zahvaljujemo našim đacima-prijateljima koji su dozvolili da pišemo o njihovim životima: Rosi Zamito Šiler, Ernstu Bruneru, Juliji Šapić, Ramiju Hašimu i Branislavu Jovanoviću. Koleginici Nataši Gačević zahvaljujemo na sjajnim testovima koje je priložila knjizi „Učimo srpski 1“.

Sadržaj

TEME, LEKSIKA

TEKSTOVI

1.

Dobar dan

strane 10-15

- ▶ pozdravi
- ▶ pitanja: *Kako si? Kako ste?*
- ▶ pitanje: *Šta je ovo?*

pozdravi:
Dobro jutro.
Dobar dan.
Dobro veče.
Zdravo, Ćao.
Doviđenja.
Vidimo se.
Prijatno.

2.

Moja zemlja

strane 16-23

- ▶ nacionalnosti, jezici i zemlje
- ▶ predstavljanje:
Ja sam... / Ja nisam...

upoznavanje:
Ko si ti?
Ko ste vi?
Da li si ti...?
Da li ste vi...?

3.

Razumeš li?

strane 24-31

- ▶ Zašto učim srpski?
- ▶ znanje stranih jezika
- ▶ zanimanja

Razgovor strana 25
(učiti i govoriti jezik; razlozi)
Srbija je i moja zemlja strana 30
Volim život ovde strana 31

4.

Moja porodica

strane 32-39

- ▶ rodbinski odnosi
- ▶ izraz: *Svida mi se...*
- ▶ delovi dana
- ▶ svakodnevne aktivnosti
- ▶ antonimi

Priča 1:
Julija i njena porodica strana 33
Priča 2:
Ernst i njegova porodica strana 34

5.

Moje svet

strane 40-47

- ▶ grad i njegove institucije
- ▶ izražavanje mišljenja:
Mislim da...
- ▶ prostorna orijentacija

Beograd strana 40
Orientacija: Šta je gde? strana 44
Novosadske, beogradske i niške ulice strana 46

GRAMATIKA

SLUŠANJA

VEŽBANKA

- ▶ **prezent** *jesam*
- ▶ **imenice** (nominativ, sg)
- ▶ lične **zamenice** (nominativ)
- ▶ upitna rečenica *sa da li*
- ▶ pokazna zamenica *ovo*
- ▶ rod imenica

- 1 Četiri razgovora: pozdravljanje.
- 2 Slušajte i proverite.
- 3 Slušajte i pišite prirodan odgovor.
- 4 Proverite.
- 5 Proverite.
- 6 Dva razgovora.
- 7 Šta čujete?

STRANE 128-130

VEŽBE:
pozdravi
nove reči
razgovori

- 1 Odgovorite prirodno.
- 2 Proverite.

- ▶ **prisvojne zamenice**
moj, moja, moje
- ▶ **naglašeni i odričan oblik**
glagola *jesam*
- ▶ **red reči**

- 8 Proverite.
- 9 Čitajte i slušajte.
- 10 Slušajte i ponovite.
- 11 Slušajte i dopunite.
- 12 Diktat.
- 13 Slušajte i čitajte: upoznavanje.
- 14 Slušajte i odgovorite prirodno.

STRANE 131-132

VEŽBE:
predstavljanje

- 3 Odgovorite prirodno.
- 4 Razgovor.
- 5 Diktat.

- ▶ **prezent:** I grupa (-i/-e)
- ▶ **uzročna rečenica** *sa zato što*
- ▶ **upitna rečenica** *sa zašto*
- ▶ **prilozi**
- ▶ **imenice** (nominativ, pl)
- ▶ **veznik** *i*

- 15 Čitajte i slušajte: razgovori.
- 16 Proverite.
- 17 Slušajte i upišite tačno ili netačno.
- 18 Šta čujete?
- 19 Proverite: Marija i Viktor razgovaraju.
- 20 Srbija je i moja zemlja.

STRANE 133-135

VEŽBE:
glagoli
zanimanja
pitajte/odgovorite

- 6 Odgovorite prirodno.
- 7 Proverite.
- 8 Ko ovo kaže, Ana ili Luka?

- ▶ **prezent:**
II grupa (-a/-ju)
- ▶ **prisvojne zamenice**
- ▶ **upitna rečenica** *sa šta*
- ▶ **prilozi za vreme**
- ▶ **modalni glagol** *voleti*
- ▶ **veznici** *ali, a, ili*

- 21 Slušajte i dopunite.
- 22 Čitajte i slušajte: Priča 1
- 23 Čitajte i slušajte: Priča 2
- 24 Slušajte i proverite: Zovem se Metju.
- 25 Slušajte i odgovorite prirodno: I ja. / Ja ne.

STRANE 136-139

VEŽBE:
nove reči
glagoli
prisvojne zamenice
pričamo o sebi

- 9 Karen priča: slušajte i upišite.
- 10 Proverite.

- ▶ **imenice:**
množina sa proširenjem
- ▶ **prisvojni pridevi**
- ▶ **opisni pridevi**
- ▶ **dupla negacija**
- ▶ **red reči**
- ▶ **prilozi za mesto**
- ▶ **tvorba reči**
(sufiks *-ski, -čki, -ški*)
- ▶ **perfekat** *biti*

- 26 Beograd
- 27 Čitajte i ponovite: Tri razgovora.
- 28 Čitajte i ponovite.
- 29 Šta čujete? Orijentacija.

STRANE 140-143

VEŽBE:
opisujemo Novi Sad i Niš
prošlo vreme

- 11 Gradovi
- 12 Proverite.
- 13 Gradovi: Vršac, Atina, Njujork

Sadržaj

TEME, LEKSIKA

TEKSTOVI

6. Šta radiš?

strane 48-57

- ▶ profesije, posao
- ▶ pridevi i prilozi za opisivanje posla
- ▶ izrazi: *pozivi na kafu, druženje, u šetnju...*

Domaćice *strana 52*

Neobične sirene *strana 54*

7. Srećan put!

strane 58-69

- ▶ putovanja
- ▶ pisanje razglednice
- ▶ izraz: *biti poznat po*
- ▶ izraz: *za mene je važno da...*

Veliki putnik *strana 60*

Moje omiljeno putovanje *strana 62*

8. Stil života

strane 70-81

- ▶ Kako se živi u Srbiji?
- ▶ hrana i piće
- ▶ pridevi za opisivanje hrane
- ▶ izraz: *Koliko je sati?*
- ▶ rezervisanje mesta u restoranu i naručivanje
- ▶ slava kod Srba
- ▶ izrazi: *čestitanja za praznik*

Stil života *strana 70*

Porodični trenutak *strana 72*

Srećna slava, domaćine! *strana 78*

Naša slava *strana 79*

9. Upomoć!

strane 70-81

- ▶ problemi
- ▶ izražavanje mišljenja:
Po mom mišljenju, Po meni
- ▶ saveti za rešavanje problema

O problemima *strana 82*

Stop za raskoš! *strana 86*

Lopov u penziji daje savete *strana 94*

GRAMATIKA

SLUŠANJA

VEŽBANKA

- ▶ prezent:
III grupa (-e/-u)
- ▶ akuzativ
(direktni objekat
i sa predlogom za)
- ▶ modalni glagoli:
*morati, trebati,
smeti, želeći.*
- ▶ upitna rečenica sa li:
Jesi li, voliš li?

- ▶ perfekat
- ▶ vremenska rečenica sa *kada*
- ▶ lične zamenice
(akuzativ, dugi oblici)
- ▶ akuzativ (sa predlozima *u* i *na*)
- ▶ red reči u perfektu
- ▶ lokativ (sa predlozima *u* i *na*)

- ▶ modalni glagol *moći*
- ▶ refleksivni pasiv
- ▶ genitiv (sa predlozima *zbog, od, bez, kod, pre, posle* i posle kvantifikatora)
- ▶ brojevi (1-24)
- ▶ redni brojevi
- ▶ prísvojna zamenica
svoj, svoja, svoje

- ▶ imenice ženskog roda
(*ljubav, bol, smrt...*)
- ▶ lokativ (sa predlogom *o*)
- ▶ lične zamenice (lokativ)
- ▶ lične zamenice
(akuzativ, kratki oblici)
- ▶ komparacija prideva i priloga
- ▶ imperativ
- ▶ dativ (indirektni objekat)
- ▶ odrične i neodređene zamenice
niko, ništa, neko, nešto
- ▶ glagolski vid

- ▶ 30 Razgovor *Jesi li slobodna?*
- ▶ 31 Slušajte razgovore
i odgovorite.
- ▶ 32 Zanimanja: četiri priče.
- ▶ 33 Čitajte i slušajte: Kuba
- ▶ 34 Libija
- ▶ 35 Srbija
- ▶ 36 Slušajte i dopunite:
Zdravo Milice!
- ▶ 37 Kod direktora
- ▶ 38 Slušajte razgovor.
- ▶ 39 Proverite: Ana i Marko.

- ▶ 40 Šta ovi ljudi rade...?
- ▶ 41 Proverite.
Šta kaže Branislav?
- ▶ 42 Slušajte i dopunite.
- ▶ 43 Slušajte priču i upišite šta
čujete: Po čemu je poznata
Srbija?
- ▶ 44 Slušajte i dopunite:
Pismo iz Norveške.
- ▶ 45 Proverite. Kuda na odmor?

- ▶ 46 Slušajte i komentarišite:
Tako je i kod nas. /
Kod nas nije tako.
- ▶ 47 Slušajte i kažite kakva
je kafa.
- ▶ 48 Slušajte i kažite
u koliko sati.
- ▶ 49 Rezervacija mesta
u restoranu
- ▶ 50 Naručivanje u restoranu
- ▶ 51 Naša slava
- ▶ 52 Proverite: Razgovor o slavi

- ▶ 53 Prva priča:
Razgovor za posao.
- ▶ 54 Druga priča: Putovanje.
- ▶ 55 Slušajte i komentarišite
prirodno: Tako je. / Nije tako.
- ▶ 56 Šta čujete?
- ▶ 57 Lopov u penziji daje savete.
- ▶ 58 Slušajte i dopunite
razgovor: Loše vesti

STRANE 144-148

VEŽBE:
razgovori
teški i laki poslovi
svakodnevne aktivnosti
modalni glagoli

- ▶ 14 Tačno ili netačno.

STRANE 149-153

VEŽBE:
Kviz: Kakav ste putnik?
pričamo o svom putovanju

- ▶ 15 Snežana je u Kanadi

STRANE 154-160

VEŽBE:
pričamo o životu na selu i u gradu

čitamo: Nedeljni ručak
čitamo: Slava

- ▶ 16 Njen stil života
- ▶ 17 U restoranu.
- ▶ 18 Šta Petrovići imaju
za večeru?
- ▶ 19 Odgovorite prirodno.

STRANE 161-167

VEŽBE:

- ▶ 20 Tri priče:
Vasilije, Andrija, Milica.
- ▶ 21 Pitanja i odgovori.

Sadržaj

TEME, LEKSIKA

TEKSTOVI

10. *Kako je kod vas?*

strane 96-107

- ▶ vremenska prognoza
- ▶ izrazi:
Prija mi, Teško mi je, Spava mi se
- ▶ boje
- ▶ godišnja doba
- ▶ kod lekara
- ▶ delovi tela
- ▶ izraz: *Boli me...*

Vreme u Srbiji strana 99

Nevreme strana 101

Saša neće doći strana 103

Kod lekara strana 104

11. *Odelo (ne) čini čoveka*

strane 108-117

- ▶ pridevi za opisivanje ljudi
- ▶ odeća i obuća
- ▶ izraz: *Stoji mi*

Moda nekada strana 112

Moda sada strana 113

Kako mi stoji? strana 117

12. *Hotel s pet zvezdica*

strane 118-127

- ▶ nameštaj, prostorije u stanu
- ▶ rezervacija sobe u hotelu
- ▶ oglasi za stan
- ▶ izraz: *Traži se, Nudi se*

Hotel s pet zvezdica strana 118

Tradicionalna srpska kuća strana 120

Soba 3372 strana 122

Dodatak

strane 185-190

Testovi

strane 191-213

Glasovi i pisma srpskog jezika 31

185

Abeceda 32

185

Ćirilica 33

186

Priča o ćirilici 34

186

Glasovne vežbe 35 - 53

187 - 190

Test 1

191 - 193

Test 2

194 - 197

Test 3

198 - 201

Test 4

202 - 205

Test 5

206 - 209

Test 6

210 - 213

GRAMATIKA

SLUŠANJA

- ▶ lične zamenice
(dativ, kratki oblici)
- ▶ instrumental (sredstvo)
- ▶ futur
- ▶ red reči u futuru
- ▶ upitna rečenica
sa koji, koja, koje

- 🔊 59 Boris
- 🔊 60 Ana
- 🔊 61 Jovana i Marko
- 🔊 62 Omiljeno godišnje doba
- 🔊 63 Čitajte i slušajte: Nevreme
- 🔊 64 Vremenska prognoza 1
- 🔊 65 Vremenska prognoza 2
- 🔊 66 Proverite: Pet razgovora

STRANE 168-171

VEŽBE:

- 🔊 22 Dopunite rečenice.
- 🔊 23 Razgovor kod lekara.
- 🔊 24 Kakvo će vreme biti u Srbiji?

- ▶ upitna rečenica
sa kakav, kakva, kakvo
- ▶ instrumental (uz predlog sa)
- ▶ lokativ (kvalifikativni)

- 🔊 67 Moda nekada
- 🔊 68 Moda sada
- 🔊 69 Kako izgledaju ovi ljudi?
- 🔊 70 Koji opis ide uz koju sliku?
- 🔊 71 Razgovor: Na sniženju
- 🔊 72 Slušajte i odgovorite prirodno.
- 🔊 73 Kako mi stoji?

STRANE 172-177

VEŽBE:

- 🔊 25 Kako izgledaju ovi ljudi?
- 🔊 26 Kao filmska zvezda

- ▶ genitiv (mesto)
- ▶ relativna rečenica
sa koji, koja, koje
- ▶ potencijal
- ▶ uslovna rečenica sa kad
- ▶ glagolski vid
- ▶ lične zamenice (genitiv)

- 🔊 74 Slušajte opise soba
- 🔊 75 Tradicionalna srpska kuća
- 🔊 76 Exit festival

STRANE 178-184

VEŽBE:

- 🔊 27 Zaokruži tačan odgovor.
- 🔊 28 Priča 1
- 🔊 29 Priča 2
- 🔊 30 Priča 3

Gramatika	Pregled osnova gramatike srpskog jezika	214 - 224
Rečnik	Spisak reči po lekcijama	225 - 231
Zvučni zapisi	Lekcije	232 - 241
	Vežbanka	241 - 245
	Dodatak	245 - 246
	Spisak zvučnih zapisa	256
Rešenja	Lekcije	247 - 250
	Vežbanka	250 - 254
	Dodatak	254
	Testovi	254 - 255
O knjizi	Reč o knjizi	4

Dobar dan

1

1. Slušajte razgovore.

1.

2.

3.

4.

MI KAŽEMO

jutro Dobro jutro.

dan Dobar dan.

veče Dobro veče.

MI KAŽEMO

Kako si / ste?

Hvala, dobro.

Nije loše, hvala.

Odlično.

Onako...

Može bolje.

2. Povežite pitanje i odgovor.

A:

- Dobar dan. Kako ste vi?
- Dobro veče. Kako ste Vi?
- Ćao.
- Doviđenja. Prijatno.
- Dobro jutro. Kako ste?

B:

- Nije loše, hvala. A Vi?
- Hvala, dobro sam. A Vi?
- Hvala. Doviđenja.
- Ćao.
- Dobro smo. A ti?

1.

A: Ćao. Kako ste?
B: Dobro smo. A ti?

2.

A: Zdravo, kako si?
B: Odlično, hvala.

3.

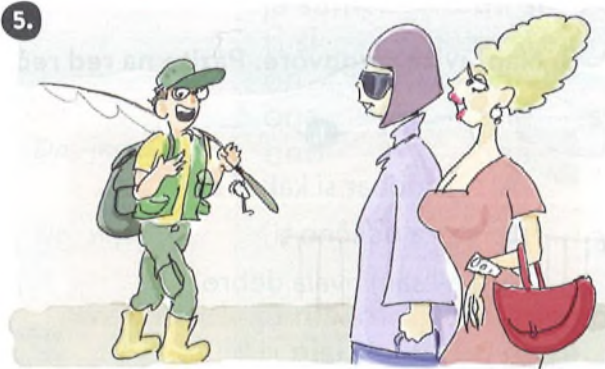
A:
B:

4.

A:
B:

5.

A:
B:

6.

A:
B:

7.

A:
B:

3. Slušajte i proverite.

3 4. Slušajte i upišite prirodan odgovor. Moguće je više rešenja.

1. 4.
 2. 5.
 3. 6.

4 5. Proverite.

6. Podelite na reči. Napravite razgovore.

- a) dobro / večekako ste / hvala / dobro / a / ni / je / loše
 b) dobro / jutro / kako si / dobro / jutro / može / bolje / je / ti / nisam / dobro
 c) do / bar / dan / kako ste / zdravo / hvala / dobro / do / viđenja
 č) ča / o / kako si / odlično / a / ti / može / bolje
 ć) zdravo / zdravo / kako si / ni / je / loše / a / ti / na / ko

5 7. Proverite.

8. Napravite razgovore. Pazite na red reči.

1.

- A: dobar si kako? dan
 B: a odlično ti?
 A: sam hvala dobro

2.

- A: večer dobro
 B: ste? dobro večer kako
 A: a može Vi? hvala bolje
 B: hvala loše nije
 A: doviđenja
 B: se vidimo

6 9. Proverite.

10. Napravite razgovore. Vežbajte.

primer:

- A: Dobro jutro. Kako ste?
 B: Dobro jutro. Dobro sam, hvala. A Vi?

...

moj brat i ja / večer

moj kolega i ja / jutro

moj direktor i ja / dan

11. Upišite reči koje vidite na slici.

mobilni telefon

kompjuter

ključ

novčanik

novac

pasoš

torba

knjiga

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

12. Pitajte i odgovorite.

PRIMER: Da li je ovo...? Da, jeste.
Da li je ovo...? Ne, nije.

1. Da li je ovo novčanik? Da, jeste.
2. Da li je ovo torba? Ne, nije.
3. Da li je ovo torba? Ne, nije.
4. Da li je ovo novčanik? Ne, nije.
5. Da li je ovo kompjuter? Ne, nije.
6. Da li je ovo ključ? Ne, nije.
7. Da li je ovo kompjuter? Ne, nije.
8. Da li je ovo novac? Ne, nije.
9. Da li je ovo novčanik? Ne, nije.
10. Da li je ovo pasoš? Ne, nije.

JESAM = BITI

SG	+	PL
ja sam		mi smo
ti si		vi ste
on		oni
ona	je	one
ono		su
		ona
ja nisam	-	mi nismo
ti nisi		vi niste
on		oni
ona	nije	one
ono		nisu
		ona

13. Šta je tačno? Povežite.

1. Ja sam žena.
nisam muškarac.
2. Ovo je knjiga.
nije kompjuter.
3. Ovo su ključ i knjiga.
nisu knjiga i torba.
4. Vi ste profesor.
niste student.
5. Ovo su novčanik i torba.
nisu pasoš i novac.

7

14. Šta čujete?

1. a) Ovo su ključ i novčanik.
b) Ovo su novčanik i pasoš.
2. a) Ovo je knjiga.
b) Ovo je ključ.
3. a) Ovo su torba i stolica.
b) Ovo su torba i pasoš.
4. a) Ovo je kompjuter.
b) Ovo je knjiga.
5. a) Ovo je stolica.
b) Ovo je student.
6. a) Ovo su kompjuter i mobilni telefon.
b) Ovo su mobilni telefon i novac.

15. Ispravite greške.

- a) Vi si Ana.
b) Mi sam student i profesor.
c) Ovo su knjiga.
č) Ovo je knjiga i torba.
ć) Ja ste žena.
d) Ti ste Petar.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Dopunite razgovor rečima.

loše

sam

Prijatno

je

nije

se

ovo

dan

A: Dobar

B: Zdravo. Kako si?

A: Hvala, dobro A Vi?

B: Nije Da li ovo Milica?

A: Ne, ovo Milica. je Dragana.

B: Hvala. Vidimo

A: Doviđenja.

17. Rasporedite reči u kolone.

muškarac

student

veče

dan

jutro

novčanik

žena

kompjuter

knjiga

ključ

pasoš

stolica

profesor

mobilni telefon

torba

MUŠKI ROD (m) -Ø

ŽENSKI ROD (f) -A

SREDNJI ROD (n) -Ø /-E

18. Rasporedite izraze u kolone.

Doviđenja.

Kako si?

Ćao.

Vidimo se.

Da li ste Vi Boris?

Dobro jutro.

Kako ste?

A Vi?

Da li si ti Ana?

Dobro veče.

FORMALNO

NEFORMALNO

Moja zemlja

Čarli i Karen

Džoni i Elizabet

Žan i Mišel

Mačej i Katja

Mao i Jin

Pablo i Penelope

Milud i Jasmin

Andrej i Irina

Ajuri i Akiko

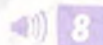
1. Povežite.

zemlja	muškarac	žena (-ica /-ka/-kinja)	jezik
Italija	Srbina	Mađarica	španski
Nemačka	Rus	Francuskinja	arapski
Amerika	Kineza	Engleskinja	francuski
Španija	Libijac	Nemica	kineski
Rusija	Nemac	Špankinja	mađarski
Srbija	Italijan	Libijka	korejski
Engleska	Poljak	Korejka	italijanski
Poljska	Francuz	Srpkinja	poljski
Mađarska	Englez	Kineskinja	engleski
Kina	Amerikanac	Italijanka	nemački
Francuska	Mađar	Poljakinja	srpski
Japan	Španac	Japanka	japanski
Libija	Japanac	Ruskinja	engleski
Koreja	Korejca	Amerikanka	ruski

2. Dopunite.

1. Nemačka	Štefan je	Sara je
2. Kina	Mao je	Jin je
3. Francuska	Žan je	Mišel je
4. Italija	Đani je	Rosa je
5. Engleska	Džon je	Elizabet je
6. Poljska	Mačej je	Katja je
7. Rusija	Andrej je	Irina je
8. Amerika	Čarli je	Karen je
9. Srbija	Miloš je	Milica je
10. Španija	Pablo je	Penelope je
11. Mađarska	Mikloš je	Eržika je
12. Japan	Ajuri je	Akiko je
13. Libija	Milud je	Jasmin je

3. Proverite.

4. Dopunite.

smo ste su

- Milica i Miloš Srpkinja i Srbin.
- Đani i ja Italijan i Francuz.
- Elizabet i Deniz Amerikanka i Francuskinja.
- Andrej i ti Rus i Španac.
- Rosa i Natalija Italijanka i Ruskinja.
- Anita i ja Mađarica i Srpkinja.
- Mačej i Katja Poljak i Poljakinja.
- Eržika i ja Mađarica i Špankinja.
- Mikloš i ti Mađar i Kinez.
- Jin i Štefan Kineskinja i Nemač.
- Sara i ja Nemica i Francuskinja.

5. Šta je tačno?

PRIMER: a) Jin je Kinezkinja. b) Jin je Kineskinja. ✓

1. a) Milica je Srpkinja.	b) Milica je Srpkinja.
2. a) Štefan je Nemač.	b) Štefan je Nemačka.
3. a) Brižit je Francuskinja.	b) Brižit je Francuzkinja.
4. a) Eržika je Mađarska.	b) Eržika je Mađarica.
5. a) Rosa je Italijan.	b) Rosa je Italijanka.
6. a) Miloš je Srbin.	b) Miloš je Srb.
7. a) Andrej je Ruski.	b) Andrej je Rus.
8. a) Elizabet je Englezkinja.	b) Elizabet je Engleskinja.

PAZITE

On je Srbin.
Ona je Srpkinja.
On je Francuz.
Ona je Francuskinja.
On je Englez.
Ona je Engleskinja.
On je Kinez.
Ona je Kineskinja.

9

6. Čitajte i slušajte.

Mišel

Moje ime je Mišel.

Ja sam Francuskinja.

Francuska je moja zemlja.

Moj jezik je francuski.

Pavel

Moje ime je Pavel.

Ja sam Poljak.

Poljska je moja zemlja.

Moj jezik je poljski.

7. Dopunite.

Rosa**Eržika****Štefan****Penelope****Katja****Jin****Milica****PAZITE**

moj jezik • moja zemlja • moje ime

8. Šta je tačno?

1. On je Srbin. ☒
..... nije Srbin. ☐

3. Vi ste Nemač i Italijanka. ☐
..... niste Nemač i Italijanka. ☐

5. Ona je Francuskinja. ☐
..... nije Francuskinja. ☐

2. Ti si Rus. ☐
..... nisi Rus. ☐

4. Mi smo Kinež i Rus. ☐
..... nismo Kinež i Rus. ☐

6. One su Italijanka i Nemica. ☐
..... nisu Italijanka i Nemica. ☐

9. Vežbajte glasove.

Š / Ž Č / Ć Z / S DŽ / Đ

Š

Štefan

Ž

Eržika

Č

Čarli

Ć

Maćej

Z

Zoran

S

Slavica

ĐŽ

Džon

Đ

Đani

10

10. Slušajte i ponovite.

11

11. Slušajte i dopunite.

- Mili a nije Fran u kinja.
- anja je Sr kinja.
- Bori je Ru
- rbi lav je Sr in.
- ak nije Ma ar.
- tefan je Nema
- Mi el je Francu
- Eli abet je Engle kinja.

12. Upišite tvrde i meke glasove iz zadatka 11.

Tvrđi glasovi

Meki glasovi

C

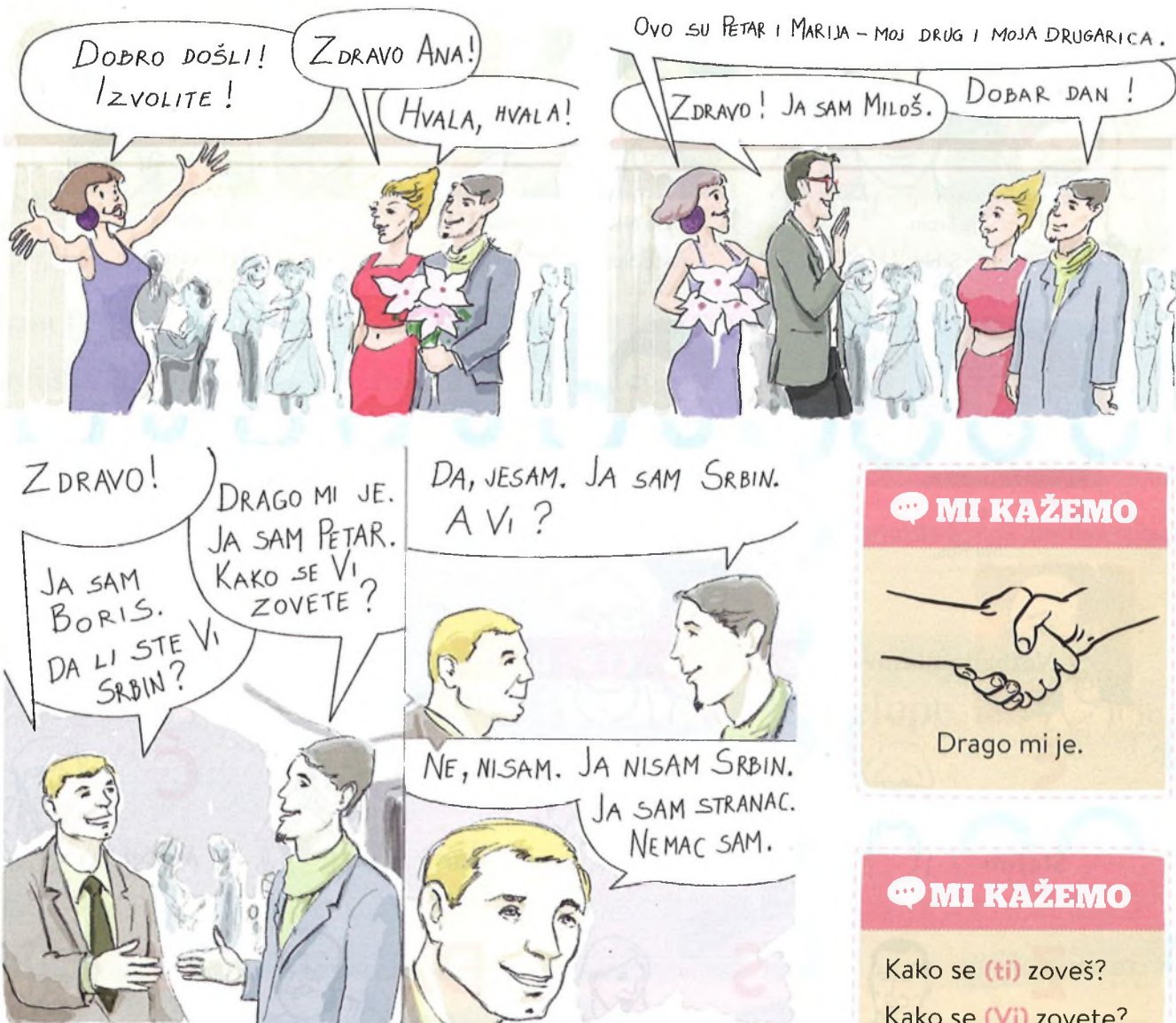
12

13. Diktat.

☞ Dodatak, glasovne vežbe, strane 187-190

13

14. Slušajte i čitajte.

MI KAŽEMO

Drago mi je.

MI KAŽEMO

Kako se (ti) zoveš?

Kako se (vi) zovete?

15. Šta je tačno?

1. Ana kaže: a) Petar je moj drug. ☐
b) Petar je moj student. ☐
2. Ana kaže: a) Marija nije moja drugarica. ☐
b) Marija je moja drugarica. ☐
3. Petar kaže: a) Boris je Srbin. ☐
b) Boris nije Srbin. ☐
4. Boris kaže: a) Ja sam stranac. ☐
b) Ja nisam stranac. ☐
5. Petar kaže: a) Ja sam Nemač. ☐
b) Ja nisam Nemač. ☐

PAZITE

Ja sam Nemač.
= Nemač sam.

Ja nisam Srbin.
= Nisam Srbin.

16. Čitajte.

PRIMER: Džon (Amerika) i Andrej (Rusija)

Andrej: Dobro več. Moje ime je Andrej. Kako se Vi zovete?

Džon: Dobro več. Ja sam Džon. Drago mi je.

Andrej: Drago mi je. Da li ste Vi Englez?

Džon: Ne, nisam Englez. Ja sam Amerikanac.

Andrej: Aha, Vi ste stranac. Ja sam stranac, takode.

Džon: Da li ste Vi Rus?

Andrej: Da, jesam.

Džon: Kako ste?

Andrej: Odlično. A Vi?

Džon: Dobro sam, hvala.

MI KAŽEMO

Ja se zovem Miloš.

Ja sam Miloš.

Moje ime je Miloš.

17. Napišite razgovore kao u zadatku 16.

1. **Pavel** (Poljska) i **Rosa** (Italija)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. **Elizabet** (Engleska) i **Mao** (Kina)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. **Žan** (Francuska), **Štefan** (Nemačka)
i **Akiko** (Japan)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. **Milud** (Libija), **Penelope** (Španija)
i **Eržika** (Mađarska)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18. Zaokružite tačno napisanu rečenicu.

1. a) Drago mi je.	b) Drago je mi.
2. a) Sam Nemač.	b) Nemač sam.
3. a) Ja sam Ruskinja.	b) Sam Ruskinja.
4. a) Kako se zovete?	b) Kako zovete se?
5. a) Loše nije, hvala.	b) Nije loše, hvala.
6. a) Kako ti se zoveš?	b) Kako se ti zoveš?
7. a) Ovo je moja zemlja.	b) Ovo je zemlja moja.
8. a) Da li ste vi Kinež?	b) Da li vi ste Kinež?
9. a) Moj je drug Pablo.	b) Moj drug je Pablo.
10. a) Ja zovem se Miloš.	b) Ja se zovem Miloš.

19. Napišite odrične rečenice.

1. Milica je Francuskinja.
2. Oni su Pablo i Đani.
3. Ja sam stranac.
4. Moje ime je Elizabet.
5. Ja se zovem Čarli.
6. Da, jesmo.
7. Ti si moja drugarica.
8. Loše smo.
9. Da, jeste.
10. Dobro sam.

20. Odgovorite kratko.

1. Da li je Pablo Francuz?	Ne,
2. Da li smo dobro?	Da,
3. Da li ste Vi Rosa?	Ne,
4. Da li si ti Hana?	Da,
5. Da li je Milica Srpskinja?	Da,
6. Da li su ovo Vera i Irina?	Ne,

1. Jesam. / Nisam.**2. Jesi. / Nisi.****3. Jeste. / Nije.****1. Jesmo. / Nismo.****2. Jeste. / Niste.****3. Jesu. / Nisu.**

21. Dopunite tabelu.

žena	muškarac
	drug
strankinja	
	Srbin
studentkinja	
	Rus
Amerikanka	
	Italijan
Kineskinja	

14a

22. Slušajte i upišite prirodan odgovor.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

14b

23. Slušajte i proverite.

24. Upišite razgovore.

1. Izvolite.
2. Dobar dan.
3. Ćao. Ja sam Milan.
4. Hvala.
5. Ćao.
6. Drago mi je. Ja sam Sara.
7. Vidimo se.
8. Zdravo.

Razumeš li?

Lekcija 3

1. Razumete li ove rečenice?

NE RAZUMEM
SRPSKI.

UČIM
SRPSKI.

GOVORIM
SRPSKI DOBRO.

Živim
ovde.

VOLIM TE.

Radim
ovde.

MOJA PRIČA

2. Šta je tačno?

1.

Ja

sam student / studentkinja. ☐

nisam student / studentkinja. ☐

2.

Ja

govorim loše. ☐

govorim dobro. ☐

ne govorim uopšte. ☐

srpski

engleski

nemački

francuski

ruski

španski

3.

Ja razumem srpski

loše. ☐

dobro. ☐

odlično. ☐

4.

Ja učim srpski zato što

radim ovde. ☐

živim ovde. ☐

volim srpski. ☐

3. Napišite priču o sebi.

PRIMER: Ja se zovem ... Ja (ni)sam student / studentkinja... Ja govorim...

15

4. Čitajte i slušajte.

5. Šta je tačno?

1. Boris kaže:
 - a) Ja govorim srpski jezik dobro.
 - b) Ja ne govorim srpski jezik dobro.
2. Boris kaže:
 - a) Ja učim srpski jezik.
 - b) Ja ne učim srpski jezik.
3. Ana kaže:
 - a) Boris je moj student.
 - b) Boris je moj drug.
4. Ana kaže:
 - a) Boris uči srpski zato što ne živi ovde.
 - b) Boris uči srpski zato što živi ovde.

PAZITE

Ja **nisam** Srbin.Ja **ne razumem** dobro.Ja **ne učim** francuski.Ja **ne živim** ovde.

6. Dopunite. Šta kaže Boris?

Ja sam Nemač i govorim nemački

Govorim i engleski dobro.

Ali, srpski jezik loše.

Sada učim srpski što živim i radim ovde.

Ne sve.

8. Napišite tekst u odričnom obliku.

PRIMER: Ja **nisam** Nemač...

16

7. Proverite.

9. Napišite rečenice na drugi način.

PRIMER: Ja govorim srpski jezik dobro. > Govorim srpski jezik dobro.

1. Mi učimo srpski jezik.
2. Ja ne razumem srpski dobro.
3. Ja nisam studentkinja.
4. Da li Vi živite ovde?
5. Boris je Nemač i on radi ovde.
6. On živi ovde zato što radi ovde.
7. Oni uče srpski zato što žive ovde.
8. Da li ti govoriš nemački jezik?
9. Ja ne živim ovde.
10. Ona se zove Jelena.

 PAZITE

Ja radim ovde.
=
Radim ovde.

Ja ne radim ovde.
=
Ne radim ovde.

Ja se zovem Ana.
=
Zovem se Ana.

10. Zaokružite pravilan oblik.

1. Ti i moja drugarica Sara a) radiš b) radite c) rade
2. Marija i Petar a) uče b) uči c) učimo
3. Boris loše. a) razumeš b) razumem c) razume
4. Da li ti srpski? a) voliš b) voli c) volite
5. Moj brat i ja ruski. a) govorim b) govore c) govorimo

 Vežbanka, strana 133

PREZENT GLAGOLA (-I/-E)

	RADITI	UČITI	GOVORITI	ŽIVETI	VOLETI
JA	radi- m	uč- m	govor- m	živ- m	vol- m
TI	radi- š	uč- š	govor- š	živ- š	vol- š
ON, ONA, ONO	radi-	uč-	govor-	živ-	vol-
MI	radi- mo	uč- mo	govor- mo	živ- mo	vol- mo
VI	radi- te	uč- te	govor- te	živ- te	vol- te
ONI, ONE, ONA	rad- e	uč- e	govor- e	živ- e	vol- e

 Prezent, strana 219

17 11. Slušajte i upišite tačno ✓ ili netačno ✗.

1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐

18 12. Šta čujete?

1. a) Ja sam Španac.	b) Ja sam Nemač.
2. a) Ja sam Srbin.	b) Nisam Srbin.
3. a) Razumem loše.	b) Razumem dobro.
4. a) Boris je moj drug.	b) Boris nije moj drug.
5. a) Da li si ti student?	b) Da li si student?

6. a) Jesam.	b) Jesmo.
7. a) Jesi.	b) Jesu.
8. a) Ona je Srkinja.	b) Ona je studentkinja.
9. a) Da li radiš ovde?	b) Da li radite ovde?
10. a) Da li oni rade ovde?	b) Da li ona radi ovde?

13. Dopunite tekst.

- A: Čao. Ja sam Marija. Kako ti zoveš?
 B: Čao. se Viktor. Da li si strankinja?
 A: Nisam. Ja sam Srkinja. A ?
 B: Ja Srbin, ja sam Rus.
 A: Da li živiš ?
 B: Živim i radim ovde. A ti?
 A: I živim ovde, ali ne radim ovde. Ti student?
 B: Ja student. Ja sam arhitekta. A ti? Šta ti radiš?
 A: Ja studentkinja. Studiram ruski jezik.
 B: Zašto studiraš ruski?
 A: Zato volim ruski.
 B: dobro govoriš ruski?
 A: Da, govorim odlično.
 B: Stvarno? Baš lepo.

19 14. Proverite.

MI KAŽEMO

Živim i radim ovde.

i ja živim ovde, ali ne radim ovde.

15. Povežite parove.

MUŠKO	ŽENSKO
ekonomista	diplomatkinja
inženjer	novinarka
profesor	lekarka
diplomata	inženjerka
novinar	policajka
policajac	kuvarica
lekar	ekonomistkinja
kuvar	profesorica

! PAZITE

On je ekonomista. > Oni su ekonomisti.

On je policajac. > Oni su policajci.

Ona je novinarka. > One su novinarke.

16. Dopunite tabelu množinom imenica.

MUŠKO	ŽENSKO
ekonomista > ekonomisti	diplomatkinja >
inženjer >	novinarka >
profesor >	lekarka >
diplomata > diplomati	inženjerka >
novinar >	policajka >
policajac >	kuvarica >
lekar >	ekonomistkinja >
kuvar >	profesorica >

17. Pitajte i odgovorite.

 PRIMER: Da li je on ekonomista? / Ne, nije. On je inženjer.
 Da li je ona profesorica? / Da, jeste.

⚠ PAZITE

ON (novinar) > ONI (novinari)

ONA (novinarka) > ONE (novinarke)

18. Zaokružite pravilan oblik.

1. Oni su	a) ekonomiste.	b) ekonomisti.
2. Ona je	a) diplomatistkinja.	b) diplomatkinja.
3. One su	a) novinarke.	b) novinarki.
4. Ona je	a) kuvarka.	b) kuvarica.
5. Ona je	a) studentkinja.	b) studentica.
6. Oni su	a) inženjeri.	b) inženjere.
7. Ona je	a) inženjerka.	b) inženjerkinja.

RAD U PARU

19. Podelite uloge i vežbajte razgovore.

Koristite:

Kako se zoveš?

Drago mi je.

Stvarno?

Odlično.

Zašto?

Da li?

Sara – diplomatkinja – Amerikanka
engleski maternji + španski ✓
srpski ✗

Julija – profesorica – Ruskinja
ruski maternji + srpski ✓✓✓+ poljski ✓✓✓
engleski ✓✓+ nemački ✓

Jan – ekonomista – Poljak
poljski maternji + engleski ✓✓✓+ nemački ✓
srpski ✗

Patrik – novinar – Francuz
francuski maternji + engleski ✓✓✓
+ srpski ✓✓

20

20. Čitajte i slušajte.

SRBIJA JE I MOJA ZEMLJA

Zovem se Rosa. Ja sam Italijanka. Moj muž se zove Dario. On je takođe Italijan. Mi živimo ovde, u Srbiji. On ne govori srpski dobro, ali razume. Ja govorim i razumem srpski odlično. Živimo u Srbiji zato što Dario radi ovde. On je ekonomista. Ja sam takođe ekonomistkinja, ali ja trenutno ne radim. Ali, ja nisam samo ekonomistkinja, ja sam i džez pevačica. Volim džez. Moj muž i moja muzika su moj život.

Ovo smo Dario i ja

Muzika je moja ljubav

21. Postavite pitanja za svaku rečenicu u tekstu.

PRIMER: Kako se zovete?

22. Ispravite greške. Pazite na red reči.

- A:** Zdravo. Zovem ja se Rosa. A ti?
B: Čao. Moje je ime Štefan. Da li srpski jezik učiš?
A: Ne trenutno učim. Da li govoriš ti srpski dobro jezik?
B: Govorim loše, razumem ali dobro. Da li živiš ovde?
A: Da, ovde ja živim, ali radim ne. A ti?
B: Ja i živim ovde. Student ja sam. Da li ti si studentkinja?
A: Ne, nisam. Sam ja pevačica.

23. Kojim redom ide razgovor?

- ☒ 1 Dobar dan. Ja se zovem Rosa. Ja sam pevačica. A Vi?
☐ Šta radite ovde?
☐ Da, volim i srpski i život ovde.
☐ Zdravo, drago mi je. Ja sam Irina. Ekonomistkinja sam.
☐ Živim ovde, zato što moj muž radi ovde. Da li volite srpski?
☐ Ovde učim srpski jezik. A Vi?

24. Dopunite tekst rečima.

Volim život ovde

nije volimo moj govorim dobar u Srbiji zato što

Ja sam Rami. Moja zemlja je Sirija, a (1) jezik je arapski. Dobro (2) i francuski. Sada moja mama, moj brat i ja živimo (3). Moj brat Sami i ja studiramo ovde. Učimo srpski jezik (4) je naša majka Srpkinja i zato što (5) ljude ovde. Razumemo mnogo, ali (6) lako da govorimo. Mi smo stranci ovde, ali to nije problem. Družimo se mnogo. Moja drugarica Dragana i ja studiramo zajedno. Naš hobi je muzika, a Sami voli fotografiju. Sami je moj brat i moj (7) drug.

Moja mama i moj brat

Moji drugovi u Srbiji

25. Dopunite rečenice odgovarajućim glagolima u prezentu.

- On dobro, a oni ne srpski jezik uopšte. (govoriti)
- Ja ovde, a oni ne ovde. (živeti)
- Ona život ovde, a one ne uopšte. (voleti)
- Ti francuski jezik, a vi ne (učiti)
- Mi studentkinje, a vi profesorice. (biti)
- Ja japanski malo. Da li ti ? (razumeti)
- Nikola mnogo, a Marko i Saša ne trenutno. (raditi)
- Zašto ovde? – Ja ovde zato što ovde. (živeti (2x) / raditi)
- Da li ti ekonomista? Ne, ekonomista. Ja lekar. (biti)
- Moji studenti srpski, ali ne ovde. (učiti / živeti)

Moja porodica

21

1. Slušajte i dopunite.

porodica roditelji deca muž snaja

deda baba mama tata brat

Ovo je moja – moje srce.

Ovo su moji Moj

se zove Petar, a moja Snežana.

Moj se zove Sava, a moja

..... je Julija.

Moji i su stari,

ali zdravi. Oni se zovu Ljubica i Đorđe.

Moj, Slavko, i moja,

Jana i Andrej, ovde su. A ko je Vaše srce?

deca
Ana i Petar *ćerka sin*
Jana i Andrej

snaja brat muž
Julija + Sava Slavko

Ja

mama + tata
Snežana Petar

baba deda
Ljubica Đorđe

2. Popunite svoje srce.

3. Opišite svoju porodicu.

22

4. Čitajte i slušajte.

PRIČA 1

Ja se zovem Julija. Ja sam Ruskinja. Moj muž, moja deca i ja živimo u Srbiji. Moj muž je Srbin, a ja sam srpska snaja. Naš sin i naša ćerka još su mala deca, ali, govore srpski i ruski odlično.

Ja sam profesorica, a moj muž je lekar. On radi mnogo, kao i ja. Mi smo veoma zauzeti. Kada je vikend, slobodni smo. Sviđa mi se kada je naša porodica zajedno. Njegovi roditelji su naši gosti ponekad. Moji roditelji žive daleko, u Rusiji. Ali, to nije problem danas. Moja mama i moj tata koriste internet, vidimo se svaki dan, i živimo kao jedna velika porodica.

Volim život u Srbiji, zato što mi se sviđaju ljudi, sviđa mi se klima i sviđa mi se priroda.

5. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗)

Julija kaže:

1. Ja sam profesorica. ☐
2. Naša deca su velika. ☐
3. U Srbiji mi se ne sviđa priroda. ☐
4. Mi volimo kada smo slobodni. ☐
5. Moji roditelji žive blizu. ☐
6. Njegovi roditelji ne žive u Srbiji. ☐

6. Ispravite netačne rečenice.

PRIMER: Ne, njihova deca nisu velika, ona su mala.

7. Pitajte.

PRIMER: Da li je ona srpska snaja?
Jeste. Njen muž je Srbin.

1. ?
Oni žive u Srbiji.
2. ?
Julija radi kao profesorica.
3. ?
Za vikend nisu zauzeti.
4. ?
Zato što koriste internet.
5. ?
Sviđaju im se ljudi, klima, priroda u Srbiji.

23 - 8. Čitajte i slušajte. PRIČA 2

Živim u Srbiji već dugo. Ja sam Austrijanac i srpski zet. Zovem se Ernst.

Moja žena je Srkinja. Ona se zove Lena. Njena porodica ne živi u Srbiji. Njeni mama, tata, brat i sestra žive u Bosni.

Moja sestra i njena porodica žive u Austriji. Njen sin se zove Ernst, kao i ja. Moj zet se zove Klaus, i on ponekad radi u Srbiji. Ipak, retko se vidamo. To mi se ne sviđa.

Lena i ja radimo zajedno. Naš posao je težak i radimo mnogo. Veoma retko smo slobodni. Retko smo kod kuće. To mi se ne sviđa.

Kada smo slobodni, volimo da gledamo TV ili da čitamo. Obično kuvamo zajedno – to mi se sviđa. U Srbiji mi se sviđa hrana, sviđa mi se muzika i sviđaju mi se ljudi. Volim život u Srbiji.

9. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗)

Ernst kaže:

1. Moja žena i ja ne radimo zajedno. ☐
2. Naše porodice žive u Srbiji. ☐
3. Sviđa mi se kada radimo mnogo. ☐
4. Mi smo često slobodni. ☐
5. Ne volim kada nismo kod kuće. ☐
6. Volimo da gledamo TV i da čitamo. ☐

MI KAŽEMO

Mi smo kod kuće.

MI KAŽEMO

Sviđa mi se hrana u Srbiji.
Sviđaju mi se ljudi u Srbiji.

10. Ispravite netačne rečenice.

PRIMER: Ne, on nije Srbin.
On je Austrijanac.

11. Pitajte.

PRIMER: Da li je on srpski zet? Da, on je srpski zet.

1.? Ernst i Lena žive u Srbiji.
2.? Njegova porodica ne živi u Srbiji.
3.? Njihov posao je težak.
4.? Oni su zauzeti često.
5.? Kada su slobodni, gledaju TV ili čitaju.
6.? Sviđaju im se hrana i muzika u Srbiji.

12. Dopunite priču o Juliji. Koristite prisvojne zamenice.

..... ime je Julija. muž i deca žive u Srbiji. porodica živi daleko i oni se vide retko. muž je Srbin i porodica živi u Srbiji. Oni su gosti često.

13. Dopunite priču o Ernstu. Koristite prisvojne zamenice.

..... ime je Ernst. On je Austrijanac, a žena je Srпкиnja.
Žive u Srbiji, zato što i Ernst i Lena rade ovde. porodice nisu u Srbiji.
..... porodica živi u Austriji, a roditelji, sestra i brat žive u Bosni.

14. Zaokružite pravilan oblik (a, b ili c).

- Ovo je Julija, a ovo je porodica.
a) njena b) njegova c) naša
- Ja sam Julija, a ovo su deca.
a) tvoja b) moja c) njihova
- Ovo je Miloš, a ovo je tata.
a) njihov b) njen c) njegov
- Mi smo Miloš i Sara, a ovo su roditelji.
a) moji b) naši c) njihovi
- Da li si ti Andrej? Da li je ovo knjiga?
a) tvoja b) njegova c) njena
- Ovo su Elizabet i Denis, a Amerika je zemlja.
a) naša b) njena c) njihova

15. Pitajte svog para.

- Da li živite u Srbiji?
- Da li radite ovde?
- Da li ste često zauzeti?
- Šta vam se sviđa u Srbiji?
- Šta vam se ne sviđa u Srbiji?

📖 Vežbanka, strana 138

PRISVOJNE ZAMENICE

	jednina (sg)	množina (pl)
JA	moj, -a, -e	moji, -e, -a
TI	tvoj, -a, -e	tvoji, -e, -a
ON, ONA, ONO	njegov, -a, -o njen, -a, -o njegov, -a, -o	njegovi, -e, -a njeni, -e, -a njegovi, -e, -a
MI	naš, -a, -e	naši, -e, -a
VI	vaš, -a, -e	vaši, -e, -a
ONI, -E, -A	njihov, -a, -o	njihovi, -e, -a

📖 Prisvojne zamenice, strana 217

16. Poveži ista značenja.

1. Veoma smo zauzeti.	Retko sam zauzeta.
2. Uvek sam slobodna.	Volim život ovde.
3. Sviđa mi se život ovde.	Ne vidimo se retko.
4. Često se vidimo.	Retko smo slobodni

17. Dopunite rečenice glagolom u prezentu.

- Mi (kuvati) zajedno, ali ne (raditi) zajedno.
- Ernst (živeti) i (raditi) u Srbiji.
- Njena porodica (koristiti) internet.
- Oni (videti se) svaki dan.
- Da li ti (slušati) radio često?
- Kako (zvati se) tvoja sestra?
- Ja (gledati) TV uveče, a on (čitati) knjigu.
- Ernst i Lena (šetati se) za vikend.
- Da li vi (ručati) zajedno?
- Julija (voleti) kada je njena porodica zajedno.

18. Povežite.

1. čitati	radio
2. koristiti	srpski jezik
3. slušati	ručak
4. spavati	internet
5. učiti	TV
6. gledati	pilates
7. trenirati	dugo
8. kuvati	novine

PREZENT GLAGOLA (-A/-JU)

	GLEDATI	ČITATI	KUVATI	SLUŠATI
JA	gleda-m	čita-m	kuva-m	sluša-m
TI	gleda-š	čita-š	kuva-š	sluša-š
ON, ONA, ONO	gleda	čita	kuva	sluša
MI	gleda-mo	čita-mo	kuva-mo	sluša-mo
VI	gleda-te	čita-te	kuva-te	sluša-te
ONI, ONE, ONA	gleda-ju	čita-ju	kuva-ju	sluša-ju

Prezent, strana 220

19. Upišite ponudene reči.

često obično nikad retko pre podne posle podne uveče za

Zovem se Metju. Ja sam student. Studiram ovde, u Srbiji.
 učim zato što nisam umoran. ne slušam radio.
 gledam TV, zato što nisam slobodan. učim srpski
 jezik. Svaki dan treniram karate. obično
 nisam kod kuće. ručam u restoranu, zato što nisam dobar kuvar.

24

20. Slušajte i proverite.

21. Napišite priču. Šta oni rade?

	ujutro	pre podne	posle podne	uveče
Metju	spavati dugo ✗ slušati radio ✓✓	učiti srpski ✓✓✓	ručati kod kuće ✗	družiti se ✓✓ trenirati karate ✓✓✓
Julija	spavati dugo ✗ čitati novine ✓	raditi ✓✓✓ šetati se ✓	ručati u restoranu ✗ kuvati ručak ✓✓✓	družiti se ✓✓ gledati film ✓
Lena	slušati radio ✓ čitati novine ✓✓	učiti srpski ✗ raditi mnogo ✓✓✓	trenirati pilates ✓✓	šetati se ✓✓ gledati TV ✓✓✓

✗ ne
✓ ponekad
✓✓ obično
✓✓✓ često

PAZITE

Ja volim da se šetam.
=
Volim da se šetam.

Ja ne volim da kuvam.
=

Ne volim da kuvam.

22. Odgovorite. Šta Vi radite svaki dan?

ujutro	pre podne	posle podne	uveče

23. Dopunite glagolima u prezentu.

- Metju (ne voleti spavati) dugo ujutro.
- Julija i Lena (voleti čitati) novine.
- Da li vi (voleti šetati se)?
- Moja porodica (voleti gledati) TV uveče.
- Ja (ne voleti kuvati) često.
- Ernst (voleti družiti se).
- Da li ti (voleti raditi)?
- Julija i njena deca (ne voleti ručati) u restoranu često.
- Metju i njegova porodica (voleti videti se) za vikend.
- Mi (voleti slušati) radio pre podne.

25

24. Slušajte i odgovorite.

I ja.

Ja ne.

PRIMER: Uveče gledam TV.

25. Dopišite krajnji vokal. Pazite na rod.

Ja sam Ruskinj, a moj muž je Srbin.

Naš ćerk i naš sin govore srpski i ruski odlično.

Moj muž i moj dec žive u Srbiji.

Moj roditelj ne žive ovde.

Ali, njegov roditelj su naš gost ponekad.

Moj muž i ja smo zauzet svaki dan, ali naš dec nisu zauzet

26. Povežite antonime.

1. slobodan	malo
2. velik	ujutro
3. mnogo	blizu
4. često	zauzet
5. daleko	težak
6. lak	retko
7. uveče	mali

27. Odgovorite.

I meni.

Meni ne.

PRIMER: Sviđa mi se hrana u Srbiji.

- Sviđaju mi se ljudi u Srbiji.
- Sviđa mi se srpska muzika.
- Sviđa mi se srpski jezik.
- Sviđa mi se klima ovde.
- Sviđaju mi se srpski filmovi.
- Sviđa mi se rakija.
- Sviđa mi se priroda ovde.
- Sviđa mi se Beograd.

28. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu.

1. a) Ja se zovem Julija	b) Ja zovem se Julija.
2. a) Volimo kada je naša porodica zajedno.	b) Volimo kada naša porodica zajedno je.
3. a) Svaki vidimo dan se.	b) Svaki dan se vidimo.
4. a) Ne mi se sviđa hrana ovde.	b) Ne sviđa mi se hrana ovde.
5. a) To mi se ne sviđa.	b) To mi ne se sviđa.
6. a) Oni se šetaju uveče.	b) Oni šetaju se uveče.
7. a) Za vikend smo obično zajedno.	b) Smo za vikend obično zajedno.
8. a) On je ekonomista, a ja sam student.	b) On je ekonomista, a sam student.

29. Zaokružite pravilan odgovor. Moguće je više rešenja.

1. Da li si kod kuće sada?
a) Nisam. b) Ne. c) Ja ne.	5. Da li dobro govorite srpski jezik?
a) Da. b) Jesam. c) I ja.
2. Sviđa mi se hrana ovde.
a) I ja. b) I meni. c) Meni.	6. Sviđa mi se klima ovde.
a) Ja ne. b) Ne. c) Meni ne.
3. Da li uveče gledaš TV?
a) Jesam. b) I ja. c) Da.	7. Da li ste vi i vaš muž zauzeti?
a) Da. b) I mi. c) Jesmo.
4. Živim u Srbiji.
a) Meni ne. b) Ja ne. c) Ne.	

30. Dopunite rečenice.

ali

ili

a

i

1. Moja mama voli tenis, tata voli fudbal.
2. Svaki dan pre podne učim, za vikend obično gledam film.
3. Moji roditelji se šetaju ručaju u restoranu za vikend.
4. Moja mama ja kuvamo zajedno.
5. Ja živim u Srbiji, ne govorim dobro srpski jezik.
6. Da li tvoj brat studira francuski španski?
7. Sergej studira u Rusiji, ja u Srbiji.
8. Ja gledam TV uveče. moj tata gleda TV uveče.

Moj svet

1. Povežite.

PRIMER: Beograd je glavni grad.

Beograd	je nije	interesantan	grad.
Rim		glavni	
Atina		opasan	
Meksiko Siti		siguran	
Rio de Žaneiro		dosadan	
Njujork		velik	
Tokio		mali	
Moskva		lep	
		star	
		čist	

PAZITE

čovек > ljudi

dete > deca

PAZITE

grad > gradovi

park > parkovi

trg > trgovi

sajam > sajmovi

Množina imenica, strana 215

26 2. Čitajte i slušajte.

Beograd

A BC Beograd nije mali grad. On je glavni grad – interesantan i lep. U Beogradu nikad nije dosadno. Ljudi su otvoreni, hrana je dobra, atmosfera je prijatna.

Beograd ima sve: tu su stari trgovi, duge ulice, visoke zgrade i široki bulevi. U Beogradu su parkovi veliki, a tu su i dve velike reke – Sava i Dunav. Pozorišta su dobra, muzeji zanimljivi a restorani odlični.

U Beogradu su filmski festivali, koncerti, sajmovi i sportska takmičenja. Život u Beogradu je brz i ponekad stresan. Ovde je velika gužva, a saobraćaj je haotičan. Nikad nije mir i tišina. Ljudi kažu da je Beograd topao i otvoren grad. Deca ovde žive slobodno. Gradovi kao Beograd su divni.

Београд

A B9 Београд није мали град. Он је главни град – интересантан и леп. У Београду никад није досадно. Људи су отворени, храна је добра, атмосфера је пријатна.

Београд има све: ту су стари тргови, дуге улице, високе зграде и широки булевари. У Београду су паркови велики, а ту су и две велике реке – Сава и Дунав. Позоришта су добра, музеји занимљиви а ресторани одлични.

У Београду су филмски фестивали, концерти, сајмови и спортска такмичења. Живот у Београду је брз и понекад стресан. Овде је велика гужва, а саобраћај је хаотичан. Никад није мир и тишина. Људи кажу да је Београд топао и отворен град. Деца овде живе слободно. Градови као Београд су дивни.

Dodatak, strane 185 - 186

3. Šta je tačno?

1. Beograd nije glavni grad Srbije.	T	N
2. Beograd ima dve velike reke.	T	N
3. U Beogradu je dosadno.	T	N
4. Život u Beogradu nikad nije stresan.	T	N
5. Saobraćaj je haotičan.	T	N
6. Gužva je velika.	T	N
7. U Beogradu je mir i tišina svaki dan.	T	N
8. Deca ne žive slobodno.	T	N

Vežbanka, strana 140

NOMINATIV

	m	f	n
singular	odličan restoran dobar čovek	dug ^A ulic ^A	mal ^O mest ^O moj ^E src ^E
plural	odličn ^I restoran ^I dobr ^I ljud ^I	dug ^E ulic ^E	mala ^A mest ^A moja ^A src ^A

Nominativ, strana 214

4. Povežite parove kao u tekstu.

1. Saobraćaj	otvoreni.
2. Parkovi	stari.
3. Trgovi	haotičan.
4. Restorani	široki.
5. Bulevari	velika.
6. Muzeji	duge.
7. Život	brz.
8. Ulice	visoke.
9. Reke	velike.
10. Hrana	odlični.
11. Gužva	dobra.
12. Ljudi	zanimljivi.
13. Zgrade	čisti.

je

su

27

5. Čitajte i ponovite.

1.

2.

3.

6. Dopunite.

važno dosadno **interesantno** nevažno
 zdravo divno opasno sigurno
 odlično dobro loše **lepo**

PRIMER: Pozorište je interesantno mesto.

1. Muzej je mesto.
2. Galerija je mesto.
3. Restoran je mesto.
4. Park je mesto.
5. Banka je mesto.
6. Biblioteka je mesto.
7. Parking je mesto.
8. Hotel je mesto.

PAZITE

Nikad nije dosadno.
 =
 Uvek je interesantno.

Nikad nije mir i tišina.
 =
 Uvek je gužva.

7. Napišite komentar. Koristite model: Tamo nikad nije ... = Uvek je...

PRIMER: Muzej : Tamo nikad nije dosadno. Uvek je interesantno.

1. Pozorište:
2. Park:
3. Restoran:
4. Selo:
5. Biblioteka:
6. Gradske ulice:

8. Red reči. Sastavite rečenice.

1. Uvek mir je i tišina.
2. Saobraćaj haotičan nije nikad.
3. U život lep Beogradu je.
4. Za mesto dobro malo je život.
5. Je velik grad opasan.
6. Zdravo park je mesto.
7. Odlični nisu ovde restorani.
8. Je ponekad gužva.
9. Su široki bulevi.
10. I lepe su duge ulice.
11. Galerije uvek interesantne su.
12. Su i duge reke široke.
13. Za malo mesto nikad nije opasno život.
14. Selo život je za sigurno.

9. Šta Vi mislite? Koristite ponuđeni model. (Ne) mislim da ... zato što...

1. Veliki gradovi su veoma opasni.
2. Mali gradovi su sigurni za život.
3. Sela su dosadna.
4. Gradski život je haotičan.
5. Seoski život je zanimljiv.
6. Sportska takmičenja su dosadna.
7. Parkovi su zdrava mesta.
8. Gradska gužva je ponekad zanimljiva.
9. Ljudi u gradu nisu prijatni.
10. Gradske ulice nisu čiste.

28 10. Čitajte i ponovite.

RED REČI

Sela	su	dosadna.
Mislim	da	sela dosadna.
Mislim	da	sela nisu dosadna.

11. Izaberite odgovarajuću reč (a-d).

MOJA PRIČA

Mesto gde živim se zove To je (a)

Tamo (b) dugo.

Moje mesto je (c), i

Tamo su (č)..... ulice i zgrade.

Parkovi su (ć) i, a restorani su

..... i Ja (d) mesto gde živim.

- (a) grad / selo
- (b) živim / ne živim
- (c) interesantno / dosadno / malo veliko / opasno sigurno...
- (č) široke / duge stare / nove lepe / zanimljive...
- (ć) veliki / lepi skupi / odlični dobri / opasni sigurni...
- (d) volim / ne volim

ORIJENTACIJA

12. Šta je gde?

Pravo je Trg republike. **Levo** je Narodno pozorište, a **nazad** je Narodni muzej. **Pravo** je Palata Albanija. Hotel Moskva je takođe **blizu**. **Desno** je popularna Knez Mihailova ulica. **Ovde** su knjižare, restorani i galerije. Ljudi se ovde šetaju, sede, čitaju ili pričaju. Turisti vole ova mesta.

MI KAŽEMO

Levo
Desno
Pravo
Nazad
Blizu
Daleko
Ovde

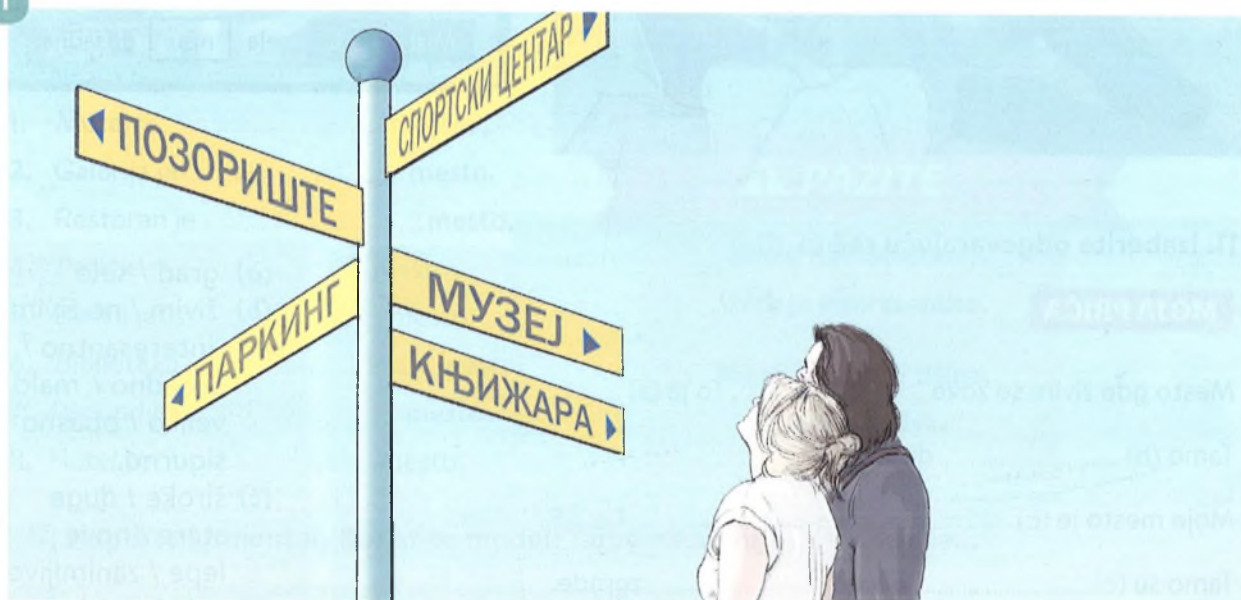
su muzej i park.
je banka.

Lekcija 5

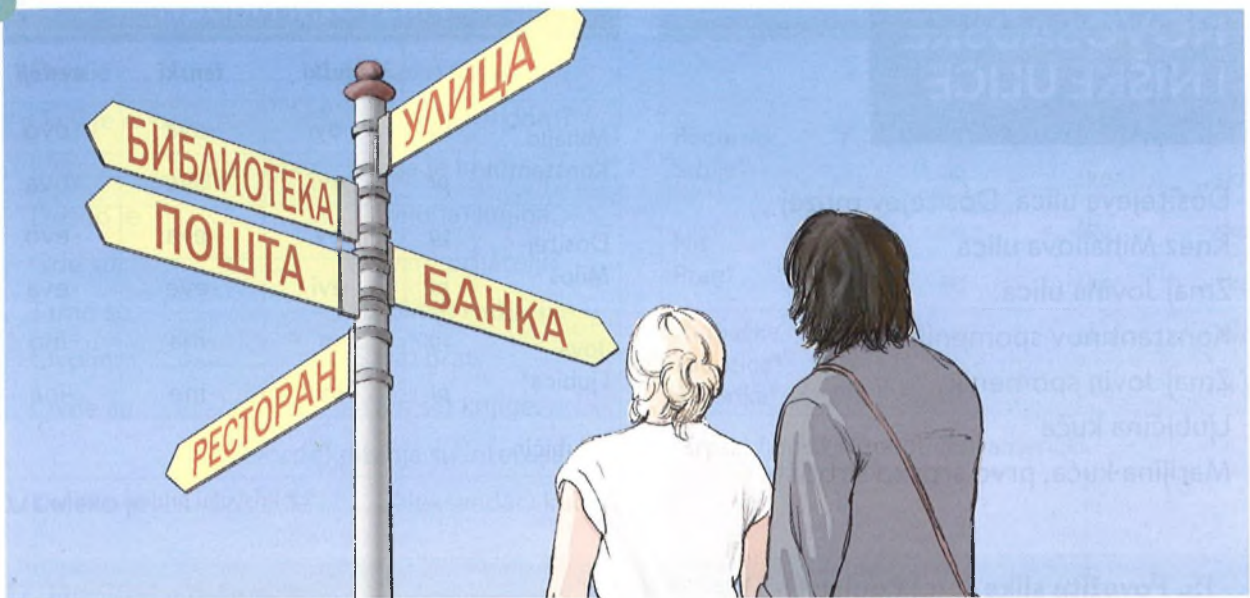

13. Dopunite. pravo-levo-desno-nazad

1

PRIMER: Nazad je sportski centar.
muzej i knjižara.
parking.
pozorište.

..... biblioteka i pošta.
 banka.
 restoran.
 ulica.

29

14. Zaokružite šta čujete.

1

A: Izvinite, gde je pošta / banka?

B: Pošta? Ona je pravo / levo.

A: Pravo? Da li je blizu / daleko?

B: Daleko je. / Nije daleko.

2

A: Dobar dan. Šta je ovo?

B: Ovo je stara / nova biblioteka.

A: A zgrada levo / desno, šta je to?

B: To je staro / novo pozorište.

👉 Vežbanka, strana 141

3

A: Izvinite, gde je park? Pravo ili desno? / Levo ili desno?

B: Veliki / Stari park je levo. Desno je parking / park.

A: A nazad? Šta je nazad?

B: To je nova / velika galerija.

A: Hvala dobro / lepo.

4

A: Dobro jutro. Da li je Knez Mihailova ulica daleko / blizu?

B: Nije. Blizu / Daleko je. Da li vidite Kalemegdan?

A: Da, naravno. To je vaša lepa / velika tvrđava.

B: Desno / Levo je Knez Mihailova.

A: Aha... A šta je nazad / pravo?

B: To je Beogradski zoološki vrt.

BEOGRADSKA, NOVOSADSKA I NIŠKE ULICE

Dositejeva ulica, Dositejev muzej
Knez Mihailova ulica
Zmaj Jovina ulica
Konstantinov spomenik
Zmaj Jovin spomenik
Ljubičina kuća
Marijina kuća, prvo srpsko sirotište

PRISVOJNI PRIDEVI

		muški	ženski	srednji
Mihailo Konstantin	sg	-ov	-ova	-ovo
	pl	-ovi	-ove	-ova
Dositej Miloš	sg	-ev	-eva	-evo
	pl	-evi	-eve	-eva
Jova Ljubica*	sg	-in	-ina	-ino
	pl	-ini	-ine	-ina
*Ljubičin				

Prisvojni pridevi, strana 217

15. Povežite slike (a-ć) i opise (1-5).

Dositej Obradović

Knez Mihailo Obrenović

Zmaj Jova Jovanović

Marija Trandafii

car Konstantin

1. Ona je bila veoma bogata žena. Bila je velika dobrotvorka. Marijina kuća je bila prvo srpsko sirotište. Danas je tu Matica srpska – velika srpska biblioteka.

2. On je bio poznat pisac i velik putnik. U Beogradu je danas Dositejev muzej.

3. On je bio srpski vladar. Bio je veoma lep i pametan čovek. Njegov otac, Miloš Obrenović, takođe je bio srpski vladar. Miloševa žena bila je Ljubica Obrenović. Ona je bila Mihailova majka.

4. On je bio rimski car. Niš je njegov rodni grad. Konstantinov spomenik je danas tamo, a niški aerodrom se zove *Konstantin Veliki*. Konstantinov grad je bio Konstantinopolj. Danas se taj grad zove Istanbul.

5. On je bio pesnik i lekar. Zmaj Jovine pesme su i danas veoma popularne. Njegova ulica se zove Zmaj Jovina ulica. Ova ulica je velika i lepa. Zmaj Jovina kuća je danas muzej.

16. Dopunite rečenice.

- Ovo je (Nikola) ulica.
- Da li je ovo (Marko) dom?
- (Miloš) knjiga je levo.
- Desno je (Jelena) knjiga.
- Gde su (Jovan) prijatelji?
- Tamo su (Milica) roditelji.
- Ovo je (Sara) brat.
- Ovde su (Siniša) knjige.
- (Đorđe) pitanja su interesantna.
- Daleko je (Aleksandar) kuća.

PRIDEVSKI SUFIKSI

		muški	ženski	srednji
Beograd Srbija*	sg	-ski	-ska	-sko
	pl	-ski	-ske	-ska
Niš Prag*	sg	-ški	-ška	-ško
	pl	-ški	-ške	-ška
Nemačka Subotica* Amerika*	sg	-čki	-čka	-čko
	pl	-čki	-čke	-čka

*srpski / praški / subotički / američki

17. Dopunite rečenice.

- (Beograd) pozorišta su ovde.
- Učimo (Srbija) jezik.
- Veoma je poznata (Prag) filmska škola.
- Gde je (Niš) banja?
- (Nemačka) automobili su odlični.
- (Dunav) ulica je veoma stara ulica.
- (Subotica) pozorište je veliko.
- (Amerika) filmovi su popularni.

Konstantinov spomenik, Niš

Matica srpska, Novi Sad

Zmaj Jovin spomenik, Novi Sad

18. Povežite.

1. Ovde se može dobro jesti.	trg
2. Ovde se može šetati.	sportski centar
3. Ovde se može gledati film.	pozorište
4. Ovde se može kupiti dobra knjiga.	restoran
5. Ovde se može gledati predstava.	biblioteka
6. Ovde se može slušati muzika.	knjižara
7. Ovde se može čitati.	banka
8. Ovde se može čuvati novac.	park
9. Ovde se može trenirati sport.	pijaca
10. Ovde se može kupiti zdrava hrana.	bioskop

19. Podelite reči na pozitivne (P) i negativne (N).

opasan	☐	interesantan	☐
dosadan	☐	lep	☐
gužva	☐	mir	☐
zdrav	☐	tišina	☐
haotičan	☐	divan	☐

Šta radiš?

1. Čitajte.

30

2. Slušajte ceo razgovor.

Vežbanka, strana 144

3. Dopunite oblikom akuzativa.

(ZA + akuzativ)

1. kafa	1. za kafu
2. šetnja	2. za
3. kolač	3. za kolač
4. čaj	4. za
5. druženje	5. za druženje
6. putovanje	6. za

MI KAŽEMO

Šta (ti) radiš?
Šta (Vi) radite?

Šta si ti / ste Vi
po zanimanju?

31

4. Slušajte razgovore i odgovorite.

razgovor 1. Sin jeste / nije za mleko.

razgovor 2. Milica jeste / nije sada za druženje.

razgovor 3. Čovek jeste / nije za šetnju.

razgovor 4. Gosti jesu / nisu za kolač.

PAZITE

Jesi li za kafu?

=

Da li si za kafu?

5. Pitajte i odgovarajte. Koristite date odgovore.

RAD U PARU

PRIMER:

Jesi li za kafu?

Zašto da ne. Baš super ideja.

ODGOVORI:

Zašto da ne.

Izvini, ne sada.

Možda kasnije.

Oh, divno. Jesam.

Nisam, hvala.

Baš super ideja.

Odlično.

Naravno.

6. Šta mislite, koje zanimanje je opasno / dosadno / naporno / stresno?

PRIMER: Mislim da je **biti ronilac** opasno. = Mislim da je opasno **biti** ronilac.

7. Povežite rečenice.

- Mislim da je opasno biti ronilac
- Mislim da je naporno biti policajac
- Mislim da je stresno biti lekar
- Mislim da je dosadno biti domaćica
- Mislim da nije dosadno biti menadžer
- Mislim da je naporno biti domaćica

zato što

- moraš da budeš kod kuće.
- moraš da radiš noću.
- moraš da lečiš bolesne ljude.
- moraš da spremaš kuću i decu.
- moraš da imaš uvek nove ideje.
- moraš da ideš duboko u vodu.

8. Dopunite ✗ ili ✓. Kažite šta mislite.

PRIMER: Policajac mora da bude hrabar.

		policajac policajka	ronilac	menadžer menadžerka	lekar lekarka	domaćica
Mora da bude	jak, -a.					
	mlad, -a.					
	hrabar, -bra.					
	zdrav, -a.					
Mora da	nosi uniformu.					
	radi noću.					
	radi napolju.					
	putuje.					
Mora da koristi	specijalnu opremu.					
	kompjuter.					

9. Čitajte. Napišite ko šta govori.

policajac/policajka

menadžer/menadžerka

frizer/frizerka

glumac/glumica

A.

Menadžer

Ne nosim uniformu, ali, kada radim,

moram da budem elegantan

Ne radim za vikend. Ponekad moram da putujem. Svaki dan koristim kompjuter i mobilni telefon.

To nije zdravo, znam

Na sreću, ne moram da radim napolju. Nikad ne radim noću.

B.

Glumac

Moja uniforma se zove kostim.

To mi se sviđa. Obično radim uveče. Radim i za vikend. Ne treba da koristim kompjuter često.

Ali, ja sam popularan i moram da imam Fejsbuk stranu. Kada ne radim, moram da čitam mnogo.

Ali, ja baš volim da putujem. Moram da budem zdrav, jak, nasmejan i zabavan.

C.

Frizer

Moje kolege ne nose uvek uniformu, ali ja nosim. Mislim da je to važno. Radim svaki dan.

Ponekad radim u subotu

Moram da koristim specijalnu opremu – makaze.

Ne moram da putujem. Nikad ne radim napolju.

Č.

Policajac

Moram da nosim uniformu i moram da koristim specijalnu opremu. Uvek imam pištolj.

Veoma često radim noću. Moja porodica ne voli kad radim noću. Moja žena misli

da je moj posao opasan. Ja ne mislim tako. Posao je posao. Ponekad je težak i opasan, ponekad nije.

Često radim napolju, ali, volim da radim

i unutra. Moram da budem zdrav, jak i hrabar.

10. Ko ovo kaže? Dopunite tekstove (A-Č) rečenicama (1-8).

1. Moram da budem kreativna i zdrava.
2. Svako veče nosim novi kostim.
3. Moram da budem elegantna.
4. Ali, nikad ne radim u nedelju.
5. Veoma često radim noću.
6. Na sreću, ne moram da putujem često.
7. To nije zdravo, znam.
8. Veoma često moram da putujem.

Moram da
Volim da
Želim da
Ne smem da
Treba da

budem...

1. budem	1. budemo
2. budeš	2. budete
3. bude	3. budu

32

11. Proverite.

12. **RAĐ U PARU** Pogodi ko sam. **PRIMER:** Ja sam...

A. Zamislite jedno zanimanje. Napišite kakav je vaš posao.

Moj posao je (a)
i
Moram da budem (b) i
Za vikend (c)
(č) uniformu.
Moj posao je (č)
Treba da (d)
Ja sam

- (a) lak / težak / stresan / opasan /
siguran / zanimljiv / dosadan /
naporan
(b) jak, -a / mlad, -a / hrabar, -bra /
zdrav, -a / kreativan, -vna
(c) radim / ne radim / ponekad radim
(č) nosim / ne nosim
(d) napolju / unutra
(d) putujem / koristim kompjuter /
koristim specijalnu opremu

B. Vaše kolege pitaju, a Vi odgovarate samo sa DA ili NE.

PRIMER: Da li radite napolju? Morate li da nosite uniformu?

C. Pročitajte svoju priču.

PAZITE

Morate li da... = Da li morate da...

Volite li da... = Da li volite da...

13. Dopunite rečenice oblikom akuzativa.

Marija Petrović je menadžerka.

Ona ima (dobar posao). Mora da koristi
..... (kompjuter) često. Nema (uniforma),
ali treba da nosi (elegantno odelo). Radi mnogo,
ali za (vikend) je slobodna.

Marija ima (divna porodica).

Nema vremena da sprema (sin) i (ćerka)
za (škola). To radi njen muž. Kada imaju vremena,
svi zajedno gledaju (film) ili igraju (karte).
Marija voli da čita (knjiga) uveče, kada deca spavaju.

AKUZATIV (za, u, na, kroz)

	m	f	n
singular	brz kompjuter dobra frizerA	novU idejU	lepo putovanje
plural	brzE kompjuterE dobra frizerE	nove ideje	lepa putovanja

DOMAĆICE

14. Šta rade ove žene? Povežite slike (a-c) i opise (1-3).

A.

B.

C.

1

Ova žena kupuje hranu na pijaci. Mislim da je ova žena zaposlena. Ona, možda, radi u firmi, a sada ide kući.

2

Ova žena ima sina i oni rade domaći. Oni su kod kuće. Ona ima posao, ali sada je slobodna.

3

Ova žena nije zaposlena, slobodna je. Ona je kod kuće. Ona ništa ne radi.

15. Čitajte i slušajte.

33 KUBA

Ja nisam zaposlena. Imam fakultetsku diplomu, ali nemam posao. Zato sam kod kuće i moram da budem domaćica. Na sreću, to nije loše, zato što smo moja deca i ja zajedno svaki dan. Ujutro spremam doručak i spremam decu za školu. Kada deca nisu kod kuće, ja moram da spremam kuću i idem na pijacu. Volim da kupujem zdravu hranu. Mnogo volim da kuvam.

Na sreću moj muž radi. On nema veliku platu, ali ima lep posao. Naravno, uvek može bolje, ali, novac nije sve, zar ne? Ja želim da imam zdravu i srećnu porodicu.

34 LIBIJA

Ja sam domaćica, ali, želim da imam posao. Nekada su žene ovde bile samo domaćice. Danas žene ne moraju da budu kod kuće. One smeju da idu u školu i na fakultet, a kasnije smeju da rade. Ja volim da čitam i putujem. Želim da radim i imam novac za moju porodicu.

Moj muž kaže da ne moram da radim, ali ja mislim da je šteta da ne radim. Imam fakultetsku diplomu i želim da učim još više.

35 SRBIJA

Ja dugo nisam bila zaposlena. Nekada sam bila samo domaćica – i nisam bila srećna. Sada imam privatan posao. Nisam više tipična domaćica.

Pre podne, kada deca idu u školu, ja radim kod kuće. Koristim internet i radim za sajt *Kupujem – prodajem*. Ne moram da idem napolje, sve radim kod kuće i to je odlično. Volim da kuvam ručak i radim posao u isto vreme. Želim da učim kako da kuvam bolje.

Posle podne, kada su moj sin i moj muž kod kuće, obično ne radim. Moj sin je još mali i mi moramo da radimo domaći zajedno. Ponekad uveče zajedno idemo u šetnju ili u bioskop.

MI KAŽEMO

na sreću
nažalost
šteta (je)

16. Dopunite tabelu.

	Voli da...	Želi da...	Mora da...
žena 1 Kuba			
žena 2 Libija			
žena 3 Srbija			

17. Koja žena ovo kaže, žena 1, 2 ili 3 ?

1. Ja sam domaćica, ali želim da imam posao.
2. Nekada sam bila samo domaćica – i nisam bila srećna.
3. Posle podne, kada su moj sin i moj muž kod kuće, obično ne radim.
4. Imam fakultetsku diplomu, ali nemam posao.
5. Volim da kuvam ručak i radim posao u isto vreme.
6. Moj muž misli da ne moram da radim.
7. Uvek može bolje, ali, novac nije sve, zar ne?
8. Mislim da je lepo kada radiš i imaš novac za porodicu.
9. Imam fakultetsku diplomu i želim da učim još više.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Vežbanka, strana 147

PREZENT GLAGOLA (-E/-U)

	IĆI	PUTOVATI	KUPOVATI
JA	ide- m	putuje- m	kupuje- m
TI	ide- š	putuje- š	kupuje- š
ON ONA ONO	ide	putuje	kupuje
MI	ide- mo	putuje- mo	kupuje- mo
VI	ide- te	putuje- te	kupuje- te
ONI ONE ONA	id- u	putuj- u	kupuj- u

Prezent, strana 220

Neobične SIRENE

Lekcija 6

18. Čitajte.

Da li znate ko su „henio“ žene?

A BC Ako želite da znate, morate da putujete daleko, čak u Južnu Koreju. One su profesionalni ronionci. Njihov posao je veoma težak. One nose uniformu i koriste specijalnu opremu: maske i gumena odela. Moraju da budu zdrave, jake i hrabre. One ne moraju da budu jako mlade. Neke „henio“ žene imaju čak osamdeset godina.

Njihova deca ne žele da budu ronionci, kao one. Ona žele da idu u gradove i da tamo studiraju. Misle da je biti henio žena veoma teško, naporno i opasno. Njihove majke misle drugačije.

Da li znate ko su „хенио“ жене?

A BB Ако желите да знате, морате да путујете далеко, чак у Јужну Кореју. Оне су професионални рониоци. Њихов посао је веома тежак. Оне носе униформу и користе специјалну опрему: маске и гумена одела. Морају да буду здраве, јаке и храбре.

Оне не морају да буду јако младе. Неке „хенио“ жене имају чак осамдесет година.

Њихова деца не желе да буду рониоци, као оне. Она желе да иду у градове и да тамо студирају. Мисле да је бити хенио жена веома тешко, напорно и опасно. Њихове мајке мисле другачије.

19. Šta kažu henio žene? Tačno (✓) ili netačno (X).

1. Ronjenje je naš hobi. ☐
2. Mi nemamo uniformu. ☐
3. Naša deca žele da budu kao mi. ☐
4. Naš posao nije lak. ☐
5. Mi nismo jako mlade. ☐
6. Mi smo zdrave, jake i hrabre. ☐
7. Želimo da idemo u gradove. ☐

20. Čitajte.

Другачија прича

А Б С Ова жена је млада и жели да буде хенио жена – као њена мама. Она има ресторан, а у слободно време учи да рони као хенио жене.

„Сад или никад! Имам још мало времена да гледам и учим како моја мама и моја бака роне. Не желим да заборавим традицију. Наше песме и бајке славе хенио жене.“

Другачија прича

А Б В Ова жена је млада и жели да буде хенио жена – као њена мама. Она има ресторан, а у слободно време учи да рони као хенио жене.

„Сад или никад! Имам још мало времена да гледам и учим како моја мама и моја бака роне. Не желим да заборавим традицију. Наше песме и бајке славе хенио жене.“

21. Dopunite rečenice pridevom i prilogom.

1. Mislim da je biti ronilac teško. Ronilac ima zanimanje.
2. Mislim da biti glumac nije Glumac nema dosadno zanimanje.
3. Mislim da je raditi kao policajac opasno. Policajac radi posao.
4. Mislim da je raditi kao menadžer Menadžer ima stresan posao.
5. Mislim da je biti domaćica naporno. Domaćica radi posao.
6. Mislim da nije biti lekar. Lekar nema lak posao.
7. Mislim da je interesantno biti profesor. Profesor radi posao.
8. Mislim da je biti frizer Frizer ima lep posao.

22. Dopunite parove pridev-prilog.

<i>prilog</i> + glagol	<i>pridev</i> + imenica
1. teško je biti ronilac	ronilac je teško zanimanje
2. dosadno	
3. opasno	
4. stresno	
5. naporno	
6. lako	
7. interesantno	
8. lepo	

23. Slušajte i dopunite.

- A:** Zdravo, Milice.
B: O, zdravo, Zdravko.
A: Šta radiš?
B:
A: Kuda ideš?
B: Idem na A ti?
A: I ja idem na pauzu. za kafu?
B:

- A:** Izvolite. Sedite. Direktor još slobodan.
B: problema.
A: Jeste li za čaj ili kafu?
B: Oh, divno, Jednu kafu, molim.
A: Naravno.

38

24. Slušajte razgovor.

25. Pitajte.

PRIMER: Ko razgovara? Razgovaraju Ana i Marko.

1. Šta	Oni razgovaraju.
2. Šta	Ona ide na posao.
3. Da li	On danas ne radi.
4. Šta	Oni žele da idu na kafu.
5. Kada	Za vikend.

26. Čitajte i ispravite greške.

Ana i Marko razgovaraju telefonom. Ana ide na odmor. Ona čeka taksi.
Marko radi danas. On ne čeka taksi. Marko i Ana ne žele da idu na kafu za vikend.

39

27. Proverite.

28. Povežite pitanja i odgovore.

1. Želiš li da ideš na koncert?	a) Na sreću, ne moram.
2. Moraš li da radiš noću?	b) Uvek može bolje.
3. Šta ste po zanimanju?	c) Baš super ideja.
4. Jeste li za druženje?	č) Još ne.
5. Da li imate dobru platu?	ć) Nažalost, nemam vremena.
6. Da li si zaposlen?	d) Ja sam policajac.

Srećan put!

1. Kako putujete?

a) Kada putujem na odmor,	DA	NE		
b) Kada idem na poslovni put,			DA	NE
... ništa ne planiram unapred.				
... uvek nosim pasoš i kreditne kartice.				
... nikad ne nosim lekove.				
... uvek nosim velik kofer.				
... nikad ne nosim mobilni telefon.				
... uvek nosim laptop.				
... volim da putujem sâm / sama.				
... volim da putujem u društvu.				

Lekcija 7

Na putovanju	DA	NE
... uvek se slikam.		
... kupujem suvenire.		
... nikad ne pišem razglednice.		
... volim da vidim nova mesta.		
... volim da probam lokalnu hranu.		
... koristim mapu.		

DOBITI

dobijem
dobiješ
dobije
dobijemo
dobijete
dobiju

2. Pitajte kolegu.

PRIMER: Da li voliš da putuješ sâm ili u društvu? = Voliš li...?

3. Povežite glagole i imenice. Moguće je više rešenja.

A
BC

tražiti put / putovanje
planirati pismo
nositi smeštaj
imati poruku
dobiti turističku agenciju
birati vakcinu
rezervisati pasoš
pisati novac
pisati lokalnu hranu
birati vizu
dobiti hotel
probati informaciju

A
BB

тражити пут / путовање
планирати писмо
носити смештај
имати поруку
добити туристичку агенцију
бирати вакцину
резервисати пасош
писати новац
писати локалну храну
бирати визу
добити хотел
пробати информацију

PISATI

pišem
pišeš
piše
pišemo
pišete
pišu

4. Šta radite prvo, šta drugo, a šta treće?

PRIMER: Ja **prvo** biram kuda želim da putujem. **Drugo**, tražim ... Onda...

MI KAŽEMO

Prvo...
Drugo...
Treće...
Četvrto...

40

5. Slušajte i upišite šta ovi ljudi rade prvo, drugo i treće.

	prvo	drugo	treće
Boris			
Nataša			
Sonja i Dragan			

Veliki putnik

6. Čitajte.

Pozdrav za Anu kada sam putovao u Beč...

Lekcija 7

AKUZATIV (LIČNE ZAMENICE)

JA	za mene
TI	za tebe
ON	za njega
ONA	za nju
MI	za nas
VI	za vas
ONI	za njih

ABC Mnogo volim da putujem. Putovanja su moj hobi. Moji prijatelji i ja putujemo mnogo i često. Volim da planiram putovanje. Obično koristim internet da dobijem sve važne informacije. Prvo – želim da znam da li treba da imam vizu za novu zemlju. Drugo – moram da znam da li treba da dobijem neku vakcinu i da li je zemlja sigurna. Treće – volim da čitam interesantne priče vezane za novu zemlju.

Treba da znam šta treba da vidim, šta treba da probam. Volim da probam lokalnu hranu. Četvrto – naravno, planiram koliko para moram da imam. A onda učim lokalni jezik.

Mislim da je važno da znam neke reči. Volim da znam kako se kaže, na primer: dobar dan, hvala, koliko košta... Mislim da nije loše znati: ovo je lepo, ovo je skupo, ovo je dobro.

Naravno, važno je imati dobru turističku agenciju. Ja mnogo volim turističke agencije za mlade. One organizuju neobična putovanja. A za mlade je dobro da putovanja nisu skupa i da je smeštaj dobar, čist i siguran. A i druženje je super.

Svaki put kada putujem, ja se slikam. Pravim fotografije i čuvam ih. I svaki put pravim jednu fotografiju za moju devojku, Anu. Za nju pišem uvek istu poruku: *Veliki pozdrav. Volim te.*

7. Čitajte tekst i dopunite šta kaže Branislav.

Koristite: **koliko** **šta** **kako** **da li** **da**

1. Treba da znam putujem u subotu.
2. Treba da znam da nosim.
3. Treba da znam se kaže *hvala*.
4. Treba da znam para da imam.
5. Treba da znam koristim internet.

8. Kojim redom Branislav planira put?

1. Prvo on ...
2. Drugo...
3. Treće...
4. Četvrto...

6. Читајте.

Велики путник

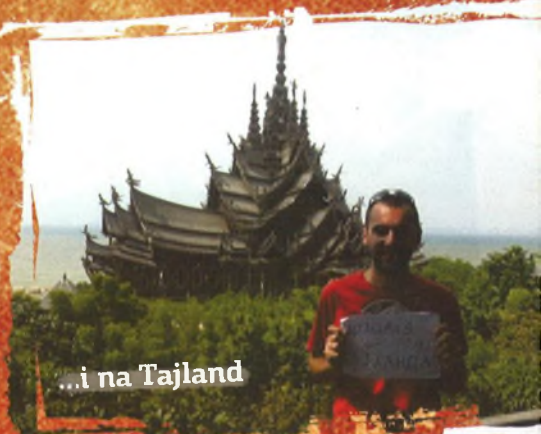
А Много волим да путујем. Путовања су мој хоби. Моји пријатељи и ја путујемо много и често. Волим да планирам путовање. Обично користим интернет да добијем све важне информације. Прво – желим да знам да ли треба да имам визу за нову земљу. Друго – морам да знам да ли треба да добијем неку вакцину и да ли је земља сигурна. Треће – волим да читам интересантне приче везане за нову земљу.

Треба да знам шта треба да видим, шта треба да пробам. Волим да пробам локалну храну. Четврто – наравно, планирам колико пара морам да имам. А онда учим локални језик.

Мислим да је важно да знам неке речи. Волим да знам како се каже, на пример: добар дан, хвала, колико кошта... Мислим да није лоше знати: ово је лепо, ово је скупо, ово је добро.

Наравно, важно је имати добру туристичку агенцију. Ја много волим турстичке агенције за младе. Оне организују необична путовања. А за младе је добро да путовања нису скупа и да је смештај добар, чист и сигуран. А и дружење је супер.

Сваки пут када путујем, ја се сликам. Правим фотографије и чувам их. И сваки пут правим једну фотографију за моју девојку, Ану. За њу пишем увек исту поруку: Велики поздрав. Волим те.

Vežbanka, strana 149

9. Dopunite rečenice odgovarajućim oblicima akuzativa ličnih zamenica.

PRIMER: Za mlade je važno da putovanja nisu skupa. > Za njih je važno...

1. Mislim da je lepo da svaki put pišem poruku za Anu. >
2. Za mene i moje prijatelje je važno da putujemo. >
3. Za moje prijatelje nije važno da se slikaju. >
4. Ana kaže: „Za tebe i mene je dobro da putujemo.“ >
5. Slušaj, za tebe i nju je važno da znate lokalni jezik. >

10. Dopunite rečenice predlogom u ili na.

1. Putujem inostranstvo.
2. putovanje nosim mapu i mali rečnik.
3. Idem Tajland, a moj prijatelj Englesku.
4. Da li putujete Beograd ili Novi Sad?
5. Idemo restorane da probamo lokalnu hranu.
6. Da li idete ekskurziju za vikend?
7. Želiš li da idemo koncert?
8. Treba da putujete more Grčku.
9. Morate da idete ambasadu da dobijete vizu.
10. Želim da putujem Srbiju Exit festival.

11. Čitajte.

Moje omiljeno putovanje

Prošle godine sam putovao na Tajland. To je bilo moje omiljeno putovanje. Dugo sam želeo da idem tamo. Tajland nije blizu i putovanje nije bilo baš jeftino. Ali, nema veze, sve je bilo fantastično.

Tajland nije kao Srbija. Morao sam mnogo da se spremam za put. Našao sam odličan sajt i korisne informacije. Moj prijatelj i ja smo bili tamo dve nedelje. Posetili smo Pataju i Bangkok. Prvo smo se odmarali, a onda smo išli da vidimo sve interesantne stvari. Videli smo Zlatnog Budu, pagode, fantastične zgrade, stare hramove i velike trgoce.

Ali, Bangkok nije samo stari grad. Tačno, on ima bogatu istoriju i prošlost, ali ima i moderan život. Moderni Bangkok je bio iznenađenje za mene – ogroman je grad.

Nikada ranije nisam posetio takav grad. Moram reći da je Bangkok drugačiji nego što sam mislio. Tamo je uvek velika gužva. Grad nikad ne spava. Ulice su uske i pretrpane. Kao da svi žive napolju. Koristio sam tuk-tuk, tradicionalni taksi. To je uzbudljivo, ali i opasno.

Vreme je bilo neobično, veoma toplo i vlažno. Stalno sam bio mokar, kao da sam se tuširao ceo dan.

Slikali smo se mnogo. Žao mi je što sam zaboravio fotoaparat kod kuće, imao sam samo mobilni telefon. Nisam kupovao suvenire, ali sam doneo fotografije i priče za porodicu i prijatelje. I, naravno, za moju Anu sam slikao „njenu“ fotografiju.

RED REČI

Ja sam se odmarao.

Ja se nisam odmarao.

NA	
ostrvo	otvoren prostor
dogadjaj aktivnost	strane sveta
*fakultet	

U	
grad država kontinent	zatvoren prostor
* kupovina, šetnja, inostranstvo, park, šuma Ispred naziva pojedinih ostrvskih država kao što su: <i>Engleska, Japan, Australija...</i> koristiti se predlog U.	

12. Upišite prošlo vreme glagola iz teksta:

infinitiv	perfekat, 1. lice jednine	perfekat, 1. lice množine
biti		
ići		
imati		
morati		
videti		
putovati		
kupovati		
posetiti		
zaboraviti		
doneti		
praviti		
odmarati se		
tuširati se		
voziti se		
slikati se		

PERFEKAT

sg

- Ja **nisam**
- Ti **nisi** putovao. (m)
putovala. (f)
- On putovao. (m)
Ona **nije** putovala. (f)
Ono putovalo. (n)

pl

- Mi **nismo**
- Vi **niste** putovali. (m)
putovale. (f)
- Oni putovale. (f)
One **nisu** putovali. (m)
Ona putovala. (f)
Ona putovala. (n)

☞ **Perfekta** (prošlo vreme), strana 221

13. Spojte prideve sa imenicama i dopunite rečenice.

A. dobar lep koristan bogat ogroman pretrpan uzbudljiv

B. grad smeštaj istorija fotografije putovanje informacija ulice

1. Branislav kaže da je put na Tajland bilo jedno
2. Bangkok ima, ali je moderni Bangkok iznenađenje za Branislava.
3. Na internetu je našao za putovanje.
4. U gradu je gužva, su Ljudi su svuda.
5. Branislav nije doneo suvenire, ali je doneo
6. Turističke agencije za mlade imaju jeftin ali
7. Branislav nije znao da je Bangkok Nikada nije posetio takav grad

41

14. Proverite.

42

15. Slušajte priču i upišite tačno (✓) ili netačno (x).

Miloš kaže: *Za mene je važno da...*

...je smeštaj jeftin.

☐

...je turistička agencija poznata.

☐

...je hrana dobra.

☐

...je toplo.

☐

...su ljudi prijatni.

☐

...ne putujem sâm.

☐

...znam neku frazu na lokalnom jeziku.

☐

...slikam interesantna mesta.

☐

...nije velika gužva.

☐

16. Gde je šta? Povežite.

zemlja	kontinent	Napišite cele rečenice latnicom i ćirilicom.
Kina		Kina je u Aziji. / Кина је у Азији.
Rusija		
Kanada		
Libija	Evropa	
Italija	Azija	
Meksiko	Afrika	
Japan	Severna Amerika	
Kuba	Južna Amerika	
Tajland	Australija	
Nemačka		
Norveška		
Poljska		
Sidnej		

17. Gde je šta? Povežite.

1. Kina je na istoku.
2. Rusija je
3. Kanada je
4. Libija je
5. Italija je
6. Meksiko je
7. Japan je
8. Kuba je
9. Tajland je
10. Nemačka je
11. Norveška je
12. Poljska je

zapad
запад

sever
север

istok
ИСТОК

jug
юг

LOKATIV (u, na, po, o)

	m	f	n
singular	nov OM grad U naš EM grad U	nov OJ zemlj I *Poljsk OJ	nov OM putovanj U naš EM putovanj U
plural	nov IM gradov IMA	nov IM zemlj AMA	nov IM putovanj IMA

* Zemlje sa sufiksom **-ska, -čka, -ška**.

📖 Lokativ, strana 215

PAZITE

biti poznat po + lokativ

18. Upišite šta mislite da je tačno. Izaberite ponuđene opise.

1. Švajcarska je poznata po...
2. Rusija je poznata po...
3. Srbija je poznata po...
4. Španija je poznata po...
5. Velika Britanija je poznata po...
6. Francuska je poznata po...
7. Japan je poznat po...
8. Brazil je poznat po...
9. Tajland je poznat po...

kvalitetnom životu · dobrim vinima ·
koridi i toreadorima · modernoj tehnologiji ·
ukusnoj hrani · hladnom vremenu · velikim muzejima ·
bogatoj istoriji · fantastičnoj arhitekturi ·
velikim gradovima · sigurnim bankama · lepoj čokoladi ·
specifičnom humoru · toploj klimi · divnoj muzici ·
gostoprimstvu · toplom moru · hladnom moru ·
odličnom fudbalu · odličnim filmovima ·
skupim satovima · karnevalima · samurajima ·
tradicionalnom ajvaru

📖 Vežbanka, strana 150

43

19. Po čemu je poznata Srbija?

Srbija je poznata po...

☐ velikim gradovima.	☐ sigurnim bankama.
☐ hladnom vremenu.	☐ fantastičnoj arhitekturi.
☐ uspešnim ženama.	☐ bogatoj istoriji.
☐ lepoj čokoladi.	☐ odličnim sportistima.
☐ dobrim piscima.	☐ kvalitetnoj hrani.
☐ specifičnom humoru.	☐ dobrom pivu.
☐ velikim naučnicima.	☐ narodnoj muzici.

20. Dopunite rečenice lokativom.

- A.
1. Vidimo se na (večera).
 2. Ja sam bila u (Engleska).
 3. Našao sam novac na (ulica).
 4. Branislav je bio na (Tajland).
 5. Srbija nije na (more).
- B.
6. Švajcarska je poznata po (skupi satovi).
 7. Bili smo u (moderne zgrade).
 8. *Veliki pozdrav. Volim te.* – piše na (njegove fotografije).
 9. Mladi vole da se druže na (muzički festivali).
 10. Turisti se slikaju na (poznata mesta).

Nova poruka

Send

Od... Ljubica Radic (ljubicaradic55@srbiya.rs)

Za... Milena Marić

Poslato petak, 22. mart 2013, 9:05

Naslov Na severu sam.

Draga Milena,

Ja sam na u Norveškoj. Ovde je leto, ali nije jako
 U hotelu je prijatno, je i nije skup. Ljudi su ovde
 a hrana je odlična. Imam hranu u hotelu, ali sam išla u odlične restorane da probam
 norveške specijalitete. Posetila sam muzeje, galerije i centar.
 Grad ima i visoke zgrade. To je bilo iznenađenje za mene.
 Oslo je velik grad. Poznat je po gradu i parkovima.
 Svaki dan se šetam po gradu. Vreme je baš za šetnju.

Pozdravi sve u kancelariji. Vidimo se uskoro.

Ljubim vas,
 Ljubica

22. Napišite razglednicu.

23. Dopunite razgovor glagolima.

probati ići (2x) naći rezervisati planirati birati tražiti imati

Ana: Čao. Da li znaš kuda na odmor ovo leto?

Bojana: Da. Bila sam u agenciji juče i smeštaj.

Ana: Znam da informacije za Španiju.
Ideš li u Španiju ili na neko drugo mesto?

Bojana: odličnu ponudu za Grčku
– hotel na moru u jednom malom mestu na jugu.

Ana: Divno. Da li ideš sama?

Bojana: Ovaj put u društvu.

Ana: Mislim da je to dobra ideja.

Bojana: A ti?

Ana: Ne volim da unapred.

Bojana: Prvo moraš da mesto. Kasnije je lako.

Ana: Možda Italija.

Bojana: Ne treba da vizu za Italiju, ali treba da imaš para,
zato što tamo nije jeftino.

Ana: Nema veze. Moram da italijansku picu.

45

24. Proverite.

25. Odgovorite na pitanja.

1. Gde ste već putovali?
2. Gde želite još da putujete?
3. Šta obično posetite na putovanjima?
4. Da li ste bili u Srbiji?
5. Da li ste posetili Srbiju?
6. Šta želite da posetite u Srbiji?
7. Šta treba da posetimo u vašoj zemlji?

Stil života

1. Čitajte. Dodajte naslove uz pasuse.

a)

U Srbiji se živi slično kao i u drugim zemljama. Neki ljudi rade, drugi idu u školu ili na fakultet, a penzioneri vreme uglavnom provode kod kuće. Radna nedelja traje pet dana, od ponedeljka do petka, a za vikend je većina ljudi slobodna. U gradovima ljudi obično rade od osam ili devet sati ujutro, do pet ili šest sati popodne. U gradovima se živi brzo i nema se mnogo vremena za privatni život.

1. Kućni red

2. Druženje

3. Radni i slobodni dani

4. Samo da je veselo

5. Dobri domaćini

6. Kako do posla?

7. Život na selu

b)

Ljudi u gradovima obično žive u zgradama i imaju kućni red. Na primer, nije pristojno zvati nekog u vreme ručka ili uveče posle deset sati. Tokom vikenda, u zgradi mora biti tišina do deset sati ujutro, a vreme za popodnevni odmor traje od dva do pet. U to vreme moramo biti tihi.

c)

Kad idu na posao, ljudi u gradovima najčešće koriste javni prevoz: taksi, autobus ili tramvaj, zato što tako brže mogu doći do posla. U nekim gradovima, posebno u Vojvodini, ljudi koriste bicikle. Ako ne rade daleko od kuće, ljudi na posao mogu ići peške. Kad žele da putuju od jednog do drugog grada, ljudi uglavnom koriste autobus ili voz.

č)

U Srbiji ima mnogo sela. Život na selu je drugačiji nego u gradu. Ljudi uglavnom rade na zemlji ili gaje stoku. Neki poljoprivrednici gaje povrće i voće. Srbija je poznata po odličnoj i veoma ukusnoj hrani koja se pravi na selu. Nažalost, sve više ljudi seli se u grad – zbog školovanja, boljeg posla ili udobnijeg života. Na selu je sve manje i manje ljudi.

ć)

Društvo i druženje veoma su važni za Srbe. Mladi se druže u kafićima, deca na igralištima, a odrasli vole da idu u restorane ili kafane. Volimo i da ugostimo prijatelje kod kuće. Vikend je rezervisan za druženje i za porodicu.

d)

Poznati smo po humoru, a volimo i da se šalimo na svoj račun. Volimo da se dobro provodimo. Volimo pesmu i smeh. U kafani, kafiću, na studentskoj žurki, na ulici mogu se čuti tamburaši, trubači, moderan zvuk – samo da je veselo!

dž)

Za nas je važno da budemo dobri domaćini. Volimo goste i želimo da ih ugostimo najbolje što možemo. Bilo da treba da prespavate kod nas ili samo da dobijete porciju tople čorbe, možete računati na nas.

46

2. Slušajte i komentariшите.

Tako je i kod nas.

Kod nas nije tako.

3. Odgovorite.

MOJA PRIČA

O STILU ŽIVOTA U MOJOJ ZEMLJI

1. Koliko traje radna nedelja?
2. Kad je vreme za odmor?
3. Kako ljudi idu do posla?
4. Kako studenti idu do fakulteta?
5. Kako se živi na selu?
6. Gde se ljudi najviše druže?
7. Kako vi obično ugostite druge?

Vežbanka, strane 154 - 155

„Piti kafu” je ritual prijateljskog razgovora. To je za Srbe veoma važno. Ne mora uvek značiti da zaista pijemo kafu. Važno je da provodimo vreme zajedno.

4. Povežite pitanja i odgovore.

	pitanja	odgovori
Zbog čega	se ljudi sele iz sela u gradove?	Zbog kućnog reda.
	je lakše koristiti javni prevoz, a ne automobil?	Zbog porodičnog druženja.
	se ne zove niko od dva do pet po podne?	Zbog manje mesta za parkiranje.
	je „ići na kafu“ ritual?	Zbog vremena za druženje.
	je nedeljni ručak važan?	Zbog školovanja, boljeg posla ili udobnijeg života.

5. Čitajte.

Porodični trenutak

Nedelja je dan rezervisan za porodični ručak. Tada svi jedu zajedno. Ako su roditelji u penziji, a njihova deca i unuci žive u nekom drugom mestu, onda je nedelja dan kad mlađi dolaze kod starijih na ručak.

Nedeljni ručak je bogat. Prvo se služi **rakija**. Naravno, nju piju samo odrasli. Pre čorbe ili supe može se služiti i **meze**. Glavno jelo dolazi posle supe. Najčešća srpska jela su **sarma**, pečeno meso ili roštilj, a od povrća krompir, grašak, pasulj, boranija...

Uz ručak odrasli piju kiselu vodu, pivo ili vino, a deca sokove.

Na kraju ručka se služe kolači. Naši omiljeni slatkiši su palačinke, štrudle ili pite. Uz slatkiše se pije kafa ili sok.

PAZITE

Služi se
Pije se
Jede se } + nominativ

Rakija je domaće alkoholno piće a pravi se od voća. Najpoznatije rakije su one od kajsije, šljive, dunje, grožđa i kruške.

6. Odgovorite.

1. Šta se služi kao predjelo za porodični ručak?
2. Šta se služi kao glavno jelo za porodični ručak?
3. Šta se služi kao dezert za porodični ručak?
4. Šta se pije posle ručka?

GENITIV (pre, posle, iz, od, do, tokom)

	m	f	n
singular	hladn OG sok A svež EG sok A	sveže E jabuk E	glavn OG jel A domać EG vin A
plural	svež I sokov A	svež I jabuk A	glavn I jel A

Genitiv, strana 214

7. Dodajte pravu reč.

odmor ručak red trenutak dan

kuća	→	kućni	
porodica	→	porodični	
nedelja	→	nedeljni	
rad	→	radni	
popodne	→	popodnevni	

8. Zaokružite pravilan oblik.

- Volimo nedeljni ručak zbog druženja.
a) porodičnog b) porodičnog
- Ne volimo ručak bez hleba.
a) svežeg b) svežog
- Kad nema vina, onda pijemo rakiju.
a) domaćeg b) domaćog
- Bez prevoza nije lako ići na posao u gradu.
a) javneg b) javnog
- Bez mesta za parking ne možeš ostaviti auto u centru grada.
a) slobodnog b) slobodnog
- Kad nema reda, ljudi ne znaju kada šta sme da se radi.
a) kućneg b) kućnog

9. Dopunite rečenice predlozima i oblikom genitiva.

pre posle bez od

- Predjelo je (supa).
- (slatkiš) ručak nije kompletan.
- (glavno jelo) se služi desert.
- (dobro piće) ne služi se dobro jelo.
- Pite (jabuke) omiljen su slatkiš.
- Pita (sir) zove se gibanica ili burek.

PITI
pijem
piješ
pije
pijemo
pijete
piju

JESTI
jedem
jedeš
jede
jedemo
jedete
jedu

Meze je kombinacija sira, kajmaka, pršute, kobasice, salate i hleba.

Sarma se pravi od kupusa, mesa i pirinča. Obično se kuva zimi.

 RAD U PARU
10. Pitajte i odgovorite.**PRIMER:**

P: Kakva je čokolada?

O: Čokolada je slatka.

sok

sir

torta

trešnje

tikvice

biber

so

slatkiši

jabuke

med

luk

banane

šećer

kafa

paprika

hleb

pivo

rakija

sladoled

kolači

čaj

čorba

pirinač

meso

limun

supa

čokolada

mleko

voda

zelena salata

Kakav
Kakva
Kakvo } je?

Kakvi
Kakve
Kakva } su?

11. Dopunite rečima iz desetog zadatka.

ljut, ljuta, ljuto	slan, slana, slano	sladak, slatka, slatko	kiseo, kisela, kiselo	gorak, gorka, gorko

47**12. Slušajte i kažite kakva je njena/njegova kafa?****PRIMER:** Njena kafa je **vrela**.

domaća vrela slatka hladna gorka loša

13. Dopunite opis svake slike. Napišite pravilno u genitivu.

(flaša)

(porcija)

(flaša)

(parče)

(kašičica)

(čša)

(čša)

(tanjir)

(šolja)

14. Šta je tačno u vašem slučaju? Zaokružite ili, ako je potrebno, dopunite.

1. Volim da jedem hranu.

- a) ljutu
- b) kiselu
- c) slanu
- č) slatku
- ć) nešto drugo:

4. Za ručak jedem

- a) meso i krompir.
- b) povrće i meso.
- c) povrće i pirinač.
- č) salatu.
- ć) nešto drugo:

2. Svakog dana mogu da jedem

- a) meso.
- b) povrće.
- c) voće.
- č) slatkiše.
- ć) nešto drugo:

5. Za večeru jedem

- a) sendvič.
- b) picu.
- c) voćni kolač.
- č) salatu.
- ć) nešto drugo:

3. Za doručak jedem samo

- a) jaja i šunku.
- b) sendvič i mleko.
- c) burek i jogurt.
- č) džem i hleb.
- ć) nešto drugo:

6. U kafiću uvek naručim

- a) pivo ili vino.
- b) kafu ili čaj.
- c) običnu ili kiselu vodu.
- č) sok od jabuke.
- ć) nešto drugo:

15. Odgovorite.

1. U koliko sati doručkujete?
2. U koliko sati ručate?
3. U koliko sati večerate?

48 16. Slušajte. Šta čujete?

U koliko sati ljudi rade nešto?

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

PAZITE

jedan, SAT
dva , tri, četiri SATA
pet...dvanaest SATI

17. Rezervisanje mesta u restoranu. Sastavite razgovor pravim redom.

- ☐ Dobar dan. Želim da rezervišem sto.
- ☐ Imamo i sto za četiri osobe. Možete doći.
- ☐ Za kad?
- ☐ Za koga je rezervacija?
- ☐ Samo momenat. Evo ga. Imamo jedan slobodan sto za dve osobe.
- ☐ U koliko sati?
- ☐ U sedam.
- ☒ 1 „Srpska soba“, izvolite?
- ☐ Za Aleksandra Mitića.
- ☐ A da li imate sto za četiri osobe?
- ☐ Za nedelju uveče.
- ☐ Odlično.

49 18. Proverite.

Vežbanka, strana 156

19. Dopunite razgovor u restoranu.

vino med paradajz masline povrće zelena salata meso sir maslinovo ulje

Naručivanje u restoranu

A: Dobro veče. Izvolite.

B: Dobro veče. Molim vas jelovnik.

A: Naravno. Izvolite. Nešto za piće?

B: Zasad samo običnu vodu.

A: Može.

Malo kasnije.

B: Konobar!

A: Izvolite? Šta želite da jedete?

B: Za mene jednu supu od

C: A za mene supu od

A: Za glavno jelo?

B: Želimo da probamo musaku od povrća i

A: To je naš specijalitet.

C: Možete li da preporučite neku salatu?

A: Grčka salata je odlična. Pravi se od,
....., luka i paradajza.

B: Može, može.

A: Može li nešto za piće?

C: Za mene

B: Imate li rakiju od ?

A: Mislite medovaču?

B: Da, da, želim medovaču.

MI KAŽEMO

Nešto za piće?
Šta želite da pijete?

Nešto za jelo?
Šta želite da jedete?

50

20. Proverite.

21. Povežite. Šta kažemo?

1. Za rođendan.	Srećan put.
2. Za slavu.	Živeli.
3. Za Novu godinu.	Prijatno.
4. Za Božić.	Srećno.
5. Za Uskrs.	Srećan rođendan.
6. Pre puta.	Srećan Božić.
7. Pre važnog posla.	Srećan Uskrs.
8. Pre jela.	Srećna Nova godina.
9. Pre pića.	Čestitamo.
10. Posle venčanja.	Srećna slava.

22. Čitajte.

Срећна слава,
домаћине!

Слава је породични празник. Православне српске породице тада славе свог свеца заштитника. Највише људи слави светог Николу, светог Јована, светог Луку или свету Петку. Домаћини, муж и жена, у кући имају икону свеца заштитника, славски колач, кувано жито и вино. То су симболи славе.

Славски ручак спрема домаћица. Тај ручак је веома богат. Служи се неколико врста јела, салата и колача. Пију се вино, пиво, ракија и сокови. У госте долазе породица и пријатељи и доносе цвеће, вино или чоколаду. Када дођу, гости кажу: „Срећна слава, домаћине!“

Слава је весео празник. Домаћини и гости слушају музику, певају песме, причају веселе приче, смеју се и друже опуштено.

Srećna slava,
domaćine!

Slava je porodični praznik. Pravoslavne srpske porodice tada slave svog sveca zaštitnika. Najviše ljudi slavi svetog Nikolu, svetog Jovana, svetog Luku ili svetu Petku. Domaćini, muž i žena, u kući imaju ikonu sveca zaštitnika, slavski kolač, kuvano žito i vino. To su simboli slave.

Slavski ručak sprema domaćica. Taj ručak je veoma bogat. Služi se nekoliko vrsta jela, salata i kolača. Piju se vino, пиво, rakija i sokovi. U goste dolaze porodica i prijatelji i donose cveće, vino ili čokoladu. Kada dođu, gosti kažu: „Srećna slava, domaćine!“

Slava je veseo praznik. Domaćini i gosti slušaju muziku, pevaju pesme, pričaju vesele priče, smeju se i druže opušteno.

Наша слава

Сад је јануар. Напољу је јако хладно, али, код нас је добра атмосфера. Сутра је наша слава – Свети Јован. За нас је ово важан дан. Спремамо славску храну. Ако је слава у среду или у петак, морамо да спремамо посну храну. Посна храна нема месо, млеко, сир и јаја.

Вечерас моја жена прави славски колач. Сутра ујутро идемо у цркву. После подне долазе наши родитељи и пријатељи на ручак и на вечеру. Сви смо срећни, зато што је слава диван дан.

24. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

1. Slava nije važan dan.
2. Svetac zaštitnik je običan čovek.
3. Svetac zaštitnik ne mora da čuva ljude.
4. Kad je slava, dolaze porodica i prijatelji.
5. Ako je petak, smemo da spremamo meso i jaja.
6. Gosti ne donose poklone.
7. Gosti dolaze na ručak ili večeru.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Srbi

veruju da sveci čuvaju ljude. Na primer, sveti Nikola čuva putnike i moreplovce, sveti Luka umetnike, a sveta Petka žene. Sveti Sava čuva đake, studente, profesore i škole.

PAZITE

svetac (sg) > sveci (pl)

Simboli slave su slavski kolač, žito, vino i sveća.

25. Povežite pitanja i odgovore.

1. Kada se slavi Nova godina?	a) Slavi se prvog aprila.
2. Kada se slavi pravoslavni Božić?	b) Slavi se osmog marta.
3. Kada se slavi Sveti Sava?	c) Slavi se trideset prvog decembra.
4. Kada se slavi Dan šale?	č) Slavi se se dvadeset sedmog januara.
5. Kada se slavi Dan rada?	ć) Slavi se prvog maja.
6. Kada se slavi Dan žena?	d) Slavi se sedmog januara

REDNI BROJEVI

1. prvi, -a, -o
2. drugi, -a, -o
3. treći, -a, -e
4. četvrti, -a, -e
5. peti, -a, -o
6. šesti, -a, -o
7. sedmi, -a, -o
8. osmi, -a, -o
9. deveti, -a, -o
10. deseti, -a, -o

26. Dopunite predlozima.

za po od (2x) do u (4x) na (2x) zbog pre posle kod bez

1. Penzioneri vreme uglavnom provode kuće.
2. Radna nedelja traje ponedeljka petka.
3. Srbija je poznata ukusnoj, domaćoj hrani.
4. Život selu je drugačiji od života gradu.
5. Ljudi se sele u gradove udobnijeg života.
6. Mlađi odlaze ručak kod roditelja za vikend.
7. Molim vas, jednu kafu šećera.
8. Obično doručujemo sedam sati.
9. Želim da rezervišem sto tri osobe.
10. Rakija meda se zove medovača.
11. Porodica i prijatelji dolaze goste na dan slave.
12. koliko sati večerate?
13. Rakija se služi jela.
14. Kolači se služe jela.

Vežbanka, strane 158 - 159

27. Dopunite tekst odgovarajućim oblicima reči.

Ernst i Lena svake godine idu na (slava) u (Bosna). Lenini roditelji slave Svetog Iliju. Ova slava je u (avgust), tačnije drugog avgusta. Slava Sveti Ilija nije posna slava, ali se na (slavska trpeza) može naći riba. Lenina majka sprema (posni kolač) i (žito). Njen tata ide u (crkva) pre (ručak). Sve je spremno za goste, koji dolaze u dva (sat). Ove godine Lena i Ernst ne mogu da dođu jedan dan ranije, zbog (Ernstov posao). Dolaze na dan slave. Pre (put) moraju da kupe (pokloni) – cveće za (domaćica) i vino za (domaćin). Treba da kupe i (slatkiši) zato što dolazi i mnogo dece. Divno je videti (prijatelji) i (porodica) kako se druže i vesele zajedno.

PRISVOJNA ZAMENICA **SVOJ**, **SVOJA**, **SVOJE**

Ja volim moju
Ti voliš tvoju
Mi volimo našu
Vi volite vašu

= **SVOJU** zemlju.

On voli njegovu
Ona voli njenu
Oni vole njihovu
One vole njihovu

≠ **SVOJU** zemlju.

28. Dopunite rečenice prisvojnou zamenicom svoj / svoja / svoje.

1. Svaka porodica ima slavu.
2. Svaki svetac ima datum.
3. - Da li je Marija ima slavu?
- Nema. Ona slavi slavu muža.
4. Zašto nikad ne piješ iz čaše? Uvek uzimaš moju. To nije lepo!
5. Najbolje je da svi imaju mesto u restoranu.
6. A: Da li je Marija dobila kafu?
B: Nije. Molim vas, jednu kafu za Mariju.
7. A: Da li je ovo naš sto?
B: Nažalost, nije. Mi još nemamo sto. Moramo čekati.
A: Zašto nisi rezervisao sto? Znaš da je ovde uvek gužva.
8. Srbi vole specijalitete, ali rado jedu i italijanske, kineske i druge specijalitete.
9. Srbi vole da ugoste prijatelje, ali su dobro došli i vaši prijatelji.
10. Grad ima dobre i loše strane.

29. Dopunite.

tvoja

naša (3x)

vaša

svoju

52

30. Proverite.

- A: Da li porodica slavi slavu?
B: Da, slava je Sveti Jovan. A ?
A: Mi slavimo Svetog Iliju. To je drugog avgusta. A vi?
B: je dvadeset i prvog januara.
Tad je uvek hladno. Vi slavite kad nije hladno, zar ne?
A: O da, slava je u leto.

У ПОМОЋ! У ПОМОЋ!

1. Odgovorite. Koristite ponuđene reči.

PRIMER: Često govorim o modi. Nikad ne govorim o parama.

- a) O čemu često govorite?
b) O čemu nikad ne govorite?
c) O čemu maštate?

ljubav smrt bolest prošlost budućnost
samoća moda pare strahovi putovanja

o + lokativ
o ljubavi
o samoći
o poslu

2. Читајте.

Цео свет говори о проблемима. Сви говоре о економској кризи, о глади у свету, о еколошким катастрофама. То су велики проблеми. Цео свет о њима мисли, жели да их реши. То није лако, али, можда можемо да имамо бољи живот, зато што сви маштамо о мирном и добром животу.

Ипак, и наш мали живот понекад има велике проблеме. Тада је и најмањи проблем за нас највећи. За човека је велик проблем и ако се ауто поквари, а он жури на посао. Проблем је и када пада киша, а ми немамо кишобран. И када изгубимо нешто важно или када нас неко више не воли – тада можемо мислити да је то најгора ствар на свету, права трагедија. О, да, све може бити проблем. Али, не мора све бити лоше. Све је лепше кад имамо осмех на лицу. Осмех је наш пасош за срећу!

3. Šta je za Vas najveći problem? A šta je je najmanji? Upišite brojeve u krugove.

1. biti bolestan / bolesna	5. nemati para u banci	9. izgubiti kreditnu karticu
2. imati lošu frizuru	6. nemati dobrog prijatelja	10. izgubiti mobilni telefon
3. imati pokvaren auto	7. nemati posao	11. zaboraviti neki važan datum
4. imati problem u ljubavi	8. izgubiti posao	12. zaboraviti ključeve u autu

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

najmanji problemi

najveći problemi

4. Opišite svoju skalu.

PRIMER:

Po mom mišljenju,

Po meni,

Ja mislim da

najveći problem može biti kada sam bolestan.

MI KAŽEMO

po mom mišljenju

=

po meni

=

ja mislim da...

5. Dopunite rečenice zamenicama.

zamenica u lokativu

Ceo svet o njima misli, pokušava da ih reši.

zamenica
u akuzativu

A. Zamenite podvučene reči zamenicama u lokativu.

1. O Ani i meni ljudi pričaju mnogo, ali, nije važno. → O pričaju mnogo.
2. Svet govori o ekonomskoj krizi. → Svet govori o
3. Ne znam ništa o Draganu. → Ne znam ništa o
4. Po vašem mišljenju, šta su najveći problemi za mlade ljude?
→ Po, šta su najveći problemi za mlade ljude?
5. Treba da razgovaramo o problemima. → Treba da razgovaramo o

B. Zamenite podvučene reči zamenicama u akuzativu.

1. Svi imaju probleme, ali niko ne zna da reši brzo.
2. Ponesi kišobran. → Ponesi, pada kiša.
3. Izgubio sam kreditnu karticu juče. → Izgubio sam juče.
4. Treba da pozoveš mene i mog brata. → Treba da pozoveš.
5. Da li je pitao tebe i tvoju sestru za savet? → Da li je pitao za savet?

LOKATIV (lične zamenice)

JA	meni
TI	tebi
ON	njemu
ONA	njoj
MI	nama
VI	vama
ONI	njima

AKUZATIV (lične zamenice)

JA	me
TI	te
ON	ga
ONA	je/ju
MI	nam
VI	vam
ONI	ih

Vežbanka, strana 161

Lične zamenice, strana 216

PAZITE

ženski rod

ljubav • smrt • bolest • prošlost • budućnost

6. Pridevi. Pogledajte podvučene reči u tekstu na strani 82. Dopunite tabelu.

pozitiv	komparativ	superlativ
	veći, -a, -e	
dobar, -a, -o		najbolji, -a, -e
	mirniji, -a, -e	najmirniji, -a, -e
	manji, -a, -e	
	važniji, -a, -e	najvažniji, -a, -e
loš, -a, -e	gori, -a, -e	
	lepši, -a, -e	

Komparacija prideva i priloga, strana 222

7. Zaokružite pravilno napisan pridev.

- problem je kad izgubiš posao.
a) najveća b) najveći c) najveće
- Imati prijatelje je stvar na svetu.
a) najvažnija b) najvažniji c) najvažnije
- Mislim da je savet da ne daješ savete.
a) najbolji b) najbolja c) najbolje
- Život je uz osmeh.
a) lepše b) lepši c) lepša
- posao je onaj koji nemaš.
a) najgore b) najgora c) najgori

8. Povežite prideve po suprotnosti.

1. skroman	a) nekvalitetan
2. siromašan	b) nepoznat
3. neuspešan	c) raskošan
4. poznat	č) bogat
5. srećan	ć) nesrećan
6. kvalitetan	d) uspešan

9. Upišite ženski rod za sve prideve iz vežbe 8.

1.	7.
2.	8.
3.	9.
4.	10.
5.	11.
6.	12.

Vežbanka, strana 162

10. Prilozi. Dopunite tabelu.

pozitiv	komparativ	superlativ
mnogo	više	
malo		
	bolje	
		najgore
	lepše	
mirno		
skromno		
	uspešnije	
		najsrećnije
zdravo		
		najvažnije
kvalitetno		

11. Dopunite rečenice komparativom / superlativom priloga.

1. Za mene je (važno) da imam dobar posao.
2. (dobro) je imati lošu frizuru nego problem u ljubavi.
3. Mislim da je (loš) kada se ljudi ne vole.
4. (lepo) je kada se smejemo.
5. Po meni je sve (lako) u životu kada imaš prijatelja.
6. Mislim da je (zdravo) živeti na selu.
7. Znam da Tom danas živi (srećno) nego ranije.
8. Ona (malo) govori o svojim problemima.
9. Milan (mnogo) voli gradski život.
10. Trudimo se da radimo (kvalitetno) što možemo.

12. Čitajte.

STOP ZA RASKOŠ

Poznati holivudski reditelj Tom Šadijak odlučio je da promeni stil života. Do sada je zaradio milione dolara na svojim filmovima. Sada živi skromno, a svoje bogatstvo daje siromašnim ljudima i beskućnicima.

Iz ogromne holivudske vile preselio se u manju, kamp kuću. Ne vozi više privatni avion. Prodao ga je. Sada vozi bicikl. Otvorio je dom za beskućnike. Poklanja novac siromašnim i bolesnim ljudima. Želi da ljudi žive zdrav život i imaju zdravu planetu. Snimio je dokumentarni film o promeni svog života. Piše knjigu o kvalitetnom životu.

„Sada znam“, kaže Šadijak, „da sam najmanje srećan i uspešan bio kada sam *imao sve*. Nije mi potrebno bogatstvo da budem srećan. Nije mi bio potreban privatni avion. Sat i po letenja košta 44 hiljade dolara. To je novac koji običan čovek ne može da zaradi ni za godinu dana.

Sreća je nešto drugo, a ne novac. Sreća je mir u duši.“

Lekcija 9

13. Dopunite tekst priložima.

uspešno

skromno

poznato

raskošno

neobično

..... je da su uspešni filmski reditelji i glumci bogati. Ni Tom Šadijak, holivudski reditelj, nije bio drugačiji. Radio je veoma na filmu i postao bogat i poznat.

On do sada nije živeo, ali je sada uradio nešto neobično – promenio je stil života.

Tom ne živi više, već deli svoje bogatstvo drugima. Živi i srećan je.

14. Objasnite razlike u značenjima.

- Snimiti film o siromašnim ljudima.
 - Snimiti film siromašnim ljudima.
- Pokloniti knjigu o ovom svetu.
 - Pokloniti knjigu ovom svetu.

15. Lokativ ili dativ?

Objasnite značenje svake rečenice.

- Poklonila sam knjigu Novaku Đokoviću.
 - Poklonila sam knjigu o Novaku Đokoviću.
- On je pisao pismo prijatelju.
 - On je pisao pismo o prijatelju.
- Govorimo o ljudima.
 - Govorimo ljudima.

Tom često pita: „Šta se dogodilo ljudima? Šta se dogodilo svetu? Zašto je materijalno bogatstvo važnije od mira u duši? Kako možemo pomoći ljudima da budu bolji i srećniji?“

Šta još kaže Tom?

„Što više dajem, bogatiji sam. Mnogo više dobijam kad dajem i poklanjam drugim ljudima. Što manje imam, kvalitetnije živim. Što sam skromniji, srećniji sam.“

Simboli bogatstva su samo simboli, a ne život. Mnogo su mi važniji humor, duša i inspiracija.“

16. Odgovorite na pitanja.

- a) Šta mislite, kakav je Tom kao čovek? Da li je mudar, lud, velikodušan, naivan, skroman...?
- b) Kako možete promeniti stil života?
- c) Poznajete li nekoga ko živi neobično?

18. Da li se slažete s ovim idejama?

- a) Simboli bogatstva su samo simboli, a ne život.
- b) Što više dajemo drugima, bogatiji smo.
- c) Materijalno bogatstvo važnije je od mira u duši.

17. Povežite glagol i imenicu

(može biti više rešenja).

1. zaraditi	a) kuću za siromašne
2. promeniti	b) bogatstvo
3. dati	c) avion
4. snimiti	č) novac
5. voziti	ć) film
6. otvoriti	d) bicikl
7. kupiti	dž) stil života

Vežbanka, strana 163

DATIV (ka, prema)

	m	f	n
singular	siromašn OM prijatelj U naš EM prijatelj U	star OJ prijateljic I	siromašn OM sel U naš EM sel U
plural	siromašn IM ljud IMA	star IM prijateljic AMA	siromašn IM sel IMA

Dativ, strana 215

19. Odgovorite.

- a) Šta uvek nosite u torbi kad idete napolje?
 b) Šta treba da radite ako zaboravite nešto važno kod kuće?
 Na primer, zaboravili ste mobilni telefon kod kuće, a idete na važan sastanak.

PRIMER: *Mogu da koristim internet / se brzo vratim kući.*

- c) Šta su mogli da urade ljudi u pričama 1 i 2 na strani 88?

20. Čitajte i dopunite prvu priču.

PRVA PRIČA

Stvarno! mobilni telefon bio sam nervozan da zovem sina
 na ulazu u firmu ujutro najvažnije intervju za posao

Išao sam na (1) u Beograd. Žurio sam i (2).
 Ustao sam kasnije i morao sam da vozim brzo. Trebalo je da budem u
 Beogradu (3). Kada sam stigao u firmu, video sam da sam
 zaboravio (4) kod kuće. U telefonu je bio broj čoveka koji je trebalo
 da me čeka. Nisam mogao da se setim njegovog imena. Stojao sam (5)
 i nisam znao šta da radim. Prvo sam se blokirao, a onda sam se setio (6).
 On jeste dete, ali, zna sve o telefonima.
 Uključio je moj telefon i našao sve što sam tražio. (7)
 Sve je na kraju bilo dobro. I dobio sam posao, a to je (8)!

53

21. Proverite.

22. Čitajte i dopunite drugu priču.

DRUGA PRIČA

..... (1) To je bilo davno, ali, još ga se sećam. Dakle, putovala sam na turneju po Kanadi, jer ja sam, znate, (2). U to vreme sam bila mnogo mlađa. Na jednom putovanju, u avionu je bio jedan stariji čovek. Išao je da vidi ćerku, koja je živela u Kanadi. Na aerodromu je njegov sin tražio nekog u avionu ko može da pomogne njegovom ocu na putu, jer otac nije govorio engleski. (3). Ali, nisam znala da čovek nikada pre nije leteo. Nisam znala ni da se jako plašio letenja. (4). I, normalno, spavao je tokom celog puta. Ali, kada smo stigli u Toronto, nije mogao da se probudi. Htela sam da ga probudim, (5)! U pomoć su došle stjuardese, a na kraju je došao i pilot. (6). Niko nije znao šta da radi. Onda sam se ja setila da mu pevam. Pevala sam neku staru pesmu, (7). I on se probudio! Nasmejan i srećan. Svi smo se smejali (8).

Ja sam rekla da mogu. na kraju A čovek je spavao i spavao.

Zato je on uzeo tri tablete za spavanje. veselu i dinamičnu

operska pevačica ali - ništa Ne mogu zaboraviti to putovanje.

54

23. Proverite.

55

24. Slušajte i komentarišite. Koristite:

Tako je.

Nije tako.

25. Koga treba da zovete kad imate problem?

policajac vatrogasac lekar majstor prijatelj automehaničar

PRIMER: a) akcija: Zovem automehaničara
b) savet: Treba da zovete automehaničara.

1. Auto se
pokvario.

2. Jao, moja tašna!
Držite lopova!

3. Imam poplavu
u kući. Upomoć!

4. Opet ne
radi frižider!

5. Imam
temperaturu.

6. Upomoć! Gori kuća!

7. Oh, ona me ne voli više.
Šta sad da radim?

26. Dopunite.

a **PRIMER:** Treba da idete.

→ **IDITE.**

1. Treba da čekamo ovde. →
2. Treba da pazite kada putujete. →
3. Uvek treba da slušaš mamu. →
4. Treba da zaboravite sve. →
5. Treba da požurimo. →
6. Treba da dođeš u pet. →

IMPERATIV

sg	pl
1. -	1. Čekajmo. Idimo.
2. Čekaj. Idi.	2. Čekajte. Idite.

📖 Imperativ, strana 220

b **PRIMER:** Ne smete da idete.

→ **NEMOJTE IĆI.**

1. Ne smeš da gledaš ovaj film. →
2. Ne smete da kasnite. →
3. Ne smemo da paničimo. →
4. Ne smete da čekate dugo. →
5. Ne smete da dođete sad. →
6. Ne smeš da dođeš kasno. →
7. Ne smemo da zaboravimo. →

PAZITE

sg	pl
1. Nemoj	1. Nemojmo
	2. Nemojte

+ infinitiv

📖 Vežbanka, strana 164

27. Povežite kolone A i B.

A:

Šta treba reći ako...

1. ... imate poplavu u stanu?
2. ... Vaše dete ne sluša šta govorite?
3. ... je Vaš prijatelj jako bolestan, a vi zovete lekara?
4. ... Vašeg prijatelja zove nova devojka na žurku? On ne zna šta da radi.
5. ... Vi zovete prijatelja na večeru?
6. ... ste Vi lekar i dajete savet za pacijenta?
7. ... Vaša koleginica treba da ide na sastanak, ali mislite da sada kasni?
8. ... neko zove telefonom Milana, a on je zauzet?
9. ... gledate film u bioskopu, a neki ljudi razgovaraju?
10. ...neko dete prelazi ulicu?

B:

Treba reći:

- a) Dodji u sedam. Nemoj kasniti.
- b) Ćutite! Gledajte film!
- c) Ćuti, molim te. Slušaj me!
- č) Dodite brzo! Upomoć!
- ć) Zovi majstora. Odmah ga zovi.
- d) Slušajte me. Nemojte paničiti. To nije ništa strašno.
- dž) Sačekajte malo, molim. Zauzet je.
- d) Idi! Ne čekaj da te zove drugi put!
- e) Pazi! Uvek gledaj prvo levo pa desno.
- f) Požuri. Nemoj kasniti. Nemoj zaboraviti ovaj dokument.

28. Povežite parove po suprotnosti.

1. otvoriti	a) zapamtiti
2. zaboraviti	b) upaliti
3. zaključati	c) krasti
4. ulaziti	č) zatvoriti
5. ugasi	ć) otključati
6. čuvati	d) izlaziti

DOĆI
dođem
dođeš
dođe
dođemo
dođete
dođu

29. Dopunite tabelu. U koloni **dopuna** koristite sledeće imenice:

kišobran vrata prozor ključ automobil svetlo radio TV poštansko sanduče

infinitiv	prezent	perfekat	dopuna
otvoriti	otvorim	otvorio / otvorila sam	prozor / vrata
zatvoriti			
zaboraviti			
zapamtiti			
zaključati			
otključati			
ugasiti			
upaliti			
čuvati			

30. Dopunite tabelu. Koristite oblike imperativa.

infinitiv	imperativ, ti	imperativ, ti (odrično)
otvoriti	<u>Otvori</u> prozor.	<u>Nemoj otvoriti</u> prozor.
zatvoriti		
zaboraviti		
zapamtiti		
zaključati		
otključati		
ugasiti		
upaliti		
čuvati		

31. Koristite glagole iz tabele i dopunite rečenice.

1. Ako je u stanu toplo, ja prozor.
2. Ako izlazite napolje, obavezno vrata.
3. Ako je u kući hladno, treba prozor.
4. Ako je neko poznat na vratima, ja vrata.
5. Ako je nešto interesantno na televiziji, ja TV.

33. Upišite ✓ ili ✗.

1. Gledam poštansko sanduče svakog dana i uzimam pisma i reklame.
2. Često zaboravim da zaključam vrata.
3. Nikad ne zaboravim da ugasim TV kad idem napolje.
4. Obično otvorim prozor kad nisam kod kuće.
5. Uvek ugasim svetlo kad nisam kod kuće.
6. Uvek uključim radio i svetlo kad idem na put.
7. Kad vozim auto, uvek držim torbu na sedištu.
8. Pitam komšije da li su videli nepoznate ljude u blizini.
9. Često pozovem nepoznate ljude unutra.

34. Povežite glagole sa njihovim dopunama.

obiti	tuđ auto
	tuđ stan
krasti	tuđe stvari
provaliti	u kuću
	u stan

56

32. Upišite šta čujete.

1. ugasiti TV
2. ugasiti kompjuter
3. ugasiti svetlo
4. upaliti svetlo
5. zatvoriti vrata
6. zaključati vrata
7. zatvoriti prozor
8. otvoriti prozor

NIKO
Akuzativ: NIKOGA

NIŠTA
Akuzativ: NIŠTA

NEKO
Akuzativ: NEKOGA

NEŠTO
Akuzativ: NEŠTO

35. Dopunite rečenice odgovarajućim oblicima zamenica *niko* ili *neko*.

1. Kad vidim pisma i reklame u poštanskom sandučetu, znam da nema kod kuće.
2. Kad ima kod kuće, ne ulazim.
3. Kad uđem u stan, uvek nađem.
4. Vi možda zaboravite da zaključate vrata, ali ja ne zaboravim.
5. Video sam u kući.
6. Nisam video u kući.
7. Ovde nije interesantno.
8. Komšinica kaže da je videla na vratima.
9. U ormanu nema, ali sam u fiokama našao interesantno.
10. nepoznat vam je ušao u stan.

Неки људи мисле да су лопови ленштине. Неки људи мисле да лопови не могу да нађу добар посао. У праву сте кад кажете да није лепо провалити у туђу кућу и красти туђе ствари. Али, провала и крађа права су уметност. Сад, кад више не радим као лопов, могу да дам неке савете како да заштитите свој дом.

1. **Немојте** држати рекламе и писма дуго у поштанском сандучету или у вратима. Онда лопови знају да никог нема код куће.
2. **Немојте** заборавити да закључате врата кад журите на посао, отварате кишобран или вас чека такси, зато што је то одлична ситуација за лопова.
3. **Пазите** ко вам улази у кућу. Ја дођем код вас и питам где је пошта или банка у близини, а ви ме позовете унутра. За то време, ја гледам где шта стоји. Могу да запамтим много тога. Скоро све.
4. **Пазите** где држите вредне ствари, зато што ја отварам све ормане и све фиоке – то ми је посао.
5. **Не брините** за дечје ствари. Лопови обично не улазе у дечје собе.
6. **Немојте** мислити да сте сигурни ако имате сеф. Ми га увек можемо понети ако није фиксиран за зид. Знате да ми лопови немамо много времена да отварамо сеф.
7. **Укључите** радио или ТВ кад нисте код куће. Онда лопови најчешће мисле да кућа није празна.
8. **Волим** да улазим и излазим на главна врата. Тако комшије, ако ме виде, мисле да нисам незван гост.
9. **Ипак**, немојте заборавити да лопови највише мрзе опасне псе и радознале комшије.

37. Упишите тачно (✓) или нетачно (✗).

1. Лопов у пензији може да да добар савет.
2. Није сигурно пуштати непознатог човека у кућу.
3. Вредне ствари треба држати у ормарима или фиокама.
4. Сеф је најбоље место за чување вредних ствари.
5. Лопови увек улазе у дечје собе.
6. Увек треба укључити радио или ТВ кад нисмо код куће.
7. Они много воле радознале комшије.
8. Лопови највише мрзе опасне псе.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

A: Slušaj, imam vesti.

B:

A: Neko mi je obio

B: Kad?

A: Sinoć.

B:?

A: Na našem parkingu.

B: Ne..... da verujem. Kako? Je l' bilo upaljeno svetlo na ulici?

A: Bilo je svetlo, ali je ulica sigurno bila prazna.

Sinoć je bilo jako hladno. nije išao napolje.

B: A šta su lopovi?

A: Uh, ne smem da kažem. je nego što sam mislio. Ukrali su više nego što sam mislio.

B: Šta? Govori.

A: Prvo sam mislio da su ukrali samo A onda...

B: Onda?

A: Onda sam video da su ukrali i – vozačku dozvolu i pasoš.

B: Strašno. Pa zar dokumenta u autu?

A: Znam, glup sam. nisam držao dokumenta u autu, ali sam sinoć bio i zaboravio sam torbu unutra. U su mi bila dokumenta.

B: Jesu li još nešto ukrali?

A: Ne, ništa više.

B: Da li je bila?

A: Jeste, naravno. Zvao sam ih jutros.

B: I šta oni kažu?

A: Eh, šta kažu? Znaš njih. Kažu da je to stvar u našem gradu. Svake lopovi provaljuju u stanove i obijaju automobile.

B:?

A: I ništa! ništa!

B: Možda možeš da naplatiš osiguranje?

A: E, to je dobra! Mogu da tražim osiguranje,

B: Da?

A: Mislim da sam da platim osiguranje za ovu godinu.

B: Šta kažeš?

A: Ne pitaj me više. Nikad ne zaboravim da ga platim, a sada sam zaboravio.!

B: Baš.

Kako je kod vas?

Kako je kod vas?

1. Kakvo može biti vreme? Dopunite.

sunčano **maglovito** **kišovito** **vetrovito** **olujno** **vlažno** **oblačno**

kiša →

sunce →

oluja →

vetar →

magla →

vлага →

oblak →

2. Povežite opis i sliku na skali.

a) Danas pada sneg, ali je vreme mirno i prijatno. Idite u šetnju i uživajte.

b) Iako ne pada sneg, napolju je veoma hladno. Pazite, ako idete napolje – klizavo je. Ako ne morate da idete napolje, uživajte kod kuće.

ć) Napolju je oblačno i pada kiša. Na sreću, ne duva vetar i prijatno je. Ovo je pravi prolećni dan.

d) Pazite, napolju je loše vreme. Pada jaka kiša i duva hladan vetar. Ne zaboravite kišobran.

c) Sija sunce, vreme je toplo i prijatno. Divan dan za šetnju.

č) Danas je veoma vruće. Ne duva vetar. Tek je devet sati ujutro, a dan je već vreo! Ako ne morate, nemojte ići napolje.

3. Ispravite greške.

1. Pada sunce i sija kiša.
2. Pada kiša i sija sneg.
3. Vetar sija, kiša duva.
4. Duva sunce, vetar sija.
5. Pada vetar i pada sneg.

4. Odgovorite na pitanja.

PRIMER: *Prija mi toplo vreme, ali mi ne prija vetrovito i kišovito.*

- a) Kakvo je vreme napolju? b) Kakvo vreme vam (ne) prija?

5. Šta mislite o sledećim izjavama?

- a) Kada padne kiša, lakše nam je.
- b) Kada je oblačno, koncentracija nam je bolja.
- c) Kada je sunčano, koncentracija nam je lošija.
- č) Kada je sunčano, raspoloženi smo.
- ć) Kada je pritisak vazduha nizak, boli nas glava.
- d) Kada je vetrovito, nismo raspoloženi.
- dž) Kada pada kiša, spava nam se.

5. Završite rečenice.

- 1. Spava mi se kada
- 2. Ne radi mi se ništa kada
- 3. Bolje mi je kada nego kada
- 4. Najviše mi prija kada vreme.
- 5. Bolja mi je koncentracija nego kada
- 6. Lošija mi je koncentracija nego kada
- 7. Raspoložen/a sam kada
- 8. Nisam raspoložen/a kada

DATIV

lične zamenice

JA > meni/ mi

TI > tebi / ti

ON > njemu / mu

ONA > njoj / joj

MI > nama / nam

VI > vama / vam

ONI > njima / im

📖 Lične zamenice, 216. strana

6. Napišite rečenice iz zadatka 5 na drugi način.

PRIMER: Spava *mi* se kada pada kiša. → *Meni* se spava kada pada kiša.

7. Postavite pitanja za tvrdnje iz zadatka 5.

PRIMER: Spava *mi* se kada... → *Kada* *ti* se spava?

8. Zaokružite dve pravilno napisane rečenice.

- 1. a) Spava mi se kada pada kiša.
b) Meni se spava kada pada kiša.
c) Spava se mi kada pada kiša.
- 2. a) Ne mi prija kada je jako toplo.
b) Ne prija mi kada je jako toplo.
c) Meni ne prija kada je jako toplo.
- 3. a) Svejerno joj je kakvo je vreme napolju.
b) Njoj svejedno je kakvo je vreme napolju.
c) Njoj je svejedno kakvo je vreme napolju.
- 4. a) Koncentracija mi je bolja ujutro nego uveče.
b) Meni je koncentracija bolja ujutro nego uveče.
c) Bolja meni je koncentracija ujutro nego uveče.
- 5. a) Mu nije lakše kada pada kiša.
b) Njemu nije lakše kada pada kiša.
c) Nije mu lakše kada pada kiša.
- 6. a) Mi smo raspoloženi kada je sunčano.
b) Raspoloženi smo kada sunčano je.
c) Kada je sunčano, raspoloženi smo.

9. Slušajte šta kažu ovi ljudi. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

59 Boris:

BORIS	✓ ili ✗
ustaje lako rano	
ima dobru koncentraciju ujutro	
on je noćni tip	
ne prija mu hladno vreme	

60 Ana:

ANA	✓ ili ✗
ceo dan joj se spava	
na internetu je do kasno u noć	
danju ima koncentraciju	
prija joj svako vreme	

61 Jovana i Marko:

JOVANA I MARKO	✓ ili ✗
kad je hladno, oni su kod kuće	
vole maglovito i kišovito vreme	
ne žele da žive u Sloveniji	
jako vole sunčano vreme	

10. Ko ovo kaže Boris (B), Ana (A) ili Jovana i Marko (J/M)?

1. Sviđa im se kada pada sneg ili kiša.
2. Ne spava joj se noću i dugo igra igrice na internetu.
3. Bolja mu je koncentracija kada radi noću.
4. Njoj se spava po ceo dan, jer noću ne spava mnogo.
5. Svejedno im je da li je napolju sneg ili led. Sve je dobro za njih.
6. Njemu je teško da ustane rano.
7. Svejedno joj je kakvo je vreme napolju.
8. Njima nije svejedno kakvo je vreme napolju.
9. Mama joj kaže da se njoj spava zato što raste.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

11. Čitajte.

VREME U SRBIJI

U Srbiji imamo četiri godišnja doba: proleće, leto, jesen i zimu. Svako godišnje doba lepo je na svoj način. Neki ljudi vole zimu jer vole hladno vreme, a neki vole leto zato što je tada toplo. Svako ima svoje omiljeno godišnje doba.

U proleće je obično lepo vreme. Dani su duži nego u zimu. Iako često pada kiša, ipak nije hladno kao u zimu. U prirodi je sve zeleno i šareno. U jesen je takođe lepo. Dani nisu dugi kao leti, ali su duži nego zimi. Glavne boje u jesen su žuta i zlatna.

U poslednje vreme, klima se menja u našoj zemlji. Nekada su zime u Srbiji bile jako hladne. Imali smo sneg i mećave često. Zima je tada bila belo i srebrno godišnje doba. Sada zime nisu hladne i nemamo snega kao ranije.

Leta nekad nisu bila toliko topla kao sada. U leto je sad veoma toplo, bolje reći – vrelo. Često imamo suše zbog visokih temperatura. To je velik problem. Ipak, može iznenađa da padne jaka kiša, koju zovemo letnji pljusak. Ako duva i vetar, onda tu kišu i vetar zajedno zovemo letnja oluja. I oluje su velik problem.

Sve u svemu, klima u Srbiji je različita kao što su i godišnja doba. Ako hoćete da živite u Srbiji, treba da budete spremni na promene.

11. Читајте.

ВРЕМЕ У СРБИЈИ

У Србији имамо четири годишња доба: пролеће, лето, јесен и зиму. Свако годишње доба лепо је на свој начин. Неки људи воле зиму јер воле хладно време, а неки воле лето зато што је тада топло. Свако има своје омиљено годишње доба. У пролеће је обично лепо време. Дани су дужи него у зиму. Иако често пада киша, ипак није хладно као у зиму. У природи је све зелено и шарено. У јесен је такође лепо. Дани нису дуги као лети, али су дужи него зими. Главне боје у јесен су жута и златна.

У последње време, клима се мења у нашој земљи. Некада су зиме у Србији биле јако хладне. Имали смо снег и мећаве често. Зима је тада била бело и сребрно годишње доба. Сада зиме нису хладне и немамо снега као раније. Лета некад нису била толико топла као сада. У лето је сад веома топло, боље рећи – врело. Често имамо суше због високих температура. То је велик проблем. Ипак, може изненада да падне јака киша, коју зовемо летњи плјусак. Ако дува и ветар, онда ту кишу и ветар заједно зовемо летња олуја. И олује су велик проблем.

Све у свему, клима у Србији је различита као што су и годишња доба. Ако хоћете да живите у Србији, треба да будете spremni на промене.

12. Dopunite.

a) Leti je u Srbiji

jako hladno.

☐

jako toplo.

☐

jako kišovito.

☐

b) Zimi u Srbiji

pada kiša.

☐

pada sneg.

☐

duva vetar.

☐

c) U proleće je u Srbiji

vrelo.

☐

hladno.

☐

kišovito.

☐

č) U jesen su boje

žuta i zlatna.

☐

bela i srebrna.

☐

zeleni i bela.

☐

MI KAŽEMO

u leto = leti

u zimu = zimi

13. Kakvo je vreme u vašoj zemlji?

u proleće	u leto/leti	u jesen	u zimu/zimi

14. Odgovorite na pitanja.

- Koje je godišnje doba sad?
- Koji je mesec sad?
- Koje je vaše omiljeno godišnje doba? Zašto?
- Koji mesec je najtopliji, a koji je najhladniji u vašoj zemlji?
- Koje su česte boje za svako godišnje doba u vašoj zemlji?

UPITNA ZAMENICA

	m	f	n
sg	Koji?	Koja?	Koje?
pl	Koji?	Koje?	Koja?

roze plava zelena žuta crvena narandžasta
bela crna siva braon ljubičasta

62 15. Slušajte i podvucite reč koju čujete.

- Njeno omiljeno godišnje doba je proleće / leto.
- Njen omiljeni mesec je april / maj.
- Najtopliji mesec proleća je april / maj.
- U maju nema vetra / kiše.
- U maju je najviša temperatura dvadeset / trideset stepeni.
- U aprilu je hladnije / toplije nego u maju.
- Boje proleća su zelena, žuta i ljubičasta / narandžasta.
- Njena omiljena boja je žuta / zelena.

16. Dopunite.

PRIMER: Nekada su zime u Srbiji bile hladnije nego sada.

- Leta su sada (topla) nego nekada.
- U proleće su dani (kratki) nego zimi.
- U jesen su dani (kišoviti) nego u zimu.
- U zimu su dani (hladni) nego u jesen.
- U leto je vreme (lepo) nego u zimu.
- Leti su dani (dug) nego u jesen.

НЕВРЕМЕ

Велико невреме је у целој Европи. У Србији пада снег, а у централној Европи су међаве. Јуче су међава и снег блокирали возила на ауто-путевима. У Словенији, Хрватској и Мађарској путници су остали у аутомобилима и аутобусима сатима, нису могли да изађу напоље нити да возе даље, а неки нису имали ни воде ни хране. На срећу, војска и хитна помоћ брзо су помогли људима, донели су храну и воду хеликоптерима.

У целој Европи саобраћај је блокиран. Возови не иду нормално, а авиокомпаније отказале су летове. На аеродромима, путници чекају да време буде лепше да могу да наставе пут.

Изгледа да је у Европи саобраћајни колапс.

Зато је најбоље сада бити код куће и чекати лепше време.

Није сигурно ићи ни аутомобилом, ни возом, ни авионом.

Ако морате да изађете, најбоље је да идете пешке.

И, најтоплије је код куће.

MI KAŽEMO

sat → satima

dan → danima

mesec → mesecima

godina → godinama

PAZITE

Čime idete na posao /
u školu / na fakultet?

- autobusom - autom -
- vozom - biciklom -
- tramvajem -

18. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

1. U Srbiji je mećava blokirala vozila na auto-putevima.
2. Putnici su blokirani danima.
3. Policija je donosila hranu i vodu.
4. Vozovi mogu da idu normalno.
5. Avioni ne lete.
6. Putnici na aerodromima čekaju lepše vreme.
7. Nije sigurno ići peške.
8. Saobraćaj u centralnoj Evropi je u kolapsu.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

19. Dopunite tabelu.

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
		najbolje
	gore	
toplo		
		najhladnije
	opasnije	
sigurno		

MI KAŽEMO

Idem peške.

20. Čime možete ići na posao / na dalek put / u prirodu?

21. Upišite u tabelu čime putujete u vašoj zemlji.

najsigurnije	najjeftinije	najskuplje	najudobnije

64 22. Kakvo će vreme biti sutra?

Током овог поподнева у Србији је било кишовито, али ће сутра бити најтоплији дан у нашој земљи.

Током преподнева сутра ће бити сунчано и топло, али крајем дана ће пасти киша. На северу земље ће бити пљускови.

Температура ујутро ће бити од 15 до 23 степена, а највиша дневна од 28 до 32 степена. Ово ће бити тропска ноћ у главном граду.

Ипак, освежење и хладнија ноћ ће стићи ускоро - следеће ноћи.

65 23. Slušajte i upišite.

Koje temperature će biti u gradovima Srbije?

SAŠA NEĆE DOĆI

Saša: Čao, Majo. Danas neću doći na posao.

Maja: Šta ti je?

Saša: Nije mi dobro. Imam temperaturu i slab sam.

Maja: Ne brini. Reći ću direktoru da si bolestan.

Saša: Ne znam kada će mi biti bolje.
Moram prvo da idem kod lekara.

Maja: Obavezno. Možda je grip. Čuvaj se. Pomoći ću ti ako želiš.

Saša: Hvala ti. Videćemo šta će reći lekar. Javiću ti.

Maja: Važi. Radiću ja tvoj deo posla, a ti miruj. Ozdravi brzo.

MI KAŽEMO

Ne osećam se dobro.

=
Nije mi dobro.

KOD LEKARA

Lekar: Dobar dan. Kažite, šta vam je?

Saša: Ne osećam se dobro.

Lekar: Šta nije u redu? Opišite mi kako se osećate.

Saša: Užasno me boli glava.

Lekar: Hm... Još nešto? Da li vas boli grlo?

Saša: Da, malo. I kašljem.

Lekar: Imate li temperaturu?

Saša: Nemam jako visoku, ali me boli celo telo.

Lekar: Vi imate grip.

Saša: Joj. Za koliko dana će proći?

Lekar: Ne brinite. Daću vam lekove i biće vam bolje uskoro.

Saša: Dobro. Da li ću moći da idem na posao sutra?

Lekar: A, to ne. Ostaćete kod kuće i pićete lekove.
Ješćete laku hranu, na primer supu ili pirinač.
Pićete mnogo vode ili čaja. I mirovaćete.
Nećete ići na posao najmanje nedelju dana.

Saša: Hvala vam, doktore.

Lekar: Dovidjenja.

FUTUR

sg

1. Ja *neću*

2. Ti *nećeš*

3. On

Ona *neće*

Ono

raditi
ići

pl

1. Mi *nećemo*

2. Vi *nećete*

3. Oni

One *neće*

Ona

raditi
ići

24. Odgovorite na pitanja.

1. Kako se Saša oseća?
2. Šta ga boli?
3. Šta mu je doktor rekao?
4. Kada će moći da ide na posao?

ŠTA TREBA DA ZNAMO KAD IDEMO KOD LEKARA?

Kad idemo kod lekara, važno je da znamo da opišemo kako se osećamo.

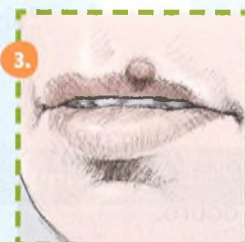
Ne boli me ništa.

Boli me malo.

Boli me jako. Užasno me boli.

25. Šta mogu da kažu ljudi na slikama?

DELOVI TELA	SIMPTOMI
Nos	Nos mi je zapušen. Imam alergiju. Curi mi nos.
Uho	Boli me uho.
Oko	Ne vidim dobro. Oko mi je crveno.
Zub	Boli me zub. = Imam zubobolju.
Usta	Imam groznicu.
Grlo	Boli me grlo. Grlo mi je crveno. Jako kašljem.
Glava	Boli me glava. = Imam glavobolju. Vrti mi se u glavi.
Koža	Imam osip. Svrbi me.
Vrat	Boli me vrat.
Leđa	Bole me leđa.
Rame	Boli me rame.
Grudi	Osećam jak bol u grudima.
Ruka	Mislim da mi je ruka slomljena.
Stomak	Boli me stomak. Muka mi je.
Noga	Mislim da mi je noga slomljena.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

26. Napišite drugačije.

PRIMER: : Ja ću reći direktoru da si bolestan. → Reći ću direktoru da si bolestan.

1. Saša će ostati kod kuće. →
2. Mi ćemo jesti laku hranu. →
3. Ona će mu pomoći. →
4. Oni neće biti na poslu sutra. →
5. Doktor će mu dati lekove. →
6. Ja ću ti javiti. →
7. To neće proći brzo. →
8. Vi ćete mirovati dve nedelje. →

27. Zaokružite pravilne oblike futura. Ima više rešenja

1. Saša na posao za nedelju dana.
a) će ići b) ićiće c) neće ići
2. direktoru da si bolestan.
a) Javiću b) Ja ću javiti c) Ću javiti
3. Ako odeš kod lekara, možda duže.
a) nećeš ležati b) ćeš ležati c) ležaćeš
4. Ako ne zakažete pregled, da vas primimo.
a) nećemo moći b) moći nećemo c) ne ćemo moći
5. duže ako brinemo o svom zdravlju.
a) Mi živećemo b) Živećemo c) Ćemo živeti
6. Kako stres?
a) ćete vi smanjiti b) ćete smanjiti c) smanjićete
7. Jovana posle posla.
a) će opustiti se b) će se opustiti c) se neće opustiti
8. dobro ako se ne odmaram dovoljno.
a) Ja se neću osećati b) Neću osećati se c) Neću se osećati
9. srećniji ako radite posao koji volite.
a) Bićete b) Ćete biti c) Biti ćete

PAZITE

On će biti kod kuće.
Biće kod kuće.

*On će jesti supu.
Ješće supu.

On neće biti kod kuće.
Neće biti kod kuće.

On će doći na posao.
Doći će na posao.

On neće doći na posao.
Neće doći na posao.

RED REČI

Da li	ćete	doći / raditi	sutra?	Ona	neće	doći / raditi	sutra.
		se odmarati			se	odmarati	
Ona	će	doći / raditi	sutra.	Neće	doći / raditi	sutra.	
		se odmarati			se		

28. Dopunite rečenice izrazima iz tabele u futuru.

spavati bolje opustiti se čuvati svoje srce dati bolje rezultate
 biti bolje raspoložen imati više energije živeti duže biti srećniji
 biti u formi osećati se bolje znati šta nam treba ne nervirati se

BOLJE SPREČITI NEGO LEČITI

PRIMER: : Ako jedemo zdravo, imaćemo više energije.

1. Ako šetamo svakodnevno bar pola sata...
2. Ako jedemo više voća i povrća...
3. Ako mislimo pozitivno...
4. Ako ne pijemo alkohol i gazirana pića...
5. Ako spavamo dovoljno...
6. Ako dobro poznajemo svoje telo...
7. Ako smo okruženi prijateljima...
8. Ako radimo posao koji volimo...

LIČNE ZAMENICE

	dativ	akuzativ
JA	meni / mi	mene / me
TI	tebi / ti	tebe / te
ON	njemu / mu	njega / ga
ONA	njoj / joj	nju / je, ju
ONO	njemu / mu	njoj / joj
MI	nama / nam	nas
VI	vama / vam	vas
ONI	njima / im	njih / ih
ONE		
ONA		

29. Napišite drugačije.

PRIMER: : Moj sin ima jake bolove u stomaku. → Mog sina jako boli stomak = Boli ga stomak.

1. Svetlana oseća bol u desnoj ruci. →
2. Više ne osećam jak bol u glavi. →
3. Moja mama ima jaku glavobolju. →
4. Moj komšija ima jaku zubobolju. →
5. Moja deca osećaju bol u stomaku. →

30. Upišite dativ ili akuzativ lične zamenice.

PRIMER: : U proleće sam umorna i često mi se spava.

1. Kad je vetrovito, boli (ona) glava.
2. Boli (ja) stomak i vrti (ja) se u glavi.
3. Da li (vi) curi nos ili je samo zapušen?
4. Marko kašlje i boli (on) grlo. Crveno (on) je jako.
5. Uf, loše sam spavala. Leđa (ja) užasno bole.
6. Oko (ti) je crveno. Moraš kod lekara.
7. Moji roditelji ne vole putovanje brodom. Uvek (oni) je muka.
8. Pojele smo dva parčeta torte i sad (mi) boli stomak.

31. Dopunite razgovore rečenicama.

Razgovor 1

A: Čao. Šta radiš? Idemo li zajedno u školu danas?

B: Izvini, Mila. Opet imam alergiju.

A: Joj, žao mi je.

B: Proći će to brzo.

A: Ozdravi brzo i ne brini ništa.

Ozdravite brzo.

Odmah ću ga pozvati.

Kako se osećate danas?

Javiću ti šta smo radili u školi.

Videćemo se drugi put.

Kako si se razbolela?

Razgovor 2

A: Čao, Marko. Večeras pravim malu žurku. Dolaziš?

B: Nisam siguran. Jutros sam se probudio sa užasnom glavoboljom.

A: Možda si samo loše spavao. Hajde, dođi.

B: Bolje da ne idem nigde i vidim šta će biti.

A: Važi. Čuvaj se.

Razgovor 3

A: Gde si bila cele prošle nedelje?

B: Bila sam bolesna.

A: [redacted] Leto je, ima 30 stepeni.

B: Sećaš se one oluje u petak?

A: Uf, da. Ti si bila napolju tada?

B: Sada ti je sve jasno, zar ne?

Razgovor 4

A: Dobro jutro, kolega. [redacted]

B: Mnogo bolje. Juče nisam mogao da sedim.

A: Video sam. Je li pijete neke lekove?

B: Da, dobio sam terapiju.

A: Onda ne treba da brinete. Proći će.

Razgovor 5

A: Dobar dan, komšinice. Kako ste?

B: Onako. Boli me noga.

A: Šta je bilo?

B: Pala sam juče. Doktor kaže da nije slomljena, ali da moram da mirujem.

A: Čuvajte se.

B: Hvala, komšija.

Razgovor 6

A: Dobro veče. Imate li lekara u hotelu?

B: Naravno. [redacted] Šta se desilo?

A: Moj sin ima jake bolove u stomaku.

B: Da li je dugo bio na suncu danas?

A: Jeste. Zašto pitate?

B: Možda je sunčanica.

MI KAŽEMO

Kako si / ste?

=

Kako se osećaš / osećate?

ОДЕЛО (НЕ) ЧИНИ ЧОВЕКА

Odelo (ne) čini čoveka

1. Povežite suprotne parove prideva.

visok	uzak
star	mali
širok	debeo
taman	crn
velik	sitan
mršav	kratak
dug	svetao
krupan	mlad
beo	nizak

2. Upišite ženski rod (f) prideva iz zadatka 1.

1.	10.
2.	11.
3.	12.
4.	13.
5.	14.
6.	15.
7.	16.
8.	17.
9.	18.

3. Odgovorite.

a) Kakva može biti	kosa?
	glava?
b) Kakav može biti	nos?
	vrat?
	struk?
c) Kakvo može biti	lice?
	telo?
č) Kakve mogu biti	oči?
	uši?
ć) Kakvi mogu biti	zubi?

4. Kako izgledaju ovi ljudi? Povežite slike sa opisom.

MI KAŽEMO

plava	}	kosa
seda		
smeđa		

1.

Ova žena je mlada.
Ona je visoka i mršava.
Ima dugu, svetlu kosu i tamne oči.
Ona ima lepo lice i lepe, bele zube.

3.

Ova gospođa je veoma lepa.
Ona nije mlada, ali je još uvek
zgodna. Ima lep vrat, široka ramena,
uzak struk, kosa joj je tamna
i dugačka. Ona nosi podignutu
kosu i naočare za sunce.

2.

Ovaj stariji čovek nije
mršav, on je debeo.
On nije visok.
Ima sedu kosu i svetle oči.

4.

Ovaj mladić je nizak i
mršav. On ima usko lice
i velike, smeđe oči. Ima
plavu, kratku kosu. On ima
uska ramena i duge ruke.

5. Zamislite neku poznatu osobu i opište je. Drugi pitaju, Vi odgovarate samo sa „da“ ili „ne“.

RAD U PARU

PRIMER: Da li je ta osoba žena?
Da li je živa?

Da.
Ne.

👉 Vežbanka, strane 172 - 173

6. Шта је шта? Упишите број 1, 2 или 3 поред слике.

1. одећа 2. обућа 3. модни детаљи

7. Напишите шта носите.

ПРИМЕР: Мараму обично носим око врата / на глави / на раменима...

- а) на глави
- б) око врата
- в) на руци
- г) око струка
- д) на раменима
- ђ) на ногама

8. Шта обично носите кад идете на журку / посао / факултет / излет / ручак код пријатеља?

9. Како изгледају људи на фотографији? Заокружите тачне одговоре и опишите их.

На овој фотографији су Јосип Броз Тито и Јованка Броз са својим гостима, америчким филмским звездама Елизабет Тејлор и Ричардом Бартоном. Фотографија је снимљена 1973. године, у време снимања познатог југословенског филма „Сутјеска“. У том филму Ричард Бартон глуми Јосипа Броза Тита.

1. Жене носе / не носе	4. Мушкарци носе / не носе
а) панталоне.	а) шешире.
б) хаљине	б) мараме.
в) капуте.	в) капе.
2. Жене носе / не носе	5. Мушкарци носе / не носе
а) накит.	а) шортсеве.
б) пуштену косу.	б) панталоне.
в) наочаре.	в) фармерице.
3. Жене имају / немају	6. Мушкарци држе
а) шешире.	а) цвеће.
б) мараме.	б) цвеће и цигару.
в) капе.	в) цигаре.

10. Упишите тачно (✓) или нетачно (X).

а) Сви људи на фотографији носе шешире.	☐
б) Оба мушкарца носе одело.	☐
в) Оба мушкарца носе беле панталоне.	☐
г) Један мушкарац носи кошуљу, а други не.	☐
д) Један мушкарац носи наочаре, а други не.	☐
ђ) Један мушкарац држи цвеће, а други цигару.	☐
е) Једна жена носи накит, а друга не.	☐
ж) Једна жена има хаљину, а друга не.	☐
з) Сви људи на слици имају торбе.	☐

11. Исправите нетачне реченице.

ПРИМЕР А: Сви људи на фотографији носе шешире. → **Нико не** носи шешир.

ПРИМЕР Б: Оба мушкарца носе одело. → **Један** мушкарац носи одело, **а други не**.

12. Допуните текст следећим речима.

накит ципеле одећу појас украсе кошуљу мараме капу чизме

МОДА НЕКАДА

У давна времена, у средњем веку у Србији, обични људи су носили једноставну Мушкарци су обично носили белу, дугачку а преко ње другу, тамне боје. На глави су носили , а око струка Жене су такође носиле дугачке кошуље и појас око струка. Носиле су око врата и на рукама. Ако су биле младе и неудате, могле су носити пуштену косу. Удате жене су на глави обично имале После четрнаестог века, жене су могле да покажу косу и врат. Богати људи носили су накит и од злата и драгог камења. На ногама су носили или дубоке Често је обућа богатих људи била црвена и са украсима.

67

13. Слушајте и проверите.

Манастир Тсача, XIV век

Лазарева вечера, манастир Бојани XV-XVI век

Пастори, детаљ,
Птећка патријаршија, XIV век

МОДА САДА

Данас је мода другачија него некад. Важно је да је одећа практична и квалитетна. Људи данас носе различиту одећу и све може бити модерно. Носи се модерна, елегантна или спортска одећа и обућа. И жене и мушкарци носе накит, украсе, појасеве, шминку. Жене не носе само хаљине, сукње и костиме, често носе панталоне и одела. Данашње жене понекад личе на мушкарце. Мушкарци данас носе одећу различитих боја. Не носе само одела тамних боја као некад.

Често жене и мушкарци носе сличну одећу – фармерице, мајице, сакое, патике, тренерке.

Одећа и обућа коју људи носе зависи од њиховог занимања. Ако раде у фирми, онда морају да носе елегантна одела. Али, ако раде у школи или на факултету, онда могу да носе лежерну одећу. Ако су популарни глумци или певачи, онда често носе необичну одећу и имају шокантне фризуре.

15. Како изгледају ови људи? Опишите их. Користите изразе:

бити нашминкан

изгледати обично / необично

имати кратку / дугу косу

Оливер Мандић, музичар (1978)

Слађана Милошевић, музичарка (2012)

16. Опишите неког ко

а) је необичан.

б) Вам се свиђа.

17. Pogledajte sliku i povežite rečenice koje je opisuju.

1. Неки људи	а) не носи чизме.
2. Сви људи	б) носи мајицу са кратким рукавима.
3. Три момка	в) не носи капу ни шешир.
4. Једна девојка	г) носе мараме.
5. Један момак	д) носи качкет.
6. Један момак	ђ) носи сандале.
7. Два момка	е) су насмејани.
8. Нико	ж) носе ципеле или патике.
9. Нико	з) носе наочаре за сунце.
10. Они	и) носи наочаре за сунце.
11. Само један момак	ј) носе само кошуље.

69

18. Слушајте и проверите.

70

19. Који опис иде уз коју фотографију?

1.

2.

20. Погледајте фотографију и одговорите на питања.

- а) Како изгледају ови људи?
- б) Шта носе на себи?
- в) Шта раде?

71

19. Слушајте разговор. Одговорите на питања.

На снижењу

- 1. Колико људи разговара?
 - а) Две жене.
 - б) Три жене.
 - в) Две жене и један мушкарац.
- 2. Где се те жене налазе?
 - а) У радњи.
 - б) На послу.
 - в) На рођендану.
- 3. Шта раде?
 - а) Траже поклон.
 - б) Пију кафу.
 - в) Кувају ручак.
- 4. Коме је рођендан?
 - а) Сави.
 - б) Катарини.
 - в) Петру.
- 5. Шта славе Сава и Катарина?
 - а) Годишњицу брака.
 - б) Славу.
 - в) Рођендан.

23. Кажите другачије. Користите **СА + инструментал** или **У + локатив**.

1. Жена која има стила. → Жена **са** стилем.
2. Мушкарац који носи црну јакну. → Мушкарац **у** црној јакни.
3. Жена која носи шешир. →
4. Мушкарац који носи наочаре. →
5. Мушкарац који носи беле патике. →
6. Људи који носе кишобране. →
7. Мушкарац који има шал и капу. →
8. Људи који носе дугачке капуте. →
9. Жена која носи беле панталоне. →
10. Жена која носи подигнуту косу. →

ИНСТРУМЕНТАЛ (са)

	m	f	n
singular	леп ИМ шешир ОМ леп ИМ каиш ЕМ	леп ОМ кап ОМ	леп ИМ одел ОМ леп ИМ цвећ ЕМ
plural	сунчан ИМ наочар ИМА	бел ИМ рукавиц АМА	леп ИМ одел ИМА

Instrumental, strana 215

24. Напишите позитив следећих придева.

нижи
 виши
 дебљи
 мршавији
 старији
 млађи
 шири

ужи
 краћи
 дужи
 тамнији
 светлији
 већи
 мањи

Vežbanka, strana 176

25. Допуните реченице компаративима.

1. Дечак је (низак) од девојчице.
2. Мушкарци имају (кратка) косу од жена.
3. Тата има (велик) нос од сина.
4. Девојка је (мршава) од баке.
5. Бака је (стара) од девојке.
6. Девојка има (тамна) косу од момка.
7. Девојка са црном косом има (крупна) очи од девојке са светлом косом.
8. Мушкарац има (широк) панталоне од жена.

72

26. Слушајте и одговорите природно. Користите придев супротног значења.

ПРИМЕР: Она је млађа? Не, није. Она је старија.

73

27. Сложите разговор. Ко шта каже? Милица (М), Ема (Е), продавац (П)

- ☐ Који ти се више свиђа?
- ☒ **М** Хајде, Ема, помози ми. Који џемпер да узмем?
- ☐ Могу ли да пробам овај плави џемпер?
- ☐ Више ми се свиђа плави.
- ☐ 40. Дајте одмах и онај црни.
- ☐ Важи. Прво плави.
- ☐ Изволите.
- ☐ Жута марама иде и уз црни џемпер. Погледајте.
- ☐ Наравно. Који број носите?
- ☐ Морам да видим како ти стоје. Пробај прво плави.
- ☐ Не знам. Није лоше.
- ☐ Ево, изволите.
- ☐ Кажи, како ми стоји?
- ☐ А уз њега вам иде и ова жута марама.
- ☐ Е, то је баш лепа комбинација. Супер ти стоји.

МИ КАЖЕМО

А: Како ми стоји?

Б: Стоји ти одлично!

МИ КАЖЕМО

ићи уз нешто

Марама иде уз џемпер.

Hotel s 5 zvezdica

1. Kako se zovu ovi predmeti?

Lekcija 12

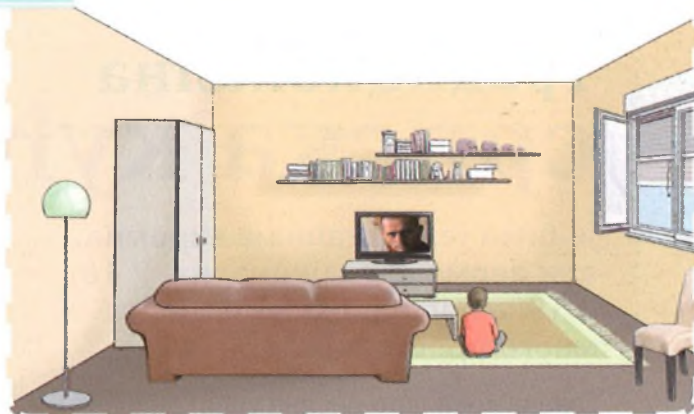

2. Šta je gde? Povežite predmete s predlozima.

1. Tepih i sto.	a) između
2. Police i TV.	b) iza
3. Dete i kauč.	c) ispod
4. Stolica i prozor.	č) preko puta
5. Lampa i kauč.	ć) pored
6. Sto, prozor i orman.	d) iznad
7. TV i kauč.	dž) ispred

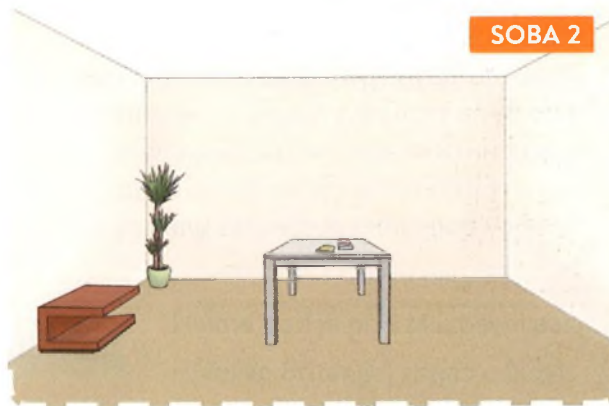
3. Napišite cele rečenice.

PRIMER: Tepih je ispod stola.

74

4. Slušajte opise soba. Upišite brojeve predmeta (1-10) na mesta gde se nalaze.

1. kauč 2. dve stolice 3. mali sto 4. cveće 5. novine 6. luster
7. lampa 8. televizor 9. polica s knjigama 10. fotelja

5. Odgovorite na pitanja:

1. Koji je za Vas najbolji prostor za život?

kuća stan hotel šator kamp prikolica

2. Šta se mora imati u prostoru za život?

klima udoban nameštaj radna soba dnevna soba
spavaća soba terasa kupatilo toalet hodnik
špajz teretana bazen garaža kuhinja

MI KAŽEMO

Za mene je najbolji prostor za život...

Meni se čini da je najbolje živeti...

Ako mene pitate, najbolje je živeti...

Традиционална српска кућа

је била једноставна и скромна, али веома функционална. У 18. и 19. веку обично није имала много просторија.

Главна соба (као дневна соба) звала се „кућа“. У „кући“ се јело, седело и причало. Ту су долазили гости и ту се проводио већи део времена. Касније, када су куће имале више просторија, и даље је „кућа“ остала омиљено и најважније место у дому.

Нису све српске традиционалне куће биле истог стила. Разликовале су се куће на планини и куће у равници. У Војводини, највећој равници Србије, постојао је план села и изгледа кућа. Оне су морале бити сличног изгледа, једна до друге. У планинским крајевима није било планова градње, није било улица нити обавезног изгледа куће. Куће су се градиле одвојено једна од друге и биле су повезане путевима или стазама.

Ако су куће грађене у планинском крају, имале су терасу, беле зидове и декорацију од тамног дрвета. Тај стил кућа данас се може видети око Београда и у централној Србији. Куће у Војводини биле су једна до друге. Собе су гледале на улицу, а двориште и башта били су иза куће.

Традиционалне српске куће лепе су споља и функционалне унутра. Кухиња никад није гледала на југ, а просторија у којој се чувала храна налазила се на северној, хладнијој страни. Улазна врата су гледала на исток, а не на север. Тако су се људи штитили од ветрова.

Куће су се градиле од камена, дрвета, сламе... Зависи у ком делу Србије су биле.

функционално = практично

7. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

1. Tokom 18. i 19. veka srpska kuća bila je raskošna.
2. U glavnoj sobi se provodilo najviše vremena.
3. Sve tradicionalne kuće bile su istog stila.
4. U Vojvodini su se kuće gradile planski.
5. U planinskim krajevima kuće nisu bile jedna do druge.
6. U Vojvodini su kuće imale bele zidove i dekoraciju od tamnog drveta.
7. Tradicionalne srpske kuće bile su funkcionalne unutra.
8. Kuhinja u staroj srpskoj kući nije smela da gleda na jug.
9. Ulazna vrata gledala su na sever.
10. Kuće su se gradile od kamena, slame i drveta.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

8. Dopunite rečenice odgovarajućim predlozima.

na (4x) od (4x) u iza do

1. Kuće planini bile su različitog stila od kuća ravnici.
2. U Vojvodini su kuće bile jedna druge.
3. Sobe su gledale ulicu, a bašta je bila kuće.
4. Planinski tip kuće imao je lepu dekoraciju tamnog drveta.
5. Prostorija u kojoj se čuvala hrana je gledala jug.
6. Ulazna vrata nisu gledala istok, jer su se tako štitili vetrova.
7. Kuće su se gradile različitih materijala. To je zavisilo kraja.

9. Odgovorite.

1. Kako su nekad izgledale kuće u vašem kraju?
2. Da li je postojala „glavna soba“?
3. Od kojih materijala su se gradile?
4. Da li je postojalo više stilova?
5. Kako izgledaju danas kuće u vašem kraju?
Da li biste promenili nešto u današnjem tipu kuća?
7. Šta mislite kako će izgledati kuće u budućnosti?

11. Čitajte i prepričajte tekst.

EXIT FESTIVAL

Organizatori „Exit-a“ su želeli da iznenade posetioce festivala.

Jednom zaljubljenom paru na „Exit-u“ organizovali su smeštaj u najluksuznijem hotelu u Novom Sadu. Ali, ovo iznenađenje, izgleda, nije bilo baš „prava stvar“, jer niko nije hteo tu nagradu.

Naime, kad je prvi zaljubljeni par, iz Velike Britanije, stigao u Novi Sad i video „Exit“ kamp, odbio je nagradu i rekao da želi da bude sa drugim ljudima i da živi u šatoru. Onda su organizatori ponudili nagradu drugom zaljubljenom paru, iz Srbije, ali je i ovaj par odbio nagradu. I oni su, takođe, želeli da žive u šatoru u kampu.

„Ovo je za nas hotel s pet zvezdica. Imamo sve: mali dom, nove prijatelje i divnu energiju. Šta više poželeti“, kaže Aleksandra iz Kragujevca.

76

10. „Exit“ festival. Slušajte i zaokružite tačan odgovor.

1. a) „Exit“ je jedan od najvećih muzičkih festivala.
b) „Exit“ je jedan od najvećih filmskih festivala.
2. a) Održava se svakog juna.
b) Održava se svakog jula.
3. a) Najpopularniji je smeštaj u kampu.
b) Najpopularniji je smeštaj u hotelu.
4. a) U kampu su parking, automobili i banke.
b) U kampu nema parkinga, automobila i banaka.
5. a) U blizini kampa nema prodavnica.
b) U blizini kampa su prodavnice.

12. Čitajte.

SOBA 3372

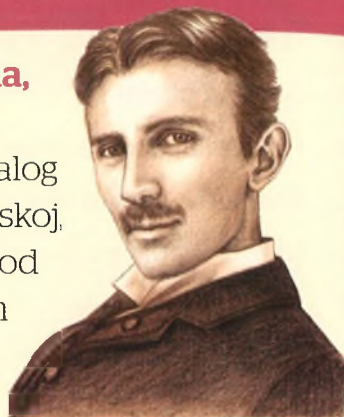
Da hoteli nisu toliko loši znamo svi.
U hotele ponekad idemo kada
putujemo, imamo neku konferenciju
ili organizujemo neki važan događaj.

Međutim, postoje ljudi koji vole da žive
u hotelima. Takav je bio Nikola Tesla.

Na trideset trećem spratu hotela
„Njujorker“ u Njujorku, u sobi 3372,
živeo je Nikola Tesla. U toj sobi proveo
je poslednjih deset godina života.
Živeo je sâm i povučen.

Nikola Tesla,

Srbin iz
Smiljana, malog
sela u Hrvatskoj,
bio je jedan od
najčuvenijih
naučnika
na svetu.

13. Dopunite razgovor rečenicama.

REZERVACIJA SOBE U HOTELU

A: Dobar dan.

B: Hotel „Mir“, dobar dan.

A: Treba mi dvokrevetna soba u julu.

B: Kažite, kad bi bio datum Vašeg dolaska?

A: Došli bismo šestog ili sedmog jula.

B:

A: Minimum dve noći.

B: U redu. Imamo jednu sobu s pogledom na ulicu i jednu s pogledom na dvorište. Obe sobe su slobodne.

B:

A: Noćenje sa doručkom je 4.000 dinara po osobi. Noćenje bez doručka je 3.800 dinara, a polupansion je 5.300 dinara. Ako želite pun pansion...

B: Odgovara mi noćenje sa doručkom.

A: Odlično. Doručak serviramo od osam do deset časova.

B: Kakav je doručak? Švedski sto?

A: Ne, doručak je kontinentalni: pecivo, puter, salama, džem, mleko, čaj ili kafa.

B:

A: Naravno. Imamo bežični internet i kablovsku televiziju u celom hotelu.

B: Da li se internet doplaćuje?

A: Ne, to je uračunato u cenu.

B: Da li hotel ima parking?

A: Naravno, postoje rezervisana parking mesta za naše goste na gradskom parkingu.

B: Da li se parking doplaćuje?

A: Dan parkiranja je 2.000 dinara.

1. Ne, ne, u redu je.

2. Imate li internet?

3. Koliko košta noćenje?

4. Koliko biste ostali?

5. Izvolite?

6. Da, doplaćuje se.

7. I još nešto.

14. Koristite ove izraze i napravite svoje primere.

uračunato u cenu

po osobi

noćenje sa doručkom

polupansion

pun pansion

švedski sto

kontinentalni doručak

jednokrevetna soba

dvokrevetna soba

15. Povežite parove.

1. švedski

2. pun

3. soba

4. kontinentalni

5. cena

6. bežični

7. kablovska

8. parking

a) internet

b) po osobi

c) televizija

č) sto

ć) mesto

d) s pogledom

dž) doručak

đ) pansion

16. Šta znače ove reči?

oglas za stan

vlasnik stana

mapa grada

namešten stan

grejna sezona

centralno grejanje

plaćati unapred

troškovi stanovanja

stanarina

potpisati ugovor

 Vežbanka, strana 179

17. Čitajte.

A: Dobar dan. Zovem povodom oglasa za stan. Da li je oglas još uvek aktuelan?

B: Da, izvolite. Šta vas zanima?

A: Voleo bih da pogledam stan. Kad vam odgovara da dođem?

B: Možete doći danas oko pet. Biću u stanu. Znete li kako da dođete do tamo?

A: Mislim da znam. Već sam gledao mapu grada.

B: Onda dobro. Vidimo se kasnije.

🕒 MALO KASNIJE

B: Dobar dan. Ja sam vlasnik, Marko Petrović.

A: Dobar dan i vama, gospodine Petroviću. Moje ime je Slavko Stevanić.

B: Kao što piše u oglasu, ovo je dvosoban stan, namešten, ima sve potrebne kućne aparate.

A: Aha. Kažite mi, da li ima centralno grejanje?

B: Da, a plaća se samo u grejnoj sezoni.

A: Meni treba brz internet, zato što radim od kuće.

B: To neće biti problem. Ovde već ima internet.

A: Zvuči odlično. Sve mi odgovara, ali mi još kažite cenu.

B: Mesečna stanarina je 200 € plus troškovi stanovanja.

A: Da li se plaća unapred?

B: Samo prva stanarina, a kasnije plaćate svakog prvog u mesecu.

A: Da li želite još da razmislite, ili možemo da potpišemo ugovor?

B: Možemo da potpišemo ugovor. Sve mi odgovara.

18. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

1. Gospodin Petrović će čekati Slavka ispred stana.
2. Slavko ne zna put do stana.
3. Grejanje se plaća samo u grejnoj sezoni.
4. Stan je namešten.
5. U kuhinji ima svih potrebnih aparata.
6. Slavku treba internet, ali ga trenutno nema u stanu.
7. Ne treba da plati unapred.
8. Slavko želi da potpiše ugovor, ali želi da dođe sa ženom.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

19. Pogledajte ove oglase.

Manja dvosobna kuća sa dvorištem, u predgrađu. Blizu vrtića, škole i autobuskih linija. Za porodicu sa decom ili manju firmu.

Nenamešten i nov dvosoban stan u centru grada. Samo samci ili parovi bez dece.

Kuća s više prostorija. Odlična lokacija, potrebno renoviranje. Može poslužiti za poslovni prostor.

Garsonjera na jedanaestom spratu. Ima klimu, nameštena, moderna.

20.

RAD U PARU

Treba Vam stan ili kuća za život. Videli ste oglase i želite da dobijete više informacija. Neka Vaše pismo sadrži sledeće: predstavite se i kažite gde ste videli oglas, pitajte kad možete videti stan, koja je tačna adresa i kolika je stanarina.

Poštovani,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Srdačan pozdrav,

.....

21. Pročitajte i komentarišite sledeće izjave.

NAŠE ŽELJE I SNOVI

1. Kad bih imao mnogo novca, sagradio bih velik bazen ispred kuće.
2. Kad bismo imali veće dvorište, gajili bismo voće i povrće tamo.
3. Kad bih mogla da biram, živela bih u toplim krajevima.
4. Kad ne bih morao da radim u gradu, birao bih da živim na selu.
5. Kad bih živela u stanu, volela bih da imam divan pogled.
6. Kad bismo imali decu, preselili bismo se negde van grada.

22. Odgovorite na pitanja.

PRIMER: : Kad biste mogli da birate, da li biste radije živeli u gradu ili na selu?
 Kad bih mogao da biram / mogla da biram, radije bih živeo / bih živela na selu.

1. Kad biste živeli na moru, kako bi izgledala Vaša kuća?

2. Kad biste živeli u planinskom kraju, kako bi izgledala Vaša kuća?

3. Kad biste mogli da promenite nešto u Vašem stanu, šta biste promenili?

4. Kad biste imali vikendicu, gde bi ona bila?

5. Kad biste imali veliko dvorište, kako bi izgledalo?

23. Zaokružite pravilan oblik.

1. Kad bih mogao da biram gde ću živeti, na more.
 a) preselio bih se b) bih se preselio c) se bih preselio
2. Kad cimera, plaćali bi manje.
 a) našli bi b) bi našli c) oni našli bi
3. Kada ne bismo imali novca za hotel, u hostel.
 a) ne išli bismo b) bismo ne išli c) ne bismo išli
4. Kada kuće na sprat, centar bi bio lepši.
 a) ne bi se gradile b) se ne bi gradile c) bi se ne gradile
5. Kad bi živela na moru, sigurno kuću od kamena.
 a) bi volela b) volela bi c) ona bi volela

POTENCIJAL

sg

1. Ja **ne bih**

birao.

2. Ti **ne bi**

birala.

3. On

biralo.

Ona **ne bi**

Ono

pl

1. Mi **ne bismo**

birali.

2. Vi **ne biste**

birale.

3. Oni

birala.

One **ne bi**

Ona

24. Dopunite rečenice odgovarajućim glagolom iz tabele.

SVRŠEN GLAGOL

sesti	promeniti
provesti	ponuditi
sagraditi	platiti
izabrati	preseliti se

NESVRŠEN GLAGOL

sedeti	menjati
provoditi	nuditi
graditi	plaćati
birati	seliti se

- Porodica Petrović mnogo puta u životu, ali pre dva meseca u Beograd i kažu da će to biti njihova poslednja stanica.
- Želim da boju zidova u svom stanu. Nisam ih do sad.
- Moji roditelji veliku kuću na selu još dok sam bio dete, ali moja porodica ne želi da živi na selu, zato ja počinjem da malu kuću u okolini grada.
- A:** Da li ste videli šta agencija „Dom iz snova“?
B: Da. Oni nam najbolje kuće.
- A:** Treba da stan unapred.
B: Da li kasnije svakog meseca?
A: Da.
- Kad bih mogao da , da živim u gradu.
- A:** Gde prošlo leto?
B: Kao i svake godine. U našoj kući na moru celo leto.
- A:** Ako želite, možete da pored mene.
B: Ne, hvala. ceo dan u svojoj kancelariji. Sada bih malo da stojim.

GENITIV

JA	mene
TI	tebe
ON	njega
ONA	nje
MI	nas
VI	vas
ONI	njih

25. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom lične zamenice u genitivu.

- A:** Ko je iza (ti)?
B: Niko nije iza (ja). To je orman.
- Saša je sedeo između (mi).
- Oko (on) uvek ima mnogo ljudi.
- Od (ona) možeš mnogo da naučiš.
- Ko živi iznad (oni)?
- Nisam to očekivao od (vi).

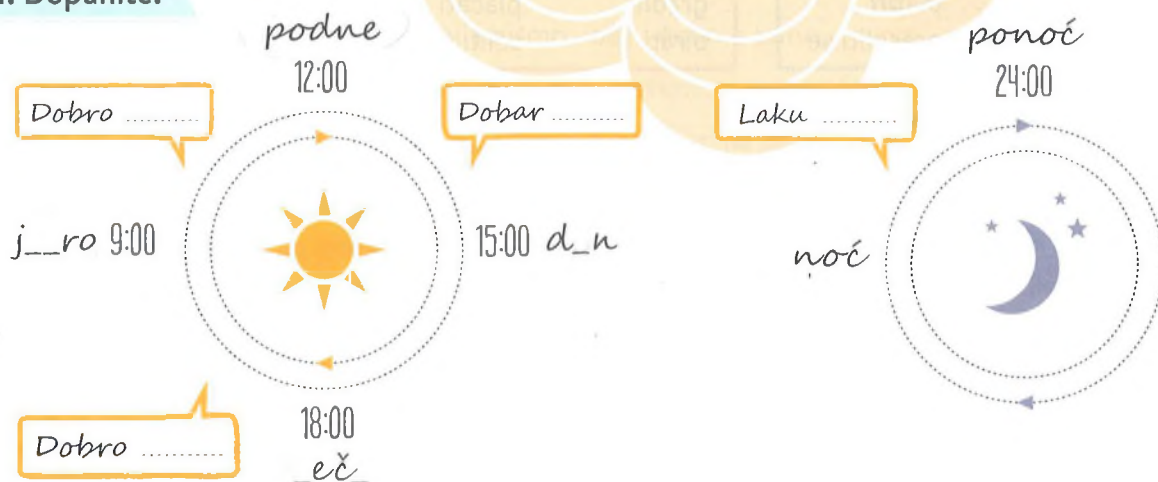
👉 Lične zamenice, strana 216

26. Dopunite rečenice odgovarajućim oblicima relativne zamenice.

- Stan u (koji) sad živimo nalazi se u širem centru grada.
- Cimerka s (koja) sam živela prošle godine preselila se u Novi Sad.
- Da li je kuća (koja) ste opisali vaša kuća iz snova?
- Terasa je mesto bez (koje) ne bih mogla.
- To su komšije o (koje) sam ti pričao.
- Sećaš li se prodavnice u (koja) smo videli onaj divan kauč?
- Ne, to nisu police na (koje) sam mislila.
- Gospođa Savić je žena od (koja) iznajmljujem stan.
- Svi (koji) su zainteresovani za kupovinu stana neka se jave.
- Sad opet živim blizu ulice u (koja) sam odrastao.

Dobar dan

1. Dopunite.

2. Upišite:

sam si je smo ste su

- Ja sam Sara.
- Vi ste Boris i Tanja.
- Ti si dobar drug.
- Oni su brat i sestra.
- On je moj drug.
- Mi smo Sara i Miloš.
- Ona je Milica.
- One su Milica i Sara.

3. Upišite:

nisam nisi nije nismo niste nisu

- Sara nije moja sestra.
- Miloš nije moj brat.
- Ja nisam Milica.
- Oni nisu Milica i Boris.
- One nisu Milica i Sara.
- Vi niste brat i sestra.
- Mi nismo dobro.
- Ti nisi loše.

4. Pitajte.

PRIMER: Da li ste Vi Miloš?

- Da li ste vi Miloš i Sara?
- Da li je ona Milica?
- Da li su one Milica i Sara?
- Da li je on Miloš?
- Čao. Da li si ti Boris?
- Da li su oni Miloš i Boris?
- Zdravo. Da li si ti Ana?
- Da li ste vi Sara i Ana?

Ne, ja nisam Miloš. Ja sam Boris.

Ne, mi nismo Miloš i Sara. Mi smo Milica i Boris.

Ne, ona nije Milica. Ona je Sara.

Ne, one nisu Milica i Sara. One su Marija i Branka.

Ne, on nije Miloš. On je Boris.

Ne, ja nisam Boris. Ja sam Miloš.

Ne, oni nisu Miloš i Boris. Oni su Petar i Marko.

Ne, ja nisam Ana. Ja sam Sara.

Ne, mi nismo Sara i Ana. Mi smo Sara i Milica.

1

5. Slušajte i odgovorite prirodno.

6. Povežite.

novac novčanik kompjuter pasoš knjiga ključ torba stolica mobilni telefon

A. Novac B. novčanik C. kompjuter Č. mobilni telefon Ć. ključ

E. knjiga F. torba G. kompjuter H. pasoš

7. Šta je ovo?

PRIMER: Šta je ovo? Ovo je novčanik. Ovo su torba i ključ.

1. Šta je ovo? Ovo su ključ i novčanik

2. Ovo je mobilni telefon

3. Ovo je kompjuter

4. Ovo su novac i pasoš

5. Ovo je torba

6. Ovo su novčanik i novac

8. Ispravite greške.

1. Ovo ^{nije} nisu torba.
2. Ja ^{su} su Marija.
3. Oni ^{su} ste Miloš i Marija.
4. Da li si ^{ti} vi profesor?
5. Mi ^{ja} sam dobro.
6. Ovo je knjiga i kompjuter.
7. Kako ste ^{vi} ti?
8. Ona ^{je} su odlično.

9. Napravite razgovore. Pazite na red reči!

- A) A: dobro si kako? jutro ^{dobro} jutro kako si?
 B: bolje a može ti? ^{može} bolje a ti?
 A: sam hvala odlično ^{odlično} sam hvala
- B) A: dan dobar ^{dobar} dan
 B: ste? dobro dan kako ^{dobar} dan kako ste?
 A: a nije Vi? hvala loše ^{nije} loše hvala a Vi?
 B: hvala sam dobro ^{dobro} sam hvala
 A: doviđenja ^{doviđenja}
 B: se doviđenja vidimo ^{doviđenja} vidimo se

10. Proverite.

11. Napišite razgovore.

1.

Ćao, kako si?
 Ćao, ja sam dobro.

2.

Dobro jutro, kako ste?
 Nije loše hvala, a Vi?
 Dobro hvala.

3.

Dobro veče, kako ste?
 Dobro sam hvala.
 Odlično, doviđenja.

4.

Dobar dan, kako ste?
 Može bolje, prijatno.

Moja zemlja

1. Predstavite se po modelu i pišite.

Ja

.....

.....

.....

PRIMER:

Moje ime je Mišel.
Ja sam Francuskinja.
Francuska je moja zemlja.
Moj jezik je francuski.

2. Šta kažemo? Upišite.

1. Drago mi je.....
2. Izvolite.
3. Hvala.
4. Izvinite.
5. Halo?
6. Živeli.

3

3. Slušajte i proverite.

6. Napišite.

PRIMER: Ja sam Patrik. Ja sam... Ja nisam...

.....

.....

.....

.....

5

7. Diktat. Slušajte i pišite.

.....

.....

.....

.....

4

4. Slušajte razgovor.

5. Da li je tačno (✓) ili netačno (x)?

PRIMER: Da li je Patrik stranac? ✓

Da li je Marko stranac? x

1. Da li je Marko Srbin? ☐
2. Da li je Mari Francuskinja? ☐
3. Da li je Patrik Amerikanac? ☐
4. Da li je Patrik Englez? ☐
5. Da li je Mari Srpkinja? ☐
6. Da li je Mari Francuskinja? ☐

8. Pitajte. Koristite:

Aleks strankinja Nemica

PRIMER: Da li ste vi Elizabet? Nisam.

1. ?
2. ?
3. ?

Moje ime
je Aleks.

9. Pitajte. Koristite:

Mišel stranac Englez

PRIMER: Da li si ti Patrik? Nisam.

1. ?
2. ?
3. ?

Ja sam
Mišel.

10. Zaokružite pravilno napisanu reč.

PRIMER: Rosa je Italijanka / Italijanska.

1. Sara je Nemkinja / Nemica.
2. Đani nije Francuz / Francus. On je Italijanac / Italijan.
3. Da li je Mišel Francuzkinja / Francuskinja?
4. Irina je Ruska / Ruskinja.
5. Elizabet nije Amerikanka / Amerikankinja.
6. Ona je Engleskinja / Englezkinja.
7. Milica je Srbkinja / Srpkinja.
8. Miloš je Srbin / Srpkin.
9. Žužana je Mađarica / Mađarkinja.
10. Da li je Akiko Japanica / Japanka?
11. Mao je Kines / Kinez.
12. Penelope je Španijka / Špankinja.

11. Dopunite. Koristite glagol *jesam* / *biti*.

- A. Mi Mao i Jin. Jin
moja drugarica. Ona
Kineskinja. Ja Kinez, takođe.
- B. Ovo Miloš i Milica. Miloš
..... stranac. On Srbin.
Milica Srpkinja, takođe.
- C. A: Zdravo! Moje ime Mišel.
Kako se ti zoveš?
- B: Ja Džon. Moja zemlja
..... Amerika.
- A: Drago mi je. Moja zemlja
Amerika. Moja zemlja
Francuska.

Razumeš li?

1. Dopunite tabele.

RADITI	
ja <i>radim</i>	mi
ti	vi <i>radite</i>
on ona ono	oni one ona

ŽIVETI	
ja	mi <i>živimo</i>
ti <i>živiš</i>	vi
on ona ono	oni one ona

UČITI	
ja	mi
ti	vi
on ona <i>uči</i> ono	oni one <i>uči</i> ona

VOLETI	
ja <i>volim</i>	mi
ti	vi <i>volite</i>
on ona ono	oni one ona

2. Napišite drugačije.

PRIMER: Kako se vi zovete? Kako se zovete?

- Kako se ti zoveš?
- Da li ona razume srpski?
- Ja sam loše.
- Mi smo dobro.
- Ti razumeš srpski.
- Da li vi govorite engleski?
- Ja nisam Srbin.
- Ti ne govoriš francuski.
- Da li vi živite ovde?
- Šta ti radiš?

3. Dopunite tabelu.

MUŠKO	ŽENSKO	MUŠKO	ŽENSKO
novinar		pevač	
	lekarka	profesor	
student			inženjerka
kuvar		ekonomista	
	diplomatkinja		

6

4. Slušajte i odgovorite prirodno.

5. Ispravite red reči.

PRIMER: Ne ona razume srpski dobro. Ona ne razume srpski dobro.

1. Ja zovem se Ana. ?
2. Da li govoriš ti nemački? ?
3. Li razumete? ?
4. Učim ja srpski zato što radim ovde.
5. Moj je on student.
6. Da li ona je novinarka?
7. Sam kuvarica.
8. Novinar nisam.
9. Se zovem Miloš.
10. Ne ja govorim srpski dobro.

6. Povežite reči i slike.

ekonomista

profesor

diplomata

novinar

policajac

lekar

kuvar

7. Napišite u množini.

PRIMER: Ja sam novinarka. Mi smo novinarke.

1. Ti radiš kao inženjer.
2. Ona radi kao lekarka.
3. Ja sam policajac.
4. On je ekonomista.
5. Ja sam profesorica.
6. Ona radi kao diplomatkinja.
7. Ti si kuvarica.
8. On radi kao novinar.

8. Pitajte. Koristite:

Da li? Šta? Zašto? Ko?

PRIMER:

Šta je ovo?

Da li je ovo kompjuter?

1. ?

Ovo je Johanes.

2. ?

Oni uče srpski zato što vole Srbiju.

3. ?

Ne, mi ne razumemo srpski dobro.

4. ?

Da, ja se zovem Ana.

5. ?

Milan i ja smo arhitekti.

6. ?

Ovo su knjiga i olovka.

11. Napišite razgovore. Koristite:

Kako se zoveš? Drago mi je. Stvarno?

Odlično. Zašto...? Da li...?

Pavel – menadžer – Poljak

poljski maternji

+ srpski ✓✓✓

+ engleski ✓✓✓

+ ruski ✓

Rosa – ekonomistkinja
i pevačica – Italijanka

italijanski maternji

+ srpski ✓✓✓

+ engleski ✓✓✓

+ francuski ✓✓

+ ruski ✓

7

9. Slušajte i proverite.

8

10. Ko ovo kaže, Ana ili Luka?

	Ana	Luka
1. Ja sam dobro.	☒	☐
2. Odlično sam.	☐	☐
3. Ne učim srpski ovde.	☐	☐
4. Radim ovde.	☐	☐
5. Ja učim srpski ovde.	☐	☐
6. Govorim vrlo dobro srpski.	☐	☐
7. Loše govorim srpski.	☐	☐

12. Dopunite rečenice. Koristite prezent.

- Mi (raditi) kao profesori.
- Svetlana (govoriti) engleski jezik.
- Oni (voleti) srpski jezik.
- Miloš (živeti) ovde
zato što (raditi) ovde.
- Ja (razumeti) odlično.
- Da li vi (učiti) mnogo?
- Šta ti (raditi)?
- One (živeti) ovde.
- Ja (govoriti) francuski
i nemački jezik.
- Da li vi (razumeti) srpski dobro?

Moja porodica

1. Dopunite tabele.

GLEDATI		
ja	<i>gledam</i>	mi
ti		vi <i>gledate</i>
on		oni
ona		one
ono		ona

ČITATI		
ja		mi <i>čitamo</i>
ti	<i>čitaš</i>	vi
on		oni
ona		one
ono		ona

SLUŠATI		
ja		mi
ti		vi
on		oni
ona	<i>sluša</i>	one <i>slušaju</i>
ono		ona

ŠETATI SE		
ja	<i>se šetam</i>	mi
ti		vi <i>se šetate</i>
on		oni
ona		one
ono		ona

2. Dopunite.

njen njena njeno njeni njene njena

..... ime je Karen. porodica
živi u Srbiji zato što tata radi
ovde.

..... mama ne radi, a brat
studira. prijatelji žive ovde.

3. Dopunite.

njegov njegova njegovi njegova

- Kako se zove žena?
- Da li deca žive ovde?
- Da li sin uči srpski jezik?
- Gde žive roditelji?

9

4. Slušajte i upišite.

Ovo su roditelji, tata Džon
i mama Denis. Ovo je brat Metju,
a ovo je snaja. pas se zove Marko.
On je lep i dobar pas. A ovo je kuća.
Kuća nije velika, ali je lepa. Ovo je auto,
i bicikl.

5. Povežite kolone.

slušati

gledati (2x)

trenirati (2x)

učiti

čitati

ručati (2x)

kuvati

karate.

TV.

srpski jezik.

novine.

u restoranu.

film.

kod kuće.

pilates.

radio.

ručak.

6. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom glagola.

1. Boris (čitati) novine.
2. Ana i njena mama (kuvati) pre podne.
3. Ana i ja (studirati).
4. Da li vi (slušati) radio?
5. Moja mama (ne spavati) dugo.
6. Moji roditelji (šetati se).
7. Moja mama (igrati) tenis posle podne.
8. Šta ti (gledati) uveče?
9. Mi zajedno (gledati) TV za vikend.
10. Ja (čitati) često uveče.

7. Dopunite rečenice glagolima.

1. Julija (voleti šetati se).
2. Julija i njena porodica (voleti živeti) u Srbiji.
3. Njena deca (voleti gledati) TV.
4. Mi (ne voleti spavati) dugo.
5. Da li ti (voleti kuvati)?
6. Ernst i Julija (voleti učiti) srpski jezik.
7. Da li vi (voleti trenirati) pilates?
8. Lena (voleti ručati) u restoranu.
9. Ja (ne voleti koristiti) kompjuter.
10. Ernst i Lena (voleti slušati) radio.

8. Dopunite.

kuvamo zajedno | igramo | ali moja porodica ne živi ovde | Anita, i naši sinovi

spavaju ujutro | Nemać sam | gledamo film | To mi se sviđa

Ja sam Boris. Živim i radim u Srbiji,

Moja žena,, Igor i Štefan, žive daleko. Anita radi, a moja deca su studenti.

Oni su slobodni za vikend. zato što sam i ja za vikend kod kuće.

Pre podne obično, a posle podne tenis.

Uveče svi zajedno Naša deca za vikend dugo.

Obično ne rade domaći. Oni često igraju fudbal ili karte. Naši vikendi su lepi.

10. Dopunite odgovarajućim rečima.

slobodan zauzet velik mali težak lak ujutro uveče daleko

1. Ernst radi mnogo. On je
2. Ernst i Lena žive u Srbiji. Njeni roditelji žive u Bosni. Bosna nije
3. Srbija je, a Rusija je zemlja.
4. Julija radi kao profesorica, a njen muž kao lekar. Njegov posao je
5. Za vikend Julija i njena porodica ne rade. Oni su
6. Metju nikad ne spava dugo
7. A: Da li je srpski jezik? B: Ne, nije. Težak je.
8. A: Kada treniraš pilates, ujutro ili? B: Ujutro.

11. Dopunite rečenice sledećim rečima i izrazima.

kod kuće tada zajedno u restoranu ovde daleko dugo

1. Ne ručam u restoranu. Ručam
2. Mama i ja kuvamo pre podne. Mi smo pre podne.
3. Tata ne radi za vikend. on i mama često ručaju u restoranu.
4. Julija i njena porodica žive u Srbiji. Njeni roditelji žive, u Rusiji.
5. Ernst živi u Srbiji. On i radi
6. Oni za vikend obično nisu kod kuće. Oni su
7. Ja spavam ujutro.

12. Dopunite rečenice. Koristite:

ali ili a i

1. Moja sestra uveče gleda TV film.
2. Boris govori nemački, njegov direktor ne govori.
3. A: Sviđa mi se hrana u Srbiji.
B: meni.
4. Julija je profesorica, njen muž je lekar.
5. Ernst njegova žena rade zajedno.
6. Da li voliš da ručaš u restoranu kod kuće?
7. Julija živi u Srbiji, njeni roditelji u Rusiji.
8. Oni nisu blizu, koriste internet i zato se često vide.
9. Julija odlično govori srpski. Ernst odlično govori.
10. Ovo je moja sestra, ovo je moj brat.

13. Zaokružite pravilan odgovor. Moguće je više rešenja.

- Da li ste u restoranu?
a) Nismo. b) Ne. c) Mi ne.
- Svidaju mi se ljudi ovde.
a) I ja. b) Da. c) I meni.
- Da li voliš da slušaš radio?
a) Ne. b) Meni ne. c) Nisam.
- Živim u Austriji.
a) I meni. b) I ja. c) Jesam.
- Da li dugo spavate za vikend?
a) Da. b) I ja. c) I meni.
- Ne sviđa mi se klima ovde.
a) Ne. b) I meni. c) Meni ne.
- Da li ste slobodni danas?
a) Da. b) I ja. c) Jesam.
- Volimo život u Srbiji.
a) I ja. b) I meni. c) Da.

14. Dopunite tekst o sebi. Koristite:

Ko je moja porodica?

mama / tata / sestra / brat / baba / deda / muž / žena / sin / ćerka

Kada?

često / obično / retko / nikad / svaki dan / za vikend

Šta radite?

gledati film / slušati radio / spavati dugo / čitati novine / šetati se / družiti se / ručati u restoranu / ručati kod kuće / trenirati sport / učiti srpski

Šta vam se sviđa?

hrana / priroda / ljudi / muzika / klima

Moja priča

Ja živim u Ja sam

Moja porodica živi u Moja porodica su

Mi se vidimo Radim

Kada ne radim, volim da , i

Nikad ne Ujutro , a posle podne

Uveče Svidaju mi se i
u Srbiji.

Moj svet

1. Napišite rečenice u jednini ili u množini.

1. Trg je star.
2. Ulice su duge.
3. Pozorište je dobro.
4. Muzeji su zanimljivi.
5. Zgrada je visoka.
6. Restorani su odlični.
7. Park je čist.
8. Gradovi su divni.
9. Bulevar je širok.
10. Gužve su velike.

2. Povežite antonime.

1. levo	a) loše
2. blizu	b) dosadan
3. mali	c) nevažno
4. interesantan	č) uzak
5. opasno	ć) desno
6. dobro	d) daleko
7. važno	dž) velik
8. širok	d) sigurno
9. star	e) nov

3. Dopunite tekstove rečima.

A.

čiste duga odlično glavni mali široki lepi visoke univerzitetski velike Petrovaradinska

Novi Sad nije grad. On je i veoma lep grad.

Glavna ulica se zove Zmaj Jovina ulica. Tamo se nalazi evropska reka Dunav.

Na Dunavu se nalazi i poznata turistička atrakcija – tvrđava.

Velika srpska biblioteka Matica srpska se nalazi u Novom Sadu, takođe.

Novi Sad je centar – mnogi studenti žive tamo. Ulice su

....., bulevari su, parkovi su i zgrade nisu

..... U Novom Sadu nisu gužve. To je mesto za život.

B.

istorijsko star brz topli otvoreni odlični

Niš je grad. Tamo se nalaze Niška tvrđava – važno turističko

i mesto i Niška banja – mesto za odmor i zdravlje. Život u Nišu

nije kao u Beogradu. Restorani su, trgovci su

....., a ljudi su

11

4. Proverite.

5. Red reči.

1. Mislim da
2. Mislim da
3. Mislim da
4. Mislim da
5. Mislim da

mesto Novi Sad je lepo
 niški restorani odlični su
 nisu mali gradovi opasni
 pozorište dosadno mesto nije
 plaža divno mesto je

6. Upišite *nikad* ili *uvek*.

1. U Beogradu nije dosadno.
2. U selu je mir i tišina.
3. Da li je u Beogradu gužva?
4. U Novom Sadu nije gužva.
5. Ovde je interesantno.

8. Koristite reči i napišite rečenice.

A. gužva grad

.....

B. dobro mesto život

.....

C. levo biblioteka muzej desno

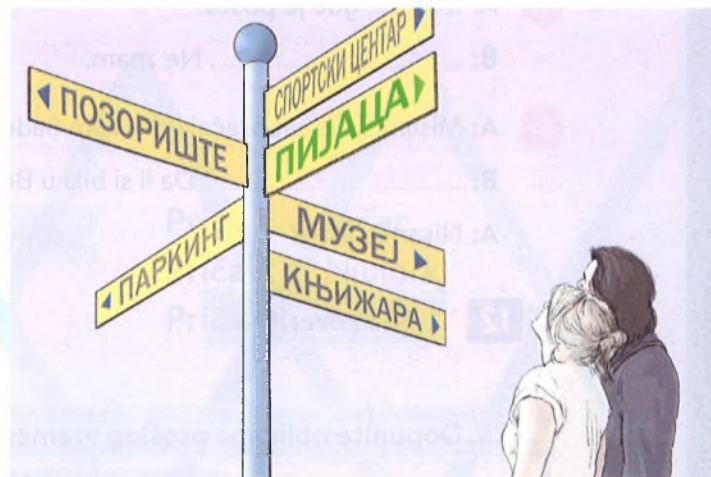
.....

Č. nikad haotičan

.....

D. ovde sigurno

.....

7. Upišite imena mesta.

Pravo je

a levo je

Nazad su sportski centar i

a desno su muzej i

9. Napišite razgovor za zadatak 7.

A: Izvinite, gde je ...

B:

A:

10. Dopunite razgovore. Koristite sledeće izraze:

Žao mi je.

Jeste.

Zauzeto je.

Stvarno.

A: Izvinite, da li je ovo mesto slobodno?

B: Ne. Izvinite.

A: Nema problema.

B: Ovaj muzej je baš interesantan.

B: Da, Baš je interesantan.

C: Izvinite, gde je pošta?

B: Ne znam.

Č: Mislim da je saobraćaj u Novom Sadu haotičan.

B: ? Da li si bila u Beogradu?

A: Nisam. Zašto?

12 11. Proverite.

12a. Dopunite oblicima prošlog vremena: *je bio - je bila.*

12b. Povežite kolone A i B.

A.

- On poznat pisac.
- Ona velika dobrotvorka.
- On srpski vladar.
- On rimski car.
- On pesnik i lekar.

B.

- Knez Mihailo Obrenović
- Zmaj Jova Jovanović
- Dositej Obradović
- Marija Trandafil
- car Konstantin

13. Dopunite rečenice pridevima. Koristite imenice:

Zmaj Jova (2x)

Knez Mihailo

Konstantin

Marija

Dositej

- ulica je glavna ulica u Beogradu.
- grad je bio Konstantinopolj.
- pesme su veoma popularne i danas.
- kuća je bilo prvo srpsko sirotište. Danas je tu Matica srpska.
- U Beogradu se nalazi muzej.
- U Novom Sadu se nalazi muzej.

14. Dopunite rečenice pridevima. Koristite imenice:

Petrovaradin Niš Novi Sad Evropa grad Srbija

1. banja je poznato mesto za odmor i zdravlje.
2. A: Gde se nalazi tvrđava?
B: U Novom Sadu.
3. Zmaj Jova je bio pesnik.
4. Dunav je reka.
5. život je brz.
6. Velika srpska biblioteka se zove Matica

13

15. Slušajte priče. Povežite priče sa gradovima.

Priča 1

Vršac

Priča 2

Njujork

Priča 3

Atina

16. Napišite nešto o ovim gradovima.

Atina

.....

.....

.....

Njujork

.....

.....

.....

Vršac

.....

.....

.....

Moj grad

.....

.....

.....

Šta radiš?

1. Dopunite razgovore oblikom akuzativa.

A: Ćao, Saška. Šta radiš?

B: Ćao. Gledam TV. A ti?

A: Ništa. Želim da se šetam.

Jesi li za (šetnja)?

B: Oh, divno.

Ja sam i za (druženje)

i za (topla kafa).

A: Odlično. Vidimo se.

B: A: Dobro došli. Jeste li za (čaj)
i (kolač)?

B: Možda kasnije. Sada sam samo
za (voda).

A: Naravno.

2. Da li su ovo pozitivni (✓) ili negativni (✗) odgovori?

Odlično.

Baš super ideja.

Možda kasnije.

Zašto da ne.

Naravno.

Nisam, hvala.

Oh, divno. Jesam.

Izvini, ne sada.

3. Odgovorite. Šta mislite...?

PRIMER: Mislim da je opasno biti ronilac zato što moraš da ideš duboko u vodu.

1. Zašto je teško biti policajac?
2. Zašto je naporno biti domaćica?
3. Zašto je stresno biti lekar?
4. Zašto je dosadno biti menadžer?
5. Zašto je interesantno biti frizer?
6. Zašto je lepo biti glumac?

4. Dopunite tabele prezentom glagola.

MORATI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

BITI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

SMETI		TREBATI	
ja	mi	ja	mi
ti	vi	ti	vi
on ona ono	oni one ona	on ona ono	oni one ona

5. Dopunite rečenice oblikom prezenta.

- Milica (morati biti) nasmejana.
- Milica i njene kolege (ne morati raditi) noću.
- Da li ti (trebati putovati) često?
- Mislim da vi (ne trebati nositi) uniformu.
- Marko (želeći ići) u šetnju.
- Ja (želeći biti) glumac.
- Žene u Egiptu (smeti raditi) danas.
- Moja porodica i ja (voleti putovati).
- Da li vi (morati govoriti) srpski jezik?
- Deca (smeti ići) sama napolje.
- Da li ti (voleti kupovati)?
- Mi (ne morati nositi) specijalnu opremu.
- Da li vi (smeti ići) duboko u vodu?
- Šta ti (trebati koristiti) kad radiš?
- Šta mislite, da li glumci (trebati biti) hrabri?

6. Dopunite rečenice akuzativom.

- A.**
- Svaki dan moram da spremam (deca) za (škola).
 - Svetlana ima (brat) i (sestra).
 - Uveče obično idemo u (bioskop) ili (pozorište).
 - Kada ideš na (posao)?
 - Policajci moraju da nose (uniforma).
 - Frizeri koriste (makaze).
 - Voliš li da gledaš (filmovi)?
 - Menadžeri obično nose (odela).
 - Glumci moraju da nose (kostimi).
 - Ronioci nose (maske).

- B.**
1. Znam (dobar frizer). Želiš li i ti da ideš?
 2. Petar ne voli da ide u (duga šetnja).
 3. Jeste li za (topli čaj)?
 4. Da li koristite (specijalna oprema)?
 5. Želim da putujem na neko (lepo mesto).
 6. Volim da čitam (istorijski romani).
 7. Marko uvek ima (interesantna pitanja).
 8. Rosa voli da peva (srpske pesme).
 9. Mi želimo da idemo u (veliki gradovi).
 10. Imate li neke (nove ideje)?

7. Šta su ovi ljudi po zanimanju?

policajac glumac frizer ronilac menadžer

Ne moram da budem zabavan, ali moram da budem tačan i odgovoran. Moj posao je često veoma stresan i naporan. Na sreću, ne moram da radim noću. Mnogo koristim kompjuter.

Mislim da je moj posao kreativan i lep. Moram da budem tačan, profesionalan i prijatan. Ponekad moram da putujem zato što želim da učim više. Koristim specijalnu opremu, ali ne nosim uniformu.

Ne moram da budem mlad, ali moram da budem zdrav. Retko radim ujutro, obično radim uveče. Ponekad moram da putujem. Važno je da budem zabavan zato što to ljudi vole.

Moram da budem jak, zdrav i hrabar. Nije važno da budem mlad, ali moram da volim ovaj posao. Nosim uniformu i koristim specijalnu opremu zato što moram duboko u vodu. Moj posao nije stresan, ali ljudi kažu da je opasan. Nažalost, mislim da su u pravu.

Moram da budem jak i hrabar. Radim napolju. Često moram da radim i noću. Nosim uniformu i koristim specijalnu opremu.

14

8. Slušajte i upišite da li je tačno (✓) ili netačno (✗) za Vas.

1. ☐
2. ☐

3. ☐
4. ☐

5. ☐
6. ☐

7. ☐
8. ☐

9. ☐
10. ☐

9. Napišite tačnu reč.

1. Mislim da je biti profesor.	a) interesantan	b) interesantno
2. Da li je raditi kao glumac ?	a) stresno	b) stresan
3. Lekar radi posao.	a) stresan	b) sresno
4. Mislim da je moja profesija	a) dosadna	b) dosadno
5. Policajci imaju zanimanje.	a) naporan	b) naporno
6. Da li imaš zanimanje.	a) lepo	b) lep
7. Moram da budem	a) tačno	b) tačan
8. Moja profesija je	a) popularna	b) popularan
9. je biti pevač.	a) zabavan	b) zabavno
10. Treba da budete	a) jaki	b) jak

10. Napišite priču o Svetlani. Kuda ona ide i šta radi? Koristite glagole:

ići putovati spremati kupovati trenirati učiti čitati

PRIMER: U ponedeljak ujutro Svetlana sprema doručak...

u ponedeljak	u utorak	u sredu	u četvrtak	u petak	za vikend
doručak	pijaca	Beograd	kuća	posao	doručak
posao	ručak	park	zdrava hrana		park
	posao	restoran			
pilates			pilates	engleski jezik	pozorište
	engleski jezik	bioskop	knjiga	večera	kafić

11a. Povežite kolone.

1. novinar	trenira svaki dan	kreativan, otvoren, talentovan
2. konobar	piše za novine	prijatan, ljubazan, brz
3. sportista	piše knjige	zdrav, jak, ambiciozan
4. pisac	prodaje stvari	objektivan, informisan, hrabar
5. prodavac	služi goste	ljubazan, informisan, komunikativan

11b. Dopunite rečenice.

PRIMER: Kuvar je kreativan, a kuvarica je kreativna.

1. Fotograf je talentovan, a fotografkinja je
2. Menadžer je ambiciozan, a menadžerka je
3. Lekar je ljubazan, a lekarka je
4. Policajac je hrabar, a policajka je
5. Profesor je komunikativan, a profesorica je

12. Zaokružite pravilan oblik prezenta glagola.

1. One zajedno.	a) kupovaju	b) kupuju	c) kupovaje
2. Mi danas.	a) putujem	b) putovamo	c) putujemo
3. Sanja na kafu.	a) ide	b) idi	c) idu
4. Šta vi ?	a) kupuješ	b) kupujete	c) kupovajete
5. Ja napolje.	a) idemo	b) idu	c) idem
6. Žele da	a) putuje	b) putuju	c) putovaju
7. Ti ne ?	a) idete	b) ide	c) ideš
8. Đorđe sada.	a) kupovaje	b) kupovaju	c) kupuje
9. Da li smete da ?	a) idete	b) idete	c) ideti
10. Volim da	a) putovam	b) putovamo	c) putujem

13. Povežite pitanja sa odgovorima.

1. Ko su „henio“ žene?	a) Ne moraju.
2. Šta žele njihova deca?	b) Maske i gumena odela.
3. Šta koriste kad rone?	c) Da, jeste.
4. Da li je njihov posao težak?	č) Profesionalni ronioci.
5. Da li moraju da budu jake?	ć) Da, moraju.
6. Da li moraju da budu mlade?	d) Žele da idu u gradove.

Srećan put!

1. Dopunite tabele prezentom glagola.

DOBITI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

DONETI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

PISATI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

ORGANIZOVATI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

2. Kviz: Kakav ste putnik?

1. Putovanje planiram

- a) nekoliko meseci unapred.
- b) jedan mesec unapred.
- c) jednu nedelju unapred.

2. Volim da posetim

- a) poznata mesta.
- b) preporučena mesta.
- c) nova mesta.

3. Putujem

- a) u malom društvu.
- b) u velikom društvu.
- c) sam / sama.

4. Tražim informacije

- a) u turističkoj agenciji.
- b) kod prijatelja.
- c) na internetu.

5. Nosim

- a) velik kofer.
- b) mali kofer.
- c) jedan ruksak.

6. Volim da budem

- a) u hotelu.
- b) u privatnom smeštaju.
- c) u hostelu.

7. Na putovanju

- a) pitam ljude u turističkoj agenciji.
- b) koristim mapu.
- c) pitam ljude na ulici.

8. Na putovanju

- a) pišem pisma.
- b) pišem razglednice.
- c) pišem imejllove.

9. Za mene je važno da

- a) imam hranu u restoranu.
- b) idem u poznate restorane.
- c) probam lokalnu hranu.

10. Na putovanju moram da

- a) se odmaram.
- b) se slikam na važnim mestima.
- c) učim neke fraze na lokalnom jeziku.

REZULTATI KVIZA Ako imate najviše odgovora:
a) Vi ste tipičan putnik. b) Vi ste moderan putnik. c) Vi ste putnik avanturista.

3. Napišite na drugi način. Koristite lične zamenice u akuzativu.

PRIMER: *Ja volim da putujem u društvu. Za mene je važno da putujem u društvu.*

1. **Dorđe** voli da se slika.
2. **Sanja i Nataša** vole da budu u hotelu.
3. **Mi** volimo da znamo neku frazu na lokalnom jeziku.
4. Da li **vi** volite da planirate putovanje unapred?
5. **Sonja** ne mora da koristi mapu.
6. Da li **ti** voliš da pišeš razglednice?
7. **Ja** ne moram da koristim taksi na putovanju.
8. **Moji roditelji** ne moraju da imaju velik kofer.

4. Dopunite rečenice odgovarajućim predlozima.

1. Moja zemlja je Evropi.
2. Ne moram uvek da putujem inostranstvo.
3. Da li si bila kupovini?
4. Nikad nisam bio Tajlandu.
5. Moji prijatelji i ja planiramo da putujemo Australiju.
6. Želite li da idemo kafu?
7. Suvenire smo kupovali malim prodavnicama.
8. Juče sam bio odličnom koncertu centru.
9. Engleska je zapadu.
10. Za Miloša je važno da ide sport.

5. Povežite opise sa zemljama.

Francuska Rusija Španija Australija Japan Srbija Švajcarska Brazil

- a) Ova zemlja je poznata po modernoj tehnologiji, sušiju i samurajima.
- b) Ova zemlja je poznata po kvalitetnim vinima, viskoj modi i velikim muzejima.
- c) Ova zemlja je poznata po velikoj teritoriji, bogatoj istoriji, velikim gradovima i hladnoj klimi.
- č) Ova zemlja je poznata po divnoj muzici, toploj klimi, koridi i toreadorima.
- ć) Ova zemlja je poznata po kvalitetnom životu, sigurnim bankama, čokoladama i satovima.
- d) Ova zemlja je poznata po dobrim sportistima, filmovima, Exit i Guča festivalima, rakiji i ajvaru.
- dž) Ova zemlja je poznata po lepim plažama, divnoj prirodi i kengurima.
- d) Ova zemlja je poznata po toploj klimi, odličnom fudbalu i karnevalima.

6. Odgovorite na pitanja. *Moje prošlo putovanje*

1. Gde ste putovali?
2. Da li ste putovali u velikom društvu?
3. Da li ste morali da imate vizu?
4. Da li ste dobili vakcinu?
5. Šta ste prvo posetili?
6. Šta ste kupovali tamo?
7. Šta ste doneli kući?
8. Šta je bilo iznenađenje za vas?
9. Da li ste probali lokalnu hranu?
10. Da li ste se lepo proveli?

15 7. Slušajte i upišite tačno (✓) ili netačno (✗).

1. Snežana je u Kanadi tri nedelje.
2. Prve dve nedelje je bila u Vankuveru.
3. Želela je da vidi Vankuver, ali tamo nema prijatelje.
4. Snežana kaže da je klima tamo dobra.
5. Vankuver ima more blizu, ali nema planine blizu.
6. Snežana je koristila trolejbus.
7. Često je sedela u Stenli parku i čitala.
8. Jedno veče je išla u restoran.
9. Nije nosila fotoaparat.
10. Želi da pošalje neke fotografije.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

8. Dopunite tebele perfektom glagola.

TREBATI (IĆI)	
Trebalo je ja da idem.	Trebalo je mi da
Trebalo je ti da	 vi da idete.
Trebalo je on da ide.	Trebalo je oni da idu.
Trebalo je ona da	 one da idu.
..... ono da ide.	Trebalo je ona da

BITI	
Ja sam bio/bila	Mi smo bili/bile
Ti	Vi
On je bio	Oni
Ona	One su bile
Ono	Ona

NEMATI	
Ja	Mi
Ti nisi imao/imala	Vi niste imali/imale
On	Oni
Ona nije imala	One
Ono	Ona nisu imala

ODMARATI SE	
Ja sam se odmarao/odmarala	Mi smo se odmarali/odmarale
Ti	Vi
On se odmarao	Oni
Ona	One su se odmarale
Ono	Ona

9. Zaokružite dve tačno napisane rečenice.

1. a) Juče smo bili na večeri.
b) Smo bili na večeri juče.
c) Bili smo na večeri juče.
2. a) Oni putovali su na Tajland.
b) Oni su putovali na Tajland.
c) Putovali su na Tajland.
3. a) Šta ste trebali da vidite?
b) Šta je trebalo da vidite?
c) Šta je trebalo vi da vidite?
4. a) Odmarali smo se na planini.
b) Mi smo se odmarali na planini.
c) Mi se smo odmarali na planini.
5. a) Kada smo bili na Tajlandu, posetili smo hramove.
b) Kada smo bili na Tajlandu, smo posetili hramove.
c) Kada smo bili na Tajlandu, mi smo posetili hramove.
6. a) Ona je se odmarala.
b) Ona se odmarala.
c) Odmarala se.
7. a) Prošle godine nije išla na more.
b) Išla nije na more prošle godine.
c) Nije išla na more prošle godine.
8. a) Oni se nisu slikali mnogo.
b) Nisu se slikali mnogo.
c) Oni nisu se slikali mnogo.

10. Promenite rečenice iz prezenta u perfekat.

PRIMER: Branislav putuje na Tajland. Branislav je putovao na Tajland.

1. Da li idete na more?
2. Volim da donesem suvenire.
3. Slikamo se na lepim mestima.
4. Kupuju suvenire na ulici.
5. Da li moraš da imaš vizu za Ameriku?
6. Marija piše pismo za porodicu.
7. Da li treba da donesem nešto?
8. Nemaju fotoaparat na putovanju.
9. Mi smo na odmoru.
10. Vidim te.

11. Napišite rečenice u odričnom obliku.

PRIMER: Planirao sam da putujem u Grčku. → Nisam planirao da putujem u Grčku.

1. Marija je rezervisala hotel. →
2. Njeni roditelji su dobili vizu. →
3. Marko je imao pasoš. →
4. Bitali smo jeftin smeštaj. →
5. Ti si probao lokalnu hranu. →
6. Vi ste učili kako se kaže *hvala*. →
7. Trebalo je da putujem. →
8. Morao si da čekaš dugo. →
9. Ona se odmarala za vikend. →
10. Mi smo se videli prošle nedelje. →

12. Dopunite tekst oblicima lokativa ili akuzativa.

Pre godinu dana smo putovali u (Srbija).
 Bili smo u (Beograd),
 (Novi Sad), (Subotica), a posetili smo
 (Niš) i (Kragujevac), takođe.
 Prvo smo našli smeštaj u (lep hotel)
 u (Beograd). Onda smo organizovali
 malu turu po (grad) i videli smo
 (muzeji), (galerije)
 i (tvrđava) Kalemegdan.
 Šetali smo se dugo po (Kalemegdan)
 zato što je vreme bilo odlično i priča je bila interesantna.
 Morali smo da probamo srpsku hranu i zato smo išli u
 (domaći restorani). Oni su svuda, ali
 Skadarska ulica je baš poznata po
 (domaća hrana) i (stare kafane).
 Divno smo se proveli u (Skadarlija).
 Našli smo (divni suveniri) svuda
 po (Srbija). Njih nosimo kući.
 Novi Sad ima (gradska
 plaža) – Štrand. Na (Štrand) smo se
 odmarali kad je napolju bilo veoma toplo. Videli smo
 (pravoslavni manastiri). Oni
 se nalaze na (Fruška gora). Putovali
 smo na (Mokra gora). Ona je poznata
 po (selo) Drvengrad. U
 (Drvengrad) ima filmski festival. Njega organizuje
 Emir Kusturica, poznati srpski reditelj.

Stil života

1. Dopunite tabele prezentom glagola.

JESTI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

PITI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

DORUČKOVATI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

MOĆI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

2. Povežite.

1. gradski život	a) Ponedjeljak, utorak, sreda, četvrtak i petak.
2. seoski život	b) Autobus, tramvaj, trolejbus i taksi.
3. kućni red	c) Vreme za popodnevni odmor traje od dva do pet.
4. radna nedelja	č) Ljudi rade na zemlji i gaje stoku.
5. javni prevoz	ć) Brzo se živi i nema se vremena za privatni život.

3. Dopunite predlozima.

1. Nije pristojno telefonirati vreme ručka.
2. Tokom vikenda zgradi mora biti tišina deset sati ujutro.
3. Ako ljudi ne rade daleko kuće, mogu ići peške posao.
4. Ljudi se sele iz sela grad boljeg posla ili školovanja.
5. Srbi vole da prave šale svoj račun.
6. Možete računati naše gostoprimstvo.
7. Nedelja je dan kada mlađi dolaze ručak kod starijih.
8. kraju ručka se služe kolači.
9. Sarma se pravi kupusa, pirinča i mesa.
10. Večera je osam sati.

4. Upišite (G) za grad i (S) za selo.

1. Koriste se tramvaji i autobusi.	6. Ima sve manje i manje ljudi.
2. Lakše je doći peške do posla.	7. Ima više mladih ljudi.
3. Većina ljudi koristi bicikl.	8. Hrana je domaća.
4. Ima kućni red.	9. Jede se u restoranima.
5. Gaji se voće i povrće.	10. Život je mirniji.

16

5. Slušajte i podvucite pravu reč.

1. Njena nedelja traje pet / šest dana.	5. Voli / Ne voli gužvu.
2. Ona ne radi u subotu / nedelju .	6. Za vikend kuva sama / mama .
3. Do posla koristi bus / bicikl .	7. Ponekad dolaze njeni prijatelji / roditelji .
4. Voli velik grad zbog kulturnog / noćnog života.	8. Svi zajedno idu u pozorište / restoran .

6. Dopunite tekstove rečima.

meze jela nedelja jelo simboli mladi
rakija kafa praznik Srećna slava

A. je rezervisana za porodični ručak zato što su tada svi slobodni. Obično dolaze kod starijih. Pre ručka se služi za odrasle i To je kombinacija sira, kajmaka, pršute, kobasice, salata i hleba. Onda dolazi glavno Tokom ručka se pije pivo, vino, kisela voda i sokovi. Posle ručka se služe kolači i pije se

B. Slava je porodični Pravoslavne srpske porodice slave sveca zaštitnika. Domaćini za slavu treba da imaju ikonu, slavski kolač, kuvano vino i žito zato što su to slave. Slavski ručak je bogat i služi se mnogo različitih Njega sprema domaćica. Na slavu dolaze porodica i prijatelji i čestitaju rečima: !

17 7. Slušajte i dopunite.

- A:** Dobar dan. Izvolite.
- B:** Molim vas dva
- A:** Izvolite.
- B:** Može li na engleskom?
- A:** Naravno. Samo trenutak.
- B:** U jelovniku piše da imate rakiju. Je li domaća rakija?
- A:** Sve rakije su
Preporučujem kajsiju ili dunju.
- B:** Može dve kajsije i jednu flašu vode.
- A:** Da li ste odlučili?
- B:** Jesmo. Želimo porciju čorbe,
ali da nije
- A:** U redu. Nešto za glavno jelo?
- B:** Može neka riba,
pola porcije i pečene paprike.
- A:** Uz ribu služimo krompir.
Želite li neki drugi prilog?
- B:** Imate li povrće?
- A:** Imamo. Nema problema.
- B:** Želite li još nešto?
- A:** Za desert može pita od
.....
- B:** Stiže odmah.

RESTORAN

Srpska soba
JELOVNIK

SUPE I ČORBE

Pileća supa
Riblja čorba

TOPLA JELA

Sarma
Punjene paprike
Pasulj

JELA OD MESA

Karadordževa šnicla
Pljeskavica
Čevapi
Mešano meso

PRILOZI

Krompir - kuvani/pečeni
Grilovano povrće

RIBA

Sveža riba

SALATE

Šopska salata
Zelena salata
Kupus
Paradajz
Sveža ljuta paprika
Pečena paprika

DEZERTI

Pita od jabuka/višanja
Štrudla od oraha
Sladoled
Voćna salata

PIĆA

Domaća kafa
Čaj
Kisela voda
Obična voda

18 8. Slušajte i obeležite (✓) ili (✗). Šta Petrovići imaju za večeru?

sir	☐	meso	☐	paprika	☐	voće	☐
šampinjoni	☐	luk	☐	šargarepa	☐	riba	☐
tikvice	☐	krompir	☐	pivo	☐	vino	☐
kisela voda	☐	sok	☐	obična voda	☐	rakija	☐

9. Dopunite rečenice pravilnim oblikom genitiva.

- A.**
- Slane pite se prave od (sir), (krompir), (meso) ili (spanać).
 - Slatke pite se prave od (jabuke), (višnje), (bundeva) ili (maline).
 - Pijem čaj bez (šećera).
 - Marija ne pije kafu pre (doručak).
 - Da li jedeš voće posle (jelo)?
 - Kupili smo flašu (vino) i dve (čokolada) kad smo išli na slavu.
 - Želite li sok od (narandža) ili od (kruška)?
 - Rakija se pravi od (šljivica), (kajsija), (dunja), (grožde), (jabuka)...
 - Želim čašu (voda) i parče (torta).
 - Da li želite kašičicu (šećer) u kafu?

- B.**
- Da li ima (svež hleb) u kući?
 - Nemam (slobodno vreme).
 - Posle (Ivanin rođendan) smo se videli.
 - Tokom (novogodišnji praznici) smo putovali na Kopaonik.
 - Želite li da jedete salatu od (mladi sir) i (kuvani kukuruz)?
 - U ovom jelu nema (ljuta paprika).
 - Mislim da ovde ima (beli luk).
 - Posle (riblja čorba) smo jeli svežu ribu i krompir salatu.
 - Sarma se pravi od (kiseli kupus), (mleveno meso) i pirinča.
 - Za salatu smo naručili dve porcije (pečene paprike).

10. Dopunite tekst rečima.

Svetski dan šale

Prvog (1) svake godine ljudi širom sveta slave (2) smeha i šale. Tada se o smehu govori i kao o zabavi i kao o leku. Psiholozi kažu da je smeh (3) i da je važno smeјati se. Šala tog dana se zove *prvoapriliska šala*, a osoba koja pravi šale (4) , *aprilili*. U Engleskoј se ljudi šale samo do 12 (5) po podne, a osoba koja to ne zna se zove *apriliska budala*. *Apriliska riba* je ime koje se koristi u Francuskoј zato što ljudi pokušavaju da zalepe ribu (6) papira na leđa svog prijatelja. U Belgiji, na primer, deca zaključavaju (7) roditelje i nastavnike da dobiju neki slatkiš. U Poljskoј su svi spremni na (8) , čak i televizija.

1)	a) maja	b) aprila	c) marta
2)	a) dan	b) mesec	c) godinu
3)	a) prav	b) ukusan	c) zdrav
4)	a) govori	b) priča	c) razgovara
5)	a) minuta	b) sati	c) sekundi
6)	a) do	b) zbog	c) od
7)	a) njihove	b) svoje	c) tvoje
8)	a) šalu	b) film	c) muziku

11. Dopunite tekst glagolima u prezentu.

Moj rođendan je u maju. Jako (voleti slaviti) rođendan. (pripremati) žurku nekoliko dana ranije, zato što treba da (uraditi) mnogo stvari – da (zvati) prijatelje, (kupiti) hranu, piće i tortu i (organizovati) muziku. Muzika je važan deo svake žurke. Moj drug Đorđe (imati) bend i zato je on glavni za muziku – tačno zna šta svako od nas (voleti slušati).

Moj rođendan je i maskenbal. Svake godine (imati, mi) druge kostime. Uvek (birati, mi) najbolji kostim, a onaj ko (imati) najlepší kostim, (dobiti) prvo parče torte – možda (zvučati) glupo, ali nama je to važno. Tema ovog rođendana je voće i povrće. (želeti biti, ja) jagoda.

Moj rođendan je uvek veseo i zabavan. Svi (pevati), (igrati), (smejati se) i dobro (provoditi se). Na mom rođendanu (slikati se, mi) i (praviti) foto album. Moji prijatelji (pričati) o žurci celog sledećeg meseca.

12. Dopunite tekst glagolima u perfektu.

Juče (slaviti, ja) rođendan. (biti) je odlično.
 (zvati) dvadeset ljudi i svi (doći).
 Žurka (početi) u sedam sati uveče. Tokom večeri
 (služiti, ja) pite, salate i tortu. Đorđe
 (puštati) dobru muziku. Svi (igrati), (pevati)
 i dobro (zabavljati se). Ana (dobiti) prvo parče
 torte zato što njena maska, šargarepa, (biti) najbolja.
 Moji prijatelji (reći) da je ovaj rođendan bio najbolji do sada.

13. Dopunite tabelu.

Koliko je sati?

jedan	sat	sedam	
dva	sata		sati
	sata		
četiri		deset	
pet	sati		sati
		dvanaest	

14. Ispravite greške u korišćenju zamenica.

Milan i svoja žena idu u restoran. Tamo su i njihovi prijatelji. Oni slave rođendan Milanove žene. Za nju je to iznenađenje.

Ovaj restoran je svoje omiljeno mesto. On uvek ima njegov sto tamo. Konobari znaju i svoju omiljenu hranu. Međutim, Milan je želeo da ovog puta bude nešto drugačije.

Kuvvari su spremili nešto specijalno za njen rođendan. Milan želi da svoja žena bude srećna.

Kada su doneli večeru, Milan je video da je svoja ideja iznenadila sve – na tanjirima su se nalazila japanska jela: suši, vasabi, miso... Svako je pojeo njegovu porciju, a njegova žena je rekla da je to divan rođendanski poklon i da je japanska svoja omiljena hrana.

19

15. Slušajte i odgovorite prirodno.

16. Podvucite reči koje označavaju hranu ili piće.

Na kraljevskom dvoru

U srednjem veku u Srbiji, ljudi su najviše jeli hleb, povrće i voće. Pored toga, jeli su i sveže i sušeno meso, mleko i mlečne proizvode: mleko, sir i kajmak.

Između dvanaestog i četrnaestog veka, u Srbiji je vladala dinastija porodice Nemanjić.

Srpski kraljevi bili su veoma bogati i moćni, kao što je i Srbija bila bogata i rodna zemlja. U Srbiji je bilo mnogo voćnjaka, vinograda, ribnjaka i lovišta. Bilo je mnogo zemljoradnika koji su radili na zemlji i gajili stoku. Srbija je imala svoje rudnike soli, a od začina, pored soli, koristili su se bosiljak, šafran, cimet, mirođija.

Na kraljevskom dvoru i u kućama bogatih ljudi jelo se kraljevski.

Na primer, za ručak na dvoru kralja Milutina jele su se različite čorbe od povrća, različite rečne ribe i različita mesa (svinjetina, prasetina, piletina, divljač). Jelo se i različito povrće. Sa mora su dolazila morska riba, lignje i školjke. Plodovi mora bili su omiljeni. Med je bio omiljena poslastica i često se koristio umesto šećera. Od voća su se jele jabuke, trešnje, kruške, grožđe, orasi, lešnici...

Od pića najomiljenija je bila rakija od meda, medovača. Vino od meda je, takođe, bilo omiljeno. Pilo se i domaće pivo.

16. Podelite reči po grupama.

šafran beli luk cimet kruške sir divljač grožđe vino kajmak rakija trešnje
jabuke svinjetina biber piletina mleko školjke jagnjetina morska riba lignje

MESO	PIĆA	VOĆE	MORSKI PLODOVI	ZAČINI	MLEČNI PROIZVODI

17. Povežite imenice i glagole.

1. raditi	a) divljač
2. gajiti	b) vinograd
3. spremati	c) na zemlji
4. saditi	č) stoku
5. loviti	ć) jelo

18. Napravite prideve.

- (moć) kralj
 (kralj) ručak
 (rod) zemlja
 (more) riba
 (more) plodovi
 (mleko) proizvodi

19. Odgovorite na pitanja.

Šta je za Vas „kraljevski ručak“? Kada i gde Vi jedete „kraljevski“?

УПОМОЋ!

УПОМОЋ!

1. Dopunite tebele prezentom glagola.

DOĆI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

IZAĆI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

UĆI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

DAVATI	
ja	mi
ti	vi
on ona ono	oni one ona

2. Dopunite tabelu.

pozitiv	komparativ	superlativ	pozitiv	komparativ	superlativ
loš, -a, -e			mlad, -a, -o		
dobar, -a, -e			važan, -na, -no		
mali, -a, -o			miran, -na, -no		
velik, -a, -o			skroman, -na, -no		
lep, -a, -o			srećan, -ćna, -ćno		
lak, -a, -o			uspešan, -šna, -šno		
star, -a, -o			poznat, -a, -o		

3. Dopunite rečenice komparativom ili superlativom.

- Budućnost je (lepa) kada nisi sam.
- Srbija nije (velik) od Mađarske.
- Moj brat je (mlad) u porodici.
- Populacija u selima je (stara) od populacije u gradovima.
- Nije (loša) stvar na svetu kada izgubiš nešto.
- Novi Sad je (mali) od Beograda.
- Ljudi su (srećni) kada je vreme lepo.
- On je (skroman) od svog brata.
- Ovo je (dobar) film koji sam gledao.
- Tom ima (skroman) život danas nego pre nekoliko godina.

4. Dopunite rečenice komparativom / superlativom priloga.

1. Za mene je (važno) da budem srećan.
2. Mislim da je (lako) naći posao u većem gradu.
3. Na selu je (mirno) živeti.
4. Mislite li da je (sigurno) držati novac u banci?
5. (dobro) je imati lošu frizuru nego problem u ljubavi.
6. Mislim da je (loše) kada se ljude ne vole.
7. (lepo) je kada se smejem.
8. On (malo) troši od moje sestre.
9. Mi jedemo (kvalitetno) od naših roditelja.
10. Treba da se smejemo (mnogo).

5. Dopunite rečenice. Koristite priloge:

kvalitetno mnogo malo mimo dobro

1. Što spavamo, umorniji smo.
2. Što dajemo, bogatiji smo.
3. Što živiš, duže živiš.
4. Što zdravije jedeš, živiš.
5. Što više čitaš, pričaš.

6. Povežite parove i napišite rečenice.

PRIMER: Svako jutro žurim na posao.

1. žuriti	a) avionom
2. ustati	b) svetlo
3. ugasi	c) kišobran
4. zaključati	č) vrata
5. zaboraviti	ć) na posao
6. leteti	d) rano

7. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom dativa.

1. Ovaj čovek pomaže (beskućnici).
2. (bolesni ljudi) treba pomoć.
3. Novac treba poklanjati (siromašni ljudi).
4. Šta se dogodilo (svet)?
5. (Boris) se sviđa da živi skromno.
6. Pričala sam (svoja drugarica) Miloševu priču.
7. Pišem pismo (moji roditelji).
8. Dajem savet (moje kolege).
9. Poslao sam izveštaj (svoj direktor).
10. Rekla sam (svoje komšije) da utišaju muziku.

8. Dopunite tekstove rečima.

preseliti se snimati zaraditi voziti dati prodati dobijati

Tom Šadijak je reditelj. Ima veoma uspešnu karijeru i na svojim filmovima (1) mnogo. Pre nekoliko godina je odlučio da svoje bogatstvo (2) drugima – beskućnicima i siromašnima. I njegov život se promenio. Ne živi više u velikoj vili. (3) u kamp kuću. (4) bicikl, a svoj avion (5). O svom novom načinu života (6) dokumentarni film. Želi da kaže ljudima kako mogu živeti kvalitetnije. Tom misli da danas više (7) zato što više daje.

9. Dopunite rečenice pridevima.

nepoznat poštanski velikodušan materijalni kreditni
zdrav vredan poznat opasan raskošan radoznao

1. Tom Šadijak je holivudski reditelj.
2. Nekada je njegov život bio, ali danas živi skromno.
3. Možemo da kažemo da je Tom jer poklanja siromašnima i bolesnima.
4. Želi da ljudi žive život.
5. Za njega više nije važno bogatstvo.
6. Nemojte puštati čoveka u kuću.
7. Lopovi ne vole pse i komšije.
8. Lopovi traže stvari u fiokama, ormanima...
9. Pisma i reklame su u sandučetu.
10. Šta da radim ako izgubim karticu?

10. Dopunite rečenice predlogom. Može biti i bez predloga.

1. Čekao sam prijatelja pola sata.
2. Išao je na intervju posao.
3. Sreća je mir duši.
4. Piše knjigu kvalitetnom načinu života.
5. Niko nije bio kuće.
6. Čekali smo tri sata aerodromu.
7. Kad si se vratio kući?
8. putovanju je bilo divno.
9. Ne otvaram, ako je neko nepoznat vratima.
10. Maštamo boljem životu.

11. Dopunite tekst odgovarajućim padežima.

Kada idemo na put, niko ne misli o (loše stvari). Svi maštamo o (novi ljudi), (nezaboravna iskustva), (predivna mesta). Međutim, mogu se desiti i neke neprijatnosti: možete izgubiti pasoš ili prtljag, zakasniti na voz ili avion, možete biti opljačkani...

Evo nekih saveta:

Ako ste zakasnili na voz ili avion, ne paničite. Vi ste na (odmor) i imate dovoljno (vreme) da sačekate do (sledeći prevoz). Treba da zamenite (karta) i, dok čekate, možete posetiti nekoga ili ići u (kupovina).

Ako izgubite pasoš, prvo treba da gubitak prijavite (policija), a zatim pozovite (vaša ambasada) i pitajte kakava je procedura.

Ako vreme nije lepo i vi ne možete da idete na (plaža), pokušajte da se odmorite na drugi način. Čitajte (neka knjiga), igrajte (karte) ili možete da pogledate (dobar film).

Možda vam se auto pokvario? Ima rešenje i za to. Pitajte (ljudi) u (vaš smeštaj) da vam preporuče (majstor).

Ako se izgubite, zaustavite (policajac) ili (prolaznici) na (ulici) i pitajte da vam pomognu. Mapa grada je veoma korisna i treba da je nosite kad idete u (šetnja). U (turistička mesta) uvek možete naći (rečnici) na (svi jezici).

Ovo (vi) pomaže da lakše koristite fraze na (lokalni jezik).

12. Povežite. Koga treba da zovete?

PRIMER: Kada sam tužan treba da zovem prijatelje.

1. Kada vam se auto pokvari?	a) Vatrogasce.
2. Kada imate visoku temperaturu?	b) Vodoinstalatera.
3. Kada vam gori kuća?	c) Policiju.
4. Kada imate poplavu u kući?	č) Šefa.
5. Kada ste izgubili pasoš?	ć) Lekara.
6. Kada kasnite na posao?	d) Automehaničara.

13. Kažite drugačije koristeći imperativ.

PRIMER: Treba da zovemo majstora.
Zovimo majstora!

1. Treba da dođeš na vreme.
2. Treba da požurite.
3. Ne smeš da zaboraviš ključ.
4. Treba da daju savet
5. Ne treba da paničiš.
6. Moraš da zaključaš vrata.
7. Treba da vozite polako.
8. Treba da pazi kuda ide.
9. Treba da sačekamo malo.
10. Moraš da čutiš sada.

14. Zaokružite pravilan oblik glagola.

1. Zaključavajte / Zaključajte vrata odmah.
2. Avion polazi / pode za pola sata.
3. Treba da gasite / ugasite svetlo kada *izlazite* / *izadete*.
4. Moj auto se kvari / se pokvari često.
5. Poklanjao / Poklonio sam mnogima u prethodnih deset godina.
6. Poznati reditelj je menjao / je promenio način života.
7. Čovek se plašio / se uplašio letenja celog svog života.
8. Zaboravljali / Zaboravili su da nas pozovu na žurku.
9. Čekajte / Sačekajte još pet minuta, molim vas.
10. Policija još uvek pokušava / pokuša da hvata / uhvati lopova.

15. Dopunite rečenice odgovarajućim glagolom.

1. Obično (*ulaziti/ući*) na glavna vrata i zato niko ne misli da sam nezvan gost.
2. Da li možete da (*dolaziti/doći*) za vikend?
3. Moram da (*izlaziti/izaći*) brzo zato što nemam mnogo vremena.
4. Da li Saša uvek (*dolaziti/doći*) na vreme?
5. Dobar dan. Mogu li da (*ulaziti/ući*)?
6. Niko ne (*pamtiti/zapamtiti*) da li je zaključao vrata.
7. Treba da (*pamtiti/zapamtiti*) sve moje savete.
8. A: Gde si?
B: Na putu sam. (*dolaziti/doći*).
9. Čitaoci (*pisati/napisati*) o svojim problemima svake nedelje.
10. Ne mogu da (*sećati se/setiti se*) njegovog broja telefona.
11. (*otvarati/otvoriti*) prozor kad su ušli u stan.
12. Mi moramo (*kupovati/kupiti*) nov frižider. Ovaj se pokvario.
13. Da li često (*gubiti/izgubiti*) vredne stvari?
14. Kad sam video upaljeno svetlo, baš (*plašiti se/uplašiti se*).
15. (*pokušavati/pokušati*) da otvorim vrata, ali ne mogu.
16. Prošle godine Milan (*zarađivati/zaraditi*) mnogo i zato sad uživa.
17. Sanja (*čekati/sačekati*) dva sata u redu.
18. Šta joj (*poklanjati/pokloniti*) prošle godine za rođendan?
19. Želite li da (*davati/dati*) novac u humanitarne svrhe?
20. Nikad ne (*nositi/poneti*) kišobran jer se lako gubi.

16. Povežite.

NOMINATIV	LOKATIV	AKUZATIV
ti	○ nama.	ga
ja	○ njima.	ju/je
ona	○ tebi.	me
on	○ vama.	vas
oni	○ meni.	te
mi	○ njoj.	ih
vi	○ njemu.	nas

17. Dopunite rečenice.

1. Sačekajte (ja).
2. Ne puštaj (on) u kuću.
3. Da li još misliš o (on)?
4. Pozvali smo (oni) na večeru, ali nisu došli.
5. O (oni) čita ceo svet.
6. Izadi. Videla sam (ti).
7. Čuo sam divne priče o (ona).
8. Po (ja) to nije velik problem.
9. Zaboravio sam (ona) u stanu.
10. Koje su po (vi) najvažnije stvari u životu?

20 18. Slušajte tri priče. Ljudi govore o svojim problemima. Ko ima kakav problem?

	Vasilije	Andrija	Milica
izgubiti pasoš			
izgubiti vozačku dozvolu			
izgubiti kreditnu karticu			
biti opljačkan			
biti bolestan			
imati virus u kompjuteru			
imati lošeg kolegu			
imati lošeg saputnika			

Glagolski vid

Nesvršeni glagoli	Svršeni glagoli (najčešće posle modalnih glagola)
Lopovi dobro pamte gde šta stoji.	Lopovi mogu dobro da zapamte gde šta stoji.
Danas više ne radim i zato rado dajem savete kako da zaštitite svoj dom.	Mogu da dam neke savete kako da zaštitite svoj dom.

19. Razvrstajte glagole u kolone.

- A. gubiti / misliti / menjati / plašiti se / zvati / pozvati / razmisliti / čekati / ispričati / poneti
 pisati / izgubiti / pokvariti se / preseliti se / kvariti se / nositi / pričati / promeniti / napisati
 seliti se / uplašiti se / sačekati

SVRŠENI GLAGOLI	NESVRŠENI GLAGOLI

- B. dati / poklanjati / stizati / zaboraviti / dolaziti / vraćati se / dobijati / setiti se / snimati / otvarati
 zarađivati / pokušavati / kupiti / zaboravljati / pokušati / davati / zaraditi / kupovati / otvoriti
 pokloniti / doći / snimiti / dobiti / vratiti se / sećati se / pomoći / pomagati / stići

SVRŠENI GLAGOLI	NESVRŠENI GLAGOLI

20. Postavite pitanja. Koristite:

KOGA KUDA GDE KAKO DA LI

- si išao na odmor?
 - zoveš kad ne radi frižider?
 - putuješ na odmor?
 - je tvoj pasoš?
 - si bio juče?
 - si?
 - možeš da pitaš za lek?
 - možemo da idemo napolje?
- Uvek samo lekara. Nikad nikog drugog.
 - Nadam se u Afriku. Baš dugo maštam o Africi.
 - U Beogradu, zaboravio si?
 - Nisam još. Nisam imao vremena.
 - Ako želite, možete.
 - Nadam se kod kuće. Na poslu nije.
 - Majstora, naravno.
 - Može bolje. Uvek može bolje.

21

21. Proverite.

Kako je kod vas?

Како је код вас?

1. Dopunite rečenice.

1. Danas je temperatura 30 stepeni.
sunce, nema – vedro je.
2. Napolju kiša, jak vetar.
Najviša temperatura danas će biti 14 stepeni.
3. Stigla je zima. Temperatura je oko nule.
..... sneg i duva hladan
4. Moram da vozim polako.
Ništa ne vidim. je.
5. Molim vas, uđite u kuću. Pogledajte nebo.
Biće

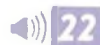
2. Kažite na drugi način.

PRIMER: Spava **mi** se kad je kišovito.
Meni se spava kad je kišovito.

1. Bolja mu je koncentracija ujutro.
2. Danas joj se ništa ne radi.
3. Ne prija vam jako toplo vreme?
4. Svejedno im je kakvo je vreme.
5. Hladno ti je?

3. Napišite **L** (leto), **Z** (zima), **P** (proleće) ili **J** (jesen) pored sveke rečenice.

1. Dani su najduži.
2. Glavne boje su žuta i zlatna.
3. Pada sneg i veoma je hladno.
4. Kišovito je i dani su kraći.
5. Sve je zeleno i šareno.
6. Temperature su visoke.
7. Na ulicama je led.
8. Dani su duži i toplije je.

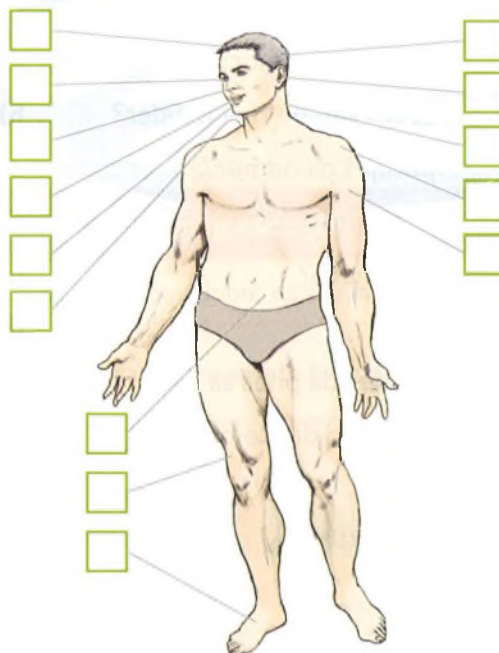
22

4. Slušajte i dopunite.

1. Najbrže je
2. Najinteresantnije je
3. Najbezbednije je
4. Najskuplje je
5. Najzdravije je

5. Delovi tela. Upišite brojeve reči.

1. glava	8. vrat
2. kosa	9. ramena
3. oči	10. ruke
4. uši	11. stomak
5. usta	12. leđa
6. nos	13. noge
7. zubi	14. stopala

6. Dopunite razgovor.

D: Dobar dan, gospodine Panteliću.

P: Dobar dan, doktore.

D: Kako se osećate?

P: Ne osećam se

D: Šta boli?

P: Boli me stomak i glava.

D: Pokažite mi vas boli.

P: Ovde.

D: li groznicu?

P: Nemam. Temperatura mi je manja od 37.

D: Dobro. Dajte da vam pogledam grlo.

Otvorite

Grlo vam je crveno. Da li vas boli?

P: Da. Boli me.

D: je to počelo?

P: Prošle nedelje.

D: Vi imate grip.

Daću vam za neke lekove.

P: Hvala.

D: Odmarajte se i puno tečnosti,
vode ili nekog prirodnog soka.

8. Napišite na drugi način.

PRIMER: **Mene** boli glava.

→ Boli **me** glava.

1. Nju bole leđa.

→

2. Njega boli grlo.

→

3. Njih ne boli ništa.

→

4. Tebe boli stomak?

→ ?

5. Vas boli zub?

→ ?

9. Kažite rečenice u futuru.

1. Saša ide kod lekara.

2. Koleginica ga menja.

3. Doktor mu daje recept.

4. Oni su kod lekara.

5. Mi jedemo mnogo povrća.

6. Da li možeš da dođeš?

7. Koliko je stepeni?

8. Ja se odmaram kod kuće.

23 7. Slušajte i proverite.

10. Dopunite rečenice futurom.

Kako će ljudi izgledati za hiljadu godina?

..... (biti, mi) viši zbog bolje ishrane i medicinske nauke. (imati, mi) manje mozgove zato što informacije (nalaziti se) u kompjuterima i mobilnim telefonima. Ljudi (imati) manje zuba zato što (ne trebati) mnogo da žvaću hranu. Hrana (biti) u tabletama ili u tečnosti. Naši nosevi (ličiti) jedni na druge. Na licu (imati, mi) više bora zbog čestog gledanja u kompjutere.

11. Dopunite rečenice. Šta ih boli?

noga stomak grlo glava leđa

1. Milan kašlje. Boli ga
2. Suzani je muka. Boli je
3. Ne mogu da ustanem iz kreveta. Bole me
4. Igrao sam fudbal i pao. Sad me užasno boli
5. Ceo dan smo igrali igrice na kompjuteru. Boli nas

12. Ispod svake slike napišite šta ih boli.

.....

.....

.....

.....

.....

13. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu.

1. a) Odmaraću se za vikend.
b) Odmara ću se za vikend.
2. a) Sigurno biće bolje sutra.
b) Sigurno će biti bolje sutra.
3. a) Lekar će vam dati neki lek.
b) Lekar vam će dati neki lek.
4. a) Kada moći ću opet na posao?
b) Kada ću moći opet na posao?
5. a) Sledeće leto ne će biti jako toplo.
b) Sledeće leto neće biti jako toplo.
6. a) Ako spavam dovoljno, ću imati više energije.
b) Ako spavam dovoljno, imaću više energije.
7. a) Oni neće se nervirati ako ne dođete.
b) Oni se neće nervirati ako ne dođete.
8. a) Marija će morati da miruje.
b) Marija moraće da miruje.

14. Dopunite tekst sledećim rečima.

sati maksimalne nedelje suncu odeću glavi vode tropski napolje

..... (1) talas stigao je i u Srbiju pa će temperature u nekim mestima biti i do 40 stepeni celzijusa. Lekari savetuju građane da treba piti dosta (2), nositi laganu (3) i ne biti na (4) u najtoplijem delu dana. Ako morate da izlazite (5), ponesite flašu vode i nosite kapu ili šešir na (6).

Prema poslednjim informacijama, najviša temperatura u 13 (7) je bila 35 stepeni, u Beogradu, Somboru, Zaječaru i Loznici. (8) temperature se očekuju u Crnoj Gori i biće 40 stepeni celzijusa. Zahlađenje dolazi tek krajem sledeće (9).

15. Postavite pitanje.

1. ? Kišovito, ali bez vetra.
2. ? Trenutno je 22 stepena.
3. ? Najviše mi prija proleće.
4. ? Na posao idem autom.
5. ? Boli me stomak.
6. ? Danas sam mnogo bolje. Nemam više temperaturu.
7. ? Bio sam na hladnom ceo dan, bez rukavica i kape.

24

16. Slušajte i napišite kakvo će vreme biti sutra u Srbiji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ОДЕЛО (НЕ) ЧИНИ ЧОВЕКА

Odelo (ne) čini čoveka

2. Opišite ljude na slici.

1. Ispravite greške u rečenicama.

1. Čovek može biti kratak ili dug.
2. Glava može biti mršava ili debela.
3. Kosa može biti visoka ili niska.
4. Lice može biti veliko ili malo.
5. Oči mogu biti široke ili uske.

3. Pročitajte šta kažu ovi ljudi o modi.

Milica, studentkinja

Zašto svi moramo da pratimo modu? Prvo, volim sama da izaberem šta ću nositi, a drugo, može biti veoma skupo. Ako mi se nešto sviđa i dobro mi stoji, više mi nije važno da li je u tom momentu moderno ili nije. Ne volim pravila. Ona nam ne dozvoljavaju da budemo drugačiji.

Saša, programer

Moda je deo našeg života, ali nije važnija od našeg zdravlja. Ljudi često nose neudobnu odeću samo da izgledaju moderno. Danas čak i deca misle da odeća mora biti dizajnirana. Po meni je važno da imaš svoj stil i da je odeća čista.

Maja, slikarka

Da, moda je važna. Ona mnogo govori o našem karakteru i načinu života. Ljudi koji samo žele da budu moderni, u stvari, i ne misle mnogo o modi. Mislim da i jeftina odeća može da bude moderna i da nam dobro stoji. Za mene je važno da odeća bude od prirodnih materijala.

Vladimir, dizajner

Za mene je moda sve na svetu. Ja živim za modu. Volim različite forme, boje, materijale. Ne mislim da svi treba da pratimo modu, ali je važno da mislimo o modi – svako na svoj način. Moderno može biti sve, zavisi kako ćemo to da nosimo. Treba da poznajemo svoje telo i da znamo šta hoćemo u životu.

4. Ko ovo kaže?

	Milica	Saša	Maja	Vladimir
1. Moda je stroga.	☐	☐	☐	☐
2. Moda je moćna.	☐	☐	☐	☐
3. Moda je život.	☐	☐	☐	☐
4. Moda je opasna.	☐	☐	☐	☐
5. Moda košta mnogo.	☐	☐	☐	☐
6. Treba pratiti modu.	☐	☐	☐	☐
7. Moderno nije uvek lepo.	☐	☐	☐	☐
8. Biti drugačiji je moderno.	☐	☐	☐	☐
9. Odeća mora biti udobna.	☐	☐	☐	☐
10. Važno je imati svoj stil.	☐	☐	☐	☐
11. Važno je poznavati sebe.	☐	☐	☐	☐
12. Važno je da nam dobro stoji.	☐	☐	☐	☐

5. Povežite pitanja sa odgovorima.

1. Šta nosite na ruci?	a) Odelo.
2. Šta nosite oko vrata?	b) Kaput, džemper i rukavice.
3. Šta nosite na nogama sad?	c) Kišobran.
4. Šta nosite na glavi?	č) Sat.
5. Šta nosite na poslovni sastanak?	ć) Papuče.
6. Šta nosite na trening?	d) Kapu.
7. Šta nosite zimi?	dž) Trenerku i patike.
8. Šta nosite leti?	d) Nakit.
9. Šta nosite kada pada kiša?	e) Šorts, majicu i sandale.
10. Šta nosite na fakultet?	f) Farmerice i majicu.

6. Pogledajte sliku i povežite rečenice koje je opisuju.

a) Neki ljudi	su nasmejani.
b) Svi ljudi	nosi haljinu s kratkim rukavima.
c) Ona	nose džempere.
č) Jedna žena	nosi čizme.
ć) Jedna devojka	nose patike.
d) Svi ljudi	nosi jaknu u ruci.
dž) Neki ljudi	nose naočare za sunce.
d) Jedna devojka	nosi košulju i nema jaknu.

25

7. Proverite.

8. Koji je Vaš odgovor?

*Koji ste modni tip?***Kviz za žene****1. Najbolje se osećam kada nosim:**

- a) elegantnu haljinu.
- b) košulju i džemper.
- c) farmerice i majicu.
- č) sportsku odeću.
- ć) modernu odeću.

2. Na posao nosim:

- a) pantalone, košulju i sako.
- b) haljinu ili suknju.
- c) farmerice i košulju.
- č) pantalone i majicu.
- ć) radno odelo.

3. Kod kuće volim da nosim:

- a) pantalone i košulju.
- b) haljinu ili suknju.
- c) farmerice i majicu.
- č) sportsku odeću.
- ć) modernu odeću.

4. Koji modni dodatak najčešće nosite?

- a) Marame.
- b) Ogrlice ili lančice.
- c) Prstenje.
- č) Veliku torbu.
- ć) Šešir ili kapu.

5. Koju obuću možete da nosite svaki dan?

- a) Cipele na štiklu.
- b) Ravne cipele.
- c) Čizme.
- č) Patike.
- ć) Papuče.

6. Koja je glavna boja u vašem ormanu?

- a) Bela.
- b) Crna ili siva.
- c) Crvena ili braon.
- č) Plava i zelena.
- ć) Ljubičasta ili roze.

Kviz za muškarce**1. Najbolje se osećam kada nosim:**

- a) odelo sa kravatom.
- b) pantalone i košulju.
- c) farmerice i majicu.
- č) sportsku odeću.
- ć) modernu odeću.

2. Na posao nosim:

- a) odelo sa kravatom
- b) pantalone i sako.
- c) farmerice i košulju.
- č) sportsku odeću.
- ć) radno odelo.

3. Kod kuće volim da nosim:

- a) pantalone i sako.
- b) pantalone i košulju.
- c) farmerice i majicu.
- č) sportsku odeću.
- ć) modernu odeću.

4. Koji modni dodatak najčešće nosite?

- a) Sat.
- b) Šešir ili kapu.
- c) Torbu.
- č) Ruksak.
- ć) Marame.

5. Koju obuću možete da nosite svaki dan?

- a) Elegantne cipele.
- b) Klasične kožne cipele.
- c) Čizme.
- č) Patike.
- ć) Papuče.

6. Koja je glavna boja u vašem ormanu?

- a) Crna.
- b) Siva.
- c) Braon.
- č) Plava ili zelena.
- ć) Ljubičasta ili roze.

REŠENJA KVIZA

Ako imate najviše odgovora na:

- a) Vi ste elegantan tip.
- b) Vi ste poslovan tip.

c) Vi ste ležeran tip.

- č) Vi ste sportski tip.
- ć) Vi ste moderan tip.

9. Napišite gde se dešavaju sledeći razgovori.

1.

A: Dobar dan. Imate li neke farmerice na sniženju?

B: Da, sve je na sniženju. Koji model i broj vam treba?

A: Donesite mi dvadeset osam da probam. Može neke tamne.

2.

A: Joj, mislim da sam zaboravila sunčane naočare.

B: Pogledaj još jednom u torbi.

A: Nema ih. Tu su samo krema za sunčanje i peškir.

B: Stavi šešir na glavu. To će biti dovoljno za danas.

A: U pravu si. Hajde da plivamo malo.

3.

A: Kažite mi, da li postoje pravila oblačenja kod vas?

B: Da, naravno. Muškarci moraju da dolaze u odelima, a žene u kostimima.

A: Hvala. To je bilo moje poslednje pitanje.

B: Nema na čemu. Vidimo se u ponedeljak.

4.

A: Jelena, izgledaš divno večeras. Ta haljina ti odlično stoji.

B: Hvala, Andela. I tvoja kombinacija mi se sviđa. Da li su to pantalone ili suknja?

A: Panatalone. Kad sam ih videla u prodavnici, znala sam da će biti moje.

B: To je tvoj stil. Neobično, moderno i šareno.

A: Mislim da smo nas dve spremne za dobar provod.

10. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom reči.

1. Šta ćeš pokloniti (najbolja drugarica) za rođendan?

2. Na fakultet nikad ne idem u (kratak šorts).

3. Odeća koju nosimo često zavisi od (naše zanimanje).

4. Da li si videlu onu devojkicu s (crna kosa)?

5. Moj brat ima (kratka kosa).

6. Znaš li da su sve cipele na (veliko sniženje)
u tvojoj omiljenoj prodavnici?

7. Izgledaćeš elegantnije sa (svilena marama).

8. Ko je onaj čovek u (crno odelo)?

9. Sviđa mi se nakit od (belo zlato).

10. Danas se nosi (različita odeća) i sve može biti moderno.

B.

- Ivana je nosila majicu s (kratki rukavi).
- Kad je sunčano, nikad ne izlazim napolje bez (sunčane naočare).
- Žene u (duge haljine) izgledaju veoma elegantno.
- Prošle godine sam kupio (kožne cipele). Ne trebaju mi nove.
- (naše kolege) trebaju modni saveti.
- Danas se nosi odeća (različite boje).
- Ljudi s (neobične frizure) privlače pažnju.
- Ana ima (plave oči) i plavu kosu.
- Volim da nosim majice sa (zanimljive marama).
- Ema je pomogla (svoje drugarice) da kupe haljine.

26

11. Slušajte i zaokružite tačan odgovor.

- Jovanka Broz je bila dama.
a) velika b) prva c) važna
- Njena odeća je bila
a) moderna b) ležerna c) elegantna
- Najviše je nosila
a) haljine b) odela c) košulje
- Svečane haljine je nosila s
a) šeširima b) ukrasima c) maramom
- I danas je još uvek veoma
a) elegantna b) neobična c) popularna

12. Napišite na drugi način. Koristite instrumenta ili lokativ.

PRIMER: Žena koja nosi šešir. → Žena sa šeširom.
Dete koje nosi bele patike. → Dete u belim patikama.

- Devojka koja nosi crvenu maramu. →
- Muškarac koji nosi velik sat. →
- Žena koja nosi žuti kišobran. →
- Devojke koje nose kratke suknje. →
- Tinejdžer koji nosi uske farmerice. →
- Baka koja nosi bele rukavice. →

7. Žena koji nosi sunčane naočare. →
8. Momak koji nosi duboke čizme. →
9. Dete koje nosi modernu kapu. →
10. Devojka koja nosi kišni mantil. →

13. Pogledajte sliku i zaokružite tačan odgovor.

1. Devojka u ljubičastoj majici ima kosu od devojke u zelenoj majici.	a) svetliju	b) tamniju
2. Momak u tamnoj majici je	a) najniži	b) najviši
3. Devojke u crnoj i zelenoj majici imaju naočare na	a) očima	b) glavi
4. Devojke u ljubičastoj i crnoj majici imaju kosu.	a) spuštenu	b) podignutu
5. Devojka u ljubičastoj majici nosi	a) pantalone	b) šorts
6. Momak sa psom nosi	a) torbu	b) kapu
7. Devojka u crnoj majici nosi nešto oko	a) vrata	b) struka
8. Momak u tamnoj majici nema ništa oko	a) vrata	b) struka
9. Devojka u zelenoj majici nosi na ruci.	a) maramu	b) sat
10. Svi	a) su srećni	b) su zabrinuti

14. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom instrumentalnih ličnih zamenica.

A: Rebeka, ko je s (Vi) na slici?

B: Devojka se zove Elizabet. S (ona) i s ova dva momka sam bila u letnjoj školi. Onaj koji stoji gore se zove Ves. S (on) sam imala časove, a s Davideom sam bila na ekskurziji. Sa svima (oni) sam putovala po Srbiji. Devojka sa plavom kosom je naša profesorica. Ona je bila s (mi) na tom putovanju.

A: Da li ste se lepo proveli?

B: Hm, sa (ja) nikad nije dosadno.

INSTRUMENTAL

(lične zamenice)

JA	mnom
TI	tobom
ON	njim
ONA	njom
MI	nama
VI	vama
ONI	njima

Hotel s 5 zvezdica

1. Upišite nazive predmeta (1-21) u prazna polja.

1. zavesa
2. krevet
3. luster
4. kauč
5. lampa
6. mašina za veš
7. orman
8. lavabo
9. jastuk
10. bojler
11. sto
12. stolica
13. ogledalo
14. tepih
15. slika
16. sudopera
17. cveće
18. klima
19. terasa
20. peškir
21. šporet

2. Upišite predloge.

1. Slika je stola.	6. Klima je televizora.	11. Bojler je mašine za veš.
2. Stolice su stola.	7. Lavabo je ogledala.	12. Lampa je kreveta.
3. Cveće je terasi.	8. Šporet je sudopere.	13. Polica za knjige je televizora.
4. Orman je sobi.	9. Zavesa je zidu.	14. Peškir je mašini za veš.
5. Tepih je kauča i televizora.	10. Radijatori su prozora.	

3. Upišite odgovarajući predlog.

1. Kuhinjski sto u mojoj kuhinji je drveta.
2. Naša soba gleda ulicu.
3. Imali smo divnu sobu pogledom na more.
4. Internet je uračunat cenu.
5. Koliko je noćenje osobi u vašem hotelu?
6. Video sam zanimljiv oglas stan.
7. Cena kuće zavisi lokacije, veličine i kvaliteta gradnje.
8. Živimo jedanaestom spratu.
9. mom kraju nema mnogo zgrada.
10. Da li očekujete mene da plaćam račune?

4. Povežite najbolje kombinacije.

Traži se

1.

Mladi bračni par traži kuću u okolini Novog Sada. Želeli bi da kuća ima veliko dvorište, najmanje dve spavaće sobe i dva kupatila. Imaju dva automobila.

2.

Jovan je student medicine i želi da izajmi stan nedaleko od fakulteta. Hoće mali, moderan i namešten stan sa terasom. Ne želi da stanuje u prizemlju. Traži cimera da dele troškove.

3.

Miloš je menadžer, mnogo radi i ima malo slobodnog vremena. Traži velik stan sa modernim nameštajem u centru grada. Želeo bi da zgrada ima svoj parking ili garažu.

4.

Svetlana je službenica u jednoj banci. Udata je i ima dvoje dece. Traži trosoban stan blizu parka i škole. Želi da prozori gledaju na jug ili istok. Želela bi da stan ima jednu veliku terasu ili dve manje.

Nudi se

Velik, luksuzan stan u širem centru grada. U stanu je nov nameštaj sa modernim kuhinjskim aparatima. Prozori gledaju na dvorište zgrade. Garaže se nalaze ispod zgrade.

Dvospratna kuća blizu grada, nalazi se u mirnom kraju. Idealna je za porodice sa decom.

Na prvom spratu su kuhinja, dnevna soba i kupatilo. Na drugom spratu su dve spavaće sobe, kupatilo i jedna dečija soba. Ima veliko dvorište i garažu.

Prodaje se stan od 80m² u Novom Beogradu na osmom spratu. Sobe gledaju na jug i na zapad. Ima dve spavaće sobe, jednu dnevnu sobu, kuhinju sa trpezarijom, kupatilo i terasu. Nalazi se u blizini keja, škole, prodavnica i autobuske stanice. Park je na desetak minuta od zgrade.

Mali renoviran dvosoban stan u studentskom gradu. Pored zgrade se nalaze veliki market i kafić. Stan je na četvrtom spratu i ima pogled na studentski trg. Zgrada ima lift.

5. Izaberite jednu kombinaciju iz zadatka 4 i napišite razgovor u agenciji za nekretnine.

6. Odgovorite ili zaokružite tamo gde je potrebno.

- Na kojoj lokaciji biste želeli da živite?
a) centar grada b) okolina grada c) selo
- A: Kolika cena bi Vam odgovarala? B: Ne više od
3. A: Želite li noviju ili stariju gradnju? B: Ne stariju od
- Kakav tip kuće / stan Vas zanima?
a) prizemna b) kuća na sprat c) stan
- Kakav stil gradnje Vam se sviđa?
a) moderan b) tradicionalan c) nije važno
- Da li Vam je važno da budete blizu javnog prevoza?
a) da b) ne c) nije obavezno
- Šta Vam je još važno da imate oko kuće / stana?
a) dvorište b) garaža c) bazen č) parking é) podrum ê) terasa
- A: Koliko soba biste želeli da imate? B: Ne manje od
9. A: Koliko kupatila biste želeli da imate? B: Ne manje od
- Šta Vam je još važno da imate u kući / stanu?
a) klima b) parket c) odvojena trpezarija č) mnogo prozora

7. Zaokružite odgovarajuću reč.

- Da li su u cenu uključeni
(struja, voda...)?
a) stanarina
b) troškovi
c) nameštaj
- Moramo li da potpišemo ?
a) dogovor
b) nagovor
c) ugovor
- Da li je stan prazan ili ?
a) namešten
b) nenamešten
c) pun
- Stanarinu svakog meseca dajete
a) agentu za nekretnine
b) komšiji
c) vlasniku
- Stan se nalazi Blizu je park.
a) na prvom spratu.
b) u mirnom kraju.
c) u bučnom kraju.
- Petrovići nemaju svoj stan. Oni su
a) podstanari.
b) vlasnici.
c) komšije.

8. Dopunite razgovor odgovarajućim rečima.

Rezervacija sobe u hotelu

koštati rezervisati zauzet odgovarati minut lični

A: Hotel *Slavija*. Mogu li da Vam pomognem?

B: Dobar dan. Želeo bih da sobu za večeras.

A: Kakvu sobu biste želeli?

B: Jednokrevetnu.

A: Sačekajte , molim Vas... Izvinite, sve jednokrevetne sobe su Imamo slobodan jedan dvokrevetni apartaman.

B: Koliko noćenje?

A: Noćenje sa doručkom je 5.000 dinara.

B: U redu. mi cena.

A: Trebaju mi neke Vaše informacije...

Prijavlivanje

pomoć platiti rezervacija vreme soba ujutro

B: Dobro veče. Imam za večeras na prezime Maldini.

A: Samo da proverim. Da, dvokrevetni apartman.

B: Tako je.

A: Vaša je 201. Kako biste želeli da ?

B: Karticom. Primate li masters?

A: Naravno.

B: Izvolite.

A: Lift je sa leve strane. Treba li Vam sa torbama?

B: Ne treba. Mogu li da naručim buđenje u sedam ?

A: Možete to uraditi iz svoje sobe. Programirajte telefon za koje želite.

B: Hvala mnogo.

Poziv za recepciju

zajedno ostaviti pozvati nešto završiti besplatno

A: Recepcija, izvolite.

B: Dobro jutro. Ovde soba 201. Televizor ne radi.

A: Ne brinite. Poslaćemo majstora da ga pogleda. Još ?

B: Da. Ima li u sobi pegla?

A: Nema, ali je možete uzeti ovde na recepciji.

B: Dobro. Možete li je poslati sa majstorom?

A: Nema problema. Majstor će biti u vašoj sobi za najkasnije 20 minuta.

B: Kome treba da vratim peglu kad ?

A: Možete je u sobi. Sobarice će je uzeti posle podne.

B: Hvala Vam.

A: Nema na čemu. Uživajte u boravku u našem hotelu. Ako Vam nešto zatreba, slobodno nas

27 9. Slušajte i zaokružite tačan odgovor.

- Koja je glavna tema razgovora?
 - Problemi u stanu.
 - Traženje novog stana.
 - Cena stanarine blizu fakulteta.
- Šta se Ani ne sviđa kod sadašnjeg stana?
 - Preskup je.
 - Komšije su bučne.
 - Daleko je od fakulteta.
- Koliko Ana želi da potroši na stanarinu?
 - Ne više od 200 €.
 - Oko 200 €.
 - Malo više od 200 €.
- Kakvo mesto Ana traži?
 - Negde blizu fakulteta.
 - Namešten stan.
 - Mesto gde može biti sama.
- Kako će joj Marko pomoći?
 - Planira da pozove prijatelja koji izdaje stan.
 - Pogledaće u novinama ima li neki oglas.
 - Pogledaće stanove u zgradi blizu njegove.

10. Zaokružite pravilan oblik.

- Kad bih iznajmljivao stan, troškove sa cimerom.
 - delio bih
 - bih delio
 - bih ja delio
- Kad bismo mogli da ostanemo duže, sigurno tvrđavu.
 - posetili bismo
 - bismo posetili
 - ne bismo posetili
- izvan grada kad bismo imali auto.
 - Se bi preselili
 - Bi se preselili
 - Preselili bi se
- Kada ne bi imala baštu, povrće.
 - ne gajila bi
 - bi ne gajila
 - ne bi gajila
- Kada tradicionalne kuće, izgubio bi se duh srpskog sela.
 - ne se bi gradile
 - se ne bi gradile
 - bi se ne gradile
- Kad bih kupio kuću, najviše da bude na dva sprata.
 - bih voleo
 - voleo bih
 - ja bih voleo

11. Dopunite rečenice oblikom genitiva.

- A.** U sredini (naša soba) je jedan mali sto. Ispod (on) je tepih. Sa leve strane (sto) se nalazi fotelja. Tamo sad sedi moja mama. Iza (ona) su police sa knjigama. Pored (oni) su vrata. Na vratima stojimo tata i ja. Preko puta (mi) je prozor. Desno od (police) je televizor. Ispred (televizor) su moj brat i naša mačka. Oni sede na podu, a iza (oni) je kauč.

- B.** U našoj kući ima (slike) na zidovima. Nema (zaveses) na prozorima. Na drugom spratu nema (kuhinja), ali ima dva (kupaćica). U potkrovlju nema (sobe), samo jedna velika prostorija gde držimo stare stvari. U podrumu ima (knjige), tri (bicikl) i jedan auto. U dvorištu ima (cveće), (povrće) i (voće).
Tamo nema (bazen), ali ima (stolice) i (stolovi).

12. Napišite rečenice koristeći relativnu zamenicu koji, koja, koje.

PRIMER: Juče smo bili u agenciji. Agencija ima najbolje ponude stanova.
Juče smo bili u agenciji koja ima najbolje ponude stanova.

1. Pronašla sam kuću. O njoj sam maštala.
2. Posetili smo naše prijatelje. S njima smo živeli pre deset godina.
3. Sviđaju mi se ti ljudi. Njima sam izdala stan.
4. Ovo je moj kolega. Od njega možeš mnogo da naučiš.
5. Pogledajte kuću. Nju smo gradili celu prošlu godinu.
6. Ovo je ta porodica. Od njih smo kupili kuću.
7. Potpisali smo ugovor. U njemu pišu svi uslovi stanovanja.
8. Renovirala sam stan. Njega sam posle dve godine prodala.
9. Farbali smo zidove. Na njima su moja deca crtala.
10. Pozvali su tog čoveka. S njim su razgovarali u vezi sa stanom.

13. Zaokružite tačan odgovor.

1. Uživamo u novom stanu. Juče smo se preselili / selili.
2. Kako platite / plaćate? Karticom ili gotovinom?
3. Treba da dodete / dolazite u agenciju.
4. Iznajmim / Iznajmljujem stan već tri godine.
5. Kuće su se sagradile / gradile od drveta, kamena i slame.
6. Gde su sačuvali / čuvali hranu?
7. Pomogao / Pomagao mi je da nađem/nalazim stan.
8. Možete da izadete / izlazite na glavni ulaz. Slobodan je.
9. Dam / Dajem depozit sada, je li to u redu?
10. Otvorim / Otvaram prozor svaki put kad kuvam.

28 14. Slušajte i ispravite greške. *Priča 1*

Trenutno živim u iznajmljenom stanu u širem centru grada. To je mali trosoban stan, ali veoma prijatan i svetao. Imam i malu baštu, koja mi je omiljeno mesto u stanu. Tamo imam cveće, sto i dve fotelje. Nemam mnogo nameštaja, ali, bez moje komode ne bih mogla da živim, uvek je nosim sa sobom. Moje komšije su mladi ljudi, uglavnom studenti kao i ja. Nikad nije bučno, jer nema žurki. Odgovara mi lokacija stana, važno mi je da sam blizu parka. Hm, kuća iz snova... Bila bi negde na planini.

29 15. Slušajte i upišite (✓) tačno ili (x) netačno. *Priča 2*

1. Kupili smo kuću u centru Novog Sada. ☐
2. Deca imaju veliko dvorište. ☐
3. Kuća je dvospratna. ☐
4. Cela porodica najviše vremena provodi u dvorištu. ☐
5. Deci je važno da imaju dvorište. ☐
6. Mi se družimo s komšijama, ali ne i deca. ☐
7. Moja kuća iz snova je kuća u kojoj sad živimo. ☐

30 16. Slušajte i upišite šta čujete. *Priča 3*

- okolina grada ☐
- centar grada ☐
- bašta ☐
- mir ☐
- pozorište ☐
- slike ☐
- podrum ☐
- potkrovlje ☐
- kuhinja ☐
- radna soba ☐

31

1. Čitajte i slušajte.

Гласови и писма српског језика

Српски језик има тридесет гласова и два писма: ћирилицу и латиницу. Оба писма се користе равноправно. Српски језик треба писати као што говорите и читати као што је написано. Није тешко читати и писати српски језик.

Пиши као
што говориш.
Читај како је
написано.

32

2. Slušajte. Ponovite.

Latinica

A a	Atina	avion
B b	Beograd	beba
C c	Cirih	crn
Č č	Čikago	čovек
Ć ć	Ćuprija	ćilim
D d	Dunav	devojka
Dž dž	Džordžija	džez
Đ đ	Đerdap	đak
E e	Evropa	energija
F f	Francuska	fudbal
G g	Grčka	glava
H h	Holandija	hokej
I i	Italija	izlet
J j	Japan	jaje
K k	Kanada	kuća
L l	Libija	lepota
Lj lj	Ljubljana	ljubav
M m	Madrid	mama
N n	Norveška	nos
Nj nj	Njujork	njiva
O o	Oslo	osam
P p	Portugal	posao
R r	Rusija	ruka
S s	Srbija	slava
Š š	Švedska	šah
T t	Tunis	tata
U u	Ukrajina	ulaz
V v	Venecija	vrata
Z z	Zambija	zlato
Ž ž	Ženeva	život

Ћирилица

А а	Атина	авион
Б б	Београд	беба
Ц ц	Цирих	црн
Ч ч	Чикаго	човек
Ћ ћ	Ћуприја	ћилим
Д д	Дунав	девојка
Џ џ	Џорџија	џез
Ђ ђ	Ђердап	ђак
Е е	Европа	енергија
Ф ф	Француска	фудбал
Г г	Грчка	глава
Х х	Холандија	хокеј
И и	Италија	излет
Ј ј	Јапан	јаје
К к	Канада	кућа
Л л	Либија	лепота
Љ љ	Љубљана	љубав
М м	Мадрид	мама
Н н	Норвешка	нос
Њ њ	Њујорк	њива
О о	Осло	осам
П п	Португал	посао
Р р	Русија	рука
С с	Србија	слава
Ш ш	Шведска	шах
Т т	Тунис	тата
У у	Украјина	улаз
В в	Венеција	врата
З з	Замбија	злато
Ж ж	Женева	живот

4. Pronađite slična slova u ćirilici i latinici.

ћирилица	latinica
1. <i>С с > Србија</i>	<i>С с > Cejlon</i>
2.	
3.	
4.	

3. Pronađite ista slova u ćirilici i latinici.

ћирилица	latinica
1. <i>А а</i>	<i>А а</i>
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

33 5. Читајте и слушајте.

Ћирилица

Ово је српска ЋИРИЛИЦА. Зове се азбука. Она има тридесет слова, као што и српски језик има тридесет гласова. Српска ћирилица има тридесет слова за тридесет гласова.

33 5. Читајте и слушајте. Прича о ћирилици

Српски језик може да се пише помоћу два писма: ћирилице и латинице. Ћирилица је старије писмо. Срби користе ћирилицу веома дуго, више од десет векова. Ћирилица је лепо и старо писмо. И данас она мало личи на грчко писмо, алфавет. Да, ћирилица има везе са грчким алфаветом. Како то? Једноставно!

Веома давно, средином деветог века, византијски цар је желео да браћа Ћирило и Методије направе писмо за Словене, народ који је живео на северу Византијског царства. Иако су били Грци, Ћирило и Методије су знали словенски језик. Зато су знали

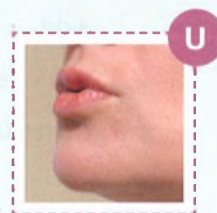
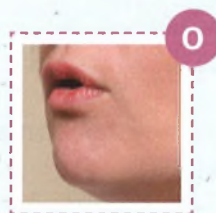
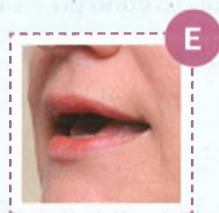
како да направе прво словенско писмо. Користили су грчки алфа-

бет и друга писма. Облик слова других писама прилагођавали су словенским гласовима. Тако је настало прво словенско писмо. Звало се глагољица. Касније су ученици Ћирила и Методија на основу грчког писма направили ћирилицу, а за словенске гласове слова су направили по угледу на глагољицу. Временом је, у знак сећања на учитеља Ћирила, ово ново писмо добило своје име – ћирилица.

Писмо ћирилица има своје име. Зове се азбука. Ово име је добила по томе што су некада давно сва слова ћирилице имала своје називе. А свако име је имало значење.

Grupe glasova

35 Vokali:

36 Glasovi koji se najlakše izgovaraju uz osmeh:

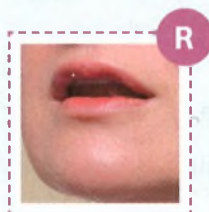
Ć Z S Z C LJ NJ

37 Glasovi koji se najlakše mogu izgovoriti bez osmeha:

Č DŽ Š Ž

38 Glasovi:

39 Dopunite.

H

.....ajdeodaj.
ladno je.
oćete li davatamo zmaja?

Šta čujete? Dopunite.

40 Č ili Ć

.....aslav iiraekaju.
 Uaši je vru.....aj.
ešljam seesto.
ute iuvaju tajnu.
ovek jedeevap.....i.....e.

42 Š ili S

-aaeeta ponegu.
-etalimoevuda poumi.
-amoamemejao.

44 Z ili S

-majeovea-.....a.
-ala.....akuncaijavudaaećanje.
-rbarčeupu.
-ave.....euelenolata.....te.

46 L ili Lj

.....enaubiutku.
ubiša seakouti.
 Vo.....im da seu.....am.

J

.....a same videouče.
 Toeednaako fina žena.
ovanedeedno poednoa.....e.
učeeednaasminaakoauknula.

G

Da li sialedao ulavnomradu?
ospodina.....ićovorilasno.
 Oni se uvek iz.....ube uužvi.

41 Đ ili DŽ

.....aci imaju učiteljaor.....aor.....evića
or.....evićura jeak.
em ievrek suačka užina.

43 C ili S

-aberiveifre.
- Da.....ietalnoerekaju.
-araruje uar.....tvu.

45 Ž ili Z

-aba iirafa neive
 uelenombunju.
-ašto seališ?
-aista seovešvončica?

47 N ili Nj

-egoveaočare suove.
-ihov hleb se hladi.
-iše seihova ma.....a zastava.

Slušajte i ponovite. Napišite ćirilicom.

48 Vokali: A, E, I, O, U

Afrika	ekonomija	Ivan	osam
.....			
avion	ekran	imati	Ukrajina
.....			
automehaničar	ekser	ostrvo	učiti
.....			
Engleska	Indija	olovka	uvek
.....			

49 Konsonanti: C, Č, DŽ, Ć, Đ

Crna Gora	čovjek	džak	Đenova
.....			
Cejlon	čokolada	Ćirilo	Đerdap
.....			
crnac	Džordžija	Ćuprija	Đorđe
.....			
Čačak	džem	ćevapčić	Đurdica
.....			

50 Konsonanti: S, Z, Š, Ž, F, H

Subotica	zašto	Šabac	filozofija
.....			
Singidunum	zlato	šljiva	Holandija
.....			
Slavija	Žarko	šuštanje	Hrvatska
.....			
Zambija	život	Francuska	Honolulu
.....			
Zrenjanin	ždrebe	Franfurt	hrabrost
.....			

51 Konsonanti: L, LJ, R, M, N, NJ, J, V

Litvanija	Rusija	Nemačka	Jovan
Leskovac	Raška	Negotin	Johanesburg
London	Radoslav	Novi Sad	Jajinci
Ljubica	Mozambik	Njujork	Vladimir
Ijuljaška	Mladenovac	Njegomir	Vladivostok
Ijubav	Mitrovica	njen	Valjevo

52 Konsonanti: B, P, D, T, G, K

Beograd	Pariz	Toronto	Gdanjsk
Bratislava	Diznilend	Tirana	Katarina
Belgija	Dunav	glava	Kragujevac
Portugal	Dizeldorf	Glazgov	Kraljevo
Prizren	Trstenik	Golubac	kraljica

53 Šta čujete? Zaokružite.

1. a) vez	b) veš	10. a) berem	b) perem
2. a) šumi	b) šuma	11. a) zeva	b) seva
3. a) jesam	b) ja sam	12. a) lov	b) zov
4. a) jež	b) jaz	13. a) krah	b) kraj
5. a) đak	b) džak	14. a) strašno	b) strasno
6. a) sreća	b) sveća	15. a) ovoliko	b) onoliko
7. a) svet	b) cvet	16. a) ovako	b) onako
8. a) ćutao	b) čučao	17. a) tamo	b) amo
9. a) pevao	b) zevao	18. a) ovako	b) onako

TEST 1

1. Dopunite razgovor odgovarajućim rečima.

A. dobro dobar prijatno hvala

A: dan. Kako ste?

B: Zdravo. sam, kako si ti?

A: Odlično, Doviđenja.

B:

B. bolje kako loše a

A: Ćao. si?

B: Dobro. ti?

A: Može Kako je Milica?

B: Nije Zdravo.

A: Zdravo.

C. sam jesam je se (2x) se ste

A: Dobro več.

Da li Vi Štefan?

B: Da,

Kako Vi zovete?

A: Ja sam Ana.

B: Drago mi Kako ste?

A: Dobro Kako ste Vi?

B: Odlično, hvala. Doviđenja.

A: Vidimo

2. Dopunite rečenice zamenicom.

on ona mi (2x) vi (2x) oni one ...

- Katarina** je studentkinja. je studentkinja.
- Kako su **Rosa i Ana**? Kako su ?
- Petar i ja** smo dobro. smo dobro.
- Andrej** je moj kolega. je moj kolega.
- Štefan i ti** ste Nemač i Englez. ste Nemač i Englez.
- Štefan i Džon** su Nemač i Englez. su Nemač i Englez.
- Pavel i Vi** niste dobro. niste dobro.
- Sara i mi** smo odlično. smo odlično.

3. Dopunite potvrdnim oblikom glagola *jesam* / *biti*.

- Da li ti Katja?
- Mi odlično.
- Ovo pasoš i novac.
- Kako Vi?
- Ovo novčanik.
- Ja Natalija.
- Šta ovo?
- Milica moja drugarica.
- Boris moj drug.
- Žan i Sara dobro.

4. Ispravite greške.

- Miloš neje stranac.
- Vi nisi student i profesor.
- Ovo nije Elizabet i Karen.
- Ja nismo Jasmin.
- Ti nisu student.
- Milica nisu Engleskinja.
- Štefan i vi nismo dobro.
- Eržika i ja nisam Ruskinja i Srpkinja.

5. Pitajte.

1.?	Ne, ovo nije Boris. Ovo je Miloš.
2.?	Ne, mi nismo Pavel i Katja. Mi smo Andrej i Irina.
3.?	Ne, one nisu Sara i Marija. One su Milica i Ana.
4.?	Ne, on nije student. On je profesor.
5.?	Ne, oni nisu Petar i Miloš. Oni su Boris i Marko.
6.?	Ne, ona nije Engleskinja. Ona je Amerikanka.
7.?	Ne, ovo nisu Ajuri i Akiko. Ovo su Mao i Jin.
8.?	Ne, ja nisam Srbin. Ja sam stranac.

6. Odgovorite kratko.

- Da li si ti direktor? – Da,
- Da li ste Vi profesor? – Ne,
- Da li su oni Poljak i Engleskinja? – Ne,
- Da li je ovo Jovana? – Da,
- Da li je on student? – Ne,
- Da li su ovo Rosa i Mario? – Da,
- Da li si ti Boris? – Ne,
- Da li ste Jasmina i ti dobro? – Da,

7. Dopunite.

Moja zemlja je...

Kina

Engleska

Libija

Srbija

Nemačka

Moj jezik je...

ruski

španski

mađarski

8. Zaokružite pravilno napisanu reč.

1. Mišel nije	a) Nemica	b) Nemkinja
2. Ona je	a) Francuzkinja	b) Francuskinja
3. Andrej je	a) Ruski	b) Rus
4. Mikloš nije	a) Poljak	b) Poljski
5. Pablo nije	a) Italijan	b) Italijanac
6. Karen je	a) Amerika	b) Amerikanka
7. Milica je	a) Srpkinja	b) Srbkinja
8. Jin nije	a) Japanska	b) Japanka

9. Napišite rečenice pravilno.

- Ovo • telefon • ključevi • mobilni • i • su
- Englez • li • Vi • Da • ste
- zoveš • se • Kako • ti
- je • moj • Ovo • drug • Žan
- Da • Eržika • je • Mađarica • li
- moja • Francuska • zemlja • je

10. Rasporedite reči u kolone.

novčanik veče studentkinja torba brat direktor kolega žena
 stolica pasoš drugarica ime drug zemlja jezik knjiga mobilni telefon

Ovo je moj...

.....

Ovo je moja...

.....

Ovo je moje...

.....

11. Dopunite razgovor.

doviđenja da li ste Vi Španac vi ste stranac a Vi
 moje ime je Pavel drago mi je da, jesam kako ste

A: Dobro veče. Kako se Vi zovete?

B: Dobro veče. Ja sam Dani.

A: Drago mi je. ?

B: Ne, nisam. Ja sam Italijan.

A: ! I ja sam stranac, takođe.

B: Da li ste Vi Poljak?

A:

B: ?

A: Odlično, hvala. ?

B: Dobro sam, hvala. Vidimo se.

A:

 TEST 2
1. Dopunite rečenice glagolima u prezentu.

- A.** Zovem se Ana. Trenutno (raditi) u Srbiji. (učiti) srpski zato što (živeti) ovde. (govoriti) engleski i nemački jezik. Ruski (razumeti), ali (ne govoriti) dobro. Moj muž takođe (živeti) ovde. On (jesam) ekonomista, ali sada (ne raditi). On odlično (govoriti) ruski. Mi retko (ručati) u restoranu zato što (voleti kuvati). Uveče, kada smo zajedno, obično (slušati) radio ili (gledati) filmove.
- B.** Petar i njegova porodica (ne voleti spavati) dugo za vikend. Deca obično (gledati) TV ujutro. Petar i njegova žena Julija (čitati) novine. Kada Julija (kuvati) ručak, njen muž i deca (šetati se). Posle podne svi zajedno (ručati). Petar (ne trenirati) sport. Deca (igrati) tenis ili (učiti) francuski jezik. Njihovi baba i deda (ne živeti) u Srbiji. To nije problem, zato što svi (koristiti) internet. Ipak, oni (voleti) kada su zajedno.

2. Dopunite rečenice glagolima u prezentu.

1. Naša deca (ne voleti čitati) novine.
2. Moj brat i ja (ne voleti ručati) u restoranu često.
3. Jelena (voleti gledati) filmove uveče.
4. Da li i vi (voleti učiti) nemački?
5. Ja (voleti družiti se) za vikend.
6. Da li ti (voleti šetati se) svaki dan?

3. Zaokružite pravilan oblik.

1. Ja sam Dragan, a ovo je porodica.	a) moja	b) njena	c) njegova
2. Ovo je Milena. muž je kuvar.	a) Njegov	b) Njen	c) Njihov
3. Da li si ti Miloš? Da li je ovo kompjuter?	a) tvoj	b) vaš	c) njihov
4. Mi živimo u Srbiji, ali roditelji ne žive ovde.	a) moji	b) njihovi	c) naši
5. Vi ste kuvar? Da li je posao težak?	a) naš	b) vaš	c) njihov
6. Klaus i Ana su muž i žena. deca su veoma mala.	a) Njena	b) Njegova	c) Njihova
7. Da li ste vi Marko? Kako se zove ćerka?	a) tvoja	b) njegova	c) vaša
8. Ovo je moj drug Aleksandar, a ovo je sin Petar.	a) njegov	b) naš	c) njihov

4. Dopišite krajnji vokal. Pazite na rod.

- A. Ja sam Sava. Moj..... roditelji su Julija i Petar. Moj..... mama radi kao profesorica, a tata kao diplomata. Oni su često zauzet..... Šta rade tvoj..... roditelji?
- B. Njegov..... ime je Andrej. On radi u Srbiji, a njegov..... porodica živi u Rusiji. Njegov..... žena ne radi. Ipak, ona je retko slobodn....., zato što su njihov..... deca veoma mal.....
- C. Ovo je naš..... drugarica Snežana. Njen..... roditelji su veoma star..... Njen..... sin i ćerka su već velik..... Oni studiraju engleski jezik. Šta studira vaš..... ćerka?

5. Dopunite.

On je...

lekar

profesor

ekonomista

kuvar

student

Ona je...

novinarka

diplomatkinja

inženjerka

6. Napišite rečenice u množini.

- On je pevač.
- Ja ne radim kao profesor.
- Ona radi kao lekarka.
- Da li si ti novinarka??
- Ja sam inženjer.
- On nije student??

7. Dopunite rečenice odgovarajućim antonimom.

- Srbija je **mala**, a Rusija je zemlja.
- Ernst nije **slobodan** sada. je.
- Moji roditelji žive **blizu**, a njeni roditelji žive
- Ujutro** volim da treniram pilates, a volim da gledam filmove.
- Često** ručam kod kuće. ručam u restoranu.
- Francuski jezik nije **lak**. je.
- Elizabet razume srpski **dobro**, ali govori.
- Petar uči **mnogo**, a njegov drug uči

8. Postavite pitanja.

1.?
Za vikend obično spavam dugo.
2.?
Ne, oni nisu ekonomisti.
3.?
Kristina radi kao profesorica.
4.?
Učimo srpski zato što živimo ovde.
5.?
Moja porodica sada živi u Rusiji.
6.?
Sviđaju mi se ljudi i priroda u Srbiji.

9. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu.

1. a) Ne sviđa mi se muzika ovde.	b) Mi se ne sviđa muzika ovde.
2. a) Svaki dan šetamo se.	b) Svaki dan se šetamo.
3. a) Uveče smo obično zajedno.	b) Smo obično zajedno uveče.
4. a) Zovem se Ana.	b) Zovem Ana se.
5. a) Ne se vidimo sutra.	b) Ne vidimo se sutra.
6. a) To mi se sviđa.	b) To mi sviđa se.
7. a) Ja volim da se šetam.	b) Ja volim da šetam se.
8. a) Sam dobro.	b) Dobro sam.

10. Dopunite rečenice.

a i ali ili

1. Ana je ekonomistkinja, trenutno ne radi.
2. Miloš uči engleski, Jovan uči nemački jezik.
3. Uveče obično gledam TV čitam novine.
4. Moja sestra ja često gledamo filmove zajedno.
5. Elizabet voli da ruča u restoranu, njen muž voli da ruča kod kuće.
6. Da li sada učiš poljski ruski?
7. On odlično razume srpski, ne govori dobro.
8. A: Sviđa mi se priroda u Srbiji. B: meni.

11. Zaokružite tačan odgovor.

1. Sviđa mi se hrana u Srbiji.	a) I ja.	b) Da.	c) I meni.
2. Da li ste Vi profesor?	a) Nisam.	b) Ne.	c) Ja ne.
3. Sviđa mi se muzika ovde.	a) Ni meni.	b) Meni ne.	c) Ja ne.
4. Da li se često šetaš uveče?	a) I ja.	b) Da.	c) Jesam.
5. Kuvam ručak posle podne.	a) I ja.	b) Da.	c) Jesam.
6. Da li ste zauzeti sada?	a) Mi ne.	b) Ne.	c) Nismo.
7. Da li oni rade zajedno?	a) Oni ne.	b) Ne.	c) Nisu.
8. Volim da gledam TV svaki dan.	a) Ne.	b) Meni ne.	c) Ja ne.

12. Dopunite tekst.

čita novine govori španski gledaju filmove njegovi prijatelji
 kod kuće dobar kuvar zato što za vikend

Moj brat se zove Marko. On ne voli da spava dugo mnogo radi.

Često je zauzet. Ujutro obično, a retko sluša radio.

On voli da kuva, ali nije Ponekad ruča u restoranu, a ponekad

..... Marko uči nemački jezik i odlično

On i vole da treniraju sport. Često igraju fudbal, a ponekad uveče

 TEST 3
1. Dopunite tekst.

život ljudi gužva bulevari saobraćaj mesto ulice
biblioteka pozorišta bioskopi zgrade reka grad centar

Novi Sad je prijatan i topao grad. To nije glavni Srbije, ali je važan srpski Novosadski su široki i lepi, su sigurne, a parkovi čisti i mali. nisu jako visoke, često su niske. Novi Sad ima dobre muzeje i interesantna su takođe popularni, zato što ljudi vole da gledaju filmove. je ponekad haotičan, ali nije velika. Važno je Matica srpska. To je poznata i stara Dunav je takođe veoma važna za ovaj grad. Tu vole da se šetaju, družu i razgovaraju. Ovo nije opasno mesto za To je siguran grad gde žive prijatni ljudi i gde ništa nije daleko.

2. Povežite antonime.

dosadan	zauzet
opasan	nevažan
velik	mali
blizu	nazad
levo	mlad
slobodan	zanimljiv
važan	daleko
zdrav	bolestan
star	desno
napred	siguran
unutra	napolju

3. Napišite rečenice u množini.

1. Gradski trg je veoma star. *
2. Naš grad je mali, ali zanimljiv. *
3. Njihova ulica nije opasna. *
4. Srpsko selo je lepo. *
5. Muzej u Beogradu je popularan. *
6. Knjiga nije skupa. *
7. Pozorište je uvek zanimljivo. *
8. Subotički restoran nije loš. *

4. Dopunite rečenice pridevima. Koristite reči u zagradama.

- A. 1. (grad) gužva je ponekad stresna.
 2. Ovde je važan (sport) centar.
 3. (Niš) banja je veoma poznata.
 4. (Amerika) filmovi su popularni.
 5. (Beograd) pozorišta su veoma dobra.
 6. Mislim da (selo) život nije dosadan.
 7. Gde je (Dunav) ulica?
 8. (film) festivali u Beogradu su odlični.

- B.**
- Šta je (Miloš) žena po zanimanju?
 - (Đorđe) roditelji rade kao profesori u Beogradu.
 - Gde je (Dragan) selo?
 - (Marko) deca su divna.
 - (Aleksandar) pitanje je zanimljivo.
 - (Jelena) kuća nije daleko.
 - Da li su ovo (Jovan) knjige?
 - Kako se zovu (Milica) prijatelji?

5. Dopunite rečenice glagolima u prezentu.

- Naša deca (ne smeti gledati) TV noću.
- Policajac (morati biti) zdrav, hrabar i brz.
- Da li Marija (želeti ići) u šetnju?
- Jovan (ne voleti nositi) uniformu.
- Ja (ne želeti ići) na kafu.
- Mi (trebati putovati) za vikend.
- Njihov sin (smeti koristiti) mobilni telefon.
- Da li vi (voleti raditi) kod kuće?
- Milica i Aleksandar (ne morati spremati) stan.
- Da li ti (trebati ići) kući?

6. Zaokružite pravilnu rečenicu.

1. a) Mislim da je teško biti ronilac.	b) Mislim da teško je biti ronilac.
2. a) Moji roditelji se zovu Marija i Dušan.	b) Moji roditelji zovu se Marija i Dušan,
3. a) Jovan misli da lako nije biti lekar.	b) Jovan misli da nije lako biti lekar.
4. a) Ljudi vole da se šetaju ovde.	b) Ljudi vole da šetaju se ovde.
5. a) Da li hotel je levo?	b) Da li je hotel levo?
6. a) Volim da budem kod kuće,
zato što moja deca i ja smo zajedno.	b) Volim da budem kod kuće,
zato što smo moja deca i ja zajedno.
7. a) Ona je bila zanimljiva žena.	b) Ona bila je zanimljiva žena.
8. a) Da li za šetnju ste?	b) Da li ste za šetnju?
9. a) Šta ti si po zanimanju?	b) Šta si ti po zanimanju?
10. a) On je bio poznat pisac.	b) On bio je poznat pisac.

7. Zaokružite T (tačno) ili N (netačno). Ispravite netačne rečenice.

1. Nikad ne radim za vikend.	T	N	
2. Uvek je mir i tišina.	T	N	
3. Ovde nikad je dosadno.	T	N	
4. Uveče uvek gledamo film.	T	N	
5. Jelena radi ništa.	T	N	
6. Oni nikad su kod kuće.	T	N	
7. Uvek je bila popularna.	T	N	
8. Nikad nisam bila u Beogradu.	T	N	

8. Dopunite rečenice akuzativom.

Miloš radi kao menadžer za (velika firma). On ima
 (zanimljiv i težak posao). Mora da bude brz, komunikativan i prijatan. Odlično govori
 (engleski i ruski jezik). Nema (specijalna oprema),
 ali svaki dan koristi (mobilni telefon) i (kompjuter).
 Kada ide na (posao), mora da nosi (elegantna
 odela). Često za (vikend) putuje u (Beograd).
 U slobodno vreme čita (popularne knjige). Ponekad gleda
 (nemački filmovi), zato što uči (nemački jezik).
 On nema vremena da sprema (hrana) i zato često ide u
 (restorani). Miloš i njegovi prijatelji vole da igraju
 (karte). U (subota i nedelja) često idu u (bioskop)
 ili u (šetnja).

9. Zaokružite pravilan oblik.

1. Mislim da je biti lekar.	a) teško	b) težak
2. Moja profesija je	a) dosadno	b) dosadna
3. Nije biti domaćica.	a) lako	b) lak
4. Glumac ima posao.	a) zabavan	b) zabavno
5. On je bio	a) zauzeto	b) zauzet
6. Mora li frizer da bude ?	a) nasmejano	b) nasmejan
7. Policajac ima posao.	a) opasan	b) opasno
8. Mislim da je biti roditelj.	a) lep	b) lepo
9. Lekar treba da bude	a) prijatan	b) prijatno
10. je biti menadžer.	a) Stresan	b) Stresno
11. Menadžer mora da bude	a) tačno	b) tačan
12. Ona je bila	a) interesantna	b) interesantno

10. Dopunite razgovore.

1. nema problema zašto da ne žao mi je možda kasnije

A: Jesi li za kafu sada?

B: , sada nemam vremena, moram da radim.

A: Dobro,

B: Da li si slobodan večeras?

A: Da, jesam. Blizu je novi restoran. Želiš li da idemo tamo?

B: , dobra ideja. Vidimo se večeras.

2. baš na sreću stvarno nažalost

A: Šta si po zanimanju?

B: Ja sam glumac.

A: ? To je interesantno.

B: Jeste. Posao je često težak, ali, , imam odličnog direktora.

A: Da li je skupo ići u pozorište danas?

B: , mislim da jeste.

3. hvala lepo ne, nije daleko naravno izvinite pravo

A: , da li znate gde je Matica srpska?

B: Znam, Treba da idete

A: Aha... Da li je ?

B: , Blizu je.

A:

11. Napišite esej (oko 100 reči) na temu *Moj grad* ili *Moj posao*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

 TEST 4
1. Dopunite tekst rečima u akuzativu ili lokativu.

Ove godine smo bili na (more) u (Grčka). Na internetu smo našli (dobra agencija). Rezervisali smo (jeftin smeštaj) u (prijatan hotel). Volimo da putujemo u (Grčka) zato što je to lepa zemlja, poznata po (bogata istorija), (divno more), (ukusna hrana) i (odlična vina). Vreme smo uglavnom provodili na (plaža). U (lokalni restorani) smo slušali (tradicionalna muzika) i probali smo (domaća hrana). Na (putovanje) smo videli (zanimljiva mesta). Posetili smo (stari hramovi) i čuli (uzbudljive priče). Uveče smo najčešće išli u (šetnja). Kupili smo (neobični suveniri) i (divne razglednice) za (naši prijatelji).

2. Dopunite rečenice predlogom u ili na.

1. Za vikend volim da idem pijacu.
2. Rusija je istoku Evrope.
3. Juče smo gledali odličan film bioskopu.
4. Boris voli da putuje inostranstvo.
5. Da li idete fakultet svaki dan?
6. Ovo leto idemo more Italiju.
7. Jovan ne voli da ide kupovinu.
8. Moja najbolja drugarica živi Beogradu.
9. Norveška je severnoj Evropi.
10. Da li idemo koncert sutra?

3. Dopunite ličnim zamenicama u akuzativu.

1. Uvek kupujem suvenire za Miloša i Jelenu.
Uvek kupujem suvenire za
2. Za mene i Milicu je važno da putujemo.
Za je važno da putujemo.
3. Razglednica je za Dragana.
Razglednica je za
4. Juče sam spremao večeru za svoju devojku.
Juče sam spremao večeru za
5. Da li je ovaj poklon za tebe i tvoje kolege?
Da li je ovaj poklon za?
6. Ova pesma je za moje drugarice.
Ova pesma je za

4. Dopunite rečenice glagolima u perfektu.

Štefan i Elizabet (ići) na slavu juče. Marko i Jelena (slaviti) Svetog Jovana. Njihovi roditelji (doći) na slavu, takođe. Domaćin (zvati) u goste i svoje prijatelje. Štefan (kupiti) cveće, a Elizabet (doneti) vino. (čestitati, oni) slavu rečima: „Srećna slava, domaćine.“ Domaćica (služiti) nekoliko vrsta jela i kolača. Štefan i Elizabet (probati) slavski kolač prvi put. Elizabet (piti) vino, a Štefan (želeći piti) rakiju. On (ne znati) koliko rakija može biti ljuta. To (biti) iznenađenje. Gosti (slušati) muziku posle ručka, ali (ne pevati). Prvo (razgovarati, oni), a onda (slikati se). Dan (biti) veoma lep. Štefan i Elizabet (ne biti) na slavi ranije, ali (čuti) da je ovo druženje uvek prijatno.

5. Zaokružite pravilan oblik.

1. Marko i **njegova** / **svoja** žena su bili u Nemačkoj.
2. Svaka porodica ima **njihovog** / **svog** sveca zaštitnika.
3. Kada je **tvoj** / **svoj** rođendan?
4. Jelena često ide u **njen** / **svoj** omiljen restoran.
5. Da li ste dobili **moju** / **svoju** razglednicu?
6. Tamburaši ovde znaju **naše** / **svoje** omiljene pesme.
7. Kada oni slave **njihovu** / **svoju** slavu?
8. Sara nije znala gde je **njen** / **svoj** pasoš.
9. Miloš uvek planira **njegova** / **svoja** putovanja unapred.
10. Da li oni uvek nose **njihove** / **svoje** kreditne kartice na put?

6. Zaokružite pravilan oblik.

1. Čašu vina, molim vas.	a) domaćeg	b) domaćog
2. Ljudi se sele zbog života.	a) boljeg	b) boljeg
3. Ručak je važan zbog druženja.	a) porodičnog	b) porodičnog
4. Da li želiš čašu soka?	a) svežeg	b) svežog
5. Ne treba zvati kasno zbog reda.	a) kućneg	b) kućnog
6. Šta želite da jedete pre jela?	a) glavnog	b) glavnog
7. Nema prevoza od automobila.	a) udobnijeg	b) udobnijog
8. Moj brat slavi rođendan marta.	a) trećeg	b) trećog

7. Dopunite rečenice odgovarajućim predlogom.

1. koliko sati obično večerate?
2. doručak nikad ne jedem meso.
3. Kada mladi obično odlaze roditelja posetu?
4. Šta najčešće piješ ručak? Vodu ili sok?
5. Teško je ići na posao u gradu javnog prevoza.
6. Vreme za popodnevni odmor traje dva pet po podne.
7. Predjelo se služi glavnog jela.
8. Da li je pristojno zvati nekog deset sati uveče?
9. Ne volim da provodim slobodno vreme kuće.
10. U zgradi mora biti tišina do deset ujutro vikenda.
11. Mi smo poznati humoru, a volimo i da se šalimo svoj račun.
12. čega se pravi sarma?
13. Došli smo na ručak osam sati.
14. Život u Beogradu je drugačiji života u Novom Sadu.

12. Допуните дијалог глаголима у презенту.

не желети не јести пити пробати препоручити
добити наручити имати немати моћи

Конобар: Добар дан. Изволите.

Гост: Добар дан. ли сто за једну особу?

Конобар: Да ли имате резервацију?

Гост: Нажалост,

Конобар: Нема проблема, има слободних места.

Гост: Одлично. Могу ли да јеловник?

Конобар: Наравно. Изволите јеловник. Шта желите да?

Гост: Не знам. Можете ли да неко јело?

Конобар: Имамо одлична јела од меса и дивне чорбе од поврћа.

Гост: Желим да чорбу.

Конобар: Добро. Шта желите да?

Гост: Чашу вина, молим вас.

Конобар: Нешто за десерт?

Гост: Не, хвала. десерт. слаткише.

Конобар: У реду, нема проблема.

 TEST 5
1. Dopunite tekst rečima u odgovarajućem padežu.

Juče sam imao (važan sastanak) u (velika firma).
 Ujutro sam se polako spremao za (posao). Trebalo je da sastanak bude u
 osam (sati). Kada sam hteo da izađem iz (stan),
 nisam mogao da nađem (ključevi). Tražio sam ih jako dugo.
 Na kraju sam rekao (komšije) da mi čuvaju (stan),
 jer ne mogu da zaključam (vrata).
 Na sreću, imam (najbolje komšije) na (ceo svet).
 To nije bilo sve. Na posao uvek idem (auto), ali juče nisam mogao da ga
 upalim. Naravno, nisam imao vremena da zovem (automehaničar).
 Morao sam da idem (autobus). Javio sam (kolege)
 da ću malo kasniti. Bio sam nervozan i bolela me je glava.
 Ipak, stigao sam na (vreme) u (firma).
 Tada su mi rekli da sastanka neće biti, zato što je (glavni direktor) bilo loše.

2. Zaokružite dve pravilne rečenice.

1. a) Ne slažem se.
b) Ne se slažem.
c) Ja se ne slažem.	5. a) Raspoloženi su kada sunčano je.
b) Oni su raspoloženi kada je sunčano.
c) Raspoloženi su kada je sunčano.
2. a) Joj je svejedno kakvo je vreme.
b) Njoj je svejedno kakvo je vreme.
c) Svejedno joj je kakvo je vreme.	6. a) Sutra ću imati važan sastanak.
b) Imaću važan sastanak sutra.
c) Ću imati važan sastanak sutra.
3. a) Ne osećaju se dobro.
b) Dobro se ne osećaju.
c) Oni se ne osećaju dobro.	7. a) Neće doći na žurku sutra.
b) Doći neće na žurku sutra.
c) On neće doći na žurku sutra.
4. a) Vrat ćemo se posle ručka.
b) Vrti ćemo se posle ručka.
c) Mi ćemo se vratiti posle ručka.	8. a) Gde odmaraćete se?
b) Gde ćete se odmarati?
c) Gde ćete se vi odmarati?

3. Dopunite rečenice ličnim zamenicama u lokativu.

- Treba da razgovaramo o **Ani i Sari**.
Treba da razgovaramo o
- Volim da maštam o **budućnosti**.
Volim da maštam o
- Da li je Tom Šadijak snimio film o **siromašnim ljudima**?
Da li je Tom Šadijak snimio film o ?
- Po **mom mišljenju**, zdravlje je najvažnije.
Po, zdravlje je najvažnije.

5. Petar zna sve o **Novaku Đokoviću**.
Petar zna sve o
6. Šta je Jovan rekao o **meni i Draganu**?
Šta je Jovan rekao o?
7. O čemu govori knjiga, **po tvom mišljenju**?
O čemu govori knjiga, po?
8. Ljudi misle sve najbolje o **tebi i tvojoj porodici**.
Ljudi misle sve najbolje o

4. Dopunite rečenice glagolima u imperativu.

1. Ne smeš da zaboraviš novac. novac.
2. Treba da uživamo kod kuće. kod kuće.
3. Ne smete da kasnite na sastanak. na sastanak.
4. Treba da pazi na svoje stvari. na svoje stvari.
5. Moraš da zapamtiš ovaj broj. ovaj broj.
6. Ne treba da čekaš dugo. dugo.
7. Treba da se čuvaš.
8. Treba da idete pravo. pravo.
9. Ne smeš da izgubiš pasoš. pasoš.
10. Treba da čuvamo svoje zdravlje. svoje zdravlje.
11. Ne treba da brinete.
12. Treba da dođu na žurku. na žurku.

5. Zaokružite pravilan oblik glagola.

1. Možeš li da mi **pomogneš / pomažeš**? Ne razumem ovaj zadatak.
2. Dobar dan. Mogu li da **uđem / ulazim**?
3. **Dođem / Dolazim** za pet minuta.
4. Kako se to kaže na srpskom? Ne mogu da se **setim / sećam**.
5. Koga **sačekate / čekate**?
6. Da li ste **zapamtili / pamtili** njegovu adresu?
7. Šta si **poklonila / poklanjala** mami za rođendan? Knjigu?
8. Nikad ne **kupim / kupujem** meso na pijaci.
9. Doći ću / **Dolaziću** večeras u posetu.
10. **Požurim / Žurim**, ne mogu sada da razgovaram.
11. Izvinite, možete li da **otvorite / otvarate** prozor?
12. Da li Marko **izađe / izlazi** svakog vikenda?

6. Допуните текст глаголима у облику футура.

Борис (не ићи) на посао данас, зато што има јаку главобољу и болове у стомаку. (јавити) директору да је болестан. (остати) код куће. (мировати) цео дан. (пити) чајеве и читаће новине. Мало (одмарати се). Ако ускоро не буде боље, Борисова жена (заказати) преглед код лекара. Борисов лекар (рећи) исту ствар: „Ваш посао је јако стресан. Ако не нађете начин да се опустите, (изгубити) здравље.“ Зато Борис (не мислити) о проблемима данас. (бити) код куће, а његова жена (спремати) здрав ручак. (ићи) на пијацу, (купити) свеже воће и поврће, а касније (ручати) заједно. (јести, они) лаку храну. Главобоља (проћи) брзо и Борис (оздравити), његова жена то зна. Она често каже: „Ако не нађеш више слободног времена, (не бити) срећан.“ Борис обично одговори: „Ја (наћи) бољи посао.“

7. Допуните реченице заменицама у дативу или акузативу.

1. Њој се спава када пада киша.	Спава се када пада киша.
2. Боле ме леђа.	боле леђа.
3. Њима се свиђа време овде.	Свиђа се време овде.
4. Треба ли да тражимо вас?	Треба ли да тражимо?
5. Не ради ми се ништа сада.	се не ради ништа сада.
6. Њу боли зуб.	Боли зуб.
7. Пријаће ти топло време.	ће пријати топло време.
8. Треба да позовеш њих на журку.	Треба да позовеш на журку.
9. Њега боли глава.	Боли глава.
10. Не прија му хладно време.	не прија хладно време.
11. Не прија нам киша.	не прија киша.
12. Да ли си заборавио нас?	Да ли си заборавио?
13. Увек ћу се сећати тебе.	Увек ћу се сећати.
14. Да ли вам је добро?	Да ли је добро?

8. Допуните текст речима у компаративу или суперлативу.

Од свих годишњих доба, Марија (много) воли пролеће. Тада је време (леп) него зими. Дани су (дуг) и (топао).
..... (висок) температура је око двадесет степени. Све је зелено и природа се буди. Људи су (здрав) и (срећан) него када је напољу хладно. Проблеми су (мали) и нису (важан) ствар на свету. Она све ради (лако) у пролеће и има (много) времена. То је за њу (добар) годишње доба.

9. Допуните табелу.

позитив	компаратив	суперлатив
лош		
кратак		
миран		
познат		
јефтин		
скуп		

10. Допуните текст.

А. притисак ветар кишобран време невреме киша

Данас ће бити облачно у целој Србији, али ће падати само на југу. Дува јак и ваздуха је висок. У неким местима ће бити Немојте заборавити , ако идете на посао или у школу.

Б. висока врео летњи јака сунчано мирна

Сутра нас чека дан у главном граду. Време ће бити и топло. Температура ће бити , око тридесет степени. На југу, ноћ ће бити и без ветра, а на северу увече може пасти киша, негде и прави пљусак.

В. најтоплије магловито мирно клизаво хладно веома

Стигла нам је зима. Температура је ниска и напољу је јако Влажно је и , возите полако. Пазите ако идете пешке, зато што је на улицама. је и без ветра, али време није пријатно. Ако не морате да излазите, немојте. је код куће.

11. Напишите есеј (150 речи) на тему **Једна необична ситуација или Време у мојој земљи.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ТЕСТ 6

1. Допуните текст одговарајућим речима.

елегантне ципеле главој мајици рукава кратким рукавима дужу косу
 летње панталоне бео каиш подигнуту косу малу торбу велик шешир

На комоди се налази стара породична фотографија. На њој смо мама, тата, брат и ја.
 Мама је носила тада, фризура јој је била веома модерна.
 Имала је шарену летњу хаљину, око струка и сандале.
 На глави је имала, а у руци је држала
 Тата је имао него сада. Носио је и кошуљу са
 Никад није носио патике, увек је имао
 Мој брат је био у и кратком шортсу, а на глави је имао сунчане наочаре. Ја сам носила белу мајицу без, црвену сукњу и беле ципеле. Сви смо били насмејани.

2. Допуните реченице личним заменицама у инструменталу.

- Волим да проводим слободно време са својим пријатељима.
Волим да проводим слободно време са
- Драган је имао озбиљан разговор са директором.
Драган је имао озбиљан разговор са
- Да ли сте разговарали са Елизабетом и Маријом?
Да ли сте разговарали са ?
- Данас сам ишао у куповину са Милицом.
Данас сам ишао у куповину са
- Желиш ли да идеш са мном и Маријом на концерт?
Желиш ли да идеш са на концерт?
- Можемо ли да гледамо филм са тобом и Ђорђем?
Можемо ли да гледамо филм са ?

3. Допуните текст речима у облику компаратива или суперлатива.

Милош и Ана су брат и сестра, али они уопште не личе. Милош је (висок) и (крупан) у породици.
 Три године је (стар) од своје сестре. Његова коса је (тамна) од Анине, али су му очи (светле).
 Наравно, његова рамена су много (широка).
 Он је прави спортски тип. Иако је (млада) у породици,
 Ана није (ниска). (мршава) је од свог брата и има (уско) лице него он. Њена коса је много (дуга) и (светла), скоро плава.
 Она је веома елегантна.

4. Допуните реченице личним заменицама у генитиву.

1. Ко је човек преко пута (ми)?
2. Да ли неко стоји иза (ја)?
3. У школи сам увек седео поред (ти).
4. Марко не жели да буде између (ви).
5. Никола ће чекати поред (они).
6. Шта је то изнад (она)?
7. Не желим да зависим од (он).
8. Јелена се много разликује од (оне).

5. Заокружите правилан облик.

1. Када бисмо живели ван града, ауто.
а) бисмо купили б) купили би смо в) купили бисмо
2. собу у том хотелу, кад би имала лепши поглед.
а) Би узели б) Узели би в) Они узели би
3. Када би станарина била висока, уговор за стан.
а) не бих потписао б) не потписао бих в) потписао не бих
4. Кад стан у центру града, имала би више новца.
а) не би изнајмљивала б) не изнајмљивала би в) изнајмљивала не би
5. Ђорђе у град, кад би имао кућу на селу.
а) преселио се не би б) не преселио би се в) се не би преселио
6. у град, кад би имао кућу на селу.
а) преселио се не би б) не би се преселио в) се не би преселио
7. Најрадије цвеће, кад бих имала велику башту.
а) бих гајила б) ја бих гајила в) гајила бих
8. Трошкови би били мањи, кад у околини града.
а) би сте живели б) живели бисте в) бисте живели

6. Заокружите правилан облик глагола.

1. **А:** Могу ли да седнем / седим поред вас?
Б: Извините, али место је заузето. Мој момак **седне** / **седи** ту.
2. **А:** Прошле недеље смо се преселили / селили у нови крај града. Сада уживамо.
Б: Зашто се **преселите** / **селите** толико често?
3. **А:** Да ли платите / плаћате станарину данас?
Б: Не. Мој цимер ће платити / плаћати све сутра.
4. **А:** Како обично проведеш / проводиш слободно време?
Б: Зависи. Овај викенд сам провео / проводио са пријатељима.
5. **А:** Марко је саградио / градио још један спрат.
Б: Чуо сам. Саградио / Градио га је месецима.
6. **А:** Какве станове понуди / нуди ваша агенција?
Б: Можемо да вам понудимо / нудимо једнособне и двособне станове.
7. **А:** Да ли су Милош и Јелена изабрали / бирали боју за дневну собу?
Б: Нису. Још изаберу / бирају.
8. **А:** Борис никад није променио / мењао намештај у својој соби.
Б: Ми смо променили / мењали само кауч пре две године.

7. Допуните текст речима у одговарајућем падежу.

- 1) Издајем (двособан стан) са (велика тераса)
на (други спрат) зграде. Стан је у (модеран крај)
града близу (центар), интересантан је за (млади парови).
Стан је намештен и има (сви кућни апарати).
Уговор се потписује са (власник).
- 2) На средини (дневна соба) налази се мали сто, а око (сто)
су кауч и две фотеље. Поред (фотеље) налазе се лампе,
а иза (кауч) су велике полице са књигама.
Преко пута (полице) су комода и телевизор.
Са леве стране (комода) налази се орман.
Изнад (телевизор) је неколико слика.

8. Допуните реченице одговарајућим облицима релативне заменице.

- Сеђаш ли се стана о (који) смо разговарали?
- Ово је колегиница са (која) ћете ићи на пословни пут.
- Где је била просторија у (која) се чувала храна?
- Господин Петровић је човек од (који) изнајмљујемо стан.
- Да ли је ово крај у (који) се налази њихова кућа?
- Како се зову људи (који) си дао новац за стан?
- Желим да видим уговор (који) си потписао.
- Ветрови од (који) су се људи штитили, били су веома јаки.
- То је дете (које) смо јуче видели у вртићу.
- Никола и Јован су пријатељи са (који) бирам нов намештај.

9. Допуните реченице одговарајућим предлозима.

од (4х) за у (3х) по са уз на (3х)

- Одећа и обућа често зависе занимања.
- Јуче смо прочитали занимљив оглас стан.
- Доручак није урачунат цену.
- Да ли бисте волели да имате кућу спрат?
- Ноћење кошта четири хиљаде динара особи.
- Како се зове један највећих фестивала у Европи?
- Како изгледају куће вашем крају?

8. Раније су се куће градиле камена, дрвета и сламе.
9. Ова соба има терасу са дивним погледом море.
10. Како се зове жена великим шеширом?
11. Ко је човек фотографији?
12. Свиђа ми се човек црном оделу.
13. Мушкарци обично имају краћу косу жена.
14. Овај џемпер не иде беле панталоне.

10. Допуните дијалог питањима.

- А:** Добар дан. Изволите?
- Б:** Добар дан. Желео бих да изнајмим собу.
- А:** У реду.?
- Б:** Желим једнокреветну собу са погледом на двориште.
- А:** Имамо само собу са погледом на улицу.?
- Б:** Да, одговара ми то.?
- А:** Ноћење са доручком кошта четири хиљаде динара, а без доручка – три хиљаде.
- Б:** Добро.?
- А:** Сервирамо га од осам до десет.
- Б:** У реду, може ноћење са доручком.?
- А:** Не, интернет се не доплаћује. Кабловска телевизија је бесплатна, такође.
.....?
- Б:** Не, теретана ме не занима. Хвала.
- А:** У реду.?
- Б:** Плаћам картицом.

11. Напишите есеј (150 речи) на тему **Мода у мојој земљи** или **Моја кућа из снова**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PADEŽI I NJIHOVA ZNAČENJA

Nominativ (Ko? Šta?)

1. **Subjekat.**
Beograd je glavni grad Srbije.
2. **Posle pomoćnog glagola *jesam/biti*.**
Ona je profesorica.
3. **Posle reči *kao*.**
Radi kao profesorica.

Genitiv (Koga? Čega?)

1. **Sa brojevima.**
Tačno je tri sata i petnaest minuta.
2. **S rečima *mnogo, malo, nekoliko, puno i dovoljno*.**
Ovde nema mnogo parkova.
3. **S rečima *kilogram, litar, čaša, šolja, flaša, tanjir...***
Donesite nam flašu crnog vina.
4. **S predlozima za mesto: *pored, ispod, iznad, iza, između, preko puta, preko, kod, oko, od, do, iz*.**
Kauč je pored velike lampe.
5. **S predlozima za vreme: *od, do, pre, posle, tokom i oko*.**
Pre ručka odrasli piju rakiju.
6. **S predlogom *od*.**
 - a) materija Želite li tortu od jagoda?
 - b) poticanje Kupila je sliku od poznatog umetnika.
 - c) komparacija Beograd je veći od Novog Sada.
7. **S predlogom *kod*.**
Idemo kod prijatelja u subotu.
8. **U vremenskim konstrukcijama sa obaveznim determinatorom: *prošli, sledeći, ovaj, taj...***
Svakog petka idem na trening.

Dativ (Kome? Čemu?)

1. **Pravac. Sa predlozima *k(a), prema*.**
Voz ide ka Beogradu.
2. **Indirektni objekat.**
Pišem pismo prijatelju.
3. **Logički subjekat. S rečima *hladno, toplo, dosadno, žao, važno, teško...***
Da li je tvom prijatelju hladno?
4. **S glagolima *svidati se, trebati, činiti, nedostajati...***
Turistima se sviđa hrana ovde.

Akuzativ (Koga? Šta?)

- Direktni objekat.**
Slušam srpsku muziku.
- Cilj kretanja. S predlozima u i na.**
Putujemo u Srbiju.
- Vreme. S predlogom u.**
U subotu ćemo ići na žurku.
- S predlogom za.**
Ovo je za moje prijatelje.
- Logički subjekat. S glagolom boleti.**
Miloša boli glava.

Instrumental (S kim? Čime?)

- Društvo. S predlogom s(a).**
Juče sam se video s mojim starim prijateljima.
- Sredstvo.**
Došli smo vozom.
- Vreme.**
Sredom i petkom imamo jogu.
- Kvalifikacija. S predlogom s(a).**
Devojka sa sunčanim naočarima.

Lokativ (O kome? O čemu?)

- Mesto. S predlozima u i na.**
Živimo u Srbiji.
- Vreme. S predlogom u.**
U septembru počinje nova školska godina.
- Indirektni objekat. S predlogom o.**
Da li ste razmislili o mom predlogu?
- S predlogom po.**
Po mom mišljenju učenje jezika je veoma zabavno.
- Kvalifikacija. S predlogom u.**
Devojka u belom kaputu.

ROD IMENICA

muški rod (m)	ženski rod (f)	srednji rod (n)
-Ø (ključ) -O (Marko) -E (Đorđe) -A (tata)	-A (kafa) -Ø (reč)	-O (selo) -E (pitanje)

MNOŽINA IMENICA

Muški rod (m)

- Imenice koje se završavaju na -k, u množini menjaju krajnji konsonant u -c.
jezik → jezici
- Neke imenice muškog roda u pluralu gube -a-, između dva krajnja konsonanta.
momak → momci

3. **Neke jednosložne i dvosložne imenice, u pluralu proširuju osnovu umetanjem sloga -ov- ili -ev-.**
film → filmovi
čaj → čajevi
4. **Neke imenice menjaju rod i broj u pluralu.**
brat (m, sg) → braća (f, sg)
dete (n, sg) → deca (f, sg)
5. **Neke imenice imaju nepravilni oblik množine.**
čovjek → ljudi

Srednji rod (n)

1. **Neke imenice proširuju osnovu umetanjem kononanta -n-.**
ime → imena
vreme → vremena
2. **Neke imenice imaju samo oblik množine.**
vrata, leđa
3. **Neke imenice menjaju rod i broj u pluralu.**
dete (n, sg) → deca (f, sg)

Ženski rod (f)

1. **Neke imenice imaju samo oblik množine.**
pantalone, novine, naočare

LIČNE ZAMENICE

Jednina (sg)

Nominativ	ja	ti	on	ona	ono
Genitiv	mene	od tebe	njega	nje	njega
Dativ	meni (mi)	tebi (ti)	njemu (mu)	njoj (joj)	njemu (mu)
Akuzativ	mene (me)	tebe (te)	njega (ga)	nju (ju, je)	njega (ga)
Vokativ	-	ti	-	-	-
Instrumental	sa mnom	s tobom	s njim	s njom	s njim
Lokativ	o meni	o tebi	o njemu	o njoj	o njemu

Množina (pl)

Nominativ	mi	vi	oni, one, ona
Genitiv	nas	vas	njih
Dativ	nama (nam)	vama (vam)	njima (im)
Akuzativ	nas	vas	njih (ih)
Vokativ	mi	vi	-
Instrumental	s nama	s vama	s njima
Lokativ	o nama	o vama	o njima

PRISVOJNE ZAMENICE

singular				plural		
	m	f	n	m	f	n
JA	moj (student)	moja (studentkinja)	moje (dete, vino)	moji (studenti)	moje (studentkinje)	moja (vina)
TI	tvoj	tvoja	tvoje	tvoji	tvoje	tvoja
ON	njegov	njegova	njegovo	njegovi	njegove	njegova
ONA	njen	njena	njeno	njeni	njene	njena
ONO	njegov	njegova	njegovo	njegovi	njegove	njegova
MI	naš	naša	naše	naši	naše	naša
VI	vaš	vaša	vaše	vaši	vaše	vaša
ONI ONE ONA	njihov	njihova	njihovo	njihovi	njihove	njihova

PRISVOJNI PRIDEVI

singular				plural		
	m	f	n	m	f	n
Ana, Zorica ¹ , Nikola	Anin (brat)	Anina (sestra)	Anino (dete)	Anini (prijatelji)	Anine (sestre)	Anina (pitanja)
	Zoričin	Zoričina	Zoričino	Zoričini	Zoričine	Zoričina
	Nikolin	Nikolina	Nikolino	Nikolini	Nikoline	Nikolina
Petar, Marko, Đorđe ²	Petrov (brat)	Petrova (sestra)	Petrovo (dete)	Petrovi (prijatelji)	Petrove (sestre)	Petrova (pitanja)
	Markov	Markova	Markovo	Markovi	Markove	Markova
	Đorđev	Đorđeva	Đorđevo	Đorđevi	Đorđeve	Đorđeva

¹ Kod prisvojnih prideva od imenica ženskog roda na -ica postoji glasovna promena.² Nastavci -ev, -eva, -evo se upotrebljavaju posle mekih konsonanata j, lj, nj, đ, č, ć, dž, ž, š i ponekad posle konsonanta r.

RELATIVA ZAMENICA

singular				plural		
	m	f	n	m	f	n
Nom.	koji	koja	koje	koji	koje	koja
Gen.	kojeg(a)/kog(a)	koje	kojeg(a)/kog(a)	kojih	kojih	kojih
Dat.	kojem(u)/kom(e/u)	kojoj	kojem(u)/kom(e/u)	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)
Akuz.	kojega/kog(a)	koju	koje	koje	koje	koja
Instr.	kojim	kojom	kojim	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)
Lok.	kojem(u)/kom(e/u)	kojoj	kojem(u)/kom(e/u)	kojim(a)	kojim(a)	kojim(a)

PREDLOZI U SRPSKOM JEZIKU

PREDLOG	PADEŽ	ZNAČENJE	PRIMER
u	lokativ	spacijalni	Živi u Srbiji.
		temporalni	U julu je Exit festival.
		kvalifikativni	Žena u crnom kaputu.
	akuzativ	spacijalni	Putuje u Srbiju.
		temporalni	U subotu idem na plivanje.
na	lokativ	spacijalni	Grčka je na jugu Evrope.
	akuzativ	spacijalni	Ja idem na posao.
po	lokativ	kriterijum	Francuska je poznata po vinu.
		spacijalni	Šetali su se po gradu.
o	lokativ	objekatski	Pričali smo o našim časovima.
za	akuzativ	objekatski	Cveće je za moju mamu.
		temporalni	Gosti dolaze za Novu godinu
s(a)	instrumental	socijativni	Često pije kafu s prijateljicama.
		kvalifikativni	Devojka sa dugom kosom.
	genitiv	spacijalni	Vratili su se kasno s posla.
od	genitiv	temporalni	Od jutra do mraka su na poslu.
		materija	Pravila je tortu od jabuka.
		poticanje	Dobila je pismo od majke.
bez	genitiv	kvalifikativni	Kafa bez mleka.
zbog	genitiv	kauzalni	Nije došao zbog posla.
do	genitiv	temporalni	Od jutra do mraka su na poslu.
pre	genitiv	temporalni	Pre utorka je ponedeljak.
posle	genitiv	temporalni	Posle ponedeljka je utorak.
oko	genitiv	temporalni	Videćemo se oko Nove godine.
		spacijalni	Oko kuće je dvorište.
tokom	genitiv	temporalni	Tokom časa se smejemo.
kod	genitiv	spacijalni	Ja sam kod zubara.
ispred	genitiv	spacijalni	Televizor je ispred stola.
iza	genitiv	spacijalni	Iza kauča su vrata.
pored	genitiv	spacijalni	Pored stola je čaša.
između	genitiv	spacijalni	Škola je između pošte i banke.
iznad	genitiv	spacijalni	Iznad moje kuće je planina.
preko puta	genitiv	spacijalni	Pošta je preko puta prodavnice.
ispod	genitiv	spacijalni	Ispod stolice je mačka.
iz	genitiv	spacijalni	Dolazimo iz Srbije.

BUDUĆE VREME

složen

1. Ja	(ne)ću	}	RADITI
2. Ti	(ne)ćeš		PISATI
3. On			PUTOVATI
Ona	(ne)će		IĆI
Ono			

1. Mi	(ne)ćemo	}	RADITI
2. Vi	(ne)ćete		PISATI
3. Oni			PUTOVATI
One	(ne)će		IĆI
Ona			

prost

1. RADI + ću → radiću
2. RADI + ćeš → radićeš
3. RADI + će → radiće
!!! IĆI ĆU

1. RADI + ćemo → radićemo
2. RADI + ćete → radićete
3. RADI + će → radiće
!!! IĆI ĆEMO

PROŠLO VREME

1. Ja	(ni)sam	}	RADI-	+	m - (A)O	f -LA	n -LO
2. Ti	(ni)si		PIS-				
3. On			PUTOVA-				
Ona	(ni)je		IŠ-				
Ono							

1. Mi	(ni)smo	}	RADI-	+	m -LI	f -LE	n -LA
2. Vi	(ni)ste		PISA-				
3. Oni			PUTOVA-				
One	(ni)su		IŠ-				
Ona							

SADAŠNJE VREME

I GRUPA (-I/-E)

-ITI

raditi, učiti, misliti, kupiti...

-ETI

voleti, želeti, videti, živeti...

1. Ja	ne radi	-M
2. Ti	ne radi	-Š
3. On	}	ne radi
Ona		
Ono		

1. Mi	ne radi	-MO
2. Vi	ne radi	-TE
3. Oni	}	ne rad
One		
Ona		

II GRUPA (-A/-JU)

-ATI

slušati, imati, pričati, studirati...

1. Ja	ne sluša	-M
2. Ti	ne sluša	-Š
3. On	}	ne sluša
Ona		
Ono		
1. Mi	ne sluša	-MO
2. Vi	ne sluša	-TE
3. Oni	}	ne sluša
One		
Ona		

III GRUPA (-I/-E)

-ITI

piti, kriti, dobiti...

-ETI

umeti, smeti, razumeti...

-ATI

pisati, kazati, slagati se, skakati...

-OVATI -IVATI

putovati, iznajmljivati...

-STI

jesti, pasti, sresti...

-ĆI

ići, doći, otići, naći...

1. Ja	ne pije	-M
2. Ti	ne pije	-Š
3. On	}	ne pije
Ona		
Ono		
1. Mi	ne pije	-MO
2. Vi	ne pije	-TE
3. Oni	}	ne pij
One		
Ona		

IMPERATIV

	1. Ja	/
	2. Ti	-I
	3. On	}
prez. osnova	Ona	
	Ono	
I GRUPA: rad- / uč- / misl-		neka + prezent
III GRUPA: piš- / kaž- / id-	1. Mi	-IMO
	2. Vi	-ITE
	3. Oni	}
	One	
	Ona	
		neka + prezent

	1. Ja	/
	2. Ti	-J
	3. On	}
prez. osnova	Ona	
	Ono	
II GRUPA: sluša- / spava-		neka + prezent
III GRUPA: putu- / pi-	1. Mi	-JMO
	2. Vi	-JTE
	3. Oni	}
	One	
	Ona	
		neka + prezent

POTENCIJAL

1. Ja	ne bih	{ RADI- PIS- PUTOVA- IŠ- }	+	m f n -(A)O -LA -LO
2. Ti	ne bi			
3. On				
Ona	ne bi			
Ono				

1. Mi	ne bismo	{ RADI- PISA- PUTOVA- IŠ- }	+	m f n -LI -LE -LA
2. Vi	ne biste			
3. Oni				
One	ne bi			
Ona				

RASPORED ENKLITIKA

POTVRDNA I UPITNA REČENICA					
1. pozicija	2. pozicija	3. pozicija	4. pozicija	5. pozicija	6. pozicija
1. subjekat 2. upitna reč: <i>šta, kada, da li, ko...</i> 3. prilozi: <i>sutra, juče, ovde...</i>	pomoćni glagoli: <i>jesam, hteti i biti</i>	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	povratna rečca se	glagol
PRIMER: Oni mu ga daju. Oni mu se sviđaju. Oni su mu ga dali. Oni su mu se sviđali. Oni će mu ga dati. Oni će mu se sviđati. Oni bi mu ga dali. Oni bi mu se sviđali.					
subjekat: 3. lice jednine	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	pomoćni glagol <i>jesam</i>	-	glagol
PRIMER: On mu ga je dao. (*Odnosi se samo na prošlo vreme.)					
subjekat: 3. lice jednine	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	-	povratna rečca se	glagol
PRIMER: On mu se sviđao. (*Odnosi se samo na prošlo vreme.)					
glagol	pomoćni glagoli: <i>jesam, hteti i biti</i>	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	povratna rečca se	subjekat
PRIMER: Daju mu ga. Sviđaju mu se. Dali su mu ga. Sviđali su mu se. Daće mu ga. Sviđaće mu se. Dali bi mu ga. Sviđali bi mu se.					

ODRIČNA REČENICA

1. pozicija	2. pozicija	3. pozicija	4. pozicija	5. pozicija	6. pozicija
1. subjekat 2. prilozi: <i>sutra, juče, ovde...</i>	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	povratna rečca se	odričan oblik pomoćnog glagola: <i>nisam, neću, ne bih</i>	glagol
PRIMER: Oni mu ga ne daju. Oni mu se ne sviđaju. Oni mu ga nisu dali. Oni mu se nisu sviđali. Oni mu ga neće dati. Oni mu se neće sviđati. Oni mu ga ne bi dali. Oni mu se ne bi sviđali.					
odričan oblik pomoćnog glagola: <i>nisam, neću, ne bih</i>	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	povratna rečca se	subjekat	glagol
PRIMER: Nisu mu ga (oni) dali. Nisu mu se (oni) sviđali. Neće mu ga (oni) dati. Neće mu se (oni) sviđati. Ne bi mu ga (oni) dali. Ne bi mu se (oni) sviđali.					
odričan oblik glagola u prezentu	dativ: kratke forme ličnih zamenica	akuzativ: kratke forme ličnih zamenica	povratna rečca se	subjekat	-
PRIMER: Ne daju mu ga (oni). Ne sviđaju mu se (oni).					

KOMPARACIJA PRIDEVA I PRILOGA

JEDNOSLOŽNI PRIDEVI

	POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV	prilozi
Z > Ž	brz	brži, -a, -e	najbrži, -a, -e	brzo / brže / najbrže
*Z > Ž	uzak nizak	uži, -a, -e niži, -a, -e	najuži, -a, -e najniži, -a, -e	usko / uže / najuže nisko / niže / najniže
G > Ž	dug	duži, -a, -e	najduži, -a, -e	dugo / duže / najduže
K > Č	jak	jači, -a, -e	najjači, -a, -e	jako / jače / najjače
T > Ć	ljut	ljući, -a, -e	najljući, -a, -e	ljuto / ljuće / najljuće
*T > Ć	kratak	kraći, -a, -e	najkraći, -a, -e	kratko / kraće / najkraće
H > Š	tih	tiši, -a, -e	najtiši, -a, -e	tiho / tiše / najtiše
*S > Š	visok	viši, -a, -e	najviši, -a, -e	-
D > Đ	mlad	mlađi, -a, -e	najmlađi, -a, -e	-
*D > Đ	sladak	sladi, -a, -e	najsladi, -a, -e	slatko / slađe / najslade
N > NJ	crn	crnji, -a, -e	najcrnji, -a, -e	crno / crnje / najcrnje
*N > NJ	tanak	tanji, -a, -e	najtanji, -a, -e	tanko / tanje / najtanje
V > VLJ	plav	plavlji, -a, -e	najplavlji, -a, -e	plavo / plavlje / najplavlje

P > PLJ	skup glup	skuplji, -a, -e gluplji, -a, -e	najskuplji, -a, -e najgluplji, -a, -e	skupo / skuplje / najskuplje glupo / gluplje / najgluplje
B > BLJ	grub	grublji, -a, -e	najgrublji, -a, -e	grubo / grublje / najgrublje
*B > BLJ	dubok debeo	dublji, -a, -e deblji, -a, -e	najdublji, -a, -e najdeblji, -a, -e	duboko / dublje / najdublje debelo / deblje / najdeblje
L (*o) > LJ	beo	belji, -a, -e	najbelji, -a, -e	belo / belje / najbelje
*L > LJ	dalek	dalji, -a, -e	najdalji, -a, -e	daleko / dalje / najdalje
ST > ŠĆ	čest	češći, -a, -e	najčešći, -a, -e	često / češće / najčešće
R	gorak	gorči, -a, -e	najgorči, -a, -e	gorko / gorče / najgorče
Ž	težak	teži, -a, -e	najteži, -a, -e	teško / teže / najteže

DVOSLOŽNI PRIDEVI

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV	prilozi
poznat	poznatiji, -a, -e	najpoznatiji, -a, -e	poznato / poznatije / najpoznatije
srećan tužan	srećniji, -a, -e tužniji, -a, -e	najsrećniji, -a, -e najtužniji, -a, -e	srećno / srećnije / najsrećnije tužno / tužnije / najtužnije
topao svetao	topliji, -a, -e svetliji, -a, -e	najtopliji, -a, -e najsvetliji, -a, -e	toplo / toplije / najtoplije svetlo / svetlije / najsvetlije
nov star	noviji, -a, -e stariji, -a, -e	najnoviji, -a, -e najstariji, -a, -e	ново / novije / najnovije staro / starije / najstarije

TRI PRIDEVA (MEK, LEP, LAK)

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV	prilozi
mek lep lak	mekši, -a, -e lepši, -a, -e lakši, -a, -e	najmekši, -a, -e najlepši, -a, -e najlakši, -a, -e	meko / mekše / najmekše lepo / lepše / najlepše lako / lakše / najlakše

NEPRAVILNA KOMPARACIJA

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV	prilozi
velik	veći, -a, -e	najveći, -a, -e	-
mnogo	-	-	mnogo / više / najviše
mali	manji, -a, -e	najmanji, -a, -e	malo / manje / najmanje
dobar	bolji, -a, -e	najbolji, -a, -e	dobro / bolje / najbolje
zao	gori, -a, -e	najgori, -a, -e	-
loše	-	-	loše / gore / najgore

JEDNINA (sg)							
	muški rod (m)			ženski rod (f)		srednji rod (n)	
	neživo		živo				
	tvrd suglasnik	mek suglasnik		nastavak -a	nastavak -Ø	tvrd suglasnik (pridev)	mek suglasnik (pridev)
Nominativ Ko? Šta?	lep dan	vruć čaj	dobar student	nova kuća	lepa reč	toplo more	naše pismo
Genitiv Koga? Čega?	lepog dana	vrućeg čaja	dobrog studenta	nove kuće	lepe reči	toplog mora	našeg pisma
Dativ Kome? Čemu?	lepom danu	vrućem čaju	dobrom studentu	novoj kući	lepoj reči	toplom moru	našem pismu
Akuzativ Koga? Šta?	lep dan	vruć čaj	dobrog studenta	novu kuću	lepu reč	toplo more	naše pismo
Instrumental S kim? Čime?	lepim danom	vrućim čajem	dobrim studentom	novom kućom	lepom reči	toplim morem	našim pismom
Lokativ O kome? O čemu?	lepom danu	vrućem čaju	dobrom studentu	novoj kući	lepoj reči	toplom moru	našem pismu
MNOŽINA (pl)							
	muški rod (m)			ženski rod (f)		srednji rod (n)	
	neživo		živo				
	tvrd suglasnik	mek suglasnik		nastavak -a	nastavak -Ø	tvrd suglasnik (pridev)	mek suglasnik (pridev)
Nominativ Ko? Šta?	lepi dani	vrući čajevi	dobri studenti	nove kuće	lepe reči	topla mora	naša pisma
Genitiv Koga? Čega?	lepih dana	vrućih čajeva	dobrih studenata	novih kuća	lepih reči	toplih mora	naših pisama
Dativ Kome? Čemu?	lepim danima	vrućim čajevima	dobrim studentima	novim kućama	lepim rečima	toplim morima	našim pismima
Akuzativ Koga? Šta?	lepe dane	vruće čajeve	dobre studente	nove kuće	lepe reči	topla mora	naša pisma
Instrumental S kim? Čime?	lepim danima	vrućim čajevima	dobrim studentima	novim kućama	lepim rečima	toplim morima	našim pismima
Lokativ O kome? O čemu?	lepim danima	vrućim čajevima	dobrim studentima	novim kućama	lepim rečima	toplim morima	našim pismima

L1 Dobar dan!

A ti? *exp.*
 A Vi? *exp.*
 brat *N m*
 Čao. *exp.*
 dan *N m*
 Dobar dan. *exp.*
 dobro *Adv.*
 Dobro jutro. *exp.*
 Dobro sam. *exp.*
 Dobro smo. *exp.*
 Dobro več. *exp.*
 Doviđenja. *exp.*
 Hvala. *exp.*
 Kako si ti? *exp.*
 Kako ste Vi? *exp.*
 Kako? *Interr. pron.*
 ključ *N m (pl ključevi)*
 knjiga *N f*
 kolega *N m (gen. kolege)*
 kompjuter *N m*
 loše *Adv.*
 Mi kažemo. *exp.*
 mobilni telefon *N m*
 Može bolje. *exp.*
 Nije loše. *exp.*
 novac *N m (gen. novca)*
 novčanik *N m (pl novčanici)*
 odlično *Adv.*
 onako *Adv.*
 pasoš *N m*
 Prijatno. *exp.*
 stolica *N f*
 Šta je tačno? *exp.*
 tačan, -na, -no *Adj.*
 torba *N f*
 večer *N n (gen. večeri)*
 Vidimo se. *exp.*
 Zdravo. *exp.*

L2 Moja zemlja

Da li si ti...? *exp.*
 Da li ste Vi...? *exp.*
 Drago mi je. *exp.*
 ime *N n (gen. imena)*
 jezik *N m (pl jezici)*
 Kako se ti zoveš? *exp.*
 Kako se Vi zovete? *exp.*

meki glasovi
 moj, -a, -e *Pron.*
 Moje ime je... *exp.*
 muškarac *N m (gen. muškarca)*
 tvrdi glasovi
 zemlja *N f*
 žena *N f*

L3 Razumeš li?

diplomata *N m (gen. diplomate)*
 diplomatkinja *N f*
 direktor *N m*
 Dobro došli *exp.*
 drug *N m (pl drugovi)*
 drugarica *N f*
 džez *N m*
 ekonomista *N m (gen. ekonomiste)*
 ekonomistkinja *N f*
 glas *N m (pl glasovi)*
 govoriti *V (govorim, i/e)*
 inženjer *N m*
 inženjerka *N f*
 Izvolite. *exp.*
 Ja se zovem. *exp.*
 kuvar *N m*
 kuvarica *N f*
 lekar *N m*
 lekarka *N f*
 muzika *N f*
 muž *N m (pl muževi)*
 novinar *N m*
 novinarka *N f*
 ovde *Adv.*
 pevati *V (pevam, a/ju)*
 policajac *N m (gen. policajca)*
 policajka *N f*
 profesor *N m*
 profesorica *N f*
 raditi *V (radim, i/e)*
 Razumeš li? *exp.*
 razumeti *V (razumem, e/u)*
 sada *Adv.*
 samo *adv.*
 sestra *N f*
 stranac *N m (gen. stranca)*
 strankinja *N f*
 student *N m*
 studentkinja *N f*

studirati *V (studiram, a/ju)*
 Stvarno? *exp.*
 takode *Adv.*
 u Srbiji
 učiti *V (učim, i/e)*
 voleti *V (volim, i/e)*
 Zašto? *Interrog. Pron.*
 zato što *conj.*
 živeti *V (živim, i/e)*

L4 Moja porodica

ali *conj.*
 baka *N f*
 blizu *Adv.*
 često *Adv.*
 čitati *V (čitam, a/ju)*
 ćerka *N f*
 daleko *Adv.*
 deca *N f, sg (gen. dece)*
 deda *N m (gen. dede)*
 dete *N n (gen. deteta)*
 družiti se *V (družim se, i/e)*
 dugo *Adv.*
 gledati *V (gledam, a/ju)*
 gost *N m*
 hrana *N f*
 ili *conj.*
 internet *N m*
 još *Adv.*
 kao *Part.*
 klima *N f*
 kod kuće *exp.*
 koristiti *V (koristim, i/e)*
 kuvati *V (kuvam, a/ju)*
 mama *N f*
 naš, -a, -e *Poss. pron.*
 naši, -e, -a *Poss. pron.*
 Ne sviđa mi se. *exp.*
 novine *N m, pl*
 njegov, -a, -o *Poss. pron.*
 njegovi, -e, -a *Poss. pron.*
 njen, -a, -o *Poss. pron.*
 njeni, -e, -a *Poss. pron.*
 obično *Adv.*
 ponekad *Adv.*
 porodica *N f, sg (gen. porodice)*
 posao *N n, sg (gen. posla)*
 posle podne *Adv.*

pre podne Adv.
 priroda N f
 puno Adv.
 radio N m (gen. radija)
 retko Adv.
 roditelji N m
 ručak N m (gen. ručka)
 ručati V (ručam, a/ju)
 sin N m (pl sinovi)
 slobodan, -dna, -dno Adj.
 slušati V (slušam, a/ju)
 snaja N f
 spavati V (spavam, a/ju)
 srce N n
 svaki, -a, -o Adj.
 Sviđa mi se. exp.
 šetati se V (šetam se, a/ju)
 tata N m (gen. tate)
 težak, -ška, -ško Adj.
 trenirati V (treniram, a/ju)
 tvoj, -a, -e Poss.pron.
 tvoji, -e, -a Poss.pron.
 u Austriji
 u Bosni
 uveče Adv.
 uvek Adv.
 vaš, -a, -e Poss.pron.
 vaši, -e, -a Poss.pron.
 već Part.
 veoma Adv.
 videti se V (vidim se, i/e)
 vikend N m
 zajedno Adv.
 zauzet, -a, -o Adj.
 zet N m (pl zetovi)
 živ, -a, -o Adj.

L5 Moj svet

atmosfera N f
 banka N f
 biblioteka N f
 bila je V Pf, f
 bio je V Pf, m
 brz, -a, -o Adj.
 bulevar N m
 car N m (pl carevi)
 centar N m (gen. centra)
 čist, -a, -o Adj.

čovjek N m (pl ljudi)
 desno Adv.
 divan, -na, -no Adj.
 dom N m (pl domovi)
 dosadan, -dna, -dno Adj.
 dug, -a, -o Adj.
 festival N m
 filmski, -a, -o Adj.
 galerija N f
 gde? Interr.pron.
 glavni, -a, -o Adj.
 grad N m (pl gradovi)
 gužva N f
 haotičan, -čna, -čno Adj.
 hotel N m
 interesantan, -tna, -tno Adj.
 knjižara N f
 koncert N m
 lep, -a, -o Adj.
 levo Adv.
 ljudi N m
 mali, -a, -o Adj.
 mesto N n
 mir N m
 muzej N m
 Narodni muzej
 Narodno pozorište
 nazad Adv.
 nevažan, -žna, -žno Adj.
 opasan, -sna, -sno Adj.
 otvoren, -a, -o Adj.
 park N m (pl parkovi)
 pesnik N m (pl pesnici)
 pisac N m (gen. pisca)
 pozorište N n
 pravo Adv.
 prijatan, -tna, -tno Adj.
 putnik N m (pl putnici)
 reka N f
 restoran N m
 sajam N m (pl sajmovi; gen. sajma)
 saobraćaj N m
 sav, sva, sve Pron.
 siguran, -rna, -rno Adj.
 sirotište N n
 skup, -a, -o Adj.
 sportski, -a, -o Adj.
 star, -a, -o Adj.
 svet N f (pl svetovi)

širok, -a, -o Adj.
 takmičenje N n
 tamo Adv.
 tišina N f
 topao, -pla, -plo Adj.
 trg N m (pl trgovci)
 Trg republike
 turista N m (gen. turiste)
 ulica N f
 važan, -žna, -žno Adj.
 velik, -a, -o Adj.
 visok, -a, -o Adj.
 vladar N m
 zanimljiv, -a, -o Adj.
 zdrav, -a, -o Adj.
 zgrada N f
 život N m

L6 Šta radiš?

bioskop N m
 čak Part.
 domaći (zadatak) N m
 domaćica N f
 dosadan, -dna, -dno Adj.
 druženje N n
 dubok, -a, -o Adj.
 elegantan, -tna, -tno Adj.
 fakultetska diploma
 frizer N m
 frizerka N f
 glumac N m (gen. glumca)
 glumica N f
 gumeno odelo
 hrabar, -bra, -bro Adj.
 ideja N f
 igrati V (igram, a/ju)
 jak, -a, -o Adj.
 Jesi li...?
 još malo Adv.
 još više Adv.
 kasnije Adv.
 kolač N m
 kostim N m
 kreativan, -vna, -vno Adj.
 kupovati V (kupujem, e/u)
 makaze N f, pl
 maska N f
 menadžer N m

menadžerka *N f*
 mlad, -a, -o *Adj.*
 morati *V* (moram, a/ju)
 napolju *Adv.*
 naporan, -rna, -rno *Adj.*
 nasmejan, -a, -o *Adj.*
 noću *Adv.*
 nositi *V* (nosim, i/e)
 novac *N m* (*gen.* novca)
 opasno *Adv.*
 oprema *N f*
 pauza *N f*
 pijaca *N f*
 pištolj *N m*
 plata *N f*
 ples *N m* (*pl* plesovi)
 popularan, -rna, -rno *Adj.*
 prodavati *V* (prodajem, e/u)
 putovati *V* (putujem, e/u)
 ronilac *N m* (*gen.* ronioca)
 roniti *V* (ronim, i/e)
 sirena *N f*
 smeti *V* (smem, e/u)
 specijalan, -lna, -lno *Adj.*
 spremati *V* (spremam, a/ju)
 stresan, -sna, -sno *Adj.*
 Šta si/ste po zanimanju? *exp.*
 u isto vreme *exp.*
 uniforma *N f*
 unutra *Adv.*
 zabavan, -vna, -vno *Adj.*
 zaboraviti *V* (zaboravim, i/e)
 zanimanje *N n*
 zaposlen, -a, -o *Adj.*

L7 Srećan put

birati *V* (biram, a/ju)
 bogat, -a, -o *Adj.*
 četvrto *Adv.*
 čuvati *V* (čuvam, a/ju)
 dobiti *V* (dobijem, e/u)
 doneti *V* (donesem, e/u)
 drugačiji, -a, -e *Adj.*
 drugo *Adv.*
 društvo *N n*
 fantastičan, -čna, -čno *Adj.*
 fraza *N f*
 gostoprимство *N n*

hobi *N m* (*gen.* hobija)
 humor *N m*
 ići *V* (idem, e/u)
 istorija *N f*
 jeftin, -a, -o *Adj.*
 kancelarija *N f*
 karneval *N m*
 kofer *N m*
 Koliko košta...? *exp.*
 koristan, -sna, -sno *Adj.*
 kreditna kartica
 kvalitetan, -tna, -tno *Adj.*
 lek *N m* (*pl* lekovi)
 mapa *N f*
 moderan, -rna, -rno *Adj.*
 moka, -kra, -kro *Adj.*
 muzički, -a, -o *Adj.*
 narodan, -dna, -dno *Adj.*
 naučnik *N m* (*pl* naučnici)
 neobičan, -čna, -čno *Adj.*
 odmarati se *Vse* (odmaram se, a/ju)
 omiljen, -a, -o *Adj.*
 pare *N f, pl*
 pisati *V* (pišem, e/u)
 planirati *V* (planiram, a/ju)
 posetiti *V* (posetim, i/e)
 poslovan, -vna, -vno *Adj.*
 poslovan put *exp.*
 poznat, -a, -o *Adj.*
 pretrpan, -a, -o *Adj.*
 priča *N f*
 probati *V* (probam, a/ju)
 prošlost *N f*
 prvo *Adv.*
 ranije *Adv.*
 razglednica *N f*
 rečnik *N m* (*pl* rečnici)
 rezervisati *V* (rezervišem, e/u)
 sam, -a, -o *Adj.*
 samuraj *N m*
 sat *N m*
 slikati se *Vse* (slikam se, a/ju)
 smeštaj *N m*
 specifičan, -čna, -čno *Adj.*
 spremati se *Vse* (spremam se, a/ju)
 suvenir *N m*
 tražiti *V* (tražim, i/e)
 trebati *V* (treba da + *V*)
 treće *Adv.*

turistička agencija
 tuširati se *Vse* (tuširam se, a/ju)
 unapred *Adv.*
 uskoro *Adv.*
 uspešan, -šna, -šno *Adj.*
 uzak, uska, usko *Adj.*
 uzbudljiv, -a, -o *Adj.*
 vakcina *N f*
 videti *V* (vidim, i/e)
 viza *N f*
 voziti se *V* (vozim se, i/e)
 zlatni, -a, -o *Adj.*

L8 Stil života

bez *Prep.*
 biber *N m*
 boranija *N f*
 Božić *N m*
 crkva *N f*
 čaj *N m* (*pl* čajevi)
 čestitati *V* (čestitam, a/ju)
 čokolada *N f*
 čorba *N f*
 do *Prep.*
 domaći, -a, -e *Adj.*
 doručkovati *V* (doručkujem, e/u)
 dunja *N f*
 džem *N m* (*pl* džemovi)
 flaša *N f*
 gorak, -rka, -rko *Adj.*
 grašak *N m* (*gen.* graška)
 grožđe *N n*
 hleb *N m* (*pl* hlebovi)
 jabuka *N f*
 jaje *N n*
 javni prevoz
 jelovnik *N m* (*pl* jelovnici)
 jogurt *N m*
 kafana *N f*
 kafić *N m*
 kajsija *N f*
 kašičica *N f*
 kisela voda
 kiseo, kisela, kiselo *Adj.*
 kobasica *N f*
 konobar *N m*
 krompir *N m*
 kruška *N f*
 kućni red

kupus *N m*
 luk *N m*
 ljut, -a, -o *Adj.*
 manje *Adv.*
 maslina *N f*
 med *N m*
 meso *N n*
 meze *N n*
 mlađi, -a, -e *Adj.*
 mleko *N n*
 moći *V* (mogu, e/u)
 najčešće *Adv.*
 naručiti *V* (naručim, i/e)
 nedeljni ručak
 obična voda
 od *Prep.*
 odrastao, -sla, -slo *Adj.*
 ostaviti *V* (ostavim, i/e)
 palačinka *N f*
 paprika *N f*
 paradajz *N m*
 parče *N n* (*gen.* parčeta)
 pasulj *N m*
 pečen, -a, -o *Adj.*
 penzioner *N m*
 peške *Adv.*
 pica *N f*
 pirinač *N m* (*gen.* pirinča)
 pita *N f*
 pivo *N n*
 porcija *N f*
 porodičan, -čna, -čno *Adj.*
 posle *Prep.*
 postiti *V* (postim, i/e)
 povrće *N n*
 pre *Prep.*
 predjelo *N n*
 prespavati *V* (prespavam, a/ju)
 prijateljski, -a, -o *Adj.*
 pristojan, -jna, -jno *Adj.*
 provoditi se *Vse* (provodim se, i/e)
 provoditi *V* (provodim, i/e)
 pršuta *N f*
 računati *V* (računam, a/ju)
 radna nedelja
 rakija *N f*
 razgovor *N m*
 red *N m* (*pl* redovi)
 ritual *N m*

rodendan *N m*
 roštilj *N m*
 ručak *N m* (*gen.* ručka)
 seliti se *Vse* (selim se, i/e)
 selo *N n*
 sir *N m* (*pl* sirevi)
 sladak, slatka, slatko *Adj.*
 slan, -a, -o *Adj.*
 slatkiš *N m*
 slaviti *V* (slavim, i/e)
 slično *Adv.*
 služiti *V* (služim, i/e)
 smeh *N m*
 so *N f* (*gen.* soli)
 sok *N m* (*pl* sokovi)
 srećan, -čna, -čno *Adj.*
 stariji, -a, -e *Adj.*
 studentski, -a, -o *Adj.*
 supa *N f*
 sve više *exp.*
 svetac *N m* (*pl* sveci; *gen.* sveca)
 svež, -a, -e *Adj.*
 šaliti se *V* (šalim se, i/e)
 školovanje *N n*
 šljiva *N f*
 šolja *N m*
 štrudla *N f*
 tada *Adv.*
 tamburaš *N m*
 tanjir *N m*
 tih, -a, -o *Adj.*
 tikvica *N f*
 tokom *Prep.*
 torta *N f*
 trešnja *N f*
 trubač *N m*
 udobniji, -a, -e *Adj.*
 ugostiti *V* (ugostim, i/e)
 unuk *N m* (*pl* unuci)
 Uskrs *N m*
 večerati *V* (večeram, a/ju)
 većina *N f*
 venčanje *N n*
 veseo, vesela, veselo *Adj.*
 vino *N n*
 voće *N n*
 voda *N f*
 vreo, vrela, vrelo *Adj.*
 zaista *Prep.*

zasad *Adv.*
 zbog *Prep.*
 značiti *V* (značim, i/e)
 zvuk *N m* (*pl* zvukovi)
 želeti *V* (želim, i/e)

L9 Upomoć

automehaničar *N m*
 blokirati se *Vse* (blokiram se, a/ju)
 bolest *N f*
 budućnost *N f*
 Ćuti. / Ćutite. *V Imp.*
 davno *Adv.*
 dečji, -a, -e *Adj.*
 doći *V* (dođem, e/u)
 Dodi. / Dodite. *V Imp.*
 dogoditi se *Vse* (dogodi se, i/e)
 dokument *N m*
 držati *V* (držim, i/e)
 duša *N f*
 ekološki, -a, -o *Adj.*
 ekonomski, -a, -o *Adj.*
 fioka *N f*
 frižider *N m*
 glad *N f*
 glup, -a, -o *Adj.*
 goreti *V* (gorim, i/e)
 izgubiti *V* (izgubim, i/e)
 izlaziti *V* (izlazim, i/e)
 kasniti *V* (kasnim, i/e)
 kišobran *N m*
 komšija *N m* (*gen.* komšije)
 krasti *V* (kradem, e/u)
 kriza *N f*
 lenština *N f*
 lopov *N m*
 lud, -a, -o *Adj.*
 ljubav *N f*
 majstor *N m*
 maštati *V* (maštam, a/ju)
 mir *N m*
 mirno *Adv.*
 moda *N f*
 mrzeti *V* (mrzim, i/e)
 naći *V* (nađem, e/u)
 naivan, -vna, -vno *Adj.*
 nasmejan, -a, -o *Adj.*
 nesrećan, -čna, -čno *Adj.*

neuspešan, -šna, -šno Adj.
 nezvan, -a, -o Adj.
 o čemu? Q
 obiti V (obijem, e/u)
 ogroman, -mna, -mno Adj.
 orman N m
 osiguranje N n
 otvoriti V (otvorim, i/e)
 pamtiti V (pamtim, i/e)
 paničiti V (paničim, i/e)
 parking N m
 Pazi. / Pazite. V Imp.
 paziti V (pazim, i/e)
 plašiti se Vse (plašim se, i/e)
 pokloniti V (poklonim, i/e)
 pokvariti se V (pokvarim se, i/e)
 pomoći V (pomognem, e/u)
 poplava N f
 poštansko sanduče
 poznat, -a, -o Adv.
 prelaziti V (prelazim, i/e)
 prodati V (prodam, a/ju)
 promeniti V (promenim, i/e)
 provaliti V (provalim, i/e)
 provalnik N m (pl provalnici)
 prozor N m
 radoznao, -ala, -alo Adj.
 raskošno Adv.
 raskošan, -šna, -šno Adj.
 reditelj N m
 reklama N f
 rešiti V (rešim, i/e)
 samoća N f
 savet N m
 sedište N n
 sef N m (pl sefovi)
 simbol N m
 siromašan, -šna, -šno Adj.
 skroman, -mna, -mno Adj.
 skromno Adv.
 Slušaj. / Slušajte. V Imp.
 smrt N f
 snimiti V (snimim, i/e)
 soba N f
 spavanje N n
 stjuardesa N f
 strah N f (pl strahovi)
 svetlo N n (gen. svetla)
 temperatura N f

tragedija N f
 tuđ, -a, -e Adj.
 turneja N f
 u blizini Adv.
 Upomoć! exp.
 U pravu si. exp.
 ugasiti V (ugasim, i/e)
 uključiti V (uključim, i/e)
 ulaziti V (ulazim, i/e)
 umetnost N f
 upaliti V (upalim, i/e)
 uspešno Adv.
 vatrogasac N m (gen. vatrogasca)
 velikodušan, -šna, -šno Adj.
 vila N f
 vozačka dozvola
 vrata N f, pl
 vratiti se Vse (vratim se, i/e)
 vredan, -dna, -dno Adj.
 zaključati V (zaključam, a/ju)
 zapamtiti V (zapamtim, i/e)
 zaraditi V (zaradim, i/e)
 zaštititi V (zaštitim, i/e)
 zatvoriti V (zatvorim, i/e)
 zdravo Adv.
 Zovi. / Zovite. V Imp.
 žuriti V (žurim, i/e)

L10 Kako je kod vas?

aerodrom N m
 alergija N f
 bar Adv.
 beo, bela, belo Adj.
 bol N m
 bolestan, -sna, -sno Adj.
 brod N m (pl brodovi)
 curiti V (curim, i/e)
 Čuvaj se. exp.
 do kasno Adv.
 duvati V (duvam, a/ju)
 glava N f
 godišnje doba
 grlo N m
 groznica N f
 grudi N f, pl
 helikopter N m
 hitna pomoć
 iako Conj.

Izvini. exp.
 javiti V (javim, i/e)
 jesen N f
 kašljati V (kašljem, e/u)
 kiša N f
 kišovit, -a, -o Adj.
 kolaps N m
 komšinica N f
 koncentracija N f
 koža N f
 Lakše mi je. exp.
 leđa N n, pl
 letnji, -a, -e Adj.
 leto N n
 ležati V (ležim, i/e)
 magla N f
 maglovit, -a, -o Adj.
 mećava N f
 mesec N m
 mirovati V (mirujem, e/u)
 Muka mi je. exp.
 muka N f
 na svoj način exp.
 Ne brini. V Imp.
 Ne osećam se dobro. exp.
 nego Conj.
 nekada Adv.
 nevreme N n (gen. nevremena)
 ni Conj.
 Nije mi dobro. exp.
 noga N f
 nos N m (pl nosevi)
 obavezno Adv.
 oblak N m (pl oblaci)
 oko N n (pl oči)
 okružen, -a, -o Adj.
 oluja N f
 olujan, -jna, -jno Adj.
 Onako. exp.
 opisati V (opišem, e/u)
 opustiti se Vse (opustim se, i/e)
 osećati V (osećam, a/ju)
 osip N m
 ozdraviti V (ozdravim, i/e)
 padati V (padam, a/ju)
 pasti V (padnem, e/u)
 pljusak N m (pl pljuskovi)

poznavati V (poznajem, e/u)
 Prija mi. *exp.*
 proći V (prođem, e/u)
 proleće N *n*
 prolećni, -a, -o Adj.
 promena N *f*
 raspoložen, -a, -o Adj.
 razboleti se Vse (razbolim se, i/e)
 ruka N *f*
 saobraćajni, -a, -o Adj.
 sijati V (sijam, a/ju)
 slomljen, -a, -o Adj.
 smanjiti V (smanjim, i/e)
 sneg N *m*
 Spava mi se. *exp.*
 spreman, -mna, -mno Adj.
 srebrn, -a, -o Adj.
 stomak N *m* (*pl* stomaci)
 sunce N *n*
 sunčan, -a, -o Adj.
 sunčanica N *f*
 suša N *f*
 svakodnevno *adv.*
 Svejedno mi je. *exp.*
 Svrbi me. *exp.*
 šaren, -a, -o Adj.
 Šta ti je? *exp.*
 telo N *n*
 terapija N *f*
 uho N *n* (*pl* uši)
 usta N *n*, *pl*
 užasno *Adv.*
 vetar N *m* (*gen.* vetra)
 vetrovit, -a, -o Adj.
 vlaga N *f*
 vlažan, -žna, -žno Adj.
 vojska N *f*
 vrat N *m* (*pl* vratovi)
 vrteti se Vse (vrtim se, i/e)
 zakazati V (zakažem, e/u)
 zapušten, -a, -o Adj.
 zelen, -a, -o Adj.
 zima N *f*
 zub N *m*
 zubobolja N *f*
 žut, -a, -o Adj.

L11 Odelo (ne) čini čoveka

cipela N *f*
 cvet N *m* (*pl* cveće)
 čarapa N *f*
 činiti V (činim, i/e)
 čizma N *f*
 davni, -a, -o Adj.
 debeo, debela, debelo Adj.
 dragi kamen
 dugačak, -čka, -čko Adj.
 džemper N *m*
 elegantan, -tna, -tno Adj.
 farmerice N *f*, *pl*
 freska N *f*
 frizura N *f*
 gospođa N *f*
 haljina N *f*
 imati stila *exp.*
 izgledati V (izgledam, a/ju)
 jakna N *f*
 još uvek *exp.*
 kaiš N *m* (*pl* kaiševi)
 kapa N *f*
 kaput N *m*
 kosa N *f*
 kostim N *m*
 košulja N *f*
 kratak/dugačak rukav
 krupan, -pna, -pno Adj.
 ležeran, -rna, -rno Adj.
 lice N *n*
 ličiti V (ličim, i/e)
 majica N *f*
 mantil N *m*
 marama N *f*
 mršav, -a, -o Adj.
 nakit N *m*
 naočare N *f*, *pl*
 naočare za sunce
 našminkan, -a, -no Adj.
 neudata *f*, Adj
 nizak, niska, nisko Adj.
 oba, -e Pron.
 obuća N *f*
 odeća N *f*
 odelo N *n*
 osoba N *f*

pantalone N *f*, *pl*
 papuča N *f*
 pastir N *m*
 patika N *f*
 podignut, -a, -o Adj.
 pojas N *m*
 praktičan, -čna, -čno Adj.
 preko Prep.
 pušten, -a, -o Adj.
 rame N *n* (*gen.* ramena)
 ručni sat
 rukav N *m*
 sako N *m* (*gen.* sakoa)
 sandala N *f*
 sed, -a, -o Adj.
 sitan, -tna, -tno Adj.
 smed, -a, -e Adj.
 snimljen, -a, -o Adj.
 srednji vek
 Stoji mi (dobro/loše). *exp.*
 struk N *m*
 suknja N *f*
 svetao, -tla, -tlo Adj.
 šal N *m* (*pl* šalovi)
 šešir N *m*
 šokantan, -tna, -tno Adj.
 šorts N *m* (*pl* šortsevi)
 taman, -mna, -mno Adj.
 trenerka N *f*
 udata *f*, Adj.
 ukras N *m*

L12 Hotel s pet zvezdica

autobuska linija
 bašta N *f*
 bežični internet
 centralno grejanje
 današnji, -a, -e Adj.
 dekoracija N *f*
 dolazak N *m* (*pl* dolasci; *gen.* dolaska)
 doplaćivati V (doplaćujem, e/u)
 drvo N *m* (*pl* drveće; *gen.* drveta)
 dvokrevetna soba
 dvorište N *n*
 dvosoban, -bna, -bno Adj.
 fotelja N *f*
 funkcionalan, -lna, -lno Adj.
 gajiti V (gajim, i/e)

- garsonjera *N f*
 grejna sezona
 ispod *Prep.*
 ispred *Prep.*
 iza *Prep.*
 izgled *N m*
 između *Prep.*
 iznad *Prep.*
 iznajmiti *V* (iznajmim, i/e)
 iznenaditi *V* (iznenadim, i/e)
 jedna do druge *exp.*
 jedna od druge *exp.*
 jednokrevetna soba
 jednostavan, -vna, -vno *Adj.*
 kada *N f*
 kamen *N m* (*pl* kamenje)
 kamp *N m* (*pl* kampovi)
 kauč *N m* (*pl* kaučevi)
 komoda *N f*
 kontinentalni doručak *exp.*
 kraj *N m* (*pl* krajevi)
 krevet *N m*
 kućni aparati
 lampa *N f*
 lavabo *N m* (*pl* lavabo; *gen.* lavaboa)
 međutim *Part.*
 naime *Part.*
 nalaziti se *Vse* (nalazim se, i/e)
 namešten, -a, -o *Adj.*
 noćenje *N n*
 obavezan, -zna, -zno *Adj.*
 očekivati *V* (očekujem, e/u)
 odbiti *V* (odbijem, e/u)
 Odgovara mi. *exp.*
 odrasti *V* (odrastem, e/u)
 odvojeno *Adv.*
 oglas *N m*
 ogledalo *N n*
 plaćati *V* (plaćam, a/ju)
 planinski, -a, -o *Adj.*
 po osobi *exp.*
 pogled *N m*
 polica *N f*
 polupansion *N m*
 ponuditi *V* (ponudim, i/e)
 pored *Prep.*
 poslovni prostor
 poštovan, -a, -o *Adj.*
 potpisati *V* (potpišem, e/u)
 potreban, -bna, -bno *Adj.*
 povezan, -a, -o *Adj.*
 povodom *Prep.*
 povučen, -a, -o *Adj.*
 poželeći *V* (poželim, i/e)
 predgrađe *N n*
 preko puta *Prep.*
 preseliti se *Vs* (preselim se, i/e)
 prodavnica *N f*
 prostorija *N f*
 radije *Adv.*
 ravnica *N f*
 razlikovati se *Vse* (razlikujem se, e/u)
 razmisliti *V* (razmišljam, a/ju)
 rezervisan, -a, -o *Adj.*
 sagraditi *V* (sgradim, i/e)
 sesti *V* (sednem, e/u)
 skroman, -mna, -mno *Adj.*
 slama *N f*
 spolja *Adv.*
 Srdačan pozdrav. *exp.*
 stanarina *N f*
 staza *N f*
 stil *N m* (*pl* stilovi)
 sto *N m* (*pl* stolovi; *gen.* stola)
 sudopera *N f*
 šator *N m*
 šporet *N m*
 štititi *Vse* (štitim se, i/e)
 švedski sto *exp.*
 tepih *N m* (*pl* tepisi)
 terasa *N f*
 trosoban, -bna, -bno *Adj.*
 trošak *N m* (*pl* troška; *gen.* troškovi)
 ugovor *N m*
 ulazna vrata
 uračunat, -a, -o *Adj.*
 vlasnik *N m* (*pl* vlasnici)
 vrtić *N m*
 zainteresovan, -a, -o *Adj.*
 zaljubljen, -a, -o *Adj.*
 zavisiti *V* (zavisim, i/e)
 zvezdica *N f*

LEKCIJE

Lekcija 1 DOBAR DAN

1. Slušajte razgovore.

- A: Zdravo. Kako si?
B: Dobar dan. Dobro sam, hvala. Kako ste vi?
A: Dobro smo, hvala.
- A: Doviđenja. Prijatno.
B: Hvala. Zdravo.
- A: Ćao. Kako ste?
B: Ćao. Nije loše. A ti?
A: Odlično.
- A: Vidimo se.
B: Vidimo se. Ćao.

2. Slušajte i proverite.

- A: Ćao. Kako ste?
B: Dobro smo. A ti?
- A: Zdravo, kako si?
B: Odlično, hvala.
- A: Dobro jutro. Kako ste?
B: Hvala, dobro sam. A Vi?
- A: Dobro večer. Kako ste Vi?
B: Nije loše, hvala. A Vi?
- A: Dobar dan. Kako ste vi?
B: Dobro smo. A ti?
- A: Ćao.
B: Ćao.
- A: Doviđenja. Prijatno.
B: Hvala. Doviđenja.

3. Slušajte i pišite prirodan odgovor.
Moguće je više rešenja.

- Dobro jutro.
- Dobar dan.
- Zdravo.
- Kako ste?
- Ćao, vidimo se.
- Doviđenja, prijatno.

4. Proverite.

- A: Dobro jutro.
B: Dobro jutro.
- A: Dobar dan.
B: Dobar dan.
- A: Zdravo.
B: Zdravo.
- A: Kako ste?
B: Hvala, dobro.
- A: Ćao, vidimo se.
B: Vidimo se. Ćao.
- A: Doviđenja, prijatno.
B: Doviđenja, hvala. Prijatno.

5. Proverite.

- A: Dobro večer. Kako ste?
B: Hvala, dobro. A Vi?
A: Nije loše.
- A: Dobro jutro. Kako si?
B: Dobro jutro. Može bolje. A ti?
A: Nisam dobro.
- A: Dobar dan. Kako ste?
B: Zdravo. Hvala, dobro.
A: Doviđenja.
- A: Ćao, kako si?
B: Odlično. A ti?
A: Može bolje.
- A: Zdravo.
B: Zdravo, kako si?
A: Nije loše. A ti?
B: Onako.

6. Proverite.

Razgovor 1

- A: Dobar dan. Kako si?
B: Odlično, a ti?
A: Dobro sam, hvala.

Razgovor 2

- A: Dobro večer.
B: Dobro večer, kako ste?
A: Hvala, može bolje. A Vi?
B: Hvala, nije loše.
A: Doviđenja.
B: Vidimo se.

7. Šta čujete?

- Ovo su novčanik i pasoš.
- Ovo je knjiga.
- Ovo su torba i stolica.
- Ovo je kompjuter.
- Ovo je stolica.
- Ovo su mobilni telefon i novac.

Lekcija 2 MOJA ZEMLJA

8. Proverite.

- Nemačka / Štefan je Nemač. Sara je Nemica.
- Kina / Mao je Kinez. Jin je Kineskinja.
- Francuska / Žan je Francuz. Mišel je Francuskinja.
- Italija / Đani je Italijan. Rosa je Italijanka.
- Engleska / Džon je Englez. Elizabet je Engleskinja.
- Poljska / Pavel je Poljak. Katja je Poljakinja.
- Rusija / Andrej je Rus. Irina je Ruskinja.
- Amerika / Čarli je Amerikanac. Karen je Amerikanka.
- Srbija / Miloš je Srbin. Milica je Srpskinja.
- Španija / Pablo je Španac. Penelope je Špankinja.
- Mađarska / Mikloš je Mađar. Eržika je Mađarica.
- Japan / Ajuri je Japanac. Akiko je Japanka.
- Libija / Milud je Libijac. Jasmin je Libijka.

9. Čitajte i slušajte.

Moje ime je Mišel. Ja sam Francuskinja.
 Franuska je moja zemlja. Moj jezik je francuski.
 Moje ime je Pavel. Ja sam Poljak.
 Poljska je moja zemlja. Moj jezik je poljski.

10. Slušajte i ponovite.

1. Sava	9. Čarls	17. Đokonda
2. Sicilija	10. Čarli	18. Džon
3. Saša	11. Čao	19. Džordž
4. Štefani	12. Čosa	20. Džerald
5. Cica	13. Čamil	21. Žerar
6. Cana	14. Mića	22. Žan
7. Car	15. Đordano	23. Eržika
8. Čeri	16. Đani	24. Žak

11. Slušajte i dopunite.

- Milica nije Francuskinja.
- Sanja je Srpkinja.
- Boris je Rus.
- Srbislav je Srbin.
- Žak nije Mađar.
- Štefan je Nemač.
- Mišel je Francuz.
- Elizabet je Engleskinja.

12. Diktat.

Ja sam Milica. Moja zemlja nije Francuska, nije Rusija. Ovo je moja zemlja – Srbija. Ja sam Srpkinja. Moj jezik je srpski.

13. Slušajte i čitajte.

- Petar i Marija: Zdravo, Ana.
 Ana: Dobro došli. Izvolite.
 Petar i Marija: Hvala.
 Ana: Ovo su Petar i Marija, moj drug i moja drugarica.
 Petar i Marija: Dobar dan.
 Miloš: Zdravo. Ja sam Miloš.
 Boris: Zdravo.
 Petar: Drago mi je. Ja sam Petar. Kako se Vi zovete?
 Boris: Ja sam Boris. Da li ste Vi Srbin?
 Petar: Da, jesam. Ja sam Srbin. A Vi?
 Boris: Ne, nisam. Ja nisam Srbin. Ja sam stranac, Nemač sam.

14a. Slušajte i upišite prirodan odgovor.

- A: Dobro došli. Izvolite.
- A: Dobar dan. Kako ste?
- A: Kako se zovete?
- A: Ovo je moja sestra Ana.
- A: Doviđenja. Prijatno.
- A: Čao. Vidimo se.

14b. Slušajte i proverite.

- A: Dobro došli. Izvolite.
B: Hvala.
- A: Dobar dan. Kako ste?
B: Hvala, dobro.
- A: Kako se zovete?
B: Zovem se Petar.
- A: Ovo je moja sestra Ana.
B: Drago mi je.
- A: Doviđenja.
B: Hvala. Prijatno.
- A: Čao. Vidimo se.
B: Vidimo se. Čao.

Lekcija 3 RAZUMEŠ LI?

15. Čitajte i slušajte.

- Petar: Da li ste Vi Srbin?
 Boris: Ne, nisam.
 Petar: Stvarno? Ali, govorite srpski.
 Boris: Ne, ja ne govorim srpski dobro. Ja učim srpski sada.
 Petar: Odlično.
 Marija: Zašto? Zašto Boris uči srpski? Ne razumem.
 Ana: Boris uči srpski. On je moj student.
 Marija: Stvarno? Zašto uči srpski?
 Ana: Eh... Zato što živi ovde. Razumeš?
 Marija: Sad razumem.

16. Proverite.

Ja sam Nemač i govorim nemački odlično.
 Govorim i engleski jezik dobro. Ali, srpski jezik govorim loše.
 Sada učim srpski zato što živim i radim ovde. Ne razumem sve.

17. Slušajte i upišite tačno ili netačno.

- Živim ovde.
- Ne radim ovde.
- Govorim srpski loše.
- Ne razumem srpski.
- Sada učim srpski.
- Volim srpski jezik.
- Razumem srpski odlično.

18. Šta čujete?

- Ja sam Španac.
- Nisam Srbin.
- Razumem dobro.
- Boris nije moj drug.
- Da li si ti student?
- Jesmo.
- Jesu.
- Ona je studentkinja.
- Da li radite ovde?
- Da li oni rade ovde?

19. Proverite.

- A: Čao. Ja sam Marija. Kako se ti zoveš?
 B: Čao. Zovem se Viktor. Da li si ti strankinja?
 A: Nisam. Ja sam Srпкиnja. A ti?
 B: Ja nisam Srbin, ja sam Rus.
 A: Da li živiš ovde?
 B: Da. Živim i radim ovde. A ti?
 A: I ja živim ovde, ali ne radim ovde. Ti si student?
 B: Ja nisam student. Ja sam arhitekta. A ti? Šta ti radiš?
 A: Ja sam studentkinja. Studiram ruski jezik.
 B: Zašto studiraš ruski?
 A: Zato što volim ruski.
 B: Da li dobro govoriš ruski?
 A: Da, govorim odlično.
 B: Stvarno? Baš lepo.

20. Čitajte i slušajte. Srbija je i moja zemlja

Lekcija 4 MOJA PORODICA

21. Slušajte i dopunite.

Ovo je moja porodica – moje srce. Ovo su moji roditelji. Moj tata se zove Petar, a moja mama Snežana. Moj brat se zove Sava, a moja snajga je Julija. Moji baba i deda su stari, ali zdravi. Oni se zovu Ljubica i Đorđe. Moj muž, Slavko, i moja deca, Jana i Andrej, ovde su. A ko je Vaše srce?

22. Čitajte i slušajte. Priča 1

23. Čitajte i slušajte. Priča 2

24. Slušajte i proverite.

Zovem se Metju. Ja sam student. Studiram ovde, u Srbiji. Obično učim pre podne, zato što nisam umoran. Nikad ne slušam radio. Retko gledam TV, zato što nisam slobodan. Posle podne učim srpski jezik. Svaki dan uveče treniram karate. Za vikend obično nisam kod kuće. Često ručam u restoranu, zato što nisam dobar kuvar.

25. Slušajte i odgovorite.

PRIMER: Uveče gledam TV.

- Spavam dugo.
- Učim srpski jezik.
- Često slušam radio.
- Retko gledam TV.
- Uvek ručam kod kuće.
- Razumem srpski loše.
- Za vikend se šetam.
- Živim u Srbiji.
- Uveče čitam.
- Radim u Srbiji.

I ja.

Ja ne.

Lekcija 5 MOJ SVET

26. Čitajte i slušajte. Beograd

27. Čitajte i ponovite.

- A: Izvinite, da li je ovo mesto slobodno?
B: Da, slobodno je.
- A: Da li si slobodan večeras?
B: Nisam, žao mi je.
- A: Ovde je baš prijatno.
B: Da, stvarno, baš je prijatno.

28. Čitajte i ponovite.

- A: Ah, sela su dosadna.
 B: Stvarno? Ne mislim da su dosadna. Sela su divna.

29. Zaokružite šta čujete.

- A: Izvinite, gde je pošta?
B: Pošta? Ona je pravo.
A: Pravo? Da li je blizu?
B: Nije daleko.
- A: Dobar dan. Šta je ovo?
B: Ovo je nova biblioteka.
A: A zgrada levo, šta je to?
B: To je staro pozorište.
- A: Izvinite, gde je park. Levo ili desno?
B: Veliki park je levo. Desno je parking.
A: A nazad? Šta je nazad?
B: To je velika galerija.
A: Hvala lepo.
- A: Dobro jutro. Da li je Knez Mihailova ulica daleko?
B: Nije. Blizu je. Da li vidite Kalemegdan?
A: Da, naravno. To je vaša lepa tvrđava.
B: Levo je Knez Mihailova.
A: Aha... A šta je nazad?
B: To je Beogradski zoološki vrt.

Lekcija 6 ŠTA RADIŠ?

30. Slušajte ceo razgovor.

- Ona: Šta radiš?
 On: Slušam muziku.
 Ona: Ne, ne pitam šta sada radiš, pitam šta si po zanimanju?
 On: A, to? Ja ne radim. Nisam zaposlen. A ti? Šta ti radiš?
 Ona: Ja sam policajka.
 On: O, to je... To je opasan posao.
 Ona: Misliš? Nije baš.
 On: Jesi li slobodna?
 Ona: Da li sam slobodna?
 On: Jesi li za ples? Da li želiš da igramo?
 Ona: A, to? Zašto da ne. Uvek. Mnogo volim muziku i ples.

31. Slušajte razgovore i odgovorite.

Razgovor 1

Mama: Sine, jesi li za mleko?
 Sin: Da, mama.
 Mama: Izvoli, dušo.

Razgovor 2

Ana: Milice, jesi li za druženje?
 Milica: Kada?
 Ana: Sada.
 Milica: O, sada nisam. Nisam slobodna. Možda kasnije?

Razgovor 3

žena: Jesi li za šetnju?
 muškarac: Sada?
 žena: Da, sada. Jesi li?
 muškarac: Jesam, zašto da ne.

Razgovor 4

Domaćica: Dobro došli. Izvolite.
 Gost 1: Dobro večer. Hvala, hvala.
 Domaćica: Izvolite, sedite. Jeste li za kafu ili čaj?
 Gost 1: Ja sam za kafu.
 Gost 2: Ja nisam. Ja sam za vodu.
 Domaćica: A jeste li za kolač?
 Gost 1: O, da, naravno.
 Gost 2: I ja sam za kolač.

32. Proverite.

a) **menadžerka**: Ne nosim uniformu, ali, kada radim, moram da budem elegantna. Ne radim za vikend. Ponekad moram da putujem. Svaki dan koristim kompjuter i mobilni telefon. To nije zdravo, znam. Na sreću, ne moram da radim napolju. Nikad ne radim noću.

b) **glumac**: Moja uniforma se zove kostim. Svako veče nosim novi kostim. To mi se sviđa. Obično radim uveče. Radim i za vikend. Ne treba da koristim kompjuter često. Ali, ja sam popularan i moram da imam Fejsbuk stranu. Kada ne radim, moram da čitam mnogo. Veoma često moram da putujem. Ali, ja baš volim da putujem. Moram da budem zdrav, jak, nasmejan i zabavan.

c) **frizerka**: Moje kolege ne nose uvek uniformu, ali ja nosim. Mislim da je to važno. Radim svaki dan. Ponekad radim u subotu. Ali, nikad ne radim u nedelju. Moram da koristim specijalnu opremu – makaze. Moram da budem kreativna i zdrava. Ne moram da putujem. Nikad ne radim napolju.

č) **policaajac**: Moram da nosim uniformu i moram da koristim specijalnu opremu. Uvek imam pištolj. Često radim noću. Moja porodica ne voli kad radim noću. Moja žena misli da je moj posao opasan. Ja ne mislim tako. Posao je posao. Ponekad je težak i opasan, ponekad nije. Na sreću, ne moram da putujem često. Često radim napolju, ali, volim da radim i unutra. Moram da budem zdrav, jak i hrabar.

33. Čitajte i slušajte. Kuba

34. Libija

35. Srbija

36. Slušajte i dopunite.

Razgovor jedan

A: Zdravo, Milice.
 B: O, zdravo, Zdravko.
 A: Šta radiš?
 B: Ništa.
 A: Kuda ideš? Idem na pauzu. A ti?
 A: I ja idem na pauzu. Jesi li za kafu?
 B: Zašto da ne.

37. Slušajte i dopunite.

Razgovor dva

A: Izvolite. Sedite. Direktor još nije slobodan.
 B: Nema problema.
 A: Jeste li za čaj ili kafu?
 B: Oh, divno, jesam. Jednu kafu, molim.
 A: Naravno.

38. Slušajte razgovor.

M: Ćao, Ana.
 A: O, zdravo, Marko. Kako si?
 M: Dobro. Šta radiš?
 A: Evo, idem na posao. Čekam taksi. A ti?
 M: Ja ne radim danas.
 A: Divno.
 M: Da idemo na kafu?
 A: Super ideja. Kada?
 M: Za vikend?
 A: Odlično, za vikend sam slobodna. Vidimo se. Ćao.
 M: Eh, Ćao, Ana...

39. Proverite.

Ana i Marko razgovaraju napolju. Ana ide na posao. Ona čeka taksi. Marko ne radi danas. On ne čeka taksi. Marko ima ideju. Marko i Ana žele da idu na kafu za vikend.

Lekcija 7 SREĆAN PUT

40. Slušajte i upišite šta ovi ljudi rade prvo, drugo i treće.

Boris: Ja prvo moram da rezervišem smeštaj, onda pitam prijatelje da li su već bili tamo i treće idem na internet i tražim fotografije.

Nataša: Planirati putovanje je prvo. Kao drugo – biram turističku agenciju, i treće – tražim vizu kada treba. Četvrto je, i veoma važno, birati društvo za putovanje.

Sonja i Dragan: Za nas je veoma važno da vidimo da li imamo novac, a onda možemo da biramo hotel na interentu. Kao treće – volimo da učimo fraze na lokalnom jeziku.

41. Proverite.

1. Branislav kaže da je put na Tajland bilo jedno uzbudljivo putovanje.
2. Bangkok ima bogatu istoriju, ali je moderni Bangkok bio iznenađenje za Branislava.
3. Na internetu je našao korisne informacije za putovanje.
4. U gradu je gužva, ulice su pretrpane. Ljudi su svuda.
5. Branislav nije doneo suvenire, ali je doneo lepe fotografije.
6. Turističke agencije za mlade imaju jeftin ali dobar smeštaj
7. Branislav nije znao da je Bangkok ogroman grad. Nikada nije posetio takav grad.

42. Slušajte priču i upišite tačno ili netačno.

Svaki put kada planiram odmor, prvo idem u turističku agenciju i tamo dobijem sve važne informacije. Uvek idem u istu agenciju zato što mislim da je sigurna i nije skupa. Volim da budem u hotelu. U hotelu je hrana dobra. Za mene nije važno da li je vreme toplo ili nije, ali ne volim da putujem sâm. Druženje je važna stvar i zato uvek putujem u društvu. Volim da posetim interesantna mesta i da se tamo slikamo svi zajedno. Ljudi su svuda drugačiji i ponekad nisu prijatni, ali to nije važno zato što nikad nisam sam. Moje društvo i ja smo mladi i volimo kad je gužva. Volim da upoznam lokalne ljude. Za mene je važno da kažem neku frazu na lokalnom jeziku.

43. Po čemu je poznata Srbija?

Da li znate ko je Nikola Tesla, Mihajlo Pupin ili Milutin Milanković? Naravno da znate. Oni su bili poznati srpski naučnici. Za njih zna ceo svet. Ne smemo zaboraviti i naše poznate i uspešne žene – Isidora Sekulić, Mileva Marić i mnoge druge. Srpski pisci su takođe poznati. Jeste li čitali Iva Andrića, Danila Kiša ili Milorada Pavića? A jeste li gledali filmove Emira Kusturice ili Gorana Paskaljevića? Njihovi filmovi su dobili mnoge svetske nagrade. A za našu zemlju se zna i po sportu. Danas je Novak Đoković živa svetska legenda. Srbi su poznati humoru, ali i po srpskoj tradicionalnoj muzici i narodnom plesu koji se zove kolo. Turisti koji su posetili Srbiju kažu da je ovde hrana kvalitetna i veoma ukusna. Rakija je svetski brend. A priroda, nacionalni parkovi i manastiri su glavna turistička mesta.

44. Slušajte i dopunite.

Draga Milena,
Ja sam na odmoru u Norveškoj. Ovde je leto, ali nije jako toplo. U hotelu je prijatno, čist je i nije skup. Ljudi su ovde prijatni a hrana je odlična. Imam hranu u hotelu, ali sam išla u odlične restorane da probam poznate norveške specijalitete. Posetila sam muzeje, galerije i centar. Grad ima moderne i visoke zgrade – to je bilo iznenađenje za mene. Oslo je velik grad. Poznat je po starom gradu i parkovima. Svaki dan se šetam po gradu. Vreme je baš prijatno za šetnju. Pozdravi sve u kancelariji. Vidimo se uskoro.

Ljubim vas,
Ljubica

45. Proverite.

- Ana: Čao. Da li znaš kuda ideš na odmor ovo leto?
Bojana: Da. Bila sam u agenciji juče i rezervisala sam smeštaj.
Ana: Znam da si tražila informacije za Španiju. Ideš li u Španiju ili na neko drugo mesto?
Bojana: Našla sam odličnu ponudu za Grčku – hotel na moru u jednom malom mestu na jugu.
Ana: Divno. Da li ideš sama?
Bojana: Ovaj put idem u društvu.
Ana: Mislim da je to dobra ideja.
Bojana: A ti?
Ana: Ne volim da planiram unapred.
Bojana: Prvo moraš da biraš mesto. Kasnije je lako.
Ana: Možda Italija.
Bojana: Ne treba da imaš vizu za Italiju, ali treba da imaš para, zato što tamo nije jeftino.
Ana: Nema veze. Moram da probam italijansku picu.

Lekcija 8 STIL ŽIVOTA

46. Slušajte i komentarišite.

PRIMER: U našoj zemlji mladi ljudi obično studiraju.
Tako je i kod nas. / Kod nas nije tako.

1. Za vikend je većina ljudi slobodna.
2. Ljudi u gradovima obično žive u zgradama.
3. Vreme za popodnevni odmor traje od dva do pet.
4. Kad idu na posao, ljudi u gradovima najčešće koriste javni prevoz.
5. Sve više ljudi seli se u grad.
6. Vikend je rezervisan za porodicu.
7. Poznati smo po humoru, a volimo i da se šalimo na svoj račun.
8. Za nas je važno da budemo dobri domaćini.

47. Slušajte i kažite kakva je njena/njegova kafa?

1. Molim vas, još šećera.
2. Uf, kakva kafa. Šta je ovo? Fuj!
3. Joj, šta je ovo? Nisam naručila hladnu kafu.
4. Može jedna kafa?
5. Uh, al' je slatka ova kafa. Nije za mene. Ova kafa je za tebe. Izvoli.
6. A: Izvolite, jedna nes kafa za Vas.
B: Nije topla?
A: Nije, naravno.

48. Slušajte. Šta čujete? U koliko sati ljudi rade nešto?

1. Sanja ide u školu u osam ujutro.
2. Idem kući u pola pet.
3. Za vikend ručamo u jedan sat.
4. Čas je u deset i petnaest.
5. Film se završava u petnaest do devet.
6. Idem da spavam u ponoć.
7. Obično večeram u šest sati.
8. Možemo li u šetnju u pola četiri?
9. Sastanak je tačno u podne.
10. Vaša rezervacija je za pola deset.

49. Rezervacija mesta u restoranu. Proverite.

- A: „Srpska soba“, izvolite?
 B: Dobar dan. Želim da rezervišem sto.
 A: Za kad?
 B: Za nedelju uveče.
 A: U koliko sati?
 B: U sedam.
 A: Samo momenat. Evo ga, imamo jedan slobodan sto za dve osobe.
 B: A da li imate sto za četiri osobe?
 A: Imamo i sto za četiri osobe. Možete doći.
 B: Odlično.
 A: Za koga je rezervacija?
 B: Za Aleksandra Mitića.

50. Naručivanje u restoranu. Proverite.

- A: Dobro veče. Izvolite.
 B: Dobro veče. Molim vas jelovnik.
 A: Naravno. Izvolite. Nešto za piće?
 B: Zasad samo običnu vodu.
 A: Može.
Malo kasnije.
 B: Konobar!
 A: Izvolite? Šta želite da jedete?
 B: Za mene jednu supu od povrća.
 C: A za mene supu od luka.
 A: Za glavno jelo?
 B: Želimo da probamo musaku od povrća i mesa.
 A: To je naš specijalitet.
 C: Možete li da preporučite neku salatu?
 A: Grčka salata je odlična. Pravi se od sira, zelene salate, maslina, luka, maslinovog ulja i paradajza.
 B: Može, može.
 A: Može li nešto za piće?
 C: Za mene vino.
 B: Imate li rakiju od meda?
 A: Mislite medovaču?
 B: Da, da, želim medovaču.

51. Čitajte i slušajte. NAŠA SLAVA

Sad je januar. Napolju je jako hladno, ali, kod nas je dobra atmosfera. Sutra je naša slava – Sveti Jovan. Za nas je ovo važan dan. Spremimo slavsku hranu.

Ako je slava u sredu ili u petak, moramo da spremamo posnu hranu. Posna hrana nema meso, mleko, sir i jaja. Večeras moja žena pravi slavski kolač. Sutra ujutro idemo u crkvu. Posle podne dolaze naši roditelji i prijatelji na ručak i na večeru.

Svi smo srećni, zato što je slava divan dan.

52. Proverite.

- A: Da li tvoja porodica slavi slavu?
 B: Da naša slava je sveti Jovan. A vaša?
 A: Mi slavimo svetog Iliju. To je drugog avgusta. A vi?
 B: Naša je dvadeset i prvog januara. Tad je uvek hladno. Vi svoju slavite kad nije hladno, zar ne?
 A: O da, naša slava je u leto.

Lekcija 9 UPOMOĆ!

53. Proverite. Prva priča

Išao sam na intervju za posao (1) u Beograd. Žurio sam i bio sam nervozan (2). Ustao sam kasnije i morao sam da vozim brzo. Trebalo je da budem u Beogradu ujutro (3). Kada sam stigao u firmu, video sam da sam zaboravio mobilni telefon (4) kod kuće. U telefonu je bio broj čoveka koji je trebalo da me čeka. Nisam mogao da se setim njegovog imena. Stojao sam na ulazu u firmu (5) i nisam znao šta da radim. Prvo sam se blokirao, a onda sam se setio da zovem sina (6). On jeste dete, ali zna sve o telefonima. Uključio ga je i našao sve što sam tražio. Stvarno! (7) Sve je na kraju bilo dobro. I dobio sam posao, a to je najvažnije (8)!

54. Proverite. Druga priča

Ne mogu zaboraviti to putovanje (1). To je bilo davno, ali još ga se sećam. Dakle, putovala sam na turneju po Kanadi, jer ja sam, znate, operna pevačica (2). U to vreme sam bila mnogo mlađa. Na putovanju, u avionu je bio jedan stariji čovek. Išao je da vidi ćerku, koja je živela u Kanadi. Na aerodromu je njegov sin tražio nekog u avionu ko može da pomogne njegovom ocu na putu, jer otac nije govorio engleski. Ja sam rekla da mogu (3). Ali, nisam znala da čovek nikada pre nije leteo. Nisam znala ni da se jako plašio letenja. Zato je on uzeo tri tablete za spavanje (4). I, normalno, spavao je tokom celog puta. Ali, kada smo stigli u Toronto, nije mogao da se probudi. Htela sam da ga probudim, ali - ništa (5)! U pomoć su došle stjuardese, a na kraju je došao i pilot. A čovek je spavao i spavao. (6). Niko nije znao šta da radi. Onda sam se ja setila da mu pevam. Pevala sam neku staru pesmu, veselu i dinamičnu (7). I on se probudio! Nasmijan i srećan. Svi smo se smejali na kraju (8).

55. Slušajte i komentarišite: „Tako je.“ / „Nije tako.“

- Žena u avionu nije operna pevačica.
(Nije tako. Ona jeste operna pevačica.)
- Ona govori engleski.
(Tako je.)
- Stariji čovek u avionu takođe govori engleski.
(Nije tako. On ne govori engleski.)
- Čovek se boji da leti.
(Tako je.)
- On nije nikada leteo.
(Tako je.)
- Popio je dve tablete za spavanje.
(Nije tako. Popio je tri tablete.)
- Spavao je kratko.
(Nije tako. Spavao je dugo.)
- Žena je mogla brzo da ga probudi.
(Nije tako. Ona nije mogla da ga probudi brzo.)

56. Šta čujete?

- A: Žurim jako. Možeš li da ugasiš moj kompjuter?
 B: Mogu, naravno. Želiš li da zatvorim prozor?
 A: Ne treba. Ali nemoj zaboraviti da zaključaš vrata kasnije.
 B: Ne brini.
 A: Idem. Čao.
 B: Hej, ugasi svetlo, molim te.
 A: Dobro.

57. Čitajte i slušajte: Lopov u penziji daje savete

Neki ljudi misle da su lopovi lenštine. Neki ljudi misle da lopovi ne mogu da nađu dobar posao. U pravu ste kad kažete da nije lepo provaliti u tuđu kuću i krasti tuđe stvari. Ali, provala i krađa prava su umetnost. Sad, kad više ne radim kao lopov, mogu da dam neke savete kako da zaštitite svoj dom.

1. Nemojte držati reklame i pisma dugo u poštanskom sandučetu ili u vratima. Onda lopovi znaju da nikog nema kod kuće.
2. Nemojte zaboraviti da zaključate vrata kad žurite na posao, otvarate kišobran ili vas čeka taksij, zato što je to odlična situacija za lopova.
3. Pazite ko vam ulazi u kuću. Ja dođem kod vas i pitam gde je pošta ili banka u blizini, a vi me pozovete unutra. Za to vreme, ja gledam gde šta stoji. Mogu da zapamtim mnogo toga. Skoro sve.
4. Pazite gde držite vredne stvari, zato što ja otvaram sve ormare i sve fioke – to mi je posao.
5. Ne brinite za dečje stvari. Lopovi obično ne ulaze u dečje sobe.
6. Nemojte misliti da ste sigurni ako imate sef. Mi ga uvek možemo poneti ako nije fiksiran za zid. Znače da mi lopovi nemamo mnogo vremena da otvaramo sef.
7. Uključite radio ili TV kad niste kod kuće. Onda lopovi najčešće misle da kuća nije prazna.
8. Volim da ulazim i izlazim na glavna vrata. Tako komšije, ako me vide, misle da nisam nezvan gost.
9. Ipak, nemojte zaboraviti da lopovi najviše mrze opasne pse i radoznale komšije.

58. Slušajte i dopunite razgovor.

- A: Slušaj, imam loše vesti.
 B: Govori.
 A: Neko mi je obio auto.
 B: Kad?
 A: Sinoć.
 B: Gde?
 A: Na našem parkingu.
 B: Ne mogu da verujem. Kako?
 Je li bilo upaljeno svetlo na ulici?
 A: Bilo je upaljeno svetlo, ali je ulica sigurno bila prazna.
 Sinoć je bilo jako hladno. Niko nije išao napolje.

B: A šta su lopovi ukrali?

A: Uh, ne smem da kažem. Gore je nego što sam mislio. Ukrali su više nego što sam mislio.

B: Šta? Govori.

A: Prvo sam mislio da su ukrali samo radio. A onda ...

B: Onda?

A: Onda sam video da su ukrali i dokumenta – vozačku dozvolu i pasoš.

B: Strašno. Pa zar držiš dokumenta u autu?

A: Znam, glup sam. Nikad nisam držao dokumenta u autu, ali sam sinoć bio umoran i zaboravio sam torbu unutra. U torbi su bila dokumenta.

B: Jesu li još nešto ukrali?

A: Ne, ništa više.

B: Da li je bila policija?

A: Jeste naravno. Zvao sam ih jutros.

B: I šta oni kažu?

A: Eh, šta kažu? Ništa. Znaš njih. Kažu da je to normalna stvar u našem gradu. Svake večeri lopovi provaljuju u stanove i obijaju automobile.

B: I?

A: I ništa! Baš ništa!

B: Možda možeš da naplatiš osiguranje?

A: E, to je dobra ideja! Mogu da tražim osiguranje, ali, ...

B: Da?

A: Mislim da sam zaboravio da platim osiguranje za ovu godinu.

B: Šta kažeš?

A: Ne pitaj me ništa više. Nikad ne zaboravljam da ga platim. Ali, sada sam zaboravio. Katastrofa!

B: Baš!

Lekcija 10 KAKO JE KOD VAS?

59. Boris:

Uh, teško mi je kad moram da ustanem rano. Spava mi se ujutro i nikad ne mogu da se probudim. Nemam dobru koncentraciju. Ja sam noćni tip čoveka. I ne prija mi hladno vreme kad moram da radim. Više volim kad je toplo. Onda sam srećan.

60. Ana:

Mama mi kaže da mi se spava ceo dan zato što sam dete i zato što rastem. Ja ne mislim tako. Meni se spava zato što sam na internetu do kasno u noć i igram kompjuterske igrice. Svi moji prijatelji su na internetu. Naravno, onda danju nemam koncentraciju i mnogo mi se spava. Svedjedno mi je kakvo je vreme napolju, samo da imam internet.

61. Jovana i Marko:

Mi mnogo volimo zimu. Kad je hladno, idemo na planinu i na skijanje. Kad je hladno, nikad nismo kod kuće. Zato planiramo

da živimo u Sloveniji, jer je tamo veći deo godine maglovito i kišovito, a ima i mnogo više snega nego u Srbiji. Volimo kišu, sneg, maglu i led.

62. Slušajte i podvucite reč koju čujete.

Moje omiljeno godišnje doba je proleće, a omiljeni mesec april. Maj je najtopliji mesec proleća. U maju su dani sunčani, bez vetra, a može biti i kišovito. Najviša temperatura može biti 30 stepeni, a najniža 20 stepeni. U aprilu je hladnije, ali temperature nisu niže od 15 stepeni. Sviđaju mi se boje proleća – zelena, žuta i ljubičasta. Moja omiljena boja je zelena.

63. Čitajte i slušajte. NEVREME

Veliko nevreme je u celoj Evropi. U Srbiji pada sneg, a u centralnoj Evropi su mećave. Juče su mećava i sneg blokirali vozila na auto-putevima. U Sloveniji, Hrvatskoj i Mađarskoj putnici su ostali u automobilima i autobusima satima. Nisu mogli da izađu niti da voze dalje, a neki nisu imali ni vode ni hrane. Na sreću, vojska i hitna pomoć brzo su pomogli ljudima, doneli su hranu i vodu helikopterima. U celoj Evropi saobraćaj je blokiran. Vozovi ne idu normalno, a aviokompanije otkazale su letove. Na aerodromima, putnici čekaju da vreme bude lepše da mogu da nastave put. Izgleda da je u Evropi saobraćajni kolaps. Zato je najbolje sada biti kod kuće i čekati bolje vreme. Nije sigurno ići ni automobilom, ni vozom, ni avionom. Ako morate da izađete, najbolje je da idete peške. I, najtoplije je kod kuće.

64. Vremenska prognoza

Tokom ovog popodneva u Srbiji je bilo kišovito, ali će sutra biti najtopliji dan u našoj zemlji. Tokom prepodneva sutra će sunčano i toplo, ali krajem dana će pasti kiša. Na severu zemlje će biti pljuskovi. Temperatura ujutro će biti od 15 do 23 stepena, a najviša dnevna od 28 do 32 stepena. Ovo će biti tropska noć u glavnom gradu. Ali, osveženje i hladnija noć će stići uskoro.

65. Vremenska prognoza

U Srbiji će danas biti pretežno sunčano i toplo vreme. Najviša dnevna temperatura će biti 32 stepena, i to u Nišu i u Beogradu. Malo niža temperatura, 30 stepeni, u Kragujevcu i Novom Sadu, dok će u Subotici najviša dnevna biti 29 stepeni. Krajem dana se očekuje kiša i osveženje. Temperature će se spustiti do 18 stepeni u Subotici i Kragujevcu. U Beogradu i u Nišu tokom večeri i noći temperatura će biti oko 20 stepeni. Najniža temperatura u Novom Sadu biće 19 stepeni.

66. Proverite.

Razgovor 1

- A: Čao. Šta radiš? Idemo li zajedno u školu danas?
B: Izvini, Mila. Opet imam alergiju.
A: Joj, žao mi je.

B: Proći će to brzo.

A: Ozdravi brzo i ne brini ništa.
Javiću ti šta smo radili u školi.

Razgovor 2

- A: Čao, Marko. Večeras pravim malu žurku. Dolaziš?
B: Nisam siguran. Jutros sam se probudio sa užasnom glavoboljom.
A: Možda si samo loše spavao. Hajde, dodi.
B: Bolje je da ne idem nigde i vidim šta će biti.
Videćemo se drugi put.
A: Važi. Čuvaj se.

Razgovor 3

- A: Gde si bila cele prošle nedelje?
B: Bila sam bolesna.
A: Kako si se razbolela? Leto je, ima 30 stepeni.
B: Sećaš se one oluje u petak?
A: Uf, da. Ti si bila napolju tada?
B: Sad ti je sve jasno, zar ne?

Razgovor 4

- A: Dobro jutro, kolega. Kako se osećate danas?
B: Mnogo bolje. Juče nisam mogao da sedim.
A: Video sam. Je li pijete neke lekove?
B: Da, dobio sam terapiju.
A: Onda ne treba da brinete. Proći će.

Razgovor 5

- A: Dobar dan, komšinice. Kako ste?
B: Onako. Boli me noga.
A: Šta je bilo?
B: Pala sam juče. Doktor kaže da nije slomljena, ali da moram da mirujem.
A: Čuvajte se. Ozdravite brzo.
B: Hvala, komšija.

Razgovor 6

- A: Dobro veče. Imate li lekara u hotelu?
B: Naravno. Odmah ću ga pozvati. Šta se desilo?
A: Moj sin ima jake bolove u stomaku.
B: Da li je dugo bio na suncu danas?
A: Jeste. Zašto pitate?
B: Možda je sunčanica.

Lekcija 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

67. Moda nekada

U davna vremena, u srednjem veku u Srbiji, obični ljudi su nosili jednostavnu odeću. Muškarci su obično nosili belu dugačku košulju a preko nje drugu, tamne boje. Na glavi su nosili kapu, a oko struka pojas. Žene su takođe nosile dugačke košulje i pojas oko struka. Nosile su nakit oko vrata i na rukama. Ako su bile mlade i neudate, mogle su nositi puštenu kosu. Udate žene su na glavi obično imale marame. Posle četrnaestog veka, žene su mogle da pokažu kosu i vrat. Bogati ljudi nosili su nakit i ukrase od zlata i dragog kamenja.

Na nogama su nosili čizme ili duboke cipele. Često je obuća bogatih ljudi bila crvena i sa ukrasima.

68. Čitajte i slušajte. MODA SADA

Danas je moda drugačija nego nekad. Važno je da je odeća praktična i kvalitetna. Ljudi danas nose različitu odeću i sve može biti moderno. Nosi se moderna, elegantna ili sportska odeća i obuća. I žene i muškarci nose nakit, ukrase, pojaseve, šminku. Žene ne nose samo haljine, suknje i kostime, često nose pantalone i odela. Današnje žene ponekad liče na muškarce.

Muškarci danas nose odeću različitih boja. Ne nose samo odela tamnih boja kao nekad. Veoma često žene i muškarci nose sličnu odeću – farmerice, majice, sakoe, patike, trenerke.

Odeća i obuća koju ljudi nose zavisi od njihovog zanimanja. Ako rade u firmi, onda moraju da nose elegantna odela. Ali, ako rade u školi ili na fakultetu, onda mogu da nose ležernu odeću.

Ako su popularni glumci ili pevači, onda često nose neobičnu odeću i imaju šokantne frizure.

69. Kako izgledaju ovi ljudi? Slušajte i proverite.

Svi ljudi su nasmejani. Neki ljudi nose jakne, a neki samo košulje. Tri momka nose naočare za sunce. Jedna devojka, takođe, nosi naočare za sunce.

Jedan momak nosi sandale. Drugi ljudi nose patike ili cipele. Niko ne nosi čizme. Jedan momak nosi majicu s kratkim rukavima. Jedna devojka i dva momka nose marama. Niko ne nosi kapu. Jedan momak nosi kačket.

70. Koji opis ide uz koju fotografiju?

Prvi opis: Na ovoj slici nema mnogo ljudi. Oni su u prirodi i dan je lep. Niko ne nosi naočare za sunce i niko nema jaknu. Svi nose majice. Jedna devojka nosi majicu bez rukava i suknju, a druga devojka nosi farmerice i majicu s kratkim rukavima. Mladić nosi žutu majicu s kratkim rukavima i farmerice.

Drugi opis: Na ovoj slici su dve devojke i jedan mladić. Dan je lep i sunčan. Devojke imaju dugu, tamnu kosu. Mladić ima kratku, crnu kosu. On nosi majicu s kratkim rukavima i farmerice. Jedna devojka nosi majicu bez rukava, a druga devojka nosi majicu sa dugim rukavima. Samo jedna devojka ima naočare za sunce. Svi na slici su nasmejani. Sede i pričaju.

71. Slušajte razgovor. Odgovorite na pitanja.

Na sniženju

žena 1: Joj, vidi ovo. Sniženje. Fenomenalno. Hajde da uđemo.

žena 2: Slušaj, ja ne mogu više.

žena 1: Hajde, hajde... nemoj tako. Možeš ti to. A i moraš.

žena 2: Ništa ja ne moram. Čekaj samo da sednem i da se odmorim. Jadna ja...

žena 1: Ma daj, a Petru poklon? Zaboravila si da još nismo kupile poklon tvom sinu? (Ccc...)

žena 2: Mogle smo kupiti Petru nešto i u prvoj radnji.

žena 1: Mogle smo, ali nismo. Dakle, sada ćemo da vidimo šta imaju ovde. Opa, vidi ovo sniženje.

žena 2: Eh, tebi su sniženja praznik, a meni noćna mora.

žena 1: Zašto? Pogledaj šta ima. Ne samo poklon za Petra. Ja ću kupiti Katarini i Savi nešto.

žena 2: A zašto njima? I njima je rođendan?

žena 1: Ne, njima je godišnjica braka. Poslali su meni, Sanji i Nikoli pozivnice.

žena 2: To je lepo.

žena 1: Jeste, baš je lepo. A još lepše je to što sad mogu da kupim i njima poklon, zar ne?

žena 2: Tako je, u pravu si.

72. Slušajte i odgovorite prirodno.

- Ona je mlada?
(Ne, nije. Ona je starija.)
- Oni su deblji.
(Ne, nisu. Oni su mršaviji.)
- Njena suknja je kraća.
(Nije, duža je.)
- Njegov šešir je veći.
(Ne, nije. Njegov šešir je manji.)
- Njene pantalone su uže.
(Ne, nisu. Šire su.)
- Ona ima dužu kosu.
(Nema. Ona nema dužu kosu, ima kraću.)
- Baka je viša od dede.
(Ne, nije. Ona je niža od dede.)
- Njegove oči su svetlije.
(Ne, nisu. Njegove oči su tamnije.)

73. Kako mi stoji?

- Milica:** Hajde, Ema, pomozi mi. Koji džemper da uzmem?
- Ema:** Koji ti se više sviđa?
- Milica:** Više mi se sviđa plavi.
- Ema:** Moram da vidim kako ti stoji. Probaj prvo plavi.
- Milica:** Važi. Prvo plavi.
- prodavac:** Izvolite.
- Milica:** Mogu li da probam ovaj plavi džemper?
- prodavac:** Naravno. Koji broj nosite?
- Milica:** 40. Dajte odmah i onaj crni.
- prodavac:** Evo, izvolite.
- Milica:** Kaži, kako mi stoji?
- Ema:** Ne znam. Nije loše.
- prodavac:** A uz njega vam ide i ova žuta marama.
- Ema:** E, to je baš lepa kombinacija. Super ti stoji.
- prodavac:** Žuta marama ide i uz crni džemper. Pogledajte.

Lekcija 12 HOTEL S PET ZVEZDICA

74. Slušajte opise soba. Upišite brojeve predmeta (1-10) na mesta gde se nalaze.

Prva soba.

Ispred prozora je kauč. Na prozoru je cveće. Na prozoru nema zavesa. S leve strane pored prozora je velika lampa. Pored lampe je mali sto. Iznad njega su slike. Sa desne strane prozora je polica s knjigama, a ispod nje je radni sto.

Druga soba.

Na sredini sobe je velik sto. Iznad stola je luster. Oko stola su dve stolice. Na stolu su knjige. Ispod stola su novine. Fotelja je blizu stola. Pored fotelje je biljka. Na vitrini, koja je pored fotelje je televizor.

75. Tradicionalna srpska kuća**76. „Exit“ festival. Slušajte i odaberite tačan odgovor.**

Na jedan od najvećih muzičkih festivala u Evropi, „Exit“, koji se održava svakog jula u Novom Sadu, dođe mnogo ljudi iz celog sveta. Posetioci „Exit-a“ mogu da biraju da žive u hotelima, hostelima, iznajmljenim stanovima ili sobama. Mogu da žive i u „Exit“ kampu.

Ovaj kamp se pravi samo za posetioce festivala. U kampu postoje recepcija, „ulice“ između šatora, mesta za šatore i kupatila. U njemu nema parkinga, autobusa niti automobila, nema trgova, zgrada, banaka niti bankomata. Nema tržnih centara, hodnika, kuhinja, liftova niti terasa. Umesto pravih kuća, svaki šator je mini-kuća i svet za sebe.

U blizini kampa nalaze se sva važnija mesta: prodavnice, ambulanta, taksi stanica, bazeni, plaža na Dunavu. Ni Petrovaradinska tvrđava, na kojoj se održava Festival, nije daleko.

VEŽBANICA**Lekcija 1 DOBAR DAN!****1. Slušajte i odgovorite prirodno.**

1. Dobar dan.
2. Kako ste?
3. Doviđenja. Prijatno.
4. Čao.
5. Zdravo. Kako si?
6. Vidimo se.

2. Proverite.

- a) A: Dobro jutro. Kako si?
B: Može bolje. A ti?
A: Odlično sam, hvala.
- b) A: Dobar dan.
B: Dobro dan. Kako ste?
A: Nije loše, hvala. A vi?
B: Dobro sam, hvala.
A: Doviđenja.
B: Doviđenja. Vidimo se.

Lekcija 2 DOBRO DOŠLI**3. Slušajte i proverite.**

1. Drago mi je. Drago mi je.

2. Izvolite. Hvala.
3. Hvala. Molim.
4. Izvinite. Ništa.
5. Halo? Halo? Da?
6. Živeli. Živeli.

4. Slušajte razgovor.

- Mari: Patrik, ovo je moj drug Marko.
Marko: Zdravo, ja sam Marko.
Patrik: Drago mi je, ja sam Patrik.
Mari: Patrik je Englez.
Patrik: Da, moja zemlja je Engleska.
A ti Marko, da li si ti Srbin?
Marko: Da, jesam.
Patrik: A Mari je Francuskinja?
Marko: Jeste.
Patrik: I ona je strankinja.
Mari: Da, ali moja zemlja je sada Srbija.
Patrik: O, odlično.

5. Diktat. Slušajte i pišite.

Zovem se Johanes. Ja sam Nemač.
Moja zemlja je Nemačka. Moj jezik je nemački.
Ovo je moja drugarica. Ona je Poljakinja. Ona se zove Hana.

Lekcija 3 RAZUMEŠ LI?**6. Slušajte i odgovorite prirodno.**

1. Zašto učite srpski?
2. Da li govorite srpski dobro?
3. Da li govorite engleski jezik?
4. Da li živite ovde?
5. Da li radite ovde?
6. Da li volite srpski?
7. Da li ste vi ekonomista ili ekonomistkinja?
8. Da li ste vi diplomata ili diplomatkinja?

7. Slušajte i proverite.

1. Ko je ovo?
2. Zašto oni uče srpski?
3. Da li vi razumete srpski?
4. Da li se ti zoveš Ana?
5. Šta ste vi?
6. Šta je ovo?

8. Slušajte. Ko ovo kaže, Ana ili Luka?

- Ana: Čao. Ja sam Ana. Kako se ti zoveš?
Luka: Čao, Ana. Moje ime je Luka. Kako si?
Ana: Dobro sam. A ti?
Luka: Odlično sam. Šta radiš ovde?
Ana: Učim srpski. Da li i ti učiš srpski?
Luka: Ne. Ja radim ovde.
Ana: Da li dobro govoriš srpski?
Luka: Da, govorim vrlo dobro. A ti?
Ana: Ja govorim loše.

Lekcija 4 MOJA PORODICA

9. Slušajte i upišite.

Ovo su moji roditelji, moj tata Džon i moja mama Anželika. Ovo je moj brat Metju, a ovo je naša snaja. Njihov pas se zove Marko. On je lep i dobar pas. A ovo je naša kuća. Kuća nije velika, ali je lepa. Ovo je naš auto, i moj bicikl!

10. Proverite.

Ja sam Boris. Nemac sam. Živim i radim u Srbiji, ali moja porodica ne živi ovde. Moja žena, Anita, i naši sinovi, Igor i Štefan, žive daleko. Anita radi, a moja deca su studenti. Oni su slobodni za vikend. To mi se sviđa zato što sam i ja za vikend kod kuće. Pre podne obično kuvamo zajedno, a posle podne igramo tenis. Uveče svi zajedno gledamo film. Naša deca za vikend spavaju ujutro dugo. Obično ne rade domaći. Oni često igraju fudbal ili karte. Naši vikendi su lepi.

Lekcija 5 MOJ GRAD

11. Proverite

- a) Novi Sad nije glavni grad. On je mali i veoma lep grad. Glavna ulica se zove Zmaj Jovina ulica. Tamo se nalazi duga evropska reka Dunav. Na Dunavu se nalazi i poznata turistička atrakcija – Petrovaradinska tvrđava. Velika srpska biblioteka Matica srpska se nalazi u Novom Sadu, takođe. Novi Sad je univerzitetski centar – mnogi studenti žive tamo. Ulice su čiste, bulevari su široki, parkovi su lepi i zgrade nisu visoke. U Novom Sadu nisu velike gužve. To je odlično mesto za život.
- b) Niš je star grad. Tamo se nalaze Niška tvrđava – važno turističko i istorijsko mesto i Niška banja – mesto za odmor i zdravlje. Život u Nišu nije brz kao u Beogradu. Restorani su odlični, trgovi su otvoreni a ljudi su topli.

12. Proverite

- a) A: Izvinite, da li je ovo mesto slobodno?
B: Ne, Zauzeto je. Izvinite.
A: Nema problema.
- b) A: Ovaj muzej je baš interesantan.
B: Da, jeste. Baš je interesantan.
- c) A: Izvinite, gde je pošta?
B: Žao mi je. Ne znam.
- č) A: Mislim da je saobraćaj u Novom Sadu haotičan.
B: Stvarno? Da li si bila u Beogradu?
A: Nisam. Zašto?

13. Slušajte priče

PRIČA 1 Moj grad je veoma velik. Ulice su duge i bulevari su široki. Zgrade su visoke, trgovi su otvoreni, saobraćaj je haotičan. Tu se nalaze veliki parkovi, mnogi restorani, interesantni muzeji i galerije. Tu se može slušati odlična muzika, gledati dobri filmovi, kupiti knjige i trenirati sport. Ljudi su otvoreni i ovde nikad nije dosadno. Moj grad nije veoma siguran. Veliki gradovi nisu uvek sigurni.

PRIČA 2 Moj grad je velik i nalazi se na moru. On je glavni grad. Nekada je bio poznat obrazovni i filozofski centar. Tu se nalaze mnogi poznati muzeji, pozorišta, trgovi. Tu se može probati ukusna morska hrana. Gužve su velike i saobraćaj je haotičan. Ljudi su topli i otvoreni.

PRIČA 3 Moj grad je miran stari grad. Tu nije velika gužva i saobraćaj nije haotičan. Ulice nisu široke, ali su čiste. Zgrade nisu visoke, ali su stare i lepe. Trgovi su mali i interesantni. Tu se nalaze mnogi sportski centri. Grad je sigurno i prijatno mesto za život. Ljudi su topli i dobri.

Lekcija 6 ŠTA RADIŠ?

14. Slušajte i upišite da li je tačno (✓) ili (✗) za Vas.

1. Na sreću, imam odličan posao.
2. Imam fakultetsku diplomu.
3. Nažalost, nemam slobodnog vremena.
4. Teško je raditi kao lekar.
5. Dosadno je biti kod kuće.
6. Novac nije sve.
7. Želim da putujem u Srbiju.
8. Volim da spremam kuću.
9. Volim da kupujem.
10. Treba da učim više.

Lekcija 7 SREĆAN PUT

15. Upišite tačno (✓) ili netačno (✗)

Čao, draga.

Već dve nedelje sam u Kanadi. Znaš da ovde imam mnogo prijatelja. Treba sve da ih posetim, a još sam samo tri nedelje ovde. Prve dve nedelje sam bila u Vankuveru. Sviđa mi se klima tamo. More je blizu, planine su blizu. Vozila sam bicikl po gradu. Saobraćaj je gust, kao i u svakom velikom gradu, ali nikad nisam videla toliko trolejbusa. Posle podne sam često sedela u Stenli parku i čitala knjigu. Jedno veče sam bila u pozorištu, a juče sam posetila festival hrane. Nisam morala da idem na večeru posle toga. Išla sam i u noćne klubove. Naravno, slikala sam se i planiram da ti pošaljem neke fotografije.

Jedva čekam da se vidimo.

Tvoja prijateljica Snežana

Lekcija 8 STIL ŽIVOTA

16. Slušajte i podvucite pravu reč.

Moja radna nedelja traje šest dana. Radim i u subotu. U nedelju sam slobodna. Ne radim daleko od kuće pa do posla koristim bicikl. Kući dolazim u šest. Nemam popodnevni odmor, ali zato idem u krevet ranije. Sviđa mi se velik grad zbog noćnog života. Volim kad je gužva - nikad mi nije dosadno. Uglavnom kuvam sama, ali za vikend idem kući u moje selo i tamo mama sprema moj omiljeni ručak - supu, belo meso i pomfrit. Ponekad za vikend dolaze moji roditelji. Onda se zajedno šetamo po Kalemegdanu, jedemo u restoranu u Skadarliji i idemo u kupovinu. Oni ne žele da se sele u grad, ali vole vikend u Beogradu.

17. Slušajte i dopunite.

- A: Dobar dan. Izvolite.
 B: Molim vas dva jelovnika.
 A: Izvolite.
 B: Može li jedan na engleskom?
 A: Naravno. Samo trenutak.
 B: U jelovniku piše da imate rakiju. Je li domaća rakija?
 A: Sve rakije su domaće. Preporučujem kajsiju ili dunju.
 B: Može dve kajsije i jednu flašu obične vode.
 A: Da li ste odlučili?
 B: Jesmo. Želimo porciju riblje čorbe, ali da nije ljuta.
 A: U redu. Nešto za glavno jelo?
 B: Može neka sveža riba, pola porcije i pečene paprike.
 A: Uz ribu služimo kuvani krompir. Želite li neki drugi prilog?
 B: Imate li grilovano povrće?
 A: Imamo. Nema problema.
 B: Želite li još nešto?
 A: Za dezert može pita od jabuka.
 B: Stiže odmah.

18. Slušajte i obeležite tačno ili netačno.

- A: Dragi, šta misliš da spremamo večeras?
 B: Dolaze Savići. Oni ne jedu meso, jesi li zaboravila?
 A: Nisam zaboravila, naravno. Mislila sam nešto vegeterijanski.
 B: Hoćeš da grilujemo povrće i ribu?
 A: Može, ali moraš da kupiš još nešto. Nemamo sve.
 B: Hajde. Šta nam treba?
 A: Kupi kilogram krompira, malo šargarepe, možda tikvice.
 B: Ok. A paprike?
 A: Ne treba. Imam zelene paprike.
 B: Lepše je da imamo i crvene i žute.
 A: Nemam ništa protiv.
 B: Hoćeš i šampinjone?
 A: Ne, Dragana ne voli šampinjone.
 B: Ne znam gde ima sveža riba?
 A: Utorkom možeš da kupiš svežu ribu na pijaci.
 B: Dobro. Vino i kiselu vodu imamo, je l' tako?
 A: Da. Ali možeš da kupiš i običnu vodu.

19. Slušajte i odgovorite prirodno.

1. Nešto za piće?
2. Prijatno.
3. Srećan rođendan.
4. Želite li još nešto?
5. Koliko je sati?
6. Sutra putujemo na more.
7. Sutra imam intervju za posao.
8. Živeli!

Lekcija 9 UPOMOĆ!

20.

Vasilije

Slušajte, nije ništa strašno ako imaš sreće. Evo, ja sam bio u Brazilu. Radio sam tamo neki projekat. Radio sam mnogo i svakog dana sam se vraćao u hotel kasno, veoma umoran. Obično sam išao u bar na jedno piće, a onda u sobu na spavanje.

Jednog jutra, bila je nedelja, kada sam se probudio, video sam da nemam pasoš. I još gore! Nisam imao ni kreditnu karticu. Katastrofa. Mislio sam da je kraj sveta. Bila je nedelja, nisam znao šta da radim. Naša ambasada nije radila, nisam imao broj telefona kolege koji je išao na put sa mnom. Bio sam u panici. A znao sam da mi panika neće pomoći.

Onda sam rekao sebi: „Moraš da se opustiš. Popij pivo, smiri se, diši duboko.“ Otišao sam u bar u hotelu i naručio piće. A konobar je, slušajte ovo, doneo pivo, kikiriki, moj pasoš i kreditnu karticu. Nisam mogao da verujem. „Kako ćete platiti piće, gospodine?“, pitao me je uz osmeh konobar. Dakle, imao sam sreće. Više sreće nego pameti.

Andrija

Ne znam kako je u tvojoj firmi, ali kod mene nije baš najbolje. Mislim, posao je super, plata je super, ali kolege... Kolege su mi problem. Jedan kolega je dobar. On dolazi na posao rano, radi mnogo, ali ne priča ništa. Stalno ćuti. Ali, drugi kolega je katastrofa. On kasni na posao i ništa ne radi. Samo igra igrice na kompjuteru. Ne znam šta da radim. Stvarno ne znam. To me nervira.

Milica

- A: Dragi! Dragi!
 B: Da?
 A: Čuješ li me?
 B: Da?
 A: Gde je kofer?
 B: Koji kofer?
 A: Veliki, crni.
 B: Kako gde je? U sobi je, zar ne vidiš?
 A: Ma, vidim, vidim, ali...
 B: Šta nije u redu?
 A: Ne znam gde su dokumenta.
 B: Kako ne znaš?
 A: Pa, stavila sam ih u crni kofer. Evo ovde... a sad ih nema. Nema pasoša.
 B: Kako nema, šta pričaš? Pogledaj bolje.
 A: Gledam, ali ne vidim. Nema naših pasoša, a let je za dva sata.
 B: Da, i taksi nas čeka dole. Treba da idemo.
 A: Znam, znam, ali... O Bože, šta sada?
 B: Čekaj, šta je ovo?
 A: Koje?
 B: Ova torba ovde. Vidi...ovde su pasoši!
 A: Stvarno? Kako to?
 B: Ne znam. Važno je da smo ih našli. Hajde sad, brzo. Idemo, taksi čeka.
 A: Da, da, idemo. Žurimo.

21. Proverite.

1. Da li si išao na odmor?
Nisam još. Nisam imao vremena.
2. Koga zoveš kad ne radi frižider?
Majstora, naravno.
3. Kuda putuješ na odmor?
Nadam se u Afriku. Baš dugo maštam o Africi.
4. Gde je tvoj pasoš?
Nadam se kod kuće. Na poslu nije.

5. Gde si bio juče?
U Beogradu, zaboravio si?
6. Kako si?
Može bolje. Uvek može bolje.
7. Koga možeš da pitaš za lek?
Uvek samo lekara. Nikad nikog drugog.
8. Da li možemo da idemo napolje?
Ako želite, možete.

Lekcija 10 KAKO JE KOD VAS?

22. Slušajte i dopunite rečenice.

Ja sam studentkinja u Njujorku. Kada živiš u tako velikom gradu, treba dobro da poznaješ gradski prevoz. Kada razmišljam o gradskom prevozu, razmišljam o nekoliko stvari: o brzini, udobnosti, bezbednosti, ceni i životnoj sredini. Studiram na drugom kraju grada i predavanja mi počinju rano pa mi je najvažnija brzina. Zato idem metroom. Kada ne idem na fakultet i kada ne žurim, volim da putujem autobusom zato što volim da posmatram ljude i grad. Taksi u Njujorku je skup, ne toliko zbog cene koliko zbog dugog čekanja u saobraćajnim gužvama, ali je vožnja taksijem najbezbednija. Uveče se obično vozim taksijem. Ipak, najzdravija je vožnja biciklom, i za mene i za životnu sredinu. Obožavam vožnje biciklom po Central parku u proleće i u jesen.

23. Slušajte i proverite.

- D: Dobar dan, gospodine Panteliću.
P: Dobar dan, doktore.
D: Kako se osećate?
P: Ne osećam se dobro.
D: Šta vas boli?
P: Boli me stomak i glava.
D: Pokažite mi gde vas boli.
P: Ovde.
D: Imate li groznicu?
P: Nemam. Temperatura mi je manja od 37.
D: Dobro. Dajte da vam pogledam grlo.
Otvorite usta. Grlo vam je crveno. Da li vas boli?
P: Da. Boli me.
D: Kada je to počelo?
P: Prošle nedelje.
D: Vi imate grip. Daću vam recept za neke lekove.
P: Hvala.
D: Odmarajte se i pijte puno tečnosti, vode ili nekog prirodnog soka.

24. Slušajte i napišite kakvo će vreme biti sutra u Srbiji.

U Srbiji će sutra biti svežije. Ujutru i pre podne oblačno, a posle podne u nekim krajevima kiša i pljuskovi. Neće biti vetra. Na severu Vojvodine, možemo očekivati razvedravanje u popodnevnom časovima. Sunčano će biti i na zapadu Srbije. Minimalna temperatura će ići od sedam do trinaest, a maksimalne od devetnaest do dvadeset četiri stepena Celzijusa.

Lekcija 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

25. Kako izgledaju ovi ljudi? Slušajte i proverite.

Na ovoj slici vidimo ljude koji se smeju. Vreme je lepo i sunčano, ali, nije jako toplo. Neki ljudi nose džempere. Jedna devojka nosi na sebi haljinu s kratkim rukavima. Ona nosi i jaknu u ruci. Jedna žena nosi košulju i nema jaknu. Neki ljudi nose patike. Jedna devojka nosi čizme. Nemaju svi torbe. Svi nose naočare za sunce. Svi su nasmejani.

26. Slušajte i zaokružite tačan odgovor.

Kao filmska zvezda

Ovo je Jovanka Broz, supruga Josipa Broza Tita, nekadašnjeg predsednika Jugoslavije. Jovanka Broz je bila prva dama Jugoslavije više od pedeset godina. Bila je simbol elegancije, stila i lepote. Uvek je nosila elegantne haljine ili kostime i bila je veoma ženstvena. Ona je uvek izgledala kao filmska zvezda. U posebnim situacijama nosila je nakit i haljine sa ukrasima. Veoma često je nosila šešire, rukavice i naočare. I danas, kada živi mirnim i povučenim životom, ona je elegantna i lepa. Nasmejana i dostojanstvena.

Lekcija 12 HOTEL S PET ZVEZDICA

27. Slušajte i zaokružite tačan odgovor.

- A: Halo...
B: Halo, Marko, ovde Ana.
A: Zdravo, Ana, kako si? Kako ide s novim stanom?
B: Zbog toga te i zovem. Odlučila sam da potražim nov stan.
A: O, u čemu je problem s ovim stanom?
Mislio sam da ti se sviđa.
B: Ma, sviđa mi se, ali je daleko od fakulteta, a i prevoz me ubija. Da li možeš da mi pomogneš? Pomislila sam da ti znaš više o stanovima u blizini fakulteta.
A: Dobro, koliko novca imaš? Koliko bi da potrošiš na stanarinu?
B: Negde oko dvesta evra mesečno, sa svim troškovima, ako može. O, da, volela bih da iznajmim namešten stan.
A: Još nešto?
B: Da, treba mi i parking mesto.
A: Znam da u zgradi iza moje ima raznih stanova.
Otići ću do nje danas posle predavanja.
B: Hvala ti mnogo.
A: Nema na čemu.

28. PRIČA 1 Slušajte i ispravite greške.

Trenutno živim u iznajmljenom stanu u centru grada. To je mali dvosoban stan, ali veoma prijatan i svetao. Imam i malu terasu, koja mi je omiljeno mesto u stanu. Na terasi imam cveće, sto i dve stolice. Nemam mnogo nameštaja, ali, bez moje police za knjige ne bih mogla da živim, uvek je nosim sa sobom. Moje komšije su mladi ljudi, uglavnom studenti kao i ja. Ponekad je bučno zbog žurki, ali mi to ne smeta. Odgovara mi lokacija stana, važno mi je da sam blizu fakulteta. Hm, kuća iz snova... Bila bi negde na moru.

29. PRIČA 2 Slušajte i upišite tačno ili netačno.

Pre godinu dana kupili smo divnu kuću u okolini Novog Sada. Daleko smo od gužve i buke. Deca imaju veliko dvorište, gde mogu da se igraju, a moja žena i ja imamo mirno mesto za odmor. Kuća nam ima dva sprata. Svako dete ima svoju sobu. Imamo i dnevnu sobu, kuhinju, trpezariju, dva kupatila i podrum. Najviše vremena provodimo u dnevnoj sobi. Tamo je televizor i jedan jako udoban kauč. Znam da deca ne bi mogla bez dvorišta. Meni je samo važno da budem u prirodi. Naše prve komšije su i naši dobri drugari. Deca nam se druže, a mi, roditelji, često pravimo roštilj zajedno. Ovo je moja kuća iz snova.

30. PRIČA 3 Slušajte i upišite šta čujete.

Volim da menjam životni prostor. Selila sam se mnogo puta u životu. Nije mi važno koliki je stan, samo da je u centru grada. Moram da budem blizu pozorišta, galerija, kafića... Volim gradsku gužvu. Moj sadašnji stan je u potkrovlju. Imam jednu veliku, dnevnu sobu, i jednu malu, radnu sobu. Nije mi važna boja zidova – svuda imam slike. Ne bih mogla da živim bez svojih slika. Komšije i ne poznajem, živim ovde tek dva meseca. Moja kuća iz snova bila bi u nekom velikom gradu, sa dobrim pogledom.

DODATAK**31. Glasovi i pisma srpskog jezika****32. Slušajte. Ponovite.****33. Ćirilica****34. Priča o ćirilici****GLASOVNE VEŽBE
GRUPE GLASOVA****35. Vokali A, E, I, O, U****36. Glasovi koji se najlakše izgovaraju
uz osmeh Ć Đ S Z C LJ NJ****37. Glasovi koji se najlakše mogu izgovoriti
bez osmeha Ć DŽ Š Ž****38. Glasovi RL / D T / S Z / Š Č****39. Dopunite.****H**

Hajde hodaj.
Hladno je.
Hoćete li da hvatamo zmaja?

J

Ja sam je video juče.
To je jedna jako fina žena.
Jovan jede jedno po jedno jaje.
Juče je jedna Jasmina jako jauknula.

G

Da li si ga gledao u glavnom gradu?
Gospodin Gagić govori glasno.
Oni se uvek gube u gužvi.

40. Šta čujete? Dopunite.

Č ili Ć
Časlav i Ćira čekaju.
U čaši je vruć čaj.
Češljam se često.
Ćute i čuvaju tajnu.
Čovek jede čevapčiče.

41. Đ ili DŽ

Đaci imaju učitelja Đorđa Đorđevića.
Đorđević Đura je đak.
Džem i devrek su đaćka užina.

42. Š ili S

Saša se šeta po snegu.
Šetali smo se svuda po šumi.
Samo sam se smejaao.

43. C ili S

Saberi sve cifre.
Đaci se stalno cerekaju.
Car caruje u carstvu.

44. Z ili S

Zmaj se zove Za-Za.
Zalazak sunca sija svuda za sećanje.
Srba srče supu.
Zavese su zeleno zlataste.

45. Ž ili Z

Žaba i žirafa žive u zelenom žbunju.
Zašto se žališ?
Zaista se zoveš Zvončica?

46. L ili Lj

Lena ljubi lutku.
Ljubiša se jako ljuti.
Volim da se ljuljam.

47. N ili Nj

Njegove naočare su nove.
Njihov hleb se hladi.
Njiše se njihova manja zastava.

**48. Slušajte i ponovite. Napišite ćirilicom.
Vokali: A, E, I, O, U****49. Konsonanti: C, Ć, DŽ, Ć, Đ****50. Konsonanti: S, Z, Š, Ž, F, H****51. Konsonanti: L, LJ, R, M, N, NJ, J, V****52. Konsonanti: B, P, D, T, G, K****53. Šta čujete? Zaokružite.**

veš / šuma / ja sam / jež / džak / sreća / svet / čučao
pevao / berem / zeva / zov / krah / strašno / ovoliko
onako / tamo / ovako

Rešenja zadataka u lekcijama

LEKCIJA 1 DOBAR DAN

12. 1) Da li je ovo torba? – Ne, nije. 2) Da li je ovo novčanik? – Ne, nije. 3) Da li je ovo kompjuter? – Da, jeste. 4) Da li je ovo moblini? – Ne, nije. 5) Da li je ovo stolica? – Ne, nije. 6) Da li je ovo torba? – Da, jeste. 7) Da li je ovo novčanik? – Da, jeste. 8) Da li je ovo pasoš? – Da, jeste.
15. a) Vi ste Ana. b) Mi smo student i profesor. c) Ovo je knjiga. č) Ovo su knjiga i torba. ć) Ja sam žena. d) Ti si Petar.
16. A: Dobar dan. B: Zdravo. Kako si? A: Hvala, dobro sam. A Vi? B: Nije loše. Da li je ovo Milica? A: Ne, ovo nije Milica. Ovo je Dragana. B: Hvala. Vidimo se. A: Doviđenja. Prijatno.
17. muški rod: muškarac, student, dan, novčanik, kompjuter, ključ, pasoš, profesor, mobilni telefon; ženski rod: žena, knjiga, stolica, torba; srednji rod: večer, jutro.
18. formalno: Doviđenja. Da li ste vi Boris? Dobro jutro. Kako ste? A Vi? Dobro večer. neformalno: Kako si? Čao. Vidimo se. Da li si ti Ana? Zdravo. A ti?

LEKCIJA 2 MOJA ZEMLJA

4. 1) Milica i Miloš su Srkinja i Srbin. 2) Đani i ja smo Italijan i Francuz. 3) Elizabet i Deniz su Amerikanka i Francuskinja. 4) Andrej i ti ste Rus i Španac. 5) Rosa i Natalija su Italijanka i Ruskinja. 6) Anita i ja smo Mađarica i Srkinja. 7) Pavel i Katja su Poljak i Poljkinja. 7) Eržika i ja smo Mađarica i Špankinja. 8) Mikloš i ti ste Mađar i Kinezi. 9) Jin i Štefan su Kineskinja i Nemač. 10) Sara i ja smo Nemica i Francuskinja.
5. 1b); 2a); 3a); 4b); 5b); 6a); 7b); 8b).
8. 2) Ti si Rus. 3) Vi ste Nemač i Italijanka. 4) Mi smo Kinezi i Rus. 5) Ona je Francuskinja. 6) One su Italijanka i Nemica.
15. 1a); 2b); 3b); 4a); 5b).
18. 1a); 2b); 3a); 4a); 5b); 6b); 7a); 8a); 9b); 10b).
19. 1) Milica nije Francuskinja. 2) Oni nisu Pablo i Đani. 3) Ja nisam stranac. 4) Moje ime nije Elizabet. 5) Ja se ne zovem Čarli. 6) Ne, nismo. 7) Ti nisi moja drugarica. 8) Nismo loše. 9) Ne, niste. 10) Nisam dobro.
20. 1) Ne, nije. 2) Da, jesmo. 3) Ne, nisam. 4) Da, jesam. 5) Da, jeste. 6) Ne, nisu.
21. drugarica, drug; strankinja, stranac; Srkinja, Srbin; studentkinja, student; Ruskinja, Rus; Amerikanka, Amerikanac; Italijanka, Italijan; Kineskinja, Kinezi.
23. slika 1: Izvolite. – Hvala. slika 2: Zdravo. – Dobar dan. slika 3: Čao. Ja sam Milan. – Drago mi je. Ja sam Sara. slika 4. Čao. – Vidimo se.

LEKCIJA 3 RAZUMEŠ LI?

5. 1b); 2a); 3a); 4b).
8. Ja nisam Nemač i ne govorim nemački odlično. Ne govorim ni engleski jezik dobro. Ali, srpski jezik ne govorim loše. Sada ne učim srpski zato što ne živim i ne radim ovde. Ne razumem sve.
9. 1) Učimo srpski jezik. 2) Ne razumem srpski dobro. 3) Nisam studentkinja. 4) Vi živite ovde? 5) Boris je Nemač i radi ovde. 6) Živi ovde zato što radi ovde. 7) Uče srpski zato što žive ovde. 8) Ti govoriš nemački jezik? 9) Ne živim ovde. 10) Zove se Jelena.
10. 1b); 2a); 3c); 4a); 5c).
18. 1b); 2b); 3a); 4b); 5a); 6a); 7a).
21. Da li ste Vi Italijanka?; Kako se zove Vaš muž?; Da li je on Italijan?; Da li vi živite ovde?; Da li Dario dobro govori srpski?; A Vi?; Da li je Dario profesor?; Da li ste i Vi ekonomistkinja?; Da li radite u Srbiji?; Da li volite džez?
22. A: Zdravo. Ja se zovem Rosa. A ti? B: Čao. Moje ime je Štefan. Da li učiš srpski jezik? A: Trenutno ne učim. Da li ti govoriš srpski jezik dobro? B: Govorim loše, ali razumem dobro. Da li živiš ovde? A: Da, ja živim ovde, ali ne radim ovde. A ti? B: I ja živim ovde. Ja sam student. Da li si ti studentkinja? A: Ne, nisam. Ja sam pevačica.
23. 1, 3, 6, 2, 5, 4.
24. 1) moj; 2) govorim; 3) u Srbiji; 4) zato što; 5) volimo; 6) nije; 7) dobar;
25. 1) govori, govore; 2) živim, žive; 3) voli, vole; 4) učiš, učite; 5) smo, ste; 6) razmem, raumeš; 7) radi, rade; 8) živiš, živim, radim; 9) si, nisam, sam; 10) uče, žive.

LEKCIJA 4 MOJA PORODICA

5. 1T; 2N; 3T; 4T; 5N; 6N.
7. 1) Da li oni žive u Srbiji? 2) Da li Julija radi kao profesorica? 3) Da li su za vikend zauzeti? 4) Kako se Julija i njena porodica vide svaki dan?; 5) Šta im se sviđa u Srbiji?
9. 1N; 2N; 3N; 4N; 5T; 6T.
11. 1) Da li Ernst i Lena žive u Srbiji? 2) Da li njegova porodica živi u Srbiji? 3) Da li je njihov posao težak? 4) Da li su često zauzeti? 5) Šta rade kada su slobodni? 6) Šta im se sviđa u Srbiji?
12. Njeno ime je Julija. Njen muž i njihova deca žive u Srbiji. Njena porodica živi daleko i oni se vide retko. Njen muž je Srbin i njegova porodica živi u Srbiji. Oni su njihovi gosti često.

13. Njegovo ime je Ernst. On je Austrijanac, a njegova žena je Srпкиnja. Žive u Srbiji, zato što i Ernst i Lena rade ovde. Njihove porodice nisu u Srbiji. Njegova porodica živi u Austriji, a njeni roditelji, sestra i brat žive u Bosni.
14. 1a); 2b); 3c); 4b); 5a); 6c).
16. 1) Retko smo slobodni. 2) Retko sam zauzeta. 3) Volim život ovde. 4) Ne vidimo se retko.
17. 1) kuvamo, radimo; 2) živi, radi; 3) koristi; 4) se vide; 5) slušaš; 6) se zove; 7) gledam, čitam; 8) se šetaju; 9) ručate; 10) voli.
18. 1) čitati novine; 2) koristiti internet; 3) slušati radio; 4) spavati dugo; 5) učiti srpski jezik; 6) gledati TV; 7) trenirati pilates; 8) kuvati ručak.
22. 1) ne voli da spava; 2) ne vole da čitaju; 3) volite da se šetate; 4) ne voli da gleda; 5) ne volim da kuvam; 6) voli da se druži; 7) voliš da radiš; 8) ne vole da ručaju; 9) ne vole da se vide; 10) volimo da slušamo.
24. Ja sam Ruskinja, a moj muž je Srbin. Naša ćerka i naš sin govore srpski i ruski odlično. Moj muž i moja deca žive u Srbiji. Moji roditelji ne žive ovde. Ali, njegovi roditelji su naši gosti ponekad. Moj muž i ja smo zauzeti svaki dan, ali naša deca nisu zauzeta.
25. 1) slobodan, zauzet; 2) velik, mali; 3) mnogo, malo; 4) često, retko; 5) daleko, blizu; 6) lak, težak; 7) uveče, ujutro.
27. 1a); 2a); 3b); 4b); 5a); 6a); 7a); 8a).
28. 1a/b; 2a; 3c; 4b; 5a; 6c; 7a/c.
29. 1) a; 2) ali; 3) ili; 4) i; 5) ali; 6) ili; 7) a; 8) i.

LEKCIJA 5 MOJ SVET

3. 1N; 2T; 3N; 4N; 5T; 6T; 7N; 8T.
4. 1) Saobraćaj je haotičan. 2) Parkovi su veliki. 3) Trgovi su stari. 4) Restorani su odlični. 5) Bulevari su široki. 6) Muzeji su zanimljivi. 7) Život je brz. 8) Ulice su duge. 9) Reke su velike. 10) Hrana je dobra. 11) Gužva je velika. 12) Ljudi su otvoreni. 13) Zgrade su visoke.
8. 1) Uvek je mir i tišina. 2) Saobraćaj nikad nije haotičan. 3) Život u Beogradu je lep. 4) Malo mesto je dobro za život. 5) Velik grad je opasan. 6) Park je zdravo mesto. 7) Ovde restorani nisu odlični. 8) Ponekad je gužva. 9) Bulevari su široki. 10) Ulice su lepe i duge. 11) Galerije su uvek interesantne. 12) Reke su duge i široke. 13) Malo mesto nikad nije opasno za život. 14) Selo je sigurno za život.
16. 1) Nikolina; 2) Markov; 3) Miloševa; 4) Jelenina; 5) Jovanovi; 6) Milićini; 7) Sarin; 8) Sinišine; 9) Đorđeva; 10) Aleksandrova.
17. 1) Beogradska; 2) srpski; 3) praška; 4) niška; 5) Nemački; 6) Dunavska; 7) Subotičko; 8) Američki.
18. 1) restoran; 2) park; 3) bioskop; 4) knjižara; 5) pozorište; 6) trg; 7) biblioteka; 8) banka, 9) sportski centar; 10) pijaca.
19. *pozitivne*: zdrav, interesantan, lep, mir, tišina, divan; *negativne*: opasan, dosadan, gužva, haotičan.

LEKCIJA 6 ŠTA RADIŠ?

3. 2) za šetnju; 4) za čaj; 6) za putovanje.
7. 1) Mislim da je opasno biti ronilac zato što moraš da ideš duboko u vodu. 2) Mislim da je naporno biti policajac zato što moraš da radiš noću. 3) Mislim da je stresno biti lekar zato što moraš da lečiš bolesne ljude. 4) Mislim da je dosadno biti domaćica zato što moraš da budeš kod kuće. 5) Mislim da nije dosadno biti menadžer zato što moraš da imaš uvek nove ideje. 6) Mislim da je naporno biti domaćica zato što moraš da spremaš kuću i decu.
13. Marija Petrović je menadžerka. Ona ima dobar posao. Mora da koristi kompiuter često. Nema uniformu, ali treba da nosi elegantno odelo. Radi mnogo, ali za vikend je slobodna. Marija ima divnu porodicu. Nema vremena da sprema sina i ćerku za školu. To radi njen muž. Kada imaju vremena, svi zajedno gledaju film ili igraju karte. Marija voli da čita knjigu uveče, kada deca spavaju.
17. 1E; 2S; 3K; 4K; 5K; 6E; 7K; 8K; 9S.
19. 1N; 2N; 3T; 4T; 5T; 6T; 7N.
20. 1) teško; 2) dosadno; 3) opasan; 4) stresno; 5) naporan; 6) lako; 7) interesantan; 8) lepo.
24. 1) Šta rade Marko i Ana? 2) Šta radi Ana? 3) Šta radi Marko danas? 4) Šta oni žele da rade? 5) Kada oni žele da idu na kafu?
27. 1) Nažalost, nemam vremena. 2) Na sreću, ne moram. 3) Ja sam policajac. 4) Baš super ideja. 5) Uvek može bolje. 6) Još ne.

LEKCIJA 7 SREĆAN PUT

6. 1) da li; 2) šta; 3) kako; 4) koliko; 5) da.
8. 1) za nju; 2) za nas; 3) za njih; 4) za nas; 5) za vas.
9. 1) u; 2) na; 3) na, u; 4) u, u; 5) u; 6) na; 7) na; 8) na, u; 9) u; 10) u, na.
18. 1) večeri; 2) Engleskoj; 3) ulici; 4) Tajlandu; 5) moru; 6) skupim satovima; 7) modernim zgradama; 8) njegovim fotografijama 9) muzičkim festivalima; 10) poznatim mestima.

LEKCIJA 8 STIL ŽIVOTA

1. a)3; b)1; c) 6; č)7; ć)2; d)4; dž)5.
7. kućni red, porodični trenutak; nedeljni ručak; radni dan; popodnevni odmor
8. 1b); 2a); 3b); 4a); 5b); 6b).
9. 1) pre supe; 2) Bez slatkiša; 3) Posle glavnog jela; 4) bez dobrog pića; 5) od jabuka; 6) od sira.

21. Za rođendan. → Srećan rođendan. Za slavu. → Srećna slava. Za Novu godinu. → Srećna Nova godina. Za Božić. → Srećan Božić. Za Uskrs. → Srećan Uskrs. Pre puta. → Srećan put. Pre važnog posla. → Srećno. Pre jela. → Prijatno. Pre pića. → Živeli. Posle venčanja. → Čestitamo.
24. 1T; 2N; 3N; 4T; 5N; 6N; 7T.
25. 1) Slavi se trideset prvog decembra. 2) Slavi se sedmog januara. 3) Slavi se dvadeset sedmog januara. 4) Slavi se prvog aprila. 5) Slavi se prvog maja. 6) Slavi se osmog marta.
26. 1) kod; 2) od, do; 3) po; 4) na, u; 5) zbog; 6) na; 7) bez; 8) u; 9) za; 10) od; 11) u; 12) U; 13) pre; 14) posle.
27. Ernst i Lena svake godine idu na slavu u Bosnu. Lenini roditelji slave Svetog Đorđa. Ova slava je u maju tačnije šestog maja. Slava Sveti Đorđe nije posna slava, ali se na slavskoj trpezi može naći riba. Lenina majka sprema posni kolač i žito. Njen tata ide u crkvu pre ručka. Sve je spremno za goste, koji dolaze u dva sata. Ove godine Lena i Ernst ne mogu da dođu jedan dan ranije, zbog Ernstovog posla. Dolaze na dan slave. Pre puta moraju da kupe poklone – cveće za domaćicu i vinu za domaćina. Treba da kupe i slatkiše zato što dolazi i mnogo dece.
28. 1) svoju; 2) svoj; 3) svoju, svog; 4) svoje; 5) svoje; 6) svoju; 7) svoj; 8) svoje; 9) svoje; 10) svoje, svoje.

LEKCIJA 9 UPOMOĆ

5. A: 1) nama; 2) njoj; 3) njemu; 4) meni; 5) njima; B: 1) ih; 2) ga; 3) je; 4) nas; 5) vas.
6. velik, veći, najveći; dobar, bolji, najbolji; miran, mirniji, najmirniji; mali, manji, najmanji; važan, važniji, najvažniji, loš, gori, najgori; lep, lepši, najlepši.
7. 1b); 2a); 3a); 4b); 5c).
8. 1) raskošan; 2) bogat; 3) uspešan; 4) nepoznat; 5) nesrećan; 6) nekvalitetan.
9. 1) skromna, raskošna; 2) siromašna, bogata; 3) neuspešna, uspešna; 4) poznata, nepoznata; 5) nesrećan; 6) kvalitetna, nekvalitetna.
10. mnogo, više, najviše; malo, manje, najmanje; dobro, bolje, najbolje; loše, gore, najgore; lepo, lepše, najlepše; mirno, mirnije, najmirnije; skromno, skromnije, najskromnije; uspešno, uspešnije, najuspešnije; srećno, srećnije, najsrećnije; zdravo, zdravije, najzdravije; važno, važnije, najvažnije; kvalitetno, kvalitetnije, najkvalitetnije.
11. 1) najvažnije; 2) Bolje; 3) najgore; 4) Najlepše; 5) lakše; 6) najzdravije; 7) srećnije; 8) najmanje; 9) najviše; 10) najkvalitetnije.
14. **zaraditi** + novac, bogatstvo; **promeniti** + novac, stil života, avion, bicikl, (kuću za siromašne); **dati** + novac, bogatstvo, avion, kuću za siromašne, bicikl; **snimiti** + film; **voziti** + avion, bicikl; **otvoriti** + kuću za siromašne; **kupiti** + avion, kuću za siromašne, bicikl
16. **Poznato** je da su uspešni filmski reditelji i glumci bogati. Ni Tom Šadijak, holivudski reditelj, nije bio drugačiji. Radio je veoma uspešno na filmu i postao bogat i poznat. On do sada nije živeo skromno ali je sada uradio nešto neobično – promenio je stil života. Tom ne živi više raskošno, već deli svoje bogatstvo drugima. Živi neobično i srećan je.
26. A: 1) Čekajmo. 2) Pazite kada putujete. 3) Slušaj mamu. 4) Zaboravite sve. 5) Požurimo. 6) Dođi u pet.
B: 1) Nemoj gledati ovaj film. 2) Nemojte kasniti. 3) Nemojmo paničiti. 4) Nemojte čekati dugo. 5) Nemojte doći sad. 6) Nemoj doći kasno. 7) Nemojmo zaboraviti.
27. 1ć; 2c; 3č; 4đ; 5a; 6d; 7f; 8dž; 9) b; 10) f.
28. 1) zatvoriti; 2) zapamtiti; 3) otključati; 4) izlaziti; 5) upaliti; 6) krasti.
31. 1) otvorim; 2) zaključajte; 3) zatvoriti; 4) otvorim; 5) uključim.
35. 1) nikog; 2) neko; 3) nešto; 4) ništa; 5) nekog; 6) nikog; 7) ništa; 8) nekog; 9) ništa, nešto; 10) Neko.
37. 1T; 2T; 3N; 4T; 5N; 6T; 7N; 8T.

LEKCIJA 10 KAKO JE KOD VAS?

2. a) 0°C; b) -15°C; c) 25°C; č) 40°C; ć) 15°C; d) 5°C
3. 1) Pada kiša i sija sunce. 2) Pada kiša i pada sneg. 3) Sunce sija, kiša pada. 4) Duva vetar, sunce sija. Duva vetar i pada sneg.
8. 1a/b; 2b/c; 3a/c; 4a/b; 5b/c; 6a/c.
10. 1)J/M; 2) A; 3)B; 4)A; 5) J/M; 6)B; 7)A; 8)J/M; 9)A
16. 1) toplija; 2) kraći; 3) kišovitiji; 4) hladniji, 5) lepše; 6) duži.
18. 1T; 2N; 3N; 4N; 5T; 6T; 7N; 8N.
19. dobro, bolje, najbolje; loše, gore, najgore; toplo, toplije, najtoplije; hladno, hladnije, najhladnije; opasno, opasnije, najopasnije; sigurno, sigurnije, najsigurnije.
26. 1) Ostaće kod kuće. 2) Ješćemo lakšu hranu. 3) Pomoći će mu. 4) Neće biti na poslu sutra. 5) Daće mu lekove sutra. 6) Javiću ti. 7) Nećete proći dugo. 8) Mirovaćete dve nedelje.
27. 1a/c; 2a/b; 3a/b; 4a; 5c; 6a/b; 7b/c; 8a; 9a.
29. 1) Boli je desna ruka. 2) Ne boli me više glava. 3) Boli je glava jako. 4) Boli ga zub jako. 5) Boli ih stomak.
30. 1) je; 2) me, mi; 3) vam; 4) ga; 5) me; 6) ti; 7) im; 8) nas.

LEKCIJA 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

1. visoka, niska, stara, mlada, široka, uska, tamna, svetla, velika, mala, mršava, debela, duga, kratka, krupna, sitna, bela, crna.
9. 1) Žene nose haljine. 2) Žene ne nose naočare. 3) Žene nemaju šešire. 4) Muškarci ne nose kape. 5) Muškarci nose pantalone. 6) Muškarci drže cveće i cigaru.
10. a) N; b) T; v) T; g) N; d) T; đ) T; e) T; ž) N; z) N.
23. 3) Žena sa šeširom. 4) Muškarac sa naočarima; 5) Muškarac u belim patikama. 6) Ljudi sa kišobranima. 7) Muškarac sa šalom i kapom. 8) Ljudi u dugačkim kaputima. 9) Žena u belim pantalonama. 10) Žena sa podignutom kosom.
24. nizak, visok, deo, mršav, star, mlad, širok, uzak, kratak, dug, taman, svetao, velik, mali.
25. 1) niži; 2) kraću; 3) veći; 4) mršavija; 5) starija; 6) tamniju; 7) krupnije; 8) šire.

LEKCIJA 12 HOTEL S PET ZVEDICA

7. 1N; 2T; 3N; 4T; 5T; 6N; 7T; 8T; 9N; 10T.
8. 1) na, u; 2) do; 3) na, iza; 4) od; 5) na; 6) na, od; 7) od, od.
13. Izvolite.; Koliko biste ostali?; Koliko košta noćenje?; Ne, ne, u redu je.; Imate li internet?; I još nešto.; Da, doplaćuje se.
15. švedski sto; pun pansion; soba sa pogledom; kontinentalni doručak; cena po osobi; bežični internet; kablovska televizija; parking mesto.
18. 1N; 2N; 3T; 4T; 5T; 6N; 7N; 8N.
23. 1a); 2b); 3c); 4b); 5a).
24. 1) se selila, se preselila; 2) promenim, menjao/-la; 3) su sagradili, gradim; 4) nudi, su ponudili; 5) platim, plaćaš; 6) biram, izabrao/-la bih; 7) ste proveli, provodimo; 8) sednete, sedim.
25. 1) tebe, mene; 2) nas; 3) njega; 4) nje; 5) njih; 6) vas.
26. 1) kojem/kom; 2) kojom; 3) koju; 4) kojeg/kog; 5) kojima; 6) kojoj; 7) koje; 8) koje; 9) koji; 10) kojoj.

Rešenja zadataka u vežbanci

LEKCIJA 1 DOBAR DAN

1. jutro, Dobro jutro. / dan, Dobar dan. / večer, Dobro večer; Laku noć.
2. 1) sam; 2) ste; 3) si; 4) su; 5) je; 6) smo; 7) je; 8) su.
3. 1) nije; 2) nije; 3) nisam; 4) nisu; 5) nisu; 6) niste; 7) nismo; 8) nisi.
4. 1) Da li ste vi Miloš i Sara? 2) Da li je ona Milica? 3) Da li su one Milica i Sara? 4) Da li je on Miloš? 5) Da li si ti Boris? 6) Da li su oni Miloš i Boris? 7) Da li si ti Ana? 8) Da li ste vi Sara i Ana?
6. B: novčanik; C: stolica; Č: mobilni telefon; Ć: ključ; D: knjiga; Dž: torba; Đ: kompjuter; E: pasoš.
7. 1) Šta je ovo? Ovo su ključ i novčanik. 2) Šta je ovo? Ovo je mobilni telefon. 3) Šta je ovo? Ovo je kompjuter. 4) Šta je ovo? Ovo su novac i pasoš. 5) Šta je ovo? Ovo je torba. 6) Šta je ovo? Ovo su novčanik i novac.
8. 1) Ovo nije torba. 2) Ja sam Marija. 3) Oni su Miloš i Marija. 4) Da li ste Vi profesor? 5) Mi smo dobro. 6) Ovo su knjiga i kompjuter. 7) Kako ste vi? 8) Ona je odlično.

LEKCIJA 2 MOJA ZEMLJA

5. 1T; 2T; 3N; 4T; 5N; 6T.
8. 1) Da li ste Vi Aleks? – Jesam. 2) Da li ste Vi strankinja? – Jesam. 3) Da li ste vi Nemica? – Nisam.
9. 1) Da li si ti Mišel? – Nisam. 2) Da li si ti stranac? – Jesam. 3) Da li si ti Englez? – Nisam.
10. 1) Nemica; 2) Francuz, Italijan; 3) Francuskinja; 4) Ruskinja; 5) Amerikanka; 6) Engleskinja; 7) Srpkinja; 8) Srbin; 9) Mađarica; 10) Japanka; 11) Kinez; 12) Špankinja.
11. a) smo, je, je, sam; b) je, nije, je, je; c) je, sam, je, nije, je.

LEKCIJA 3 RAZUMEŠ LI?

1. **raditi**: radim, radiš, radi, radimo, radite, rade; **živeti**: živim, živiš, živi, živimo, živite, žive; **učiti**: učim, učiš, uči, učimo, učite, uče; **voliti**: volim, voliš, voli, volimo, volite, vole.
2. 1) Kako se zoveš? 2) Da li razume srpski? 3) Loše sam. 4) Dobro smo. 5) Razumeš srpski. 6) Da li govorite engleski? 7) Nisam Srbin. 8) Ne govoriš francuski. 9) Da li živite ovde? 10) Šta radiš?
3. **muško**: lekar, diplomata, inženjer; **žensko**: novinarka, studentkinja, kuvarica, pevačica, profesorica, ekonomistkinja.
5. 1) Ja se zovem Ana. 2) Da li ti govoriš nemački? 3) Razumete li? 4) Ja učim srpski zato što radim ovde. 5) On je moj student. 6) Da li je ona novinarka? 7) Kuvarica sam. 8) Nisam novinar. 9) Zovem se Miloš. 10) Ja ne govorim srpski dobro.
7. 1) Vi radite kao inženjeri. 2) One rade kao lekarike. 3) Mi smo policajci. 4) Oni su ekonomisti. 5) Mi smo profesorice. 6) One rade kao diplomatkinje. 7) Vi ste kuvarice. 8) Oni rade kao novinari.
10. 1) A; 2) L; 3) L; 4) L; 5) A; 6) L; 7) A.
12. 1) radimo; 2) govori; 3) vole; 4) žive, rade; 5) razumem; 6) učite; 7) radiš; 8) žive; 9) govorim; 10) razumete.

LEKCIJA 4 MOJA PORODICA

1. **gledati:** gledam, gledaš, gleda, gledamo, gledate, gledaju; **čitati:** čitam, čitaš, čita, čitamo, čitate, čitaju; **slušati:** slušam, slušaš, sluša, slušamo, slušate, slušaju; **šetati se:** ja se šetam, ti se šetaš, on se šeta, mi se šetamo, vi se šetate, on se šetaju.
2. Nieno ime je Karen. Niena porodica živi u Srbiji zato što njen tata radi ovde. Niena mama ne radi, a njen brat studira. Nieni prijatelji žive ovde.
3. 1) njegova; 2) njegova; 3) njegov; 4) njegovi.
5. slušati radio; gledati TV/film; trenirati karate/pilates; učiti srpski jezik; čitati novine; ručati u restoranu/kod kuće; kuvati ručak.
6. 1) čita; 2) kuvaju; 3) studiramo; 4) slušate; 5) ne spava; 6) se šetaju; 7) igra; 8) gledaš; 9) gledamo; 10) čitam.
7. 1) voli da se šeta; 2) vole da žive; 3) vole da gledaju; 4) ne volimo da spavamo; 5) voliš da kuvaš; 6) vole da uče; 7) volite da trenirate; 8) voli da ruča; 9) ne volim da koristim; 10) vole da slušaju.
10. 1) zauzet; 2) daleko; 3) mala, velika; 4) težak; 5) slobodni; 6) ujutro; 7) lak; 8) uveče.
11. 1) kod kuće; 2) zajedno; 3) Tada; 4) daleko; 5) ovde; 6) u restoranu; 7) dugo.
12. 1) ili; 2) a; 3) i; 4) a; 5) i; 6) ili; 7) a; 8) ali; 9) i; 10) a.
13. 1) a/b; 2) c; 3) a; 4) b; 5) a; 6) b; 7) a/c; 8) a.

LEKCIJA 5 MOJ GRAD

1. 1) Trgovi su stari. 2) Ulica je duga. 3) Pozorišta su dobra. 4) Muzej je zanimljiv. 5) Zgrade su visoke. 6) Restoran je odličan. 7) Parkovi su čisti. 8) Grad je divan. 9) Bulevari su široki. 10) Gužva je velika.
2. 1ć; 2d; 3dž; 4b; 5d; 6a; 7c; 8č; 9e).
5. 1) je Novi Sad lepo mesto; 2) su niški restorani odlični; 3) mali gradovi nisu opasni. 4) pozorište nije dosadno mesto; 5) je plaža divno mesto.
6. 1) nikad; 2) uvek; 3) uvek; 4) nikad; 5) uvek.
7. Pravo je parking, a levo je pozorište. Nazad su sportski centar i pijaća a desno su muzej i knjižara.
12. **A)** 1) je bio; 2) je bila; 3) je bio; 4) je bio; 5) je bio. **12. B)** 1c); 2č); 3a); 4ć); 5b).
13. 1) Knez Mihailova; 2) Konstantinov; 3) Zmaj Jovine; 4) Marijina; 5) Dositejev; 6) Zmaj Jovin.
14. 1) Niška; 2) Petrovaradinska; 3) novosadski; 4) gradski; 5) srpska.

LEKCIJA 6 ŠTA RADIŠ?

1. a) šetnju; druženje; toplu kafu; b) čaj, kolač, vodu.
2. *pozitivan odgovor:* Zašto da ne; Oh, divno. Jesam; Baš super ideja; Odlično; Naravno; *negativan odgovor:* Izvini, ne sada; Možda kasnije; Nisam, hvala.
4. **morati:** moram, moraš, mora, moramo, morate, moraju; **biti:** budem, budeš, bude, budemo, budete, budu; **smeti:** smem, smeš, sme, smemo, smete, smeju; **trebati:** treba.
5. 1) mora da bude; 2) ne moraju da rade; 3) treba da putuješ; 4) ne treba da nosite; 5) želi da ide; 6) želim da budem; 7) smeju da rade; 8) volimo da putujemo; 9) morate da govorite; 10) smeju da idu; 11) voliš da kupuješ; 12) ne moramo da nosimo; 13) smete da idete; 14) treba da koristiš; 15) treba da budu.
6. **a)** 1) decu, školu; 2) brata, sestru; 3) bioskop, pozorište; 4) posao; 5) uniformu; 6) makaze; 7) filmove; 8) odelu; 9) kostime; 10) maske. **b)** 1) dobrog frizera; 2) dugu šetnju; 3) topli čaj; 4) specijalnu opremu; 5) lepo mesto; 6) istorijske romane; 7) interesantna pitanja; 8) srpske pesme; 9) velike gradove; 10) nove ideje.
7. 1) policajac; 2) glumac; 3) menadžer; 4) ronilac; 5) frizer.
9. 1b); 2a); 3a); 4a); 5b); 6a); 7b); 8a); 9b); 10a).
11. **a)** 1) novinar-piše za novine-objektivan, informisan, hrabar; 2) konobar-služi goste-prijatan, ljubazan, brz; 3) sportista-trenira svaki dan-zdrav, jak, ambiciozan; 4) pisac-piše knjige-kreativan, otvoren, talentovan; 5) prodavac-prodaje stvari-ljubazan, informisan, komunikativan. **b)** 1) talentovana; 2) ambiciozna; 3) ljubazna; 4) hrabra; 5) komunikativna.
12. 1b); 2c); 3a); 4b); 5c); 6b); 7c); 8c); 9a); 10c).
13. 1ć); 2d); 3b); 4ć); 5a).

LEKCIJA 7 SREĆAN PUT

1. **dobiti:** dobijem, dobiješ, dobije, dobijemo, dobijete, dobiju; **doneti:** donesem, doneseš, donese, donesemo, donesete, donesu; **pisati:** pišem, pišeš, piše, pišemo, pišete, pišu; **organizovati:** organizujem, organizuješ, organizuje, organizujemo, organizujete, organizuju.
3. 1) za njega; 2) za njih; 3) za nas; 4) za vas; 5) za nju; 6) za tebe; 7) za mene; 8) za njih.
4. 1) u; 2) u; 3) u; 4) na; 5) u; 6) na; 7) u; 8) na, u; 9) na; 10) na.
5. Francuska:b; Rusija:c; Španija:č; Australija:dž; Japan:a; Srbija:d; Švajcarska:ć; Brazil:đ.
8. **trebati ići:** trebalo je ja da idem, trebalo je ti da ideš, trebalo je on/ona/ono da ide, trebalo je mi da idemo, trebalo je vi da idete, trebalo je oni/one/ona da idu; **biti:** ja sam bio/bila, ti si bio/bila, on je bio, ona je bila, ono je bilo, mi smo bili/bile, vi ste bili/bile, oni su bili, one su bile, ona su bila; **nemati:** ja nisam imao/imala, ti nisi imao/imala, on nije imao,

ona nije imala, ono nije imalo, mi nismo imali/imale, vi niste imali, imale, oni nisu imali, one nisu imale, ona nisu imala; **odmarati se**: ja sam se odmarao/-la, ti si se odmarao/-la, on se odmarao, ona se odmarala, ono se odmaralo, mi smo se odmarali/-le, vi ste se odmarali/-le, oni su se odmarali, one su se odmarale, ona su se odmarala.

9. 1a/c; 2b/c; 3b/c; 4a/b; 5a/c; 6b/c; 7a/c; 8a/b.
10. 1) Da li ste išli na more? 2) Voleo sam da donesem suvenire. 3) Slikali smo se na lepim mestima. 4) Kupovali su suvenire na ulici. 5) Da li si morao da imaš vizu za Ameriku? 6) Marija je pisala pismo za porodicu. 7) Da li je trebalo da donesem nešto? 8) Nisu imali fotoaparata na putovanju. 9) Mi smo bili na odmoru. 10) Video sam te.
11. 1) Marija nije rezervisala hotel. 2) Njeni roditelji nisu dobili vizu. 3) Marko nije imao pasoš. 4) Nismo birali jeftin hotel. 5) Ti nisi probao lokalnu hranu. 6) Vi niste učili kako se kaže *hvala*. 7) Nije trebalo da putujem. 8) Nisi morao da čekaš dugo. 9) Ona se nije odmarala za vikend. 10) Mi se nismo videli prošle nedelje.
12. Pre godinu dana smo putovali u Srbiju. Bili smo u Beogradu, Novom Sadu, Suboticu, a posetili smo Niš i Kragujevac, takode. Prvo smo našli smeštaj u lepom hotelu u Beogradu. Onda smo organizovali malu turu po gradu i videli smo muzeje, galerije i tvrđavu Kalemegdan. Šetali smo se dugo po Kalemegdanu zato što je vreme bilo odlično i priča je bila interesantna. Morali smo da probamo srpsku hranu i zato smo išli u domaće restorane. Oni su svuda, ali Skadarska ulica je baš poznata po domaćoj hrani i starim kafanama. Divno smo se proveli u Skadarliji. Našli smo divne suvenire svuda po Srbiji. Njih nosimo kući.
Novi Sad ima gradsku plažu - Štrand. Na Štrandu smo se odmarali kad je napolju bilo veoma toplo. Videli smo pravoslavne manastire. Oni se nalaze na Fruškoj gori. Putovali smo na Mokru goru. Ona je poznata po selu Drvengrad. U Drvengradu ima filmski festival. Njega organizuje Emir Kusturica, poznati srpski reditelj.

LEKCIJA 8 STIL ŽIVOTA

1. **jesti**: jedem, jedeš, jede, jedemo, jedete, jedu; **piti**: pijem, piješ, pije, pijemo, pijete, piju; **doručkovati**: doručkujem, doručkuješ, doručkuje, doručkujemo, doručkujete, doručkuju; **moći**: mogu, možeš, može, možemo, možete, mogu.
2. a2); b4); c3); č1); č5).
3. 1) za, 2) u, do; 3) od, na; 4) u, zbog; 5) na; 6) na; 7) na; 8) na; 9) od; 10) u.
4. 1G; 2G; 3S; 4G; 5S; 6S; 7G; 8S; 9G; 10S.
6. a) nedelja, mladi, rakija, meze, jelo, kafa; b) praznik, simboli, jela, Srećna slava.
9. a) 1) sira, krompira, mesa, spanaća; 2) jabuka, višanja, bundeve, malina; 3) šećera; 4) doručka; 5) jela; 6) vina, čokolade, 7) narandže, kruške; 8) šljive, kajsije, dunje, grožđa, jabuka; 9) vode, torte; 10) šećera; b) 1) svežeg hleba; 2) slobodnog vremena; 3) Ivaninog rođendana; 4) novogodišnjih praznika; 5) mladog sira, kuvanog kukuruza; 6) ljute paprike; 7) belog luka; 8) riblje čorbe; 9) kiselog kupusa, mlevenog mesa; 10) pečenih paprika.
10. 1b); 2a); 3c); 4a); 5b); 6c); 7b); 8a).
11. volim da slavim / Pripremam / uradim / zovem / kupim / organizujem / ima / voli da sluša / imamo / biramo / ima / dobije / zvuči / Želim da / pevaju, igraju, smeju se / se provode. / se slikamo / pravimo / pričaju
12. sam slavila / Bilo je / Zvao sam /su došli / je počela / ja sam služila / je puštao / su igrali i pevali / su se zabavljali / je dobila / je (...) bila / su rekli
13. tri sata; četiri sata; šest sati; sedam sati; osam sati; devet sati; deset sati; jedanaest sati; dvanaesst sati.
14. Milan i njegova žena idu u restoran. Tamo su i njihovi prijatelji. Oni slave rođendan Milanove žene. Za nju je to iznenađenje. Ovaj restoran je njegovo omiljeno mesto. On uvek ima svoj sto tamo. Konobari znaju i njegovu omiljenu hranu. Međutim, Milan je želeo da ovog puta bude nešto drugačije. Kuvani su spremili nešto specijalno za njen rođendan. Milan želi da njegova žena bude srećna. Kada su doneli večeru, Milan je video da je njegova ideja iznenadila sve – na tanjirima su se nalazila japanska jela: suši, vasabi, miso... Svako je pojeo svoju porciju, a njegova žena je rekla da je to divan rođendanski poklon i da je japanska njena omiljena hrana.
16. **meso**: divljač. svinjetina, piletna, jagnjetina; **piće**: rakija, medovača, vino, mleko; **voće**: kruške, grožđe, trešnje, jabuke; **morski plodovi**: morska riba, školjke, lignje; **začini**: šafran, cimet, mirođija, karanfilić, majčina dušica; **mlečni proizvodi**: sir, kajmak.
17. raditi na zemlji; gajiti stoku; spremati jelo; saditi vinograd; loviti divljač.
18. moćni kralj; kraljevski ručak; rodna zemlja; morska riba; morski plodovi; mlečni proizvodi.

LEKCIJA 9 UPOMOĆ!

1. **doći**: dođem, dođeš, dođe, dođemo, dođete, dođu; **izaći**: izađem, izađeš, izađe, izađemo, izađete, izađu; **ući**: uđem, uđeš, uđe, uđemo, uđete, uđu; **davati**: dajem, daješ, daje, dajemo, dajete, daju.
2. loš, gori, najgori; dobar, bolji, najbolji; mali, manji, najmanji; velik, veći, najveći; lep, lepši, najlepši; lak, lakši, najlakši; star, stariji, najstariji; mlad, mlađi, najmlađi; važan, važniji, najvažniji; miran, mirniji, najmirniji; skroman, skromniji, najskromniji; srećan, srećniji, najsrećniji; uspešan, uspešniji, najuspešniji; poznat, poznatiji, najpoznatiji.
3. 1) lepša; 2) veća; 3) najmlađi; 4) starija; 5) najgora; 6) sećniji; 7) skromniji; 8) manji; 9) najbolji; 10) skromniji.
4. 1) najvažnije; 2) lakše; 3) mirnije; 4) najsigurnije; 5) Bolje; 6) najgore; 7) Najlepše; 8) manje; 9) kvalitetnije; 10) više.
5. 1) manje; 2) više; 3) mirnije; 4) kvalitetnije; 5) bolje.
6. 1ć); 2d); 3b); 4č); 5c); 6a).
7. 1) beskućnicima; 2) Bolesnim ljudima; 3) siromašnim ljudima; 4) svetu; 5) Tomu; 6) svojoj drugarici; 7) mojim roditeljima;

- 8) mojim kolegama; 9) svom direktoru; 10) svojim komšijama.
8. 1) je zaradio; 2) dā ; 3) Preselio se ; 4) Vozi; 5) je prodao; 6) snima ; 7) dobija
9. 1) poznat; 2) raskošan; 3) velikodušan; 4) zdrav; 5) materijalno; 6) nepoznatog; 7) opasne, radoznale; 8) vredne; 9) poštanskom; 10) kreditnu.
10. 1) -; 2) za, 3) u; 4) o; 5) kod; 6) na; 7) -; 8) Na; 9) na; 10) o.
11. lošim stvarima. / novim ljudima, nezaboravnim iskustvima, predivnim mestima / odmoru / vremena / sledećeg prevoza / kartu / kupovinu / policiji / vašu ambasadu / plažu / neku knjigu / karte / dobar film / ljude / vašem smeštaju / majstora / policajca / prolaznike / ulici / šetnju / turističkim mestima / rečnike /svim jezicima / vam / lokalnom jeziku
12. 1d); 2ć); 3a); 4b); 5c); 6č).
13. 1) Dođi na vreme. 2) Požurite. 3) Nemoj zaboraviti ključ. 4) Neka daju savet. 5) Nemoj paničiti. 6) Zaključaj vrata. 7) Vozite polako. 8) Neka pazi kuda ide. 9) Sačekajmo malo. 10) Ćuti sada.
14. 1) Zaključajte; 2) polazi; 3) ugasi, izadete; 4) se kvari; 5) Poklanjao sam; 6) je promenio; 7) se plašio; 8) Zaboravili su; 9) Sačekajte; 10) pokušava, uhvati.
15. 1) ulaze; 2) dođete; 3) izadem; 4) dolazi; 5) uđem; 6) pamti; 7) zapamtite; 8) Dolazim; 9) pišu; 10) se setim; 11) Otvorili su; 12) kupimo; 13) gubite; 14) sam se uplašio/-la; 15) Pokušavam; 16) je zaradio; 17) je čekala; 18) si poklonio/-la; 19) date; 20) nosim.
16. ti-o tebi-te; ja-o meni, me; ona-o njoj, ju/je; on-o njemu, ga; oni-o njima-ih; mi-o nama, nas; vi-o vama-vas.
17. 1) me; 2) ga; 3) njemu; 4) ih; 5) njima; 6) te; 7) njoj; 8) meni; 9) je/ju; 10) vama.
19. a) **svršeni**: izgubiti, razmisliti, promeniti, uplašiti se, pozvati, sačekati, ispričati, poneti, napisati, pokvariti se, preseliti se; **nesvršeni**: gubiti, misliti, menjati, plašiti se, zvati, čekati, pričati, nositi, pisati, kvariti se, seliti se.
b) **svršeni**: dati, pokloniti, stići, doći, vratiti se, dobiti, setiti se, snimiti, otvoriti, zaraditi, pokušati, kupiti, zaboraviti, pomoći; **nesvršeni**: davati, poklanjati, stizati, dolaziti, vraćati se, dobijati, sećati se, snimati, otvarati, zarađivati, pokušavati, kupovati, zaboravljati, pomagati.

LEKCIJA 10 KAKO JE KOD VAS?

1. 1) Sija / vetra; 2) pada / duva; 3) Pada / vetar; 4) Magla; 5) kiše.
2. 1) Njemu je bolja koncentracija ujutro. 2) Njoj se danas ništa ne radi. 3) Vama ne prija jako toplo vreme? 4) Njima je svejedno kakvo je vreme. 5) Tebi je hladno?
3. 1L; 2J; 3Z; 4J; 5P; 6L; 7Z; 8P.
8. 1) Bole je leđa. 2) Boli ga grlo. 3) Ne boli ih ništa. 4) Boli te stomak? 5) Boli vas zub?
9. 1) Saša će ići kod lekara. 2) Koleginica će ga mežati. 3) Doktor će mu dati recept. 4) Oni će biti kod lekara. 5) Mi ćemo jesti mnogo povrća. 6) Da li ćeš moći da dođeš? 7) Koliko će biti stepeni? 8) Ja ću se odmarati kod kuće.
10. Bićemo; Imaćemo, će se nalaziti; će imati, neće trebati; će biti; će ličiti; ćemo imati.
11. 1) grlo; 2) stomak; 3) leđa; 4) noga; 5) glava.
13. 1a; 2b; 3a; 4b; 5b; 6b; 7b; 8a.
14. Tropski talas stigao je i u Srbiju pa će temeperature u nekim mestima biti i do 40 stepeni celzijusa, a lekari savetuju građane da treba piti dosta vode nositi laganu odeću i ne biti na suncu u najtoplijem delu dana. Ako morate da izlazite napolje, ponesite flašicu vode i nosite kapu ili šešir na glavi.
Prema poslednjim informacijama, najviša temeperatura u 13 sat je bila 35 stepeni, u Beogradu, Somboru, Zaječaru i Loznici. Maksimalne temperature se očekuju na crnogorskom primorju i iznosiće 40 stepeni celzijusa. Zahlađenje dolazi tek krajem sledeće nedelje.
15. 1) Kakvo je vreme? 2) Koliko je stepeni? 3) Koje godišnje doba Vam/ti najviše prija? 4) Kako idete na posao? 5) Šta Vas/te boli? 6) Kako se osećate danas? 7) Kako si se razboleo/-la?

LEKCIJA 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

1. 1) Čovek može biti nizak ili visok. 2) Glava može biti velika ili mala. 3) Kosa može biti duga ili kratka. 4) Lice može biti široko ili usko. 5) Oči mogu biti krupne ili sitne.
4. 1 Milica; 2 Maja, Vladimir; 3 Vladimir; 4 Saša; 5 Milica; 6 Milica, Maja; 7 svi; 8 Milica; 9 Maja; 10 svi; 11 Vladimir; 12 svi.
5. 1č; 2đ; 3ć; 4d; 5a; 6dž; 7b; 8e; 9c; 10f.
9. 1) U prodavnici. 2) Na plaži. 3) Na intervjuu za posao. 4) Na žurci.
10. A. 1) najboljoj drugarici; 2) kratkom šortsu; 3) našeg zanimanja; 4) crnom kosom; 5) kratku kosu; 6) velikom sniženju; 7) svilenom maramom; 8) crnom odelu; 9) belog zlata; različita odeća. B. 1) kratkim rukavima; 2) sunčanih naočara; 3) dugim haljinama; 4) kožne cipele; 5) Našim kolegama; 6) različitih boja; 7) neobičnim frizurama; 8) plave oči; 9) zanimljivim maramama; 10) svojim drugaricama;
12. 1) Devojka sa crvenom maramom. 2) Muškarac sa velikim satom; 3) Žena sa žutim kišobranom. 4) Devojke u kratkim suknjama; 5) Tinejdžer u uskim farmericama; 6) Baka u belim rukavicama; 7) Žena u sunčanim naočarima; 8) Momak u dubokim čizmama; 9) Dete s modernom kapom; 10) Devojka u kišnom mantilu.
13. 1b); 2b); 3a); 4b); 5b); 6a); 7b); 8b); 9b); 10a).
14. Vama; njom, njim, njima, nama; mnom.

LEKCIJA 12 HOTEL S PET ZVEZDICA

2. 1) iznad; 2) oko; 3) na; 4) u; 5) između; 6) iznad; 7) ispod; 8) pored; 9) na; 10) ispod; 11) iznad; 12) pored; 13) iznad; 14) na.
3. 1) od; 2) na; 3) s; 4) u; 5) po; 6) za; 7) od; 8) na; 9) U; 10) od.
4. a3); b4); c1); č2).
7. 1b); 2c); 3a); 4c); 5b); 6a).
8. Rezervacija sobe u hotelu: rezervišem; minut, zauzete; košta; Odgovara; lične. Prijavljivanje: rezervaciju; soba, platite; pomoć; ujutro; vreme. Poziv za recepciju: nešto; besplatno; zajedno; završim; ostaviti; pozovite.
10. 1a); 2b); 3c); 4c); 5b); 6a).
11. a) U sredini naše sobe je jedan mali sto. Ispod njega je tepih. Sa leve strane stola se nalazi fotelja. Tamo sad sedi moja mama. Iza nje su police sa knjigama. Pored njih su vrata. Na vratima stojimo tata i ja. Preko puta nas je prozor. Desno od polica je televizor. Ispred televizora su moj brat i naša mačka. Oni sede na podu, a iza njih je kauč.
b) U našoj kući ima slika na zidovima. Nema zavesa na prozorima. Na drugom spratu nema kuhinje, ali ima dva kupatila. U potkrovlju nema soba, samo jedna velika prostorija gde držimo stare stvari. U podrumu ima knjiga, tri bicikla i jedan auto. U dvorištu ima cveća, povrća i voća. Tamo nema bazena, ali ima stolica i stolova.
12. 1) Pronašla sam kuću o kojoj sam maštala. 2) Posetili smo naše prijatelje s kojima smo živeli pre deset godina. 3) Svidaju mi se ti ljudi kojima sam izdala stan. 4) Ovo je moj kolega od kojeg/kog možeš mnogo da naučiš. 5) Pogledajte kuću koju smo gradili celu prošlu godinu. 6) Ovo je porodica od koje smo kupili kuću. 7) Potpisali smo ugovor u kojem/kom pišu svi uslovi stanovanja. 8) Renovirala sam stan kojeg/kog sam posle dve godine prodala. 9) Farbali smo zidove na kojima su moja deca crtala. 10) Pozvali su tog čoveka s kojim su razgovarali u vezi sa stanom.
13. 1) smo se preselili; 2) plaćate; 3) dodete; 4) Iznajmljujem; 5) su se gradile; 6) su čuvali; 7) Pomogao, nadem; 8) izadete; 9) Dajem; 10) Otvaram.

Rešenja zadataka u dodatku

3. Pronađite ista slova u ćirilici i latinici.

	ћирилица	latinica
1.	А а	A a
2.	Е е	E e
3.	Ј ј	J j
4.	К к	K k
5.	М м	M m
6.	О о	O o
7.	Т т	T t

4. Pronađite slična slova u ćirilici i latinici.

	ћирилица	latinica
1.	С с > Србија	C c > Cejlon
2.	В в > Ваљево	B b > Beograd
3.	Н н > Норвешка	H h > Holandija
4.	Р р > Русија	P p > Poljska

53 1b / 2b / 3b / 4a / 5b / 6a / 7a / 8b / 9a / 10a / 11a / 12b / 13a / 14a / 15a / 16b / 17a / 18a.

Rešenja zadataka u testovima

TEST 1

1. a) Dobar; Dobro; hvala; Prijatno. b) Kako; A; bolje; loše. c) ste, jesam; se; je; sam; se.
2. 1) Ona; 2) one; 3) Mi; 4) On; 5) Vi; 6) Oni; 7) Vi; 8) Mi.
3. 1) si; 2) smo; 3) su; 4) ste; 5) je; 6) sam; 7) je; 8) je; 9) je; 10) su.
4. 1) Miloš nije stranac. 2) Vi niste student i profesor. 3) Ovo nisu Elizabet i Karen. 4) Ja nisam Jasmin. 5) Ti nisi student. 6) Milica nije Engleskinja. 7) Štefan i vi niste dobro. 8) Eržika i ja nismo Ruskinja i Srpkinja.
5. 1) Da li je ovo Boris? 2) Da li ste vi Pavel i Katja? 3) Da li su one Sara i Marija? 4) Da li je on student? 5) Da li su oni Petar i Miloš? 6) Da li je ona Engleskinja? 7) Da li su ovo Ajuri i Akiko? 8) Da li si ti Srbin?/Da li ste Vi Srbin?
6. 1) Da, jesam. 2) Ne, nisam. 3) Ne, nisu. 4) Da, ieste. 5) Ne, nije. 6) Da, jesu. 7) Ne, nisam. 8) Da, jesmo.
7. **Moja zemlja je:** Rusija, Španija, Mađarska. **Moj jezik je:** kineski, engleski, arapski, srpski, nemački.
8. 1a); 2b); 3b); 4a); 5a); 6b); 7a); 8b).
9. 1) Ovo su ključevi i mobilni telefon. 2) Da li ste Vi Englez? 3) Kako se ti zoveš? 4) Ovo je moj drug Žan. 5) Da li je Eržika Mađarica? 6) Francuska je moja zemlja.
10. **Ovo je moj:** novčanik, brat, direktor, kolega, pasoš, drug, jezik, mobilni telefon. **Ovo je moja:** studentkinja, torba, žena, stolica, drugarica, zemlja, knjiga. **Ovo je moje:** veće, ime.
11. Moje ime je Pavel.; Drago mi je.; Da li ste Vi Španac?; Vi ste stranac!; Da, jesam.; Kako ste?; A Vi?; Doviđenja.

TEST 2

- a)** Zovem se Ana. Trenutno radim u Srbiji. Učim srpski zato što živim ovde. Govorim engleski i nemački jezik. Ruski razumem, ali ne govorim dobro. Moj muž takođe živi ovde. On je ekonomista, ali sada ne radi. On odlično govori ruski. Mi retko ručamo u restoranu zato što volimo da kuvamo. Uveče, kada smo zajedno, obično slušamo radio ili gledamo filmove. **b)** Petar i njegova porodica ne vole da spavaju dugo za vikend. Deca obično gledaju TV ujutro. Petar i njegova žena Julija čitaju novine. Kada Julija kuva ručak, njen muž i deca se šetaju. Posle podne svi zajedno ručaju. Petar ne trenira sport. Deca igraju tenis ili uče francuski jezik. Njihovi baba i deda ne žive u Srbiji. To nije problem, zato što svi koriste internet. Ipak, oni vole kada su zajedno.
- 1) ne vole da čitaju; 2) ne volimo da ručamo; 3) voli da gleda; 4) volite da učite; 5) volim da se družim; 6) voliš da se šetaš.
- 1a); 2b); 3a); 4c); 5b); 6c); 7c); 8a).
- a)** Ja sam Sava. Moji roditelji su Julija i Petar. Moja mama radi kao profesorica, a tata kao diplomata. Oni su često zauzeti. Šta rade tvoji roditelji? **b)** Njegovo ime je Andrej. On radi u Srbiji, a njegova porodica živi u Rusiji. Njegova žena ne radi. Ipak, ona je retko slobodna, zato što su njihova deca veoma mala. **c)** Ovo je naša drugarica Snežana. Njeni roditelji su veoma stari. Njeni sin i ćerka su već veliki. Oni studiraju engleski jezik. Šta studira vaša ćerka?
- On je: novinar, diplomata, inženjer. Ona je: lekarka, profesorica, ekonomistkinja, kuvarica, studentkinja.
- 1) Oni su pevači. 2) Mi ne radimo kao profesori. 3) One rade kao lekarke. 4) Da li ste vi novinarke? 5) Mi smo inženjeri. 6) Oni nisu studenti?
- 1) velika; 2) Zauzet; 3) daleko; 4) uveče; 5) Retko; 6) Težak; 7) loše; 8) malo.
- 1) Šta obično radiš za vikend?/Kada obično spavaš dugo? 2) Da li su oni ekonomisti? 3) Šta je Kristina po zanimanju? 4) Zašto učite srpski? 5) Gde sada živi tvoja/vaša porodica? 6) Šta ti/vam se sviđa u Srbiji?
- 1a); 2b); 3a); 4a); 5b); 6a); 7a); 8b).
- 1) ali; 2) a; 3) ili; 4) i, 5) a; 6) ili; 7) ali; 8) i.
- 1c); 2a); 3b); 4b); 5a); 6c); 7b); 8c).
- zato što; čita novine; dobar kuvar; kod kuće; govori španski; njegovi prijatelji; za vikend; gledaju filmove.

TEST 3

- grad; centar; bulevari; ulice; Zgrade; pozorišta; Bioskopi; Saobraćaj; gužva; mesto; biblioteka; Reka; ljudi; život.
- dosadan, zanimljiv; opasan, siguran; velik, mali; blizu, daleko; levo, desno; slobodan, zauzet; važan, nevažan; zdrav, bolestan; star, mlad; napred, nazad; unutra, napolju.
- 1) Gradski trgovi su veoma stari. 2) Naši gradovi su mali, ali zanimljivi. 3) Njihove ulice nisu opasne. 4) Srpska sela su lepa. 5) Muzeji u Beogradu su popularni. 6) Knjige nisu skupe. 7) Pozorišta su uvek zanimljiva. 8) Subotički restorani nisu loši.
- a)** 1) Gradska; 2) sportski; 3) Niška; 4) Američki; 5) Beogradska; 6) seoski; 7) Dunavska; 8) Filmski.
b) 1) Miloševa; 2) Đorđević; 3) Draganovo; 4) Markova; 5) Aleksandrovo; 6) Jelenina; 7) Jovanove; 8) Milićini.
- 1) ne smeju da gledaju; 2) mora da bude; 3) želi da ide; 4) ne voli da nosi; 5) ne želim da idem; 6) treba da putujemo; 7) sme da koristi; 8) volite da radite; 9) ne moraju da spremaju; 10) treba da ideš.
- 1a); 2a); 3b); 4a); 5b); 6b); 7a); 8b); 9b); 10a).
- 1) T; 2) T; 3) N; Ovde nikad nije dosadno. 4) T; 5) N; Jelena ne radi ništa. 6) N; Oni nikad nisu kod kuće. 7) T; 8) T.
- Miloš radi kao menadžer za veliku firmu. On ima zanimljiv i težak posao. Mora da bude brz, komunikativan i prijatan. Odlično govori engleski i ruski jezik. Nema specijalnu opremu, ali svaki dan koristi mobilni telefon i kompjuter. Kada ide na posao, mora da nosi elegantna odela. Često za vikend putuje u Beograd. U slobodno vreme čita popularne knjige. Ponekad gleda nemačke filmove, zato što uči nemački jezik. On nema vremena da sprema hranu i zato često ide u restorane. Miloš i njegovi prijatelji vole da igraju karte. U subotu i nedelju često idu u bioskop ili u šetnju.
- 1a); 2b) 3a); 4a) 5b); 6b); 7a); 8b); 9a); 10b); 11b); 12a).
- 1) Žao mi je; nema problema; Možda kasnije; Zašto da ne. 2) Stvarno; baš; na sreću; Nažalost. 3) Izvinite; naravno; pravo; daleko; Ne, nije; Hvala lepo.

TEST 4

- Ove godine smo bili na moru u Grčkoj. Na internetu smo našli dobru agenciju. Rezervisali smo jeftin smeštaj u prijatnom hotelu. Volimo da putujemo u Grčku zato što je to lepa zemlja, poznata po bogatoj istoriji, divnom moru, ukusnoj hrani i odličnim vinima. Vreme smo uglavnom provodili na plaži. U lokalnim restoranima smo slušali tradicionalnu muziku i probali smo domaću hranu. Na putovanju smo videli zanimljiva mesta. Posetili smo stare hramove i čuli smo uzbudljive priče. Uveče smo najčešće išli u šetnju. Kupili smo neobične suvenire i divne razglednice za naše prijatelje.
- 1) na; 2) na; 3) u; 4) u; 5) na; 6) na, u; 7) u; 8) u; 9) u; 10) na.
- 1) njih; 2) nas; 3) njega; 4) nju; 5) vas; 6) njih.
- Štefan i Elizabet su išli na slavu juče. Marko i Jelena su slavili Svetog Jovana. Njihovi roditelji su došli na slavu, takođe. Domaćin je zvao u goste i svoje prijatelje. Štefan je kupio cveće, a Elizabet je donela vino. Čestitali su slavu rečima: „Srećna slava, domaćine.“ Domaćica je služila nekoliko vrsta jela i kolača. Štefan i Elizabet su probali slavski kolač prvi put. Elizabet je pila vino, a Štefan je želeo da pije rakiju. On nije znao koliko rakija može biti ljuta. To je bilo iznenađenje. Gosti su slušali muziku posle ručka, ali nisu pevali. Prvo su razgovarali, a onda su se slikali. Dan je bio veoma lep. Štefan i Elizabet nisu bili na slavi ranije, ali su čuli da je ovo druženje uvek prijatno.

5. 1) njegova; 2) svog; 3) tvoj; 4) svoj; 5) moju; 6) naše; 7) svoju; 8) njen; 9) svoja; 10) svoje.
6. 1a); 2a); 3b); 4a); 5b); 6b); 7a); 8a).
7. 1) U; 2) Za; 3) kod, u; 4) uz; 5) bez; 6) od, do; 7) pre; 8) posle/u; 9) kod; 10) tokom; 11) po, na; 12) Od; 13) u/posle; 14) od.
8. 1a/c; 2a/b; 3a/c; 4a/c; 5a/b; 6a/c; 7a/b; 8b/c.
9. Двадесет петог децембра или седмог јануара.; Тридесет првог децембра.; Шестог маја.; Осмог марта.; Првог априла.
10. Један сат.; Четири сата.; Седам сати.; Десет сати.
12. Имате; немам; добијем; наручите; препоручите; Могу; пробам; пијете; Не желим; Не једем.

TEST 5

1. Јуче сам имао важан састанак у великој фирми. Ујутро сам се полako спремао за посао. Трeбало је да састанак буде у осам сати. Када сам хтео да изађем из стана, нисам могао да нађем кључеве. Тражио сам их јако дуго. На крају сам рекао комшијама да ми чувају стан, јер не могу да закључам врата. На срећу, имам најбоље комшије на целом свету. То није било све. На посао увек идем аутом, али јуче нисам могао да га упалим. Наравно, нисам имао времена да зовем аутомеханичара. Морао сам да идем аутобусом. Јавио сам колегама да ћу мало каснити. Био сам нервозан и болела ме је глава. Ипак, стигао сам на време у фирму. Тада су ми рекли да састанка неће бити, зато што је главном директору било лоше.
2. 1a/c; 2b/c; 3a/c; 4a/c; 5b/c; 6a/b; 7a/c; 8b/c.
3. 1) њима; 2) нјој; 3) њима; 4) мени; 5) њему; 6) нама; 7) теби; 8) вама.
4. 1) Немој заборавити; 2) Уживајмо; 3) Немојте каснити; 4) Нeka пaзи; 5) Запамти; 6) Немој чекати; 7) Чувај се; 8) Идите; 9) Немој изгубити; 10) Чувајмо; 11) Немојте бринути; 12) Нeka дођу.
5. 1) помогнеш; 2) удем; 3) Долaзим; 4) сетим; 5) чекате; 6) запамтили; 7) поклонила; 8) купујем; 9) Доћи ћу; 10) Жүрим; 11) отворите; 12) излази.
6. Борис неће ићи на посао данас, зато што има јаку главобољу и болове у стомаку. Јавиће директору да је болестан. Остаће код куће. Мироваће цео дан. Пиће чајеве и читаће новине. Мало ће се одмарати. Ако ускоро не буде боље, Борисова жена ће заказати преглед код лекара. Борисов лекар ће рећи исту ствар: „Ваш посао је јако стресан. Ако не нађете начин да се опустите, изгубићете здравље.“ Зато Борис неће мислити о проблемима данас. Биће код куће, а његова жена ће спремати здрав ручак. Ићи ће на пијацу, купиће свеже воће и поврће, а касније ће ручати заједно. Јешће лаку храну. Главобоља ће проћи брзо и Борис ће оздравити, његова жена то зна. Она често каже: „Ако не нађеш више слободног времена, нећеш бити срећан.“ Борис обично одговори: „Ја ћу наћи бољи посао.“
7. 1) јој; 2) Мене; 3) им; 4) вас; 5) Мени; 6) је/ју; 7) Теби; 8) их; 9) га; 10) Њему; 11) Нама; 12) нас; 13) те; 14) вама.
8. највише; лепше; дужи; топлији; Највиша; здравији; срећнији; мањи; најважнија; лакше; више; најбоље.
9. лош, лошији/гори, најлошији/најгори; кратак, краћи, најкраћи; миран, мирнији, најмирнији; познат, познатији, најпознатији; јефтин, јефтинији, најјефтинији; скуп, скупљи, најскупљи.
10. а) време; киша; ветар; притисак; невреме; кишобран. б) врео; сунчано; висока; мирна; јака; летњи. в) веома; хладно; магловито; клизаво; Мирно; најтоплије.

ТЕСТ 6

1. подигнуту косу; бео каиш; велик шешир; малу торбу; дужу косу; летње панталоне; кратким рукавима; елегантне ципеле; плавој мајици; рукава.
2. 1) њима; 2) њим; 3) њима; 4) њом; 5) нама; 6) вама.
3. највиши; најкрупнији; старији; тамнија; светлије; шира; најмлађа; најнижа; Мршавија; уже; дужа; светлија.
4. 1) нас; 2) мене; 3) тебе; 4) вас; 5) њих; 6) ње; 7) њега; 8) њих.
5. 1в); 2б); 3а); 4а); 5в); 6б); 7а); 8в).
6. 1) седнем, седи; 2) преселили, селите; 3) плаћате, платити; 4) проводиш, провео; 5) саградио, Градио; 6) нуди, понудимо; 7) изабрали, бирају; 8) мењао, променили.
7. 1) Издајем двособан стан са великом терасом на другом спрату зграде. Стан је у модерном крају града близу центра, интересантан је за младе парове. Стан је намештен и има све кућне апарате. Уговор се потписује са власником. 2) На средини дневне собе налази се мали сто, а око стола су кауч и две фотеље. Поред фотеља налазе се лампе, а иза кауча су велике полице са књигама. Преко пута полица су комода и телевизор. Са леве стране комоде налази се орман. Изнад телевизора је неколико слика.
8. 1) којем/ком; 2) којом; 3) којима; 4) којег/ког; 5) којем/ком; 6) којима; 7) који; 8) којих; 9) које; 10) којима.
9. 1) од; 2) за; 3) у; 4) на; 5) по; 6) од; 7) у; 8) од; 9) на; 10) са; 11) на; 12) у; 13) од; 14) уз.
10. Какву собу желите?; Да ли вам то одговара?; Колико кошта ноћење?; Када сервираате доручак?; Да ли се интернет доплаћује?; Да ли вас занима теретана?; Како плаћате?

SPISAK ZVUČNIH ZAPISA

001 UČIMO SRPSKI 1 - ZVUČNI ZAPISI

LEKCIJE

Lekcija 1 DOBAR DAN

- 002 1 Četiri razgovora: pozdravljanje
- 003 2 Slušajte i proverite.
- 004 3 Slušajte i pišite prirodan odgovor.
- 005 4 Proverite.
- 006 5 Proverite.
- 007 6 Dva razgovora
- 008 7 Šta čujete?

Lekcija 2 MOJA ZEMLJA

- 009 8 Proverite.
- 010 9 Čitajte i slušajte.
- 011 10 Slušajte i ponovite.
- 012 11 Slušajte i dopunite.
- 013 12 Diktat.
- 014 13 Slušajte i čitajte: upoznavanje.
- 015 14a Slušajte i upišite prirodan odgovor.
- 016 14b Slušajte i proverite.

Lekcija 3 RAZUMEŠ LI?

- 017 15 Čitajte i slušajte: razgovori.
- 018 16 Proverite.
- 019 17 Slušajte i upišite tačno ili netačno?
- 020 18 Šta čujete?
- 021 19 Marija i Viktor razgovaraju.
- 022 20 Srbija je i moja zemlja

Lekcija 4 MOJA PORODICA

- 023 21 Slušajte i dopunite.
- 024 22 Čitajte i slušajte: priča 1
- 025 23 Čitajte i slušajte: priča 2
- 026 24 Slušajte i proverite: Zovem se Metju.
- 027 25 Slušajte i odgovorite prirodno: I ja! /Ja ne!

Lekcija 5 MOJ SVET

- 028 26 Beograd
- 029 27 Tri razgovora.
- 030 28 Čitajte i ponovite.
- 031 29 Orijentacija.

Lekcija 6 ŠTA RADIŠ?

- 032 30 Razgovor: Jesi li slobodna?
- 033 31 Slušajte razgovore i odgovorite.
- 034 32 Zanimanja: četiri priče.
- 035 33 Kuba
- 036 34 Libija
- 037 35 Srbija
- 038 36 Slušajte i dopunite.
- 039 37 Kod direktora.
- 040 38 Slušajte razgovor.
- 041 39 Ana i Marko.

Lekcija 7 SREĆAN PUT

- 042 40 Šta ovi ljudi rade prvo, drugo i treće?
- 043 41 Šta kaže Brislav?
- 044 42 Slušajte i dopunite.
- 045 43 Po čemu je poznata Srbija?
- 046 44 Pismo iz Norveške.
- 047 45 Kuda na odmor?

Lekcija 8 STIL ŽIVOTA

- 048 46 Komentarišite prirodno: Tako je i kod nas./ Kod nas nije tako.
- 049 47 Kakva je kafa?
- 050 48 U koliko sati?
- 051 49 Rezervacija mesta u restoranu.
- 052 50 Naručivanje u restoranu
- 053 51 Naša slava
- 054 52 Razgovor o slavi.

Lekcija 9 UPOMOĆ!

- 055 53 Prva priča: Intervju za posao.
- 056 54 Druga priča: Putovanje.
- 057 55 Komentarišite prirodno: Tako je. / Nije tako.
- 058 56 Šta čujete?
- 059 57 Lopov u penziji daje savete.
- 060 58 Razgovor: Loše vesti.

Lekcija 10 KAKO JE KOD VAS?

- 061 59 Boris
- 062 60 Ana
- 063 61 Jovana i Marko
- 064 62 Omiljeno godišnje doba.
- 065 63 Nevreme
- 066 64 Kakvo će vreme biti u Srbiji?
- 067 65 Vremenska prognoza
- 068 66 Pet razgovora.

Lekcija 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

- 069 67 Moda nekada
- 070 68 Moda sada
- 071 69 Kako izgledaju ovi ljudi?
- 072 70 Koji opis ide uz koju sliku?
- 073 71 Razgovor: Na sniženju.
- 074 72 Odgovorite prirodno.
- 075 73 Kako mi stoji?

Lekcija 12 HOTEL S PET ZVEZDICA

- 076 74 Slušajte opise soba.
- 077 75 Tradicionalna srpska kuća
- 078 76 „Exit“ festival.

VEŽBANKA

Lekcija 1 DOBAR DAN!

- 079 1 Slušajte i odgovorite prirodno.
- 080 2 Proverite.

Lekcija 2 DOBRO DOŠLI

- 081 3 Slušajte i proverite.
- 082 4 Patrik i Marko razgovaraju.
- 083 5 Diktat.

Lekcija 3 RAZUMEŠ LI?

- 084 6 Slušajte i odgovorite prirodno.
- 085 7 Slušajte i proverite.
- 086 8 Ko ovo kaže, Ana ili Luka?

Lekcija 4 MOJA PORODICA

- 087 9 Moja porodica.
- 088 10 Boris priča.

Lekcija 5 MOJ GRAD

- 089 11 Proverite. a) Novi Sad / b) Niš
- 090 12 Razgovori.
- 091 13 Priče 1, 2 i 3

Lekcija 6 ŠTA RADIŠ?

- 092 14 Šta je tačno za Vas?

Lekcija 7 SREĆAN PUT

- 093 15 Pismo iz Kanade.

Lekcija 8 STIL ŽIVOTA

- 094 16 Moja radna nedelja.
- 095 17 Razgovor u restoranu.
- 096 18 Gosti na večeri.
- 097 19 Odgovorite prirodno.

Lekcija 9 UPOMOĆ!

- 098 20 Vasilije / Andrija / Milica
- 099 21 Postavite pitanja.

Lekcija 10 KAKO JE KOD VAS?

- 100 22 Život u Njujorku.
- 101 23 Kod doktora.
- 102 24 Kakvo će vreme biti sutra u Srbiji?

Lekcija 11 ODELO (NE) ČINI ČOVEKA

- 103 25 Kako izgledaju ovi ljudi?
- 104 26 Kao filmska zvezda

Lekcija 12 HOTEL S PET ZVEZDICA

- 105 27 Tražim stan.
- 106 28 Priča 1
- 107 29 Priča 2
- 108 30 Priča 3

DODATAK

- 109 31 Glasovi i pisma srpskog jezika
- 110 32 Slušajte i ponovite.
- 111 33 Čirilica.
- 112 34 Priča o čirilici.
- 113 35 Vokali: A, E, I, O, U
- 114 36 Glasovi koji se izgovaraju uz osmeh: Č, Đ, Š, Ž, C, L, J, N, J
- 115 37 Glasovi koji se izgovaraju bez osmeha: Č, Đ, Š, Ž
- 116 38 Glasovi: R, L, D, T, S, Z, Š, Č
- 117 39 Dopunite: H, J, G
- 118 40 Dopunite: Č ili Ć
- 119 41 Đ ili DŽ
- 120 42 Š ili S
- 121 43 C ili S
- 122 44 Ž ili Z
- 123 45 Ž ili Z
- 124 46 L ili LJ
- 125 47 N ili NJ
- 126 48 Napišite čirilicom.
- 127 49 Konsonanti: C, Č, DŽ, Ć, Đ
- 128 50 Konsonanti: S, Z, Š, Ž, F, H
- 129 51 Konsonanti: L, LJ, R, M, N, NJ, J, V
- 130 52 Konsonanti: B, P, D, T, G, K
- 131 53 Šta čujete? Zaokružite.

УЧИМО СРПСКИ 1 • UČIMO SRPSKI 1

SRPSKI JEZIK ZA STRANCE - POČETNI NIVO

4. izdanje

- lekcije i vežbanka
- testovi
- zvučni zapisi
- pregled gramatike
- rečnik: srpski – engleski – ruski – nemački – mađarski – italijanski – francuski – španski – rumunski – poljski – grčki – arapski

Serbian Language for Beginners + Audio Files + Dictionary translated into 11 languages

сербский язык для начинающих + аудиоприложение + словарь на одиннадцать языках

Serbisch für Anfänger + Hörtexte + Wörterbuch in elf Sprachen

ةغل رشع دحأ ىلع يوتحي سوماق + ةي توصلا تاليج ستلا + لوالا يوتسملا نيئيتبملل ةي برصلا ةغللا

Σερβική γλώσσα για αρχάριους + ακουστικά αρχεία + λεξικό μεταφρασμένο σε 11 γλώσσες

Serbe pour débutants + enregistrements audio + dictionnaire en onze langues

Corso elementare di lingua serba + CD audio + dizionario in undici lingue

Curso elemental de serbio + CD audio + diccionario en once lenguas

Sârbă pentru începători + înregistrări audio + dicționar în unsprezece limbi

Język serbski dla początkujących + Pliki audio + Słownik w 11 językach

CEF: A1 + A2

Centar Azbukum 2013
www.azbukum.org.rs